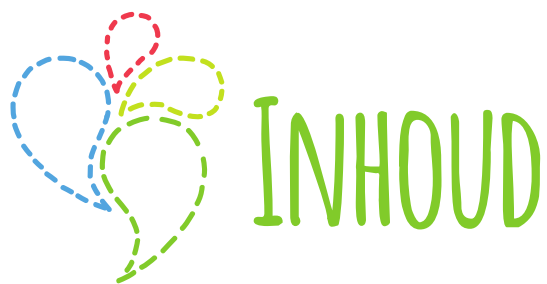

ZOEK JE GRENZEN OP

Wintercongres Enschede
2 t/m 4 februari 2018

Inhoud	1
Voordracht CVZ & SNC	1
Voorwoord Congresteam	2
Voorwoord Afdelingsvoorzitter	3
Voorlopig Congresprogramma	4
Vergaderagenda	5
Enschede	6
Locaties	8
Co2-voetafdruk congres	10
Plenaire sprekers	11
Parallele sessies	12
Activiteiten	16
Hoe werkt een congres?	17
Bestuursverantwoording	21
DEMO-verantwoording	54
Resolutie Ruimtelijke Ordening	55
Resolutie Justitie	64
AMPP's	85
Politieke moties	93
HR-wijziging	163
Amendementen op de begroting	164
Organisatorische moties	166
Kandidaatstelling KasCo	169

Congresvoorzitters (CVZ)	Stem- en Notulencommissie (SNC)
Rob Arts	Wouter van den Berg
Jasper van den Hof	Sharona Boonman
Michiel Lemmers	Sjirk Bruinsma
Eric Stok	Maarten Jan Buurman
Ingrid Weerts	Marit Gorissen
	Reinoud Linschoten
	Silke Slootweg
	Esther Verbruggen
	Thomas Wielders

Beste Jonge Democraten,

Welkom in het pittoreske Enschede, welkom in afdeling Overijssel. Iets meer dan 2 jaar geleden was deze afdeling, die toen nog JD Twente heette, niet echt actief meer. Op landelijke activiteiten werd je raar aangekeken als je zei uit Twente te komen en lokale activiteiten waren er nauwelijks. Nu, 2 jaar later, komen Jonge Democraten vanuit het hele land naar onze oostelijke uithoek afgereisd. De reis is voor de meeste van jullie ontzettend lang, maar het voordeel is dat je binnen Enschede alles kan lopen. Van het station tot het prachtige InterCity hotel, van het Wilmink Theater tot de Twentsche foodhal, binnen 800 meter ben je er.

Wij nodigen jullie uit om samen met ons de grenzen op te komen zoeken. Of dit nu de landsgrenzen zijn, de grenzen van je kunnen, grensverleggende samenwerking, of de grenzen van een gepast feestthema. Ga met mensen in discussie over wat grenzen betekenen en waar de grenzen liggen. De zin "Tot hier, en niet verder" is normaal gesproken een verbod op verder gaan, wij willen het nu gebruiken als een uitnodiging om tot hier te gaan.

Wij wensen jullie een geweldig congres toe, met grensverleggende moties, onvergetelijke feestjes en inspirerende sprekers. Het wordt grenzeloos genieten.

Het congresteam

Lars van den Broek,

Vera Leonhart,

Ivo van Hurne,

Kevin Hervé Schelvis

en Vincent Witmond

Welkom in de afdeling Overijssel en, om meer precies te zijn, welkom in Enschede.

VOORWOORD

AFDELINGSVOORZITTER

Het is een hele eer om het congres voor de eerste keer te verwelkomen binnen onze afdelingsgrenzen. Vele van jullie zullen tijdens de reis hier naartoe al een heel stuk door de afdeling zijn gereisd. Vanuit de trein hebben jullie grotendeels weilanden en akkers gezien. Het beeld wat sommige van jullie hebben, dat er in het oosten van het land alleen maar boeren wonen, lijkt daarmee te worden bevestigd. Dit weekend zullen jullie ondervinden dat die Tukkers uit Twente niet alleen maar boeren zijn. JD'ers zullen zich snel thuis voelen in Enschede om haar internationale karakter. Ook de voordelen van het grensgerichte beleid zijn hier goed merkbaar. Ieder weekend vindt er opnieuw een Duitse invasie plaats.

Het thema van het congres is "zoek je grenzen op". Dit zou je natuurlijk erg letterlijk kunnen nemen in een grensstad als Enschede. Toch is er veel meer te beleven in het centrum van de stad die bekend is van onder andere Grolsch en FC Twente.

De steden in de regio zijn sterk gegroeid in de tijd dat de textielindustrie hier bloeide, maar die tijd ligt inmiddels al ver achter ons. Tegenwoordig profileert Enschede zich als een kennisstad met de Universiteit van Twente en de vele technologische ontwikkelingen die hier plaats vinden.

Ik kan jullie natuurlijk een erg lang verhaal gaan vertellen over wat deze afdeling nou zo leuk maakt, maar voor nu wens ik jullie allemaal een goed congres toe en natuurlijk zijn jullie altijd welkom bij de activiteiten hier in Enschede of in een van de andere steden van de afdeling.

Leu good goan!

Rob Welling

Voorzitter afdeling Overijssel

VOORLOPIG CONGRESPROGRAMMA

Vrijdag

17.00u – 21.30u: inschrijfbalie in IC hotel geopend.

19.30u – 01.00u: Borrel bij Twentsche Foodhal

Zaterdag

07.00u – 11.00u: Ontbijt bij IC-Hotel

09.30u – 10.00u: Nieuwe leden moment bij congreslocatie

10.00u – 12.30u: ALV

12.30u – 13.30u: Lunch bij Twentsche Foodhal

13.30u – 17.00u: ALV

18.00u – 20.30u: Avondeten bij Twentsche Foodhal

22.00u – 04.00u: Congresfeest bij TRAM

Zondag

07.00u – 11.00u: Ontbijt bij IC-Hotel

10.00u – 12.30u: ALV

12.30u – 13.30u: Lunch bij Twentsche Foodhal

13.30u – 17.00u: ALV

17.00u – 18.00u: Borrel op congreslocatie

Zaterdag

10:00	Opening ALV 79
10:01 – 10:30	Welkomstwoord en speeches
10:30 – 11:00	Verkiezingen KasCo en adjunct-hoofdredacteur DEMO
11:00	Opening stemdoos
11:00 – 12:30	Bestuursblok, financieel blok en amendementen begroting
12:30 – 13:30	Lunchpauze
13:30 – 14:30	Actuele politieke moties, amendementen politiek programma, politieke moties
14:30 – 15:10	Spreker Abels
15:10 – 17:00	Resolutie Justitie, politieke moties
17:00	Sluiting stemdoos en schorsing ALV

Zondag

09:30	Heropening ALV 79 en opening stemdoos
09:30 – 10:30	Organisatorische moties, wijzigingen Huishoudelijk Reglement
10:30 – 12:30	Amendementen politiek programma en politieke moties
12:30 – 13:20	Sluiting stemdoos en lunchpauze
13:20 – 14:30	Resolutie Mobiliteit, politieke moties
14:30 – 15:00	Spreker Terlouw
15:15 – 16:35	Politieke moties
16:35	Verkiezingsuitslag
16:40	Sluiting ALV

ENSCHDEDE

*Het is het eindpunt van de trein,
bijna geen mens hoeft er te zijn,
bijna geen hond gaat zover mee: Enschede*

Zo beschreef Willem Wilmink 30 jaar geleden zijn stad Enschede. Dat cliché gaat gelukkig allang niet meer op! Enschede ligt niet meer aan het eindpunt, maar middenin Europa. En ook steeds meer mensen hebben iets in Enschede te zoeken.

De stad heeft meerdere moeilijke periodes gehad: tussen 1300 en 1900 brandde de stad twee keer tot de grond toe af, tijdens de Tweede Wereldoorlog werd zij per ongeluk platgebombardeerd door de geallieerden en in 2000 legde de ontploffing van een vuurwerkfabriek een deel van de stad volledig in puin. De kracht van de tukkers zit hem erin dat ze altijd met elkaar de mouwen weer opstropen en van de nood een deugd maken. Na een van de stadsbranden ontstond er ruimte voor hypermoderne textielindustrie, die van Enschede na Manchester de belangrijkste industriestad van Europa maakte. Bovenop het puin van de vuurwerkramp verrees een van de meest moderne en duurzame wijken van Nederland.

Nu, na de zoveelste wederopstanding, heeft Enschede naast het beste Nederlandse bier (Grolsch), ook de beste technische universiteit. De grootste stad van het oosten drukt met politici als Pieter Omtzigt en Femke Halsema bovendien steeds meer haar stempel op de Nederlandse politiek.

Daarnaast heeft Enschede Duitsland omarmd. Steeds meer Duitsers weten Enschede te vinden en ook steeds meer Enschedeërs werken in Duitsland. De burgemeesters van Enschede en Münster ruilen zelfs af en toe van baan. Geloof het of niet, maar de treinverbinding tussen Enschede en Gronau is tegenwoordig de drukste internationale treinverbinding van Nederland.

Alle reden dus om dit jaar naar Enschede af te reizen voor het wintercongres van de Jonge Democraten!

Drie tips voor een onvergetelijk congresweekend:

1. De Oude Markt. Het uitgaanshart van Enschede en ook overdag de ideale locatie voor een Grolsch, een beker glühwein of een kop warme chocolademelk.
2. Stadsparken. Kom even tot rust in één van de dertien parken die Enschede rijk is, waarvan de meeste voormalig landgoederen zijn. Waan je voor even een Twentse textielbaron.
3. Roombeek. Eerst volledig door de vuurwerkramp weggevaagd, nu herrezen als proeftuin voor duurzame en hippe architectuur.

Congreslocatie

Wilminktheater: Wenninkgaarde 40-42, 7511 PH Enschede

De congreslocatie is de Arke zaal van het Wilminktheater in Enschede. Op een steenworp afstand van de slaaplocatie vind je de ingang van deze zaal. Er is een ruime gaderobe voor jassen en koffers. Ook een foyer is aanwezig voor koffie en drankjes die je 'gewoon' met JD munten kan halen. De zaal en foyer zijn door dubbele deuren van elkaar gescheiden om geluidsoverlast te voorkomen. De parallelle sessies zullen in het zelfde gebouw plaatsvinden. In de chique Herensociëteit en de Appollo gang is daar ruimte voor gereserveerd.

Slaaplocatie

InnerCity Hotel: Willem Wilminkplein 5, 7511 PG Enschede

Het InterCity Hotel is zeer kortgeleden gebouwd aan de rand van de binnenstad van Enschede en bevindt zich op een steenworpafstand van Station Enschede. De hotelkamers zijn geluidsisolerend en daarmee uitermate geschikt om de JDecibellen te verzwakken voor de slaperige JD'ers die graag een uiltje willen knappen. Het sanitair bestaat uit een douche en wastafel. De kamers zijn klassiek elegant of modern ingericht met aanwezig een flatscreen-tv, kluisje, minibar en een waterkoker voor koffie en thee. Bovendien is er gratis WiFi in het gehele hotel.

Het beschikbare ontbijtbuffet is zeer uitgebreid en gevarieerd met diverse broodjes, worst- en kaasspecialiteiten. Om een uitgebalanceerd ontbijtaanbod compleet te maken zijn er ter aanvulling muesli, fruit en sappen te genieten. Bij een royaal ontbijtaanbod hoort ook een royaal tijdsbestek waarin het ontbijt te nuttigen valt. Tussen 7:00 en 11:00 is iedereen

welkom om de ochtend goed te starten.

Eet en borrellocatie

Twentsche Foodhal: Hoge Bothofstraat 39a, 7511 ZA Enschede

Wat is een congres zonder eten? In Enschede zijn er weinig restaurants die zo'n grote groep aankunnen als een congres van de JD, daarom eten we er bij 7. Maak je geen zorgen, we gaan niet verdelen over 7 restaurants met alle logistieke problemen die daarbij komen kijken.

We gaan eten bij de Twentsche Foodhal, een samenwerkingsverband van 7 ondernemingen met 1 visie: Lekker en duurzaam eten. De Twentsche Foodhal is een van de nieuwste restaurants in Enschede en zit in de oude polaroid fabriek net buiten het centrum, maar maak je geen zorgen, het is maar 800 meter lopen, het blijft tenslotte Enschede. Handig om rekening mee te houden, op vrijdag kan je alleen met pin betalen, tijdens het diner en de lunch kan je met JD muntjes betalen.

Feestlocatie

De Pakkerij/Sociëteit TRAM: Oude Markt 24, 7511 GB Enschede

Op zaterdag wordt het weer tijd voor een feestje. Met het thema "Alles is verkeer(d)" gaan we met 130 km/h hard escaleren. Dit zullen we gaan doen in Tempus Ruit Amicitia Manet (vrij vertaald: "De tijd verglijdt, de vriendschap blijft") oftewel TRAM, de sociëteit van Audentis, de grootste studentenvereniging van Enschede. Dit betekent dus ook dat de drankjes tegen een studentenprijsje worden verkocht. TRAM is een mooie bruinkroeg met een prachtige houten vloer en een ruime selectie aan sterk. De sociëteit wordt volledig gerund door studenten die eigenlijk alles wel best vinden, zolang alles maar heel blijft. De tappers en DJ zijn studenten die ook wel van een beetje escaleren houden, en wie weet draagt die leuke barman wel een groene breaklight.

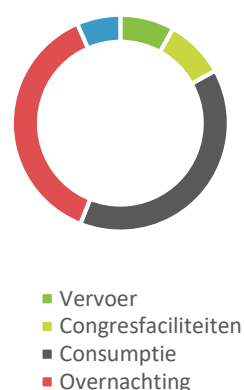

CO₂-VOETAFDruk CONGRES

Wat is de totale CO₂ voetafdruk van ons congres?

<i>Uitstoot van...</i>	<i>In kg CO₂-eq</i>
Vervoer naar en van congres	924
Congresfaciliteiten	549
Consumptie	2377
Overnachting in het hotel	2283
Overig	395

Verdeling CO₂-emissie

- De CO₂ voetafdruk wordt gegeven in totale kg CO₂-equivalenten (CO₂-eq). Het grootste deel van de uitgestoten broeikasgassen voor ons congres is CO₂. Een deel er van is een ander soort broeikasgas, bijvoorbeeld methaan. Deze andere broeikasgassen worden uitgedrukt in CO₂ equivalenten. Zo is methaan 28x zo schadelijk als CO₂. Dus 1 kg methaan wordt uitgedrukt als 28 kg CO₂-eq.
- In totaal moeten **290 bomen een jaar lang groeien** om de totale hoeveelheid CO₂ weer vast te kunnen leggen.
- Als ons congres 100% op groene stroom zou draaien, zou **een gemiddelde windmolen (2,3 MW) 47 minuten moeten draaien**.
- Als je **vlees** eet tijdens het congres, stoot je persoonlijk al **18 kg CO₂-eq** uit, bij **vegetarisch en veganistisch is dat 10 en 9 kg CO₂-eq** respectievelijk.
- Heb je, toen je je huis verliet, je **wifi-router uitgezet**? Dat scheelt over een weekend toch weer **0,18 kg CO₂-eq**!

Voor de berekeningen is er uit gegaan van 160 congres bezoekers. Schiet voor informatie over de berekeningen een lid van de werkgroep Milieu, Energie, Voedsel en Agricultuur (Duurzaamheid) aan, of loop naar Gerwin Beukhof!

Gemaakt en berekend door: Gerwin Beukhof, Jara van den Bogaerde, Bas Buise en Noa

Paul Abels

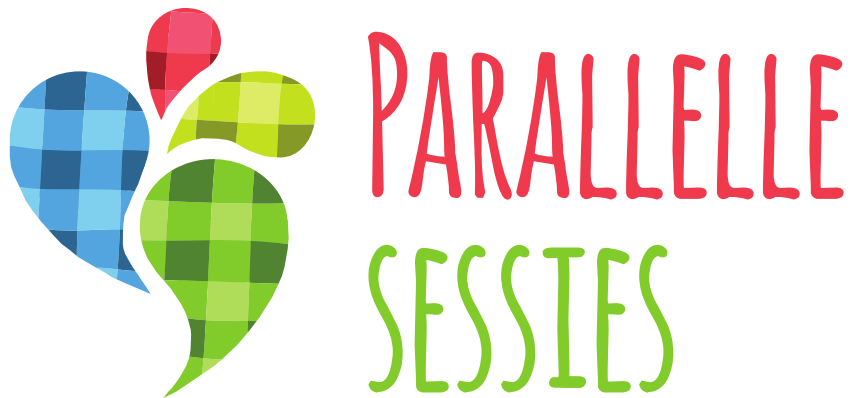
Prof. dr. Paul H.A.M. Abels (1956) is bijzonder hoogleraar Governance of Intelligence and Security Services, verbonden aan het Institute of Security and Global Affairs (ISGA) van de Universiteit Leiden.

Hij groeide op in Almelo en vertrok naar Nijmegen om geschiedenis te studeren. Na zijn studie was Abels werkzaam als journalist bij *De Twentsche Courant*. Abels verruilde zijn journalistieke werk voor een baan als beleidsambtenaar. Hij was achtereenvolgens werkzaam bij de Binnenlandse Veiligheidsdienst (BVD, 1984-2002), de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD, 2002-2005), de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding (NCTb, 2005-2012) en de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV, 2012-heden). Hij verwierf de leerstoel op grond van zijn decennialange ervaring als inlichtingenproducent en -consument, waarmee hij de geheime diensten van Nederland van binnenuit kent. Met zijn hoogleraarschap stapt Abels vanuit de schaduw in de schijnwerpers. Graag gaat hij met de Jonge Democraten in gesprek over de Nieuwe Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (Wiv).

Jan Terlouw

Bekend als de verpersoonlijking van 'het redelijke alternatief'. Natuurkundige, jeugdboekenschrijver en D66-voorman; na Van Mierlo hét gezicht van D66. In 1971 werd Jan Terlouw kamerlid en een bijzondere, lange, politieke carrière volgde. Recentelijk kwam hij in het nieuws met het Jan Terlouw-manifest waarmee hij alle PJO's wist te verenigen, een unieke gebeurtenis. Dit manifest was mede gebaseerd op het prachtige pleidooi 'het touwtje uit de brievenbus' dat hij heeft gehouden op 30 november 2016 bij De Wereld

Draait Door. Op het congres komt Jan Terlouw langs om wederom een pleidooi te houden, wij kijken ernaar uit.

In gesprek over EU-gerelateerde referenda met Joost van den Akker

Joost van den Akker is docent European Studies aan Zuyd Hogeschool en onderzoeker bij het Lectoraat Recht in Europa. Hij zal ons meenemen in een reis door de Europese referendum geschiedenis. Verbonden aan de Universiteit Twente ontving hij in maart 2015 uit handen van Minister Jet Bussemaker een NWO-promotiebeurs voor een promotieonderzoek naar EU-gerelateerde referenda. Volgens van den Akker is er nog maar weinig bekend over de rol van de regering bij EU-gerelateerde referenda. Het Oekraïne referendum en de Brexit staan nog vers in ons geheugen, maar hoe kwamen die ruim 50 andere EU-gerelateerde referenda tot stand en welke lessen kunnen we daaruit trekken?

Jong in de politiek: in gesprek met wethouder Eelco Eerenberg

Eelco Eerenberg (Hilversum, 11 april 1984) is namens D66 wethouder en locoburgemeester in Enschede. Na zijn master Computer Science ging hij in 2010, als mid-twintiger, de gemeenteraad in. Na vier jaar furore gemaakt te hebben in de raad werd hij in 2014 wethouder met de portefeuille Financiën, Onderwijs, Jeugdzorg, Duurzaamheid en Stadsdeel Centrum. Op zijn 33^e is Eerenberg tevens eerste locoburgemeester. Zijn prestaties bleven niet geheel onopgemerkt: in januari 2016 werd hij door weekblad Binnenlands Bestuur uitgeroepen tot Beste Jonge Bestuurder. Graag gaat hij met de Jonge Democraten in gesprek over ambitie, jong in de politiek en natuurlijk de aankomende gemeenteraadsverkiezingen.

Training diversiteit, Janarthanan Sundaram (gemeenteraadslid Enschede)

De diversiteitsbeweging zet zich binnen D66 in voor meer bewustwording over wat diversiteit en inclusiviteit inhoudt. Het is complexer dan alleen meer vrouwen op een bepaalde positie, of meer kleur in een organisatie. Om het complexe verhaal onder de aandacht te brengen verzorgt Janarthanan met veel passie een diversiteitstraining / spel. Het resulteert in discussie die eigenlijk ook zichtbaar maakt welke rol D66 speelt in de polarisatie, en in praktische oplossingen die we kunnen toepassen om inclusiever te zijn. Janarthanan: "Tijdens het spel kunnen mensen zich voorstellen en, aan de hand van een aantal kenmerken, gesprekken voeren in groepen. Daarmee maakt de deelnemer mee dat ze meer zijn dan hun visitekaartje en leer je dat iedereen meerdere dimensies heeft. Die ervaring resulteert in begrip dat de vrouw, de man, de allochtoon, de home etc. niet bestaan, en dat discussie hierover eigenlijk contraproductief is. Om inclusief te zijn moeten we ons boven deze polariserende tweedelingen stellen."

De werkgroep Zorg: sessie met de artsen

Hoe je toekomst in rook op kan gaan!

In het regeerakkoord staat aangegeven dat er een rookvrije generatie moet komen. Maar hoe? Ieder jaar sterven in Nederland 20.000 mensen en zijn er meer dan een miljoen mensen ziek geworden door de gevolgen van roken. "Er is zoveel verdriet, er zijn zoveel achtergebleven kinderen en ouders", aldus Wanda de Kanter. Ze is sinds 25 jaar longarts en zet zich naast haar werk met hart en ziel in om te voorkomen dat kinderen gaan roken vanuit Stichting Rookpreventie Jeugd. Toen iemand van de werkgroep haar uitnodigde om af te reizen naar het mooie Enschede om te vertellen over deze kwestie zei ze meteen: belangrijk, ik zal er zijn!
Voor rokers en niet-rokers :).

Sessie grensoverschrijdend openbaar vervoer

In deze sessie wordt een inzicht gegeven in de uitdagingen van het op poten zetten van grensoverschrijdende spoorlijnen. De Jonge Democraten hebben op het vorige congres

middels een motie bevestigd dat grensoverschrijdend OV net zo dient te worden behandeld als ware het nationaal OV. Wat betekent dit in de praktijk? Wat zijn de uitdagingen die er liggen? Rita Braam is Statenlid voor de Provincie Gelderland, en zet zich in voor de revitalisatie van de spoorlijn Nijmegen-Kleve. Zij zal vertellen over de uitdagingen die daarbij komen kijken. Denk mee hoe we grensoverschrijdend vervoer een impuls kunnen geven, en de grensregio's ook internationaal bereikbaar maken.

Deelsessie internationale gasten, Dennis

Zoals altijd nodigen we liberalen uit het buitenland uit om naar ons congres te komen. Dit congres zijn leden van onze zusterorganisaties uit België, Denemarken, Ghana en Catalonië aanwezig. Zij presenteren hier hun organisaties en ze beantwoorden al je vragen over de politieke situaties in hun landen, van Catalaanse onafhankelijkheid tot de opkomst van populistten in Denemarken.

Deelsessie Sleepwet/WIV, contactpersoon Lysanne

21 maart mogen we naar de stembus. Behalve een nieuwe gemeenteraad, hebben we ook de keuze om te stemmen over wellicht het laatste referendum: het referendum over de nieuwe Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten, ook wel de sleepwet genoemd. De Jonge Democraten voeren de komende weken een tegencampagne. Er bestaan veel vragen over de nieuwe Wiv. Daarom wordt in deze deelsessie de campagne over de Wiv en de positie ten opzichte van D66 besproken door Lysanne van Schaik, campagneleider, en Kevin Brongers, voorzitter. Verder gaan we een inhoudelijke discussie met elkaar aan: waarom zijn we als Jonge Democraten tegen de sleepwet en wat zijn onze bezwaren? Heb je vragen/ideeën? Kom vooral langs!

Training GR18, contactpersoon Lysanne

21 maart komt steeds dichterbij en dat betekent dat velen van jullie de straat op gaan of de deuren langs gaan om mensen te overtuigen te gaan stemmen. De Jonge Democraten hebben verschillende doelen deze campagne die zij willen uitdragen. Voor de #GR18 is dat: stem, stem jong & stem progressief, bij het referendum over de Wiv is dat: stem tegen. Heb jij vragen over de campagnes of het combineren hiervan? Of ben je gewoon benieuwd hoe je dat überhaupt doet: campagne voeren? Huidig campagneleider Lysanne van Schaik

en oud-campagneleider Koen Sijtsma beantwoorden al je vragen en geven een campagnetraining zodat je helemaal voorbereid campagne kan voeren. Doe mee!

Rondleiding Roombeek (zondag 11:30)

Het is 13 mei in het jaar 2000, een snikhete dag. Veel mensen trekken er lekker op uit voor een verfrissende duik. Om 15.01 maakt een motoragent melding van brand aan de Tollenstraat in de wijk Roombeek. In korte tijd is de eerste brandweerwagen met vier man aanwezig. Al snel wordt het sein brandmeester gegeven. Maar niet veel later vindt een van de grootste Nederlandse rampen van na het decennium plaats. Een opslagruimte met vuurwerk van het bedrijf S.E. Fireworks ontploft. De zwaarste ontploffing in Nederland sinds de Tweede Wereldoorlog verwoest ca. 42 hectare. 23 mensen laten het leven, waaronder de vier brandweermannen. Ca. 950 mensen raken gewond. Tweehonderd woningen werden volledig verwoest; circa 1500 woningen buiten de wijk raakten zwaar beschadigd en 1250 mensen raakten dakloos. De klap was tot in Deventer (60km) te horen. Hierop rukte hulpdiensten uit de omgeving massaal richting Enschede, inclusief ook Duitse hulptroepen uit plaatsen vlak over de grens. De wederopbouw werd overgelaten aan Projectbureau Wederopbouw Roombeek. In tegenstelling tot het gebruikelijke bouwprojecten konden individuele burgers opdracht geven voor het bouwen van hun huis. Dit resulteerde in een openbare ruimte waar cultureel erfgoed gedurfd gecombineerd is met moderne architectuur. De wijk kende van oudsher veel fabrieken, voornamelijk gericht op de textielindustrie maar ook Grolsch brouwde jarenlang midden in de wijk. Het particulier opdrachtgeverschap heeft gezorgd voor een huizenmix van jaren '30 tot moderne architectuur. De wijk Roombeek ligt net ten noorden van het centrum van Enschede.

JD night run door Enschede

"You never walk alone" klinkt bij de plaatselijke FC wanneer de spelers het veld betreden. En ook tijdens een druk congresweekend hoeft je niet alleen hoeft te lopen in Enschede! In deze donkere wintermaand zoeken wij namelijk de lichtgrens op. Om jullie een brakke zondagochtendloop te besparen, gaan we op zaterdagavond lekker sportief doen: om klokslag 17.00 klinkt het startschot voor de allereerste JD night run! We lopen vanaf het hotel de nacht tegemoet en zullen met zonsondergang (om ca. 17.36) weer bij het hotel finishen. Het betreft een fun run voor alle niveaus.

Let op: deelname geschiedt geheel op eigen risico. Voor je eigen veiligheid: zorg dat je goed zichtbaar bent d.m.v. lampjes en een reflectorhesje.

HOE WERKT EEN CONGRES?

Het belangrijkste onderdeel van het congres is de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de Jonge Democraten. Drie keer per jaar vindt er een ALV plaats: tweemaal een meerdaags politiek congres in de zomer en de winter, en een organisatorisch eendaags congres in september. De ALV is het hoogste orgaan van de vereniging, het bestaat in principe uit alle leden. Binnen de JD wordt het 'one man, one vote' systeem gehanteerd, wat betekent dat ieder (betalend) lid mag stemmen en het woord mag voeren tijdens de ALV. Op die manier heeft elk lid invloed op de organisatorische en inhoudelijke koers van de vereniging. Er worden op de verschillende congressen namelijk allerlei inhoudelijke en organisatorische zaken besproken en bepaald. Bovendien worden er leden gekozen die de inhoudelijke en organisatorische zaken moeten uitvoeren. Zo worden op het Zomercongres het Landelijk Bestuur en de DEMO-redactie verkozen, de KasCo in principe op het Septembercongres.

Op de politieke congressen wordt er gediscussieerd over inhoudelijke onderwerpen. Dat gebeurt tijdens de behandeling van politieke moties, resoluties en amendementen. Op het organisatorisch congres komende de organimo's (organisatorische moties), HRwijzigingen, Statuten en de financiën uitgebreid aan bod. Het Septembercongres is tevens het moment waarop het tijdens in de zomer verkozen Landelijk Bestuur haar beleidsplan presenteert. Daarnaast zijn er altijd interessante gasten op congressen waarbij er altijd gelegenheid is voor discussie. Het traditionele feest op zaterdagavond is bovendien een goede gelegenheid om veel Jonge Democraten beter te leren kennen en (politieke) ervaringen en meningen met elkaar uit te wisselen.

Speciaal voor nieuwe leden

Voor nieuwe leden is een congres erg interessant. Het is een gelegenheid om te ervaren wat er speelt bij de Jonge Democraten en wat de verschillende standpunten inhouden. Op het introductieweekend, dat elk voor- en najaar plaatsvindt, wordt een congrestraining gegeven waar nieuwe leden kennis kunnen maken met de gang van zaken. Als je niet op het introductieweekend bent geweest kun je de reader vinden op onze website of opvragen bij congres@jongedemocraten.nl. Ook is er voor het begin van de eerste congres dag op zaterdag om 09:30 een moment speciaal voor nieuwe leden waarbij alles verteld wordt dat je over een congres moet weten.

Wat zijn Congresvoorstellen?

Een congresvoorstel is een voorstel aan de vereniging en kan worden ingediend door werkgroepen, Algemene Afdelingsvergaderingen, het Landelijk Bestuur of gewoon vijf leden. De regelingen voor het indienen van voorstellen vind je altijd in de laatste versie van het Huishoudelijk Reglement. Er zijn verschillende soorten congresvoorstellen:

- **Beleidsplan & Bestuursverantwoording**

Het Landelijk Bestuur stelt elke zomer een beleidsplan voor het komende jaar op. Daarnaast legt het Landelijke Bestuur bij elk congres, zowel schriftelijk als mondeling, verantwoording af over de afgelopen periode. Je kunt over het beleidsplan, of de uitvoering hiervan, vragen stellen tijdens het bestuursblok.

- **Begroting & Jaarrekening**

De leden stellen in september de begroting vast voor het volgende kalenderjaar. Het Landelijk Bestuur doet daar een voorstel voor, waar ook amendementen op mogelijk zijn. Op het zomercongres wordt de jaarrekening van het vorige jaar behandeld. In de jaarrekening kun je zien hoeveel geld er daadwerkelijk is binnengekomen, en waaraan dat is uitgegeven.

- **Politiek Programma (PP)**

In het Politiek Programma zijn de verzamelde standpunten van de Jonge Democraten opgenomen. Het Politiek Programma kan door middel van resoluties en amendementen tijdens de politieke congressen worden veranderd. Over het bestaande programma wordt niet gestemd op het congres.

- **Resoluties**

Dit zijn wijzigingsvoorstellen voor het Politiek Programma van de Jonge Democraten. Een resolutie dien je in als je meer dan één alinea wilt wijzigen, toevoegen of schrappen.

- **Resoluties**

Er kunnen ook wijzigingsvoorstellen voor het Huishoudelijk Reglement en de Statuten worden ingediend. Over deze voorstellen zal tijdens het congres worden gestemd door de leden.

- **Moties en amendementen**

Op de congresvoorstellen kunnen wederom door werkgroepen, Algemene Afdelingsvergaderingen, het Landelijk Bestuur of gewoon vijf leden moties en amendementen worden ingediend. De regels voor het indienen vindt je altijd in de laatste versie van het Huishoudelijk Reglement. Er zijn verschillende moties en amendementen:

Amendementen op het Politiek Programma (AMPP)

Dit zijn wijzigingsvoorstellen voor het Politiek Programma van de Jonge Democraten. Je kunt in een amendement maximaal één alinea wijzigen.

Politieke moties (PM)

Een politieke motie behandelt een onderwerp waarvan de indiener vindt dat de Jonge Democraten daar een (ander) standpunt over moet innemen. Ook kun je het Landelijk Bestuur vragen om een bepaald standpunt actief uit te dragen. Deze moties worden niet in het Politiek Programma opgenomen, omdat ze vaak over gedetailleerde zaken gaan, terwijl het Politiek Programma van de Jonge Democraten vooral de grote lijnen aangeeft.

Actueel Politieke Moties (APM)

Terwijl politieke moties meestal gaan over zaken die al langer lopen, zijn de actueel politieke moties geschikt om een uitspraak van het congres te vragen over een actuele politieke kwestie. De regels voor het indienen vindt je altijd in de laatste versie van het Huishoudelijk Reglement.

Organisatorische moties (Organimo, ORG)

Een organisatorische motie is een opdracht aan het Landelijk Bestuur of een ander orgaan van de Jonge Democraten over een organisatorische kwestie. Tijdens het congres kan nog tot 3 uur na het bestuursblok een organisatorische motie, gerelateerd aan in het bestuursblok behandelde zaken, worden ingediend.

Moties van Orde

Een motie van orde is geen motie die vooraf moet worden ingediend, maar die tijdens het congres kan worden ingediend. Vind je bijvoorbeeld dat het congres te rumoerig wordt of vind je dat de behandeling van moties niet overeenstemt met de statuten, dan sta je op en roep je “Motie van Orde!”. De congresvoorzitter zal je dan spreekrecht geven om je motie van orde toe te lichten. Daarna zal de voorzitter je motie overnemen of aan het congres ter stemming voorleggen.

Congresfunctionarissen

Het congres moet natuurlijk geleid worden. Hiervoor worden een aantal ervaren leden aangesteld die streng doch rechtvaardig, en met de nodige kwinkslagen, de zaak in het gareel proberen te houden.

- **Congresvoorzitters**

Het congres wordt voorgezeten door onafhankelijke congresvoorzitters. Zij worden door het Landelijk Bestuur voorgedragen aan de Algemene Ledenvergadering om het congres technisch te leiden en hebben het recht om gedurende het congres, indien nodig, met aanpassingen van de tijden in de agenda te komen.

- **Stem- en Notulencommissie**

De mensen die zich bezighouden met de stemming over de verschillende voorstellen. Ook tellen zij de stemmen die op de verschillende kandidaten voor bestuursfuncties en de DEMO worden uitgebracht. Daarnaast notuleren zij ook wat er zoal gezegd wordt tijdens de ALV.

BESTUURS- VERANTWOORDING

Beste Jonge Democraten,

De eerste maanden van het eerste voltijd bestuur in de geschiedenis van de Jonge Democraten zitten erop! Wij kijken terug op een ontzettend hectische, intensieve maar vooral leerzame en waardevolle periode. Al vroeg in de zomer, ruim voordat we officieel in functie traden, kwamen we veel samen om ons beleid vast te stellen en op elkaar ingespeeld te raken. Vooral dat laatste was erg belangrijk. Normaal erf je als bestuur een groot deel van de cultuur van je voorgangers, maar wij moesten zelf aan de slag met het maken van alle werkafspraken die bij een meer dan voltijdfunctie komen kijken. Onder begeleiding van onze bestuurstrainer Peter Fijbes begonnen we goed voorbereid aan onze bestuursperiode.

Vol enthousiasme konden we beginnen met het uitvoeren van ons beleid. De nieuwe bestuursstructuur gaf ons ruimte om veel te investeren in de relaties met de afdelingen, werkgroepen, alle organen van D66, collega-PJO's en andere externen. Zo zullen we allemaal voor het congres bij bijna elke afdeling langs zijn geweest. Binnen de vereniging zelf hebben we enkele veranderingen begeleid. Een van onze eerste besluiten was het vaststellen van een duidelijker en helder declaratiereglement voor het LB en kaderleden. Bovendien is in goed overleg het politiek kernoverleg (PKO) hervormd tot een efficiënter en werkbaarder geheel. Daarnaast konden we, nadat onze voorgangers hier al voorbereidingen voor hadden getroffen, mede door het harde werk van het ICT-team de nieuwe JD-site lanceren.

Het is ongelooflijk interessant dat D66 voor het eerst in 10 jaar weer in een kabinet zit. Bij D66 hebben we het voor elkaar gekregen werk te gaan maken van nieuwe referendumwetgeving. Bovendien zitten we regelmatig om tafel met Kamerleden en bewindspersonen om ook buiten het oog van de media onze standpunten onder de aandacht te brengen. Onze visie doet er toe en heeft impact! Daarnaast zijn de voorbereidingen van de wiv- en gemeenteraadscampagnes in nauwe samenwerking met de afdelingen in volle gang en lopen soepel. Met het programma 'een Jonge Democraat in elke gemeenteraad' dragen we bovendien bij aan dat talentvolle en politiek ambitieuze JD'ers nog beter beslagen ten ijs komen bij de gemeenteraadsverkiezingen.

Het kostte tijd een goed ritme te vinden en ons tijdmanagement op orde te krijgen. Door de ongelooflijk hectische politieke periode, hervorming van de bestuursstructuur en hoge ambities werkten we deze periode vaak ruim 70 uur per week. Dat was geen gezond werkritme. Een flinke tegenslag was bovendien dat we regelmatig werden overvallen door kleinere en grote onverwachte acute ontwikkelingen die onze directe aandacht vroegen en tijdrovend waren. De to-do-lijstjes werden hierdoor niet korter. De taken die werden afgevinkt werden vervangen door nieuwe, nog intensievere taken. Twee voorbeelden van grotere tegenslagen waren de tegenvallende subsidie-inkomsten door de opkomst van DENK en FVD waardoor we flink moesten bezuinigen en het bericht dat de Haagsche Bluf binnen de contractperiode stevig verbouwd gaat worden. De JD heeft nu een huurcontract met een looptijd tot 01-01-2020, maar er staat een renovatie gepland voor het complex. Dit brengt met zich mee dat de verhuurder een gelijkwaardig alternatief moet bieden. Als LB zijn we bezig met een oplossing op korte termijn en zullen we samen met de vereniging zoeken naar een oplossing op lange termijn. Het is mogelijk dat we nog voor de zomer zullen moeten verhuizen, maar veel blijft onduidelijk.

Gaandeweg kwamen we in een beter werkritme. Een LB-functie is nu eenmaal intensief, maar door meer tijd in te bouwen om met acute ontwikkelingen om te

kunnen gaan en beter de samenwerking op te zoeken met de verschillende teams en werkgroepen hebben we ons werk meer kunnen stroomlijnen. Een belangrijk inzicht dat we in de loop van de maanden ontwikkelden is dat de Haagsche Bluf niet elk moment van de dag bezet hoeft te zijn. We zijn een vereniging die draait op vrijwilligers die elkaar vaak in de avonduren en weekenden ontmoeten. Dáár aanwezig zijn is belangrijk. Vanaf januari hebben we de werkweek zo hervormd dat er op de maandag geen vaste bezetting meer op de Bluf is. Het belangrijkste voordeel is dat we elkaar als LB vaker doordeweeks persoonlijk spreken, wat onze slagkracht en efficiëntie vergroot.

Al met al kijken we erg tevreden terug op onze eerste maanden en we kijken, vol tijd, vol energie, uit naar onze tweede bestuurshelft! We hopen dat jullie net zo tevreden zijn als wij, en we kijken uit naar jullie vragen.

Met vrijzinnige groet,

Landelijk Bestuur der Jonge Democraten 2017-2018

Kevin Brongers, Voorzitter

Pauline Gerth van Wijk, Secretaris

Bram van Wickeren, Penningmeester

Dennis van Driel, Bestuurslid Politiek & Internationaal

Lysanne van Schaik, Bestuurslid Pers & Promotie

Danny Hoogstad, Bestuurslid Organisatie & Scholing

Terugkoppeling Beleidsplan

Vereniging & Organisatie

Interne Zichtbaarheid

Het LB heeft zich de afgelopen maanden ingezet voor een open en transparante communicatie. Het Snapchataccount (de_jd) heeft hier wat ons betreft aan bijgedragen, omdat leden kunnen zien waar wij ons mee bezighouden. Bovendien blijken de borrels bij de afdelingen erg gewaardeerd te worden.

Evaluatie structuur LB

Naar aanleiding van een vacature is Commissie Loep II opgericht. Er zal op korte termijn met het LB worden gesproken, zodat de vacatures voor volgend jaar eventueel kunnen worden aangepast. Verder zal ook breder met de vereniging worden gesproken en staat er een enquête gepland. Rond de zomer zal een rapport worden gepresenteerd.

Verduidelijking interne regels en richtlijnen

Hier zal na het wintercongres een vacature voor worden opengezet zodat op het septembercongres wijzigingsvoorstellen kunnen worden behandeld.

ICT

De nieuwe website is in december gelanceerd, met veel hulp van het ICT-team. Nu kan de aandacht meer gericht worden op andere ict-projecten. De mogelijkheden van een webshop moeten nog verder worden onderzocht. Verder hebben we de kadernieuwsbrief weer ingesteld, om het kader beter op de hoogte te stellen van wat er gebeurt.

Financiën

Het jaar is begonnen met een update van belangrijke financiële reglementen. Verder worden penningmeesters en andere relevante personen tijdig geïnformeerd over de financiële kanten van de vereniging.

Op landelijk niveau wordt flink aan de weg getimmerd. De interne begrotingsstructuur is op de schop genomen en de landelijke controle op de financiën is overzichtelijker en grotendeels in eigen hand genomen. Alle transacties worden nu door de penningmeester zelf gedaan.

De afdelingsKasCo's zijn toegevoegd aan het kader. Mede door de toevoeging van een inhoudelijke training waardoor ze beter in staat zijn hun controlefunctie uit te oefenen

komen KasColeden beter tot hun recht. Wel liggen er nog kansen om het contact met KasColeden te intensiveren.

Verenigingsactiviteiten

Het Kerstgala was een groot succes en daar kijken we tevreden op terug. Met een leuk team hebben we een mooie avond weten te realiseren.

Naast het gala zien we ook afdelingen die niet politiek-inhoudelijke activiteiten organiseren en die grote opkomst trekken. Het is goed om nieuwe leden te betrekken die, naast discussie, soms ook een plek zoeken waar ze meer het verenigingsgevoel ervaren.

Inclusieve vereniging

Tijdens het kaderweekend is de inclusiviteit besproken. We praten verder met afdelingen over goede methodes om inclusiever te zijn. Bovendien wordt in januari een activiteit georganiseerd over het betrekken van MBO'ers. We luisteren naar de signalen binnen de vereniging. De eerste effecten van dit beleid zijn zichtbaar.

Politiek & Campagne

De politieke visie is via de media vaak uitgedragen (zie ook het mediaoverzicht). Er is vanuit het LB grote betrokkenheid bij het Politiek Kernoverleg (PKO).

Interne discussie

Nog voor ons aantreden is er met het PKO gekeken naar hoe we het PKO efficiënter konden maken en meer politieke relevantie uit de portefeuilles konden halen. De volgende veranderingen zijn doorgevoerd. Ten eerste vindt het PKO sindsdien ten minste zes keer per jaar plaats, waarvan twee keer voor organisatorische zaken op het kaderweekend, en vier keer voor politieke inhoud daarbuiten. Voor politieke inhoud wordt het PKO opgedeeld in vijf clusters van elk drie portefeuillehouders die gaan sparren over hun eigen politieke plannen of over een gezamenlijk plan. Ten tweede is de vergaderstructuur verbeterd: persoonlijke input wordt van tevoren opgestuurd en alleen op aanvraag besproken. Tevens moet elke werkgroep verplicht een afgevaardigde sturen. Ook wordt er in de kadernieuwsbrief een update vanuit de werkgroepen rondgestuurd en wordt van portefeuillehouders verwacht dat ze proactief zijn naar afdelingen, leden en het LB. Ten slotte worden met portefeuillehouders elk halfjaar evaluatiegesprekken gehouden om leerpunten en streefdoelen te identificeren. Dit heeft geleid tot duidelijke verwachtingen van weerszijden en positief en constructief contact tussen LB en PKO. Ook merken we dat

de portefeuillehouders commitment tonen, proactief naar het LB en betrokken bij de politieke lijn zijn.

Er is ook een politiek-inhoudelijke (PI) dag georganiseerd over het thema segregatie. Het thema komt voort uit de werkgroepen Justitie en Ruimte & Mobiliteit. De aanmeldingen voor het PI-team, dat het PI-weekend organiseert, vallen vooralsnog erg tegen.

Externe Zichtbaarheid

Het LB streeft naar grote zichtbaarheid van de JD in het politiek en maatschappelijk debat. De afgelopen maanden is hierdoor verschillende keren de samenwerking gezocht met andere PJO's of jongerenorganisaties en zijn politieke speerpunten besproken met het PKO. Dit resulteert in een groot mediaoverzicht.

Standpuntenlijst

De standpuntenlijst is grotendeels geüpdatet. Alle moties en de eerste acht hoofdstukken van het PP zijn omgezet in standpunten. De zoekfunctie op de visiewebsite moet nog worden bijgewerkt, zodat in de google search ook de standpunten worden meegenomen. Ook zijn taalkundige (spelling, taalgebruik, zinsbouw) aanpassingen gedaan in de eerste acht hoofdstukken van het PP.

GR2018

Rond de dertig JD'ers hebben zich bij ons gemeld voor het steunprogramma 'Een Jonge Democraat in elke gemeenteraad'. In goed overleg met de afdelingsbesturen is in individuele gevallen besloten een kandidaat wel of niet persoonlijk en publiekelijk te steunen. Elke JD'er die kandidaat is voor de gemeenteraad heeft echter recht op de trainingen en netwerkmomenten, waar goed gebruik van wordt gemaakt.

Ook is er inmiddels een landelijk campagneteam, bestaande uit leden die mee willen denken over de campagne. Tevens is er een team bestaande uit alle afdelingscampagneleiders. Hierdoor is er goed contact over de campagne met de afdelingen.

Relatie met D66

D66 zien wij vooral als een partner om onze visie om te zetten in beleid. We hebben daarom veel geïnvesteerd in goede relaties met de Kamerfractie, bewindspersonen en andere organen van D66. In veel gevallen wordt op zowel organisatorisch als politiek

gebied samengewerkt met D66 om onze gezamenlijke visie verder uit te werken. Op sommige onderwerpen kiezen we echter duidelijk een eigen koers. Zo hebben we D66 kunnen overtuigen werk te blijven maken van nieuwe referendumwetgeving en gaat de JD juist tégen de WIV campagne voeren. De afwijkende JD-visie op deze onderwerpen is niet in het belang van D66. Toch hebben we gekozen in het openbaar ons eigen verhaal te vertellen omdat deze onderwerpen wat ons betreft raken aan de kern van onze idealen. Ondanks het verschil in visie op deze punten zijn de verhoudingen goed.

Internationaal

Door het gebruik van snapchat en andere social media hebben we meer kunnen vertellen over wat we op internationaal vlak doen. Ook is er bij enkele afdelingen met leden gesproken over het internationale werk van de JD. Het kader wordt geregeld via de mail en whatsapp op de hoogte gehouden van internationale mogelijkheden. Zij kunnen dit verder delen met leden in hun afdeling.

Internationale teams

Sinds dit halfjaar kent de JD drie internationale teams: MENA (Middle East and North Africa), Latijns-Amerika en Noord-Amerika. Team MENA heeft een campagnettraining verzorgd in Libanon en een vluchtelingenkamp bezocht. Een grote teleurstelling was dat Erasmus+ de subsidieaanvraag voor het Euro-Arab Seminar niet heeft goedgekeurd. Het team overweegt verschillende ideeën voor het komend jaar. Team Latijns-Amerika is op het moment leden aan het werven. Team Noord-Amerika is kort geleden opgericht, maar heeft met tien leden een goede kern om aan de slag te gaan.

Internationale koepelorganisaties

De JD was bij het congres van LYMEC in Sofia aanwezig met een delegatie van zes JD'ers. We hebben hier onze resolutie License to Heal bijna unaniem aangenomen gekregen na veel lobbywerk. We verzamelen nu input voor het verkiezingsprogramma van LYMEC voor de Europese Parlementsverkiezingen in 2019.

Bij het IFLRY-congres in Beiroet waren eveneens zes JD'ers aanwezig. Daar zijn belangrijke structuurhervormingen doorgevoerd en hebben we veel samengewerkt om onze resolutie A Liberal Reaction Against Trump aangenomen gekregen. Ook hebben we veel best practices uitgewisseld met onze collega's uit verschillende landen.

Voor zowel LYMEC als IFLRY gaan we JD'ers kandideren voor bestuursfuncties. Ook zijn

een aantal leden trainer bij onze koepelorganisaties en moedigen we JD'ers aan om aan hun activiteiten deel te nemen.

Internationale activiteiten

We zijn op dit moment in gesprek met de nieuwe international officer van de Vlamingen om BeNeLiberales, een congres voor jonge liberalen uit de Benelux, op te pakken. Ook zijn de eerste voorbereidingen voor de Straatsburgreis en de JD International Summer School getroffen. Bij dit congres zijn ook weer leden van verschillende zusterorganisaties aanwezig om met hen van ideeën te wisselen.

De afdelingen Amsterdam en Rotterdam zijn dit halfjaar op twinning geweest. Verschillende afdelingen hebben al plannen voor komend halfjaar. Tijdens de Duitse verkiezingen zijn de grensafdelingen ook aangemoedigd campagne te gaan voeren met onze Duitse partners en zij zullen ons in maart komen ondersteunen bij onze campagne.

Ledenontwikkeling

Scholing

Er is een trainingsweekend georganiseerd in januari dat goed bezocht is. Tijdens dit weekend hebben trainers gewerkt aan trainingen en kennis uitwisseling.

Het coachingstraject zal komend jaar verder gestalte gegeven worden binnen de vereniging. Er zal geïnvesteerd worden in bekendheid van de coaches en de mogelijkheden van het coachingstraject. Samen met de coaches zal ook gewerkt worden aan een evaluatie van het traject.

Onderwijspakket

Er is meer communicatie met afdelingen over voorlichting op scholen en in het nieuwe jaar willen we samen met afdelingen inzetten op het actief benaderen van scholen om voorlichting te komen geven. Tijdens het kaderweekend zal een sessie worden georganiseerd over voorlichting om het door te spreken.

MBO

Een eerste brainstormavond over het actief betrekken van MBO studenten binnen onze mooie vereniging vindt plaats in januari. Er is al wel gesproken met diverse (kader)leden gesproken over dit onderwerp.

Verder zijn we begonnen met het aanbieden van meeloopstages voor oa. MBO studenten om kennis te maken met onze vereniging en om ze een mooie ervaringsplek te bieden.

Persoonlijke verantwoording

Kevin Brongers - Voorzitter

Ik kan met heel veel tevredenheid terugkijken op onze eerste maanden. In de spannendste politieke periode sinds jaren mocht ik direct de mooiste en grootste PJO van Nederland vertegenwoordigen. Een ware vuurdoop, die denk ik goed is doorstaan. De JD heeft een goede balans kunnen vinden tussen waardering uitspreken voor de progressieve punten die in het regeerakkoord zijn uitgesproken en kritisch te zijn op de punten waarvan wij denken dat ze te ver afwijken van onze idealen.

Ik heb veel geïnvesteerd in goede verhoudingen met vooral D66 en collega-PJO's. Door gezamenlijk met partners op te trekken kunnen we onze slagkracht vergroten om impact te hebben met onze visie. Daarnaast heb ik me ingezet dat er veel wederzijds begrip is tussen de JD en D66 in de kwesties waarbij we een andere lijn kiezen, met name wat betreft het afschaffen van het referendum en de WIV. Ik ben vooral trots dat het is gelukt banden op te bouwen met minister Kajsa Ollongren. Er is regelmatig persoonlijk contact, en omdat zij verantwoordelijk is voor onder andere het referendum en de nieuwe WIV is het ongelooflijk waardevol dat juist met haar de lijntjes kort zijn. De visie van de JD dringt zo door in de kamers van de meest machtige personen van ons land.

Ook ben ik erg trots op het programma 'een Jonge Democraat in elke gemeenteraad'. Nooit eerder zette de JD zich zó in om talentvolle JD'ers te begeleiden in hun ambitie volksvertegenwoordiger te mogen worden. Het ontwikkelen en uitvoeren van dit programma was een intensief en tijdrovend proces. Met iedere kandidaat zijn immers meerdere persoonlijke contactmomenten geweest en bij ruim tien kandidaten hebben we uitvoerig de LAC-gesprekken geoefend. De positieve feedback van de deelnemers maakte het al deze investeringen meer dan waard, waardoor ik me met nog meer energie kan inzetten voor het tweede deel van dit programma de komende weken.

Uiteraard is een LB-functie enorm tijdrovend, maar de 70+ uur werkweken in het begin van de periode vielen toch erg zwaar. Acute ontwikkelingen die zich op bijna dagelijkse basis voordeden, zoals media-optredens en het oplossen van allerlei kleine problemen, kostten veel meer tijd dan ik in eerste instantie had ingeschat. Door bewust ruimte in mijn agenda te reserveren voor dit soort ontwikkelingen vond ik steeds beter een werkbaar weekritme.

Daarnaast heb ik besloten minder te werken bij de gemeente Rotterdam, omdat de 12 uur die ik werkte niet goed te combineren viel. Al met al kan ik zeggen dat ik mijn draai goed gevonden heb en vol energie uitkijk naar onze tweede bestuursheft!

Pauline Gerth van Wijk - Secretaris

Wat een mooi half jaar om op terug te kijken vol nieuwe dingen. Ik heb heel veel geleerd over ICT, waaronder het lanceren van een website, maar ook over de politiek, door bijvoorbeeld het Europees Parlement te bezoeken. Verder ben ik begonnen met me verdiepen in de privacywetgeving, zodat we daar netjes aan kunnen voldoen. De komende maanden ga ik me daar verder op richten. Met veel plezier ben ik ook de verschillende afdelingen langs gegaan, en heb ik ze ondersteund waar nodig. Ik wil in het komende half jaar wel proactiever het contact zoeken met mijn functie-equivalenten om te horen hoe het met ze gaat. Een ander goed voornemen is om meer secuur om te gaan met zaken, zoals het op tijd publiceren van de notulen van bestuursvergaderingen. Een aantal projecten die de komende tijd zullen spelen zijn het updaten van het Huishoudelijk Reglement, de evaluatie van de bestuursstructuur en de verhuizing naar een nieuw pand.

Het is wel gebleken dat zoveel toffe dingen doen tijd kost. Ik heb dan ook besloten mijn werkzaamheden buiten de JD te verminderen zodat ik meer tijd heb om extra projecten op te pakken, maar ook om eindelijk weer eens de was te doen.

Tot slot wil ik nog even zeggen hoe blij ik ben met mijn fantastische bestuursgenoten en de vereniging in het algemeen.

Bram van Wickeren - Penningmeester

Full-time als penningmeester aan de slag gaan bracht de uitdaging met zich mee dat er naast de basistaken andere doelen gesteld moeten worden. Dat is gelukt! We werken goed en hard samen en de lijst aan gezamenlijke ambities blijft groot.

Het is duidelijk dat iedere penningmeester moet inwerken in de functie om de administratie op zijn eigen wijze in te vullen. Om de functie goed uit te kunnen voeren moet er een duidelijk overzicht zijn van de processen en helaas heb ik meer tijd nodig gehad dan ik hoopte nodig te hebben om dit goed in beeld te brengen. Ik heb als doel gesteld om een transparante en tijdige informatievoorziening te hebben wat betreft financiën en ik ben goed op weg.

Verder zijn we geconfronteerd met een geplande renovatie van het complex waar we ons kantoor hebben. Recent heeft dit meer concrete vormen aangenomen waardoor we actief op zoek zijn naar alternatieve huisvesting met vergelijkbare voorwaarden. Daarnaast hebben we moeten zoeken naar een passende oplossing voor tegenvallende subsidieopbrengsten en toch de JD financieel gezond te houden.

Ook is er een mate van overlap met mijn functie en de functie van organisatie en promotie. Ik heb de kans om meer betrokken te zijn bij de organisatie en keuzes rondom landelijke activiteiten. Daarnaast heb ik een deel van de functie promotie op me genomen, in ieder geval het financiële aspect.

Ik ben ook tevreden over het contact dat ik kan onderhouden met mijn FEO. Los van informele momenten heb ik vaak persoonlijk contact waardoor eventuele vragen of hobbels vroeg weggenomen kunnen worden.

Voor het komende half jaar is er nog genoeg werk te doen. Ik wil actief aan de slag met de inkomstenkant van de JD. Ik heb al een netwerk opgezet met penningmeesters van andere PJO's en zal met hen en de landelijk penningmeester van D66 aan de slag met de hoogte en de structuur van de financiering van PJO's. Daarnaast wil ik aan de slag met de fondswervings-mogelijkheden van de JD, het liefst in samenwerking met de VJD en D66. Donaties aan de JD zijn structureel verminderd, terwijl we een ANBI-status hebben het doneren aan onze organisatie erg aantrekkelijk kan zijn. Verder liggen er vooral op internationaal gebied kansen om subsidies aan te wenden voor projecten.

Los van het penningmeesterschap zit ik ook bij de JD om mijn politieke ei kwijt te kunnen. Ik geniet van alles dat ik leer over de grote verscheidenheid aan onderwerpen die aan bod komen en hoop zelf ook met politiek-gerelateerd projecten aan de slag te gaan in de nabije toekomst. Ik heb ontzettend veel zin in het komende half jaar!

Dennis van Driel – Bestuurslid Politiek & Internationaal

De eerste keer dat de functies internationaal en politiek zijn gecombineerd, en dat voor het eerst fulltime. Het heeft me tot nu toe veel kansen gegeven om afdelingen te bezoeken, met teams samen te werken en het PKO te herstructureren. Veel van mijn tijd gaat uit naar de politieke kant van mijn functie. Dit komt mede door het regeerakkoord en het feit dat D66

nu in het kabinet zit. Ik heb me, ter ondersteuning van Kevin en Lysanne, kunnen verdiepen in veel verschillende onderwerpen, van levenseinde tot referenda en van de donorwet tot vaderschapsverlof. Ook heb ik veel tijd en energie in het PKO gestoken, en ik heb de indruk dat dat zich uitbetaalt. Wel wil ik vaker persoonlijk contact met mijn FEO politiek dan ik in het afgelopen halfjaar heb gehad.

De internationale kant van mijn functie is rustiger geweest. Ik heb de congressen van LYMEC en IFLRY bezocht, ben campagne gaan voeren in Oberhausen, heb het congres van de LHG in Münster bijgewoond en met het LB de D66-fractie in het Europees Parlement bezocht. Op uitnodiging van de Noorse ambassade ben ik met andere PJO-vertegenwoordigers naar het noorden van Noorwegen gereisd om klimaatverandering in het Arctisch gebied te zien. De samenwerking met de teams verloopt ook goed.

Komend halfjaar wil ik me nog gaan inzetten voor de campagnes, het afmaken van de standpuntenlijst, BeNeLiberales, de Straatsburgreis en de summer school en me bezighouden met aankomende thema's als de donorwet, Brexit en de Europese verkiezingen.

Op persoonlijk vlak ben ik nog steeds op zoek naar iets om naast de JD te doen, ook om te voorkomen dat de JD mijn leven in zijn geheel opslokt. Ik kijk ernaar uit om het komende jaar weer met dit geweldige team en met alle leden samen te werken!

Lysanne van Schaik – Bestuurslid Pers & Promotie

Een sprong in het diepe: zo is het begin van mijn bestuursjaar goed te omschrijven. Fulltime bestuur, in plaats van 1 campagne op poten zetten zijn het er door het sleepwetreferendum ineens 2, de telefoon die roodgloeiend staat en daarnaast ook de 'normale' bezigheden zoals promotiemateriaal voor op de webshop, het bijhouden van verschillende sociale media, het schrijven van persberichten of opiniestukken, enzovoort. Maar de sprong in het diepe bleek een sprong in een warm bad! Ik heb het ongelooflijk naar mijn zin in de functie Pers & Promotie. De verschillende aspecten van de portefeuilles passen goed bij me en geven me veel energie. Verder helpt het heel erg dat ik elke dag te maken heb met een top bestuur, goed werkende teams en leuke FEO's, waar het FEO promotie zelfs al is omgedoopt tot FEBO.

De afgelopen maanden heb ik geïnvesteerd in het opzetten van een creatief team, het campagneteam en het contact met mijn FEO's. Het FEO Pers is tijdens het kaderweekend bijeengekomen en probeer ik zoveel mogelijk te ondersteunen. Het FEO Promotie is inmiddels meerdere keren samengekomen, ook voor gezelligheidsactiviteiten. Inmiddels zijn er verschillende geslaagde activiteiten achter de rug, waaronder het introductieweekend en de campagne kick-off. Ook heb ik alle afdelingen bezocht en ben ik van plan dat de komende periode weer te doen. De campagnes nemen op dit moment veel tijd in beslag. Ik heb hier goed contact over met de afdelingscampagneleiders, die ook bijna allemaal op de campagne kick-off tijdens de nieuwjaarsborrel hun plannen presenteerden. Het campagneteam en het creatief team zijn van grote meerwaarde tijdens de campagnevoorbereidingen en er is ook goed contact met D66 over de campagnes, ook al voeren we onafhankelijk campagne. Verder loopt 'een Jonge Democraat in elke gemeenteraad' goed. Ik zet in op 2 geslaagde campagnes met verschillende ludieke acties! Pers & Promotie zijn tot nu toe goed te combineren in mijn functie in het bestuur. Qua promotie ben ik samen met Bram aan de slag gegaan met nieuwe promotiematerialen, zoals het webcamschuifje en de geluidswerende oordoppen. Ook geef ik veel aandacht aan de sociale media, zodat deze actueel blijven. Qua pers ben ik heel trots op een medialijst met meer dan 50 mediamomenten, waarbij Kevin veel aan het woord is geweest. Ons standpunt over de sleepwet kan rekenen op veel aandacht, maar daarbuiten hebben we ook andere onderwerpen besproken zoals de bezuinigingen op onderwijs en het referendum. We zijn daadwerkelijk altijd scherp. Ik heb heel veel zin in de komende tijd!

Danny Hoogstad – Bestuurslid Organisatie & Scholing

Terwijl ik dit schrijf ben ik nog volop bezig met het fantastische congres team om het congres in Enschede tot in de puntjes goed te regelen.

De eerste maanden zijn voor mijn gevoel voorbij gevlogen, ondanks dat het soms druk en hectisch was. Fulltime bestuur, ernaast werken, een sociaal leven, het vele reizen. Het is een grote rollercoaster en nog altijd voelt het geweldig om deze rit te mogen maken. Voor mijn gevoel een onwennige start gehad, waarin ik her en der wat steken heb laten vallen, vooral op het gebied van communicatie. Met een geweldig team hebben we voor mijn gevoel wel de boel goed op de rit gezet en daar pluk ik nu de vruchten van. Zowel de ambities die we als bestuur, alsook ik persoonlijk heb gesteld aan het begin van het jaar beginnen vorm te krijgen.

De JD is een vereniging die denkt in kansen voor mensen en in mijn huidige rol doe ik mijn best om zelf die kansen te pakken, om mij persoonlijk te ontwikkelen en probeer ik die kansen aan anderen aan te bieden.

Bij mijn kandidaatstelling en in het beleidsplan heb ik een aantal ambities geformuleerd, waarvan mijn doel is om aan het einde van het jaar deze gerealiseerd te hebben of de nodige processen in gang te hebben gezet die ertoe moeten leiden dat ze eventueel na mijn periode door een opvolger gerealiseerd kunnen worden.

Het bezoeken van afdelingen en contact houden heb ik altijd als een belangrijke rol gezien voor het Landelijk Bestuur. Het is dan ook mijn doel om dit zo veel mogelijk te doen en de afdelingsbesturen te ondersteunen daar waar nodig. Hier ligt voor mij nog een duidelijke opdracht voor het resterende deel van mijn bestuursperiode. Het contact met functie equivalenten van afdelingen is vrij summier geweest tot op heden en hier wil ik verandering in gaan brengen. Een gezamenlijk moment buiten een kaderweekend om kan hier aan bijdragen, zoals Lysanne en Kevin hebben aangetoond door met hun functie genoten samen te komen.

Het combineren van de functies Organisatie en Scholing pakt in praktische zin goed uit, wel is het soms lastig, omdat beide functies continu veel aandacht vragen, waardoor soms het accent meer op de ene functie ligt dan op de ander. Wel ervaar ik het werken met teams als bijzonder prettig en hoop ik de komende landelijke evenementen elke keer te kunnen realiseren samen met een enthousiast team.

Terugkoppeling organimo's

Een verslag van hoe het bestuur de organisatorische moties (organimo's) die zijn aangenomen op het afgelopen congres (ALV78) heeft uitgevoerd.

Wat doen jullie met mijn gegevens?

***Spreekt uit dat:** Het Landelijk Bestuur er zorg voor draagt dat de JD zo snel mogelijk, maar uiterlijk 24 mei 2018, voldoet aan de nieuwe privacywetgeving. Het Landelijk Bestuur met D66 in gesprek gaat over de privacy maatregelen bij de gegevensverwerkingen die zij namens de JD uitvoeren in het kader van leden- en financiële administratie. Het Landelijk Bestuur de mogelijkheden verkent voor het aanstellen van een "Functionaris Gegevensbescherming", bij voorkeur gezamenlijk met D66.*

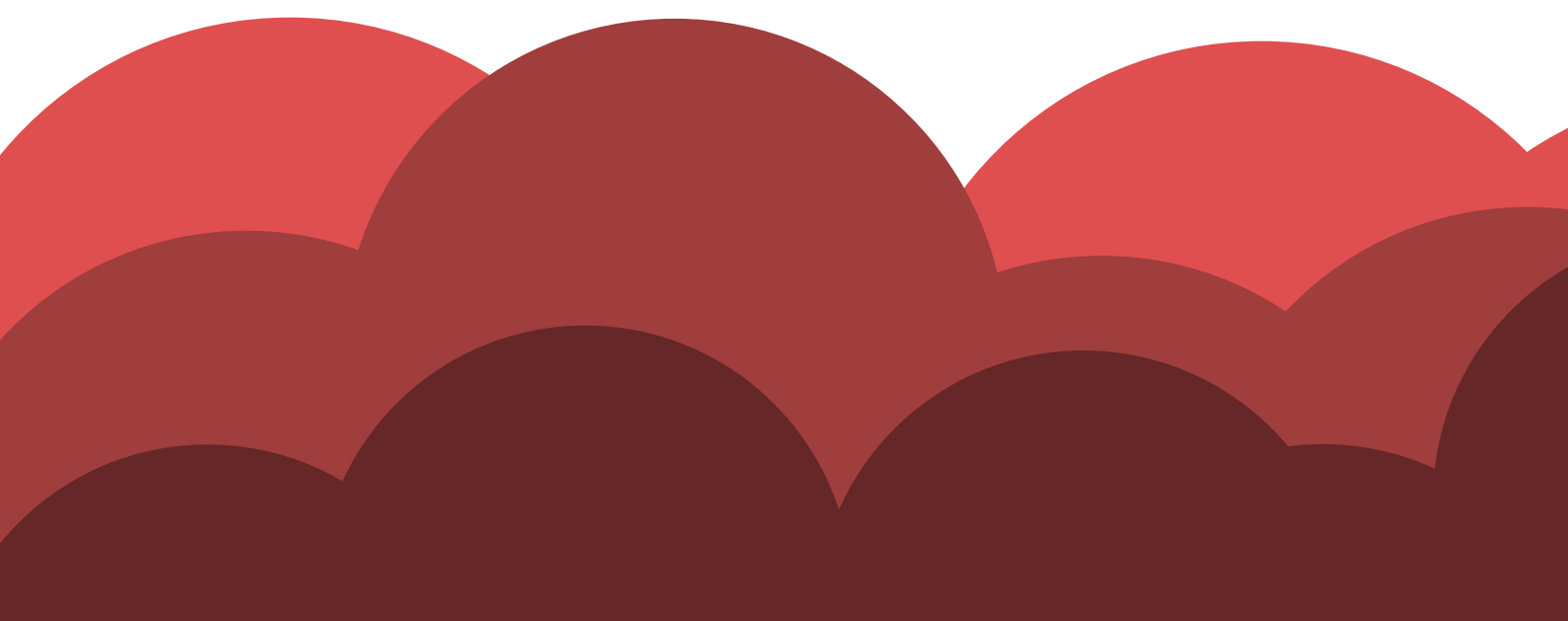
Terugkoppeling: Er is contact gelegd met D66. Dit verloopt wat langzaam, maar het is wel bekend dat men daar actief bezig is met het goed omgaan met de persoonsgegevens en het voldoen aan de verordening. Er is vertrouwen in dat dit voor 24 mei 2018 geregeld zal zijn. Verder heeft Pauline een cursus gevolgd over de nieuwe verordening en is contact geweest met de indiener van de motie. Er zijn al stappen genomen om beter om te gaan met privacy; mensen die naar landelijke activiteiten gaan, kunnen nu vooraf aangeven dat ze niet herkenbaar op foto's willen staan.

Er is nog geen beslissing genomen over het aanstellen van een Functionaris Gegevensbescherming. In aanloop naar 24 mei zal worden doorgedaan met het uitvoeren van deze organimo.

Online archief is gratis en lief

***Spreekt uit dat:** Congresboeken minimaal 2 jaar na afloop van het congres op een toegankelijke plek op de website van de Jonge Democraten gepubliceerd blijven.*

Terugkoppeling: De congresboeken van de afgelopen 2 jaar zijn geplaatst op jdcongres.nl/congresboek. Volgende congresboeken zullen aan deze lijst worden toegevoegd.

Mediaoverzicht

2017

Programma	Medium	Titel	Datum	Wie
Kamerbreed	Radio	Debat over regeerakkoord van jongeren	5 juli 2017	Lysanne
Jalta	Internet	CDA is grotere bedreiging	8 juli 2017	Kevin
Trouw	Krant	Referendum over nieuwe tapwet hangt in de lucht	8 september 2017	Jonge Democraten
PZC	Krant	Zeeuwen in bestuur Jonge Democraten	12 september 2017	Jonge Democraten, Dennis, Lysanne
Dit is de dag	Radio	Debat over het sociaal leenstelsel	12 september 2017	Kevin
Sa24	Internet	Danny Hoogstad bestuurslid Jonge Democraten	13 september 2017	Jonge Democraten, Danny
Vice Money	Internet	Miljoenennota namens jongeren	19 september 2017	Jonge Democraten, Kevin
BNR Radio	Radio	Debat over begroting	19 september 2017	Kevin
Blikopnieuws.nl	Internet	JD'ers de straat op voor referendum	9 oktober 2017	Jonge Democraten, Kevin
Nieuwsuur	Televisie	Reactie Regeerakkoord	9 oktober 2017	Kevin (Vanaf 15:56 min)
NOS .nl	Internet	Tekst over interview nieuwsuur over regeerakkoord	10 oktober 2017	Kevin
Radio 1	Radio	Reactie regeerakkoord in debat met CDJA	11 oktober 2017	Kevin
AD	Krant	Ontvangen regeerakkoord Alexander Pechtold	13 oktober	Jonge Democraten
NRC	Krant	Ontvangen regeerakkoord Alexander Pechtold	13 oktober	De JD (Jongeren van D66)
Radio 2; Spijkers met Koppen	Radio	Debat leenstelsel met CDJA	21 oktober	Kevin
Trouw	Krant	Jonge Klimaatagenda	21 oktober	Jonge Democraten

Radio 1; Nieuws & co	Radio	Debat diversiteit kabinet coalitie PJO's	23 oktober	Kevin
Reformatorisch Dagblad	Krant	Gesprek over PJO's met coalitie PJO's	25 oktober	Kevin
Trouw	Krant	Opiniestuk over jeugdzorg	26 oktober	Kevin, Jonge Democraten
Omroep Zeeland	Televisie	Interview Zeeuwen bij de JD	3 november	Dennis en Lysanne
NRC nieuwsbrief	Internet	Referendumdiscussie naar nieuwe generatie	17 november	Jonge Democraten
De Dagelijkse Standaard	Internet	D66 krijgt tik op de vingers over referendum	18 november	Jonge Democraten
Reformatorisch Dagblad	Krant	Leden D66 willen nieuwe referendumwet	18 november	Jonge Democraten
RTL Nieuws	Internet	Leden D66 willen nieuwe referendumwet	18 november	Jonge Democraten
NU.nl	Internet	Leden D66 willen nieuwe referendumwet	18 november	Jonge Democraten
RTLZ	Internet	Leden D66 willen nieuwe referendumwet	18 november	Jonge Democraten
Volkskrant	Krant	D66 congres stemt voor nieuwe referendumwet	18 november	Jonge Democraten, Kevin
De Dagelijkse Standaard	Internet	Speeches grote middelvinger naar Wilders & Therry	18 november	Jonge Democraten
NRC	Krant	Referendumwet Jonge Democraten	18 november	Jonge Democraten, Kevin
BNR nieuws	Radio	D66-jongeren roepen op tegen Wiv te stemmen	18 november (18:00 uur)	D66 jongeren
Kamerbreed	Radio	Congres D66: referendum	18 november	Jonge Democraten
NRC nieuwsbrief	Internet	Jonge Democraten gaan zelf maar campagne voeren	20 november	D66 jongeren
RTL nieuws	Internet & tv	Studenten boos om bezuinigingen op onderwijs	28 november	Jonge Democraten
Nationale Onderwijs Gids	Online	Studenten boos om bezuinigingen op onderwijs	28 november	Jonge Democraten
Het Parool	Krant	Studenten eisen dat kabinet voorgenomen bezuiniging schrapt	28 november	Jonge Democraten

Telegraaf	Krant/online	D66-jongeren boos op kabinet	1 december	D66-jongeren, Jonge Democraten
De Dagelijkse Standaard	Online	Referendumhater Ollongren aangepakt door eigen jongeren	2 december	Jonge Democraten, D66-jongeren
Netkwesties (Telegraaf)	Online	Draaikont66 en de Inlichtingenwet Wiv 2017	3 december	D66-jongeren
NRC Nieuwsbrief	Online	D66-jongeren tonen zich teleurgesteld	5 december	D66-jongeren
NRC Nieuwsbrief	Online	D66- en SGP Jongeren doen wedstrijd verplaatsen	7 december	D66-jongeren
Trouw	Krant/online	Wie heeft de grootste jongerenorganisatie: D66 of SGP?	7 december	Jonge Democraten, D66-jongeren
Reformatorisch Dagblad	Krant/online	SGP-jongeren kibbelen met D66-jongeren	11 december	D66-jongeren

2018

Medium	Medium	Titel	Datum	Wie
NRC	Krant/online	Jonge D66'ers keren zich tegen de oude	2 januari 2018	Jonge Democraten, D66-jongeren
Nu.nl	Online	Jongeren van D66 gaan actievoeren tegen 'aftapwet'	2 januari 2018	D66-jongeren
Powned.tv	Online	D66-jongeren muiten tegen D66	2 januari	Jonge Democraten, D66-jongeren
DutchITchannel.nl	Online	Jongen van D66 spreken zich uit tegen aftapwet	2 januari 2018	Jonge Democraten, D66-jongeren
Financieel Dagblad	Krant/online	Interview Rob Jetten: 'vrienden en familie helpen je de blik naar buiten te houden'	3 januari 2018	Jonge Democraten
Reformatorisch Dagblad	Krant/online	Sleepwet zorgt in politiek voor generatieconflict	4 januari 2018	Jonge Democraten
Trouw	Krant/online	Sleepwet zorgt in politiek voor generatieconflict	5 januari 2018	Jonge Democraten,

				D66-jongeren
WNL Haagse Lobby	Radio	Kevin over de rol van politieke jongerenorganisaties (vanaf 47:30)	8 januari 2018	Jonge Democraten, Kevin
AD	Krant/online	Eensgezind tegengeluid van jonge politici naar PVV	9 januari 2018	Jonge Democraten, Annabel

Terugkoppeling bestuursvragen

Vragen van Koen Sijtsema, Jasper van den Hof, Mark de Groot aan het Landelijk bestuur

1. Wat vinden jullie de meest geëigende methode om babyzeehondjes te euthanaseren?

Dat laten we graag aan de ALV over. Wel vinden we dat elke zeehond, ongeacht leeftijd, in aanmerking moet kunnen komen voor euthanasie.

2. Waarom haten jullie babyzeehondjes?

Die antwoord gaan we niet bevragen.

3. Maar ze zijn toch schattig?

Integendeel, zeehonden zijn van nature moordlustige roofdieren. Recent waarschuwden Nederlandse en Britse wetenschappers nog dat 'killer seals' hun tanden graag in mensenvlees zouden willen boren.

4. Ja maar... KIJK DAN! Doet dit jullie niks?

Er wordt van ons verwacht onze persoonlijke gevoelens van onze professionele meningsvorming te kunnen scheiden. Wat het met ons doet is dus irrelevant.

Vragen van Mitchel Eijkemans aan het Landelijk Bestuur

5. In jullie beleidsplan spraken jullie je ambities uit:

“Als jullie eerste fulltime bestuur staan ons [...] grote uitdagingen te wachten. De verdere ontwikkeling van onze vereniging, zichtbaarheid in het politieke en maatschappelijk debat en het neerzetten van een knallende campagne zijn hiervan enkele zwaartepunten. Jullie mogen wat van ons verwachten!”

a. **Welk van deze uitdagingen hebben jullie naar jullie mening tot nu het best opgepakt?**

Wij vinden dat we met al deze uitdagingen goed onderweg zijn. Het meest in het oog springend is waarschijnlijk de zichtbaarheid in het politiek-maatschappelijk debat. Met ruim 50 mediavermeldingen in 4 maanden tijd is deze uitdaging nu al zeer geslaagd.

b. **Hoe evalueren jullie de verdeling in jullie prioriteiten en tijdsinvestering met de vereniging en ledenontwikkeling enerzijds, en de politieke zichtbaarheid en het maatschappelijk debat anderzijds?**

Binnen het Landelijk Bestuur is een dynamische samenwerking tussen de verschillende portefeuilles, waardoor er aandacht en ondersteuning is voor zowel interne als externe zichtbaarheid. We zien elkaar veel op kantoor, de lijntjes zijn kort en we zoeken onderling de samenwerking waar portefeuilles overlappen. Een voorbeeld is het Politiek Inhoudelijk Kernteam (PIK-team), bestaande uit Kevin, Dennis en Lysanne. Deze bestuursleden houden zich een groot deel van de tijd bezig met politieke visievorming en media-uitingen. Het zwaartepunt van het werk van Pauline, Bram en Danny richt zich op de vereniging intern. Uiteraard is het volledige LB betrokken bij politieke besluitvorming op grote onderwerpen, en zijn alle LB'ers regelmatig te vinden bij afdelingsavonden en andere verenigingsactiviteiten. Iedere LB'er heeft regelmatig contact met hun functie-equivalenten om indien gewenst advies en begeleiding te bieden. Mede op basis van feedback van actieve leden beoordelen we onze tijdsverdeling daarom als evenwichtig.

6. Ook schrijven jullie: “Een gezonde verenigingscultuur bevordert het soepel functioneren van onze organisatie. Daarom willen wij ons stevig inzetten voor een prettige landelijke verenigingscultuur.”

a. Is de prettige landelijke verenigingscultuur die jullie nastreven inmiddels voldoende bereikt naar jullie idee?

Een goede cultuur is iets waar je constant aan moeten werken, niet een doel dat je op een moment bereikt hebt. Tegelijkertijd zijn we in het algemeen blij met de cultuur zoals hij op dit moment heerst. Hierbij nemen we signalen die uit de vereniging komen serieus en gaan we op verschillende vlakken en momenten in gesprek met kader en leden.

b. Welke acties zijn hiervoor ingezet?

Een goede cultuur heeft te maken met veel kleine dingen en speelt in veel van onze beslissingen een onderliggende rol. Hieronder een aantal van de acties die we ondernemen die hieraan bijdragen.

We hebben actie ondernomen om bereikbaar en toegankelijk te zijn voor leden, door bijvoorbeeld bij alle afdelingen als bestuur langs te gaan en, voor zover gewenst door het afdelingsbestuur, deel te nemen aan afdelingswhatsappgroepen. Verder hebben we ook een laagdrempelig platform opgezet voor leden om mee te denken via de JDenktank.

Een ander punt is dat iedereen zich op zijn gemak moet voelen op landelijke activiteiten. Op feesten houden we in de gaten dat grenzen gerespecteerd worden. Hoe we daar goed mee omgaan hebben we uitgebreid besproken tijdens de bestuursvergadering. Verder zijn we bezig met het aanbieden van een goede opleiding aan onze vertrouwenspersonen.

Tot slot zijn we sinds 1 januari begonnen om ieder lid dat zich uitschrijft te vragen om de aanleiding. Op die manier hopen we onder andere om eventuele problemen sneller op te sporen en te kunnen aanpakken. Tot nu toe zijn er nog geen concrete gevallen bekend van mensen die zich hebben uitgeschreven als gevolg van een

vervelende situatie.

- c. In welke mate wordt er, nu de Haagse Bluf elke werkdag voor leden toegankelijk is, gebruik gemaakt van de Haagse Bluf's huiskamerfunctie? En wat zijn mogelijkheden om deze huiskamerfunctie verder uit te bouwen, als hiervan op dit moment nog niet optimaal gebruik wordt gemaakt?**

De borrels op de Haagsche Bluf worden aardig bezocht en zijn altijd erg gezellig. Ook maken werkgroepen en afdelingen redelijk vaak gebruik van het pand voor vergaderingen of bijeenkomsten. Wageningen en Arnhem-Nijmegen zijn bijvoorbeeld tijdens hun bestuursweekend een dagje op de Haagsche Bluf geweest. Verder komt het regelmatig voor dat leden even meelunchen of een kopje thee of koffie komen drinken. Dat laatste gebeurt in de praktijk echter niet heel vaak spontaan. We zouden het leuk vinden om vaker leden te ontvangen. Een mogelijkheid om dit te verhogen is om af en toe een open uitnodiging te plaatsen in onze nieuwsbrief en op sociale media, dat zullen we dan ook doen.

7. In december verscheen de vacature 'Stage bij de Jonge Democraten'. Er werd een stagiair gezocht voor: "het vormgeven en realiseren van de landelijke activiteiten, het uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden van de Landelijke Bestuursleden en de nodige administratieve taken". Ik ben blij dat we MBO'ers hiermee een leerervaring binnen onze vereniging bieden. Complimenten hiervoor!

a. Hoe wil het Landelijk Bestuur de begeleiding vormgeven?

De stage die we primair willen aanbieden is in de vorm van een meeloopstage. Dit betekent dat de stagiair twee of drie dagen in de week zou meelopen. De verantwoordelijkheid van de begeleiding ligt bij het bestuurslid Organisatie en Scholing. Deze heeft ook ervaring met het begeleiden van mensen, net als de voorzitter.

b. Hoe is het animo voor deze stageplek?

De animo voor deze plek is tot op heden helaas nog vrij beperkt. Het is ook gebleken dat het erg lastig is om contact te leggen met stagebegeleiders van MBO opleidingen om de vacature uit te zetten. Dit maakt het lastig om mensen aan te trekken. We zijn nog steeds actief op zoek en als mensen iemand weten horen we het graag.

Vragen van Mitchel Eijkemans, Julian Zieleman, Bas Verberk, Mike van Santwijk (Jongeren@D66Tilburg) aan het Landelijk Bestuur

8. De Jonge Democraten onderhouden een kritische doch constructieve relatie met D66 onder het adagium 'Samenwerken wanneer het kan, onafhankelijk wanneer het moet'. Het Landelijk Bestuur heeft ervoor gekozen een campagne te beginnen tegen de Wiv, ookwel de Sleepwet.

Het referendum hierover vindt plaats op 21 maart, dezelfde dag als de Gemeenteraadsverkiezingen.

D66 alsmede de Jonge Democraten hebben ons inziens belang bij zoveel mogelijke D66-Raadsleden in de verschillende gemeenten in ons land. Daarnaast zetten de Jonge Democraten zich in om verdere polarisatie in de samenleving, bijvoorbeeld tussen jong en oud, te voorkomen.

Daaruit volgen de volgende vragen:

- a. Is het Landelijk Bestuur zich ervan bewust dat een campagne tegen de Wiv, ookwel 'sleepwet', door kiezers gezien kan worden als een campagne tegen D66?

Wij voeren geen campagne tegen D66. Sterker nog, wij steunen zo'n dertig Jonge Democraten die voor D66 op de lijst staan door heel Nederland. D66 staat afgebeeld op onze flyers en in alle communicatie spreken wij uit D66 als onze moederpartij en beste keuze voor de #GR18 te zien. In onze uitingen over de Wiv proberen we zo inhoudelijk mogelijk over de Wiv te discussiëren en geen D66-bewindspersonen of Kamerleden erbij te schaden. Hier heeft de campagneleider van de JD ook over gesproken met het landelijke campagneteam van D66. Het

mogelijke beeld van ongeïnformeerde personen over onze positie vinden wij nooit een reden om geen campagne te voeren over een voor de JD erg belangrijk onderwerp.

- b. Waarom heeft het Landelijk Bestuur ervoor gekozen een actieve campagne tegen de Sleepwet te voeren, zich bewust van bovenstaande constatering en de electorale belangen van D66 diezelfde dag?**

D66 heeft op het congres in Leeuwarden aangegeven dat de landelijke campagnecommissie van D66 afdelingen in de campagne zoveel mogelijk vrij wil laten. Deze afdelingen kunnen dus zelf een afweging maken wat zij gaan doen met de Wiv, volgens Sjoerd Sjoerdsma. De Jonge Democraten zijn onafhankelijk van D66. Hoewel de JD en D66 in beginsel partner zijn, staan niet al onze gedragingen in het teken van het behartigen van de electorale belangen van D66. De Wiv is een goed voorbeeld van een onderwerp waar onze onafhankelijke rol van grote meerwaarde is. Dit is, naast het feit dat we ons als Jonge Democraten inzetten voor zoveel mogelijk privacy, de reden dat wij er voor gekozen hebben een actieve campagne te voeren tegen de Wiv. Onze exacte redenen om actief campagne te voeren zijn in overleg met de portefeuillehouders Democratie & Openbaar Bestuur, Justitie, Digitale Zaken en Defensie & Internationale Veiligheid opgesteld in een factsheet, waarnaar we ook verwezen in onze flyers. Dit is gepubliceerd op de site: <https://jongedemocraten.nl/blog/de-feiten-over-de-sleepnetwet-en-het-referendum/>.

- c. Hoe gaat het Landelijk Bestuur ervoor zorgen dat zij een geloofwaardige campagne tegen de Wiv en vóór D66 gaat voeren?**

De campagnes worden strikt van elkaar gescheiden. Dat betekent concreet dat we bepaalde momenten de straat op gaan tegen de Wiv, en andere momenten de straat op gaan voor de gemeenteraadsverkiezingen.

- d. Deelt het Landelijk Bestuur de mening dat het in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen wenselijk zou zijn om in zoveel mogelijk communicatie-uitingen niet enkel op te roepen tegen de Wiv te stemmen,**

maar in dezelfde communicatie-uitingen tevens op te roepen om vóór D66 te stemmen?

Zoals eerder aangegeven worden de campagnes strikt van elkaar gescheiden, dus nee. Beide campagnes zijn belangrijk voor de JD en krijgen een vergelijkbare hoeveelheid aandacht. Het doel van de Jonge Democraten is naast het voeren van politiek inhoudelijke discussies, het aansporen van jongeren om naar de stembus te gaan. Daar komt dan ook het zwaartepunt op te liggen in beide campagnes.

Vragen van Mitchel Eijkemans aan Danny Hoogstad (Bestuurslid Organisatie & Scholing)

9. Danny, je bent het eerste Bestuurslid dat de prachtige portefeuilles Organisatie en Scholing (&Vorming) combineert.

a. Hoe bevalt deze combinatie je tot nu toe?

Ik ben sinds 2001 weer het eerste bestuurslid dat Organisatie en Scholing combineert. Deze combinatie bevalt mij prima.

b. Zou je een beeld kunnen schetsen in de tijdsverdeling tussen de portefeuilles Organisatie en Scholing?

Ik denk dat als je in verhoudingen zou spreken, dat ongeveer 60% van mijn tijd opgaat aan organisatorische aspecten van beide portefeuilles en ben ik ongeveer 40% bezig met Scholing en Vorming en organisatie in brede zin. Deze balans schuift soms wel op naar 70-30% wanneer er veel landelijke evenementen zijn die elkaar opvolgen. Ik ben mij hier echter wel bewust van en probeer hier dan ook actief op te letten.

10. In september heb je de ambitie uitgesproken om “het coachingstraject verder gestalte te geven binnen de vereniging. Er zal geïnvesteerd worden in bekendheid

van de coaches en de mogelijkheden van het coachingstraject.”

a. Hoe is coaching binnen de vereniging nu georganiseerd?

Als een aanvraag wordt gedaan komt deze bij mij binnen. Ik neem vervolgens contact op met de senior coach en zet een vraag bij haar uit welke coach hier het beste bij zou passen. Na overleg benaderen we de coach. Indien deze akkoord is, dan ontmoeten coach en coachee elkaar en besluiten ze of ze samen het traject willen starten of niet. In de loop van de trajecten is contact met de coaches over het verloop van de trajecten.

b. Op welke wijze is er geïnvesteerd in het coachschap en –traject binnen de vereniging?

Er is in september actief bij het kader bekend gemaakt dat de mogelijkheid tot coaching bestaat en wat coaching precies inhoudt. Dit heeft er voor gezorgd dat er in september een aantal trajecten zijn gestart. Ook is in december, wanneer er vaak bestuurswissels plaatsvinden, actief aandacht gegeven aan coaching en dan vooral ook voor de bestuurders die al een korte periode onderweg waren. Verder monitoren het LB en kaderleden actief de ontwikkelingen binnen besturen en proberen actief mensen naar een coach toe te geleiden als zij denken dat dit van meerwaarde is voor de persoon.

c. Welke verbeteringen of investeringen moeten nog worden gedaan of staan op de rol?

Op de agenda staat sowieso een brede evaluatie gepland voor het kaderweekend. Daarnaast is januari/februari een perfecte maand om ook de lopende trajecten te evalueren met de coaches en om te kijken of er vanuit hun behoefte is voor specifieke ontwikkeldoelen.

Verder zal er gekeken moeten worden naar de pool van coaches die beschikbaar zijn. Of deze toereikend is.

Na een succesvol trainersweekend wil ik ook met de coaches zoeken naar een dag waarop de coaches samenkomen om kennis en ervaring uit te wisselen.

11. Afgelopen jaar is het PJO-Scholenpakket ontwikkeld. Je sprak in september de ambitie uit dit pakket te blijven promoten en samen met afdelingen een planning te maken voor het geven van gastlessen. Heb je zicht op de bekendheid van afdelingen met het Scholenpakket en het gebruik hiervan?

De bekendheid met het Scholenpakket wisselt sterk per afdeling. Dit hangt ook samen met de focus van de afdeling. Het gebruik hiervan is vrij minimaal. Dit komt ook omdat het vaak niet aansluit bij de behoefte van voorlichters die naar een school gaan. Er is contact geweest met de andere PJO's over het Scholenpakket en hoe we hier meer zichtbaarheid aan kunnen geven, maar een concrete afspraak is nog niet gemaakt. Het maken van een planning samen met afdelingen voor het geven van gastlessen is deels onnodig gebleken omdat veel afdelingen zelf dit actief opgepakt hebben met de samenwerkingsverbanden van PJO's lokaal. Wel is er in december een voorlichtersappgroep gemaakt waarin van elk afdelingsbestuur iemand verantwoordelijk is gemaakt voor voorlichting binnen de afdeling. Hier worden aanvragen gedeeld, maar ook contact gezocht met andere afdelingen indien het niet lukt om een gastles te verzorgen. Met deze groep willen we de rol van voorlichting binnen afdelingsbesturen actief oppakken en uiteraard zal dan ook het scholenpakket besproken worden.

Verder wordt het pakket actief gedeeld op de Wolk.

Vragen van Wimer Heemskerk aan het Landelijk Bestuur

12. Het aantal politieke voorstellen voor dit congres ligt erg hoog. Hierdoor is de kans groot dat we een erg groot deel van de moties niet zullen kunnen behandelen. Dit is erg jammer voor leden die tijd en moeite in het voorbereiden hiervan hebben gestoken. Anderzijds moeten we ook concluderen dat niet alle moties even relevant of van dezelfde kwaliteit zijn en dat deze behandelen erg veel tijd kost. Mijn vragen aan jullie hierover:

a. zien jullie het hoge aantal politieke voorstellen dat naar alle waarschijnlijkheid niet behandeld gaat worden als een probleem?

Sinds het congres in Arnhem (ALV67) zijn er altijd meer moties ingediend dan er zijn behandeld. Echter, we merken dat er een stijgende lijn zit in het aantal ingediende moties. Het record van 100 moties van het congres in Rotterdam (ALV77) is ruimschoots gebroken, met 152 moties. Wij zien aan de ene kant dat meer leden actief zijn dan ooit, en dus dat meer leden betrokken willen zijn bij de politieke lijn. Dat is positief. Aan de andere kant is het inderdaad problematisch dat we te veel inhoud hebben om te behandelen op onze congressen.

b. Is er naar jullie idee binnen de vereniging (tussen o.a. werkgroepen, afdelingen en landelijk bestuur) genoeg gedaan aan afstemming en overleg vooraf om de kwaliteit van de politieke behandeling op het congres te garanderen?

Het LB heeft van tevoren gecommuniceerd naar de werkgroepen en de afdelingen wat onderwerpen zijn waarvan het LB verwacht dat ze komend halfjaar relevant kunnen worden, maar waarover we nog geen mening hebben, zoals de Wajong, Brexit, collegegeld en dienstplicht. De afstemming tussen LB en werkgroepen/afdelingen bleek goed, gezien de moties die hierover zijn ingediend. Aan de andere kant zagen we dat er moties zijn ingediend over onderwerpen waar we al een mening (of zelfs dezelfde mening) over hebben, zoals belediging en Bevrijdingsdag. In overleg met de indieners zijn er 12 van zulke moties ingetrokken. Hierin hebben indieners zelf de verantwoordelijkheid om op visie.jd.nl te kijken. Als LB kunnen we niemand dwingen om een motie in te trekken, vandaar dat sommige moties er nog in staan.

Ook zijn verschillende moties door afdelingen/werkgroepen ingediend over hetzelfde onderwerp. Ook hier geldt dat het LB niemand kan dwingen een motie in te trekken, en aangezien de meeste moties binnen 48 uur voor de deadline worden ingediend is het lastig om voor de deadline met indieners af te stemmen of moties kunnen worden samengevoegd of aangepast. Ook is het lastig om met elk individueel lid dat een motie wil indienen op een AAV te praten.

Om de onderlinge coördinatie te verbeteren heeft het LB voorgesteld om een vergadering van het PKO met het FEO Politiek te houden voor de deadline, zodat

kon worden gesproken over ingediende voorstellen en met indieners contact kon worden opgenomen over eventuele aanpassingen of intrekkingen. Dit overleg is niet doorgedaan, omdat er op het gekozen moment nog te weinig politieke inhoud was ingediend. Ongeveer 130 van de 167 ingediende moties kwamen namelijk binnen 48 uur van de deadline binnen.

b. Hoe gaan we er in de toekomst voor zorgen dat de constructieve behandeling van politieke voorstellen op het congres niet in gevaar komt?'

Dit is een thema waar we als LB ook al over gesproken hebben. Er zijn verschillende opties die we overwegen. Ten eerste zal voor een volgend congres een dag voor de deadline een gezamenlijk overleg plaatsvinden van het PKO en het FEO Politiek. Dit plannen we ruim van tevoren, zodat iedereen daar in zijn agenda rekening mee kan houden. Ten tweede overwegen we niet-dringende organimo's en HR-wijzigingen door te verwijzen naar het Septembercongres, natuurlijk m.u.v. actuele organimo's n.a.v. de bestuursverantwoording. Ten derde is het wellicht een idee om moties die niet zijn behandeld door te schuiven naar het Septembercongres. Afgelopen Septembercongres hadden we veel tijd over - tijd die we ook aan politieke inhoud hadden kunnen besteden. Verder zal het LB meer aandacht besteden aan de visiewebsite en ervoor zorgen dat de afdelingsbesturen hiervan op de hoogte zijn. Zij kunnen dan, tot op zekere hoogte, een poortwachtersfunctie vervullen bij de AAV's. Bovenstaande overwegingen zijn nog niet in beton gegoten, en we gaan in gesprek met het PKO, het FEO Politiek en de rest van de vereniging om dit probleem aan te pakken. Verder vertrouwen wij op de bereidheid van leden om mee te werken, en op de kritische houding van AAV's en afdelingsbesturen tegenover moties die worden ingediend door leden.

Vragen van Peet Wijnen aan het Landelijk Bestuur

13. Jullie zijn het eerste fulltime bestuur, veel #JDliefde voor jullie inzet daarbij.

a. Hoe bevalt het om fulltime te werken?

Het was wennen, maar het bevalt erg goed. Doordat we elkaar veel zien verloopt de communicatie soepel. De JD staat dit jaar bij iedereen ondubbelzinnig op de eerste plaats. Hierdoor kunnen we de verwachtingen die we van elkaar hadden, en die de vereniging van ons had, waarmaken

.

b. In jullie bestuursverantwoording staat dat er weken tot 70 uur werden gedraaid. Hebben jullie dit inmiddels terug kunnen schroeven?

Er blijft op sommige momenten sprake van piekbelasting. Bepaalde weken werken sommige bestuursleden daarom zowel (bijna) elke weekdag op kantooruren als in de avonden en weekenden. Bovengenoemd getal benadert de hoeveelheid tijd die we in zo'n piekweek met de JD bezig zijn. Hieronder vallen dus ook het bezoeken van afdelingen en het aanwezig zijn op landelijke evenementen of externe bijeenkomsten. De gemiddelde werkdruk ligt echter rond de 40 à 50 JD-uren per week.

14. In jullie bestuursverantwoording staat dat de sommige taken werden vervangen door andere actuelere zaken, kunnen jullie voorbeelden noemen van taken die jullie niet meer op jullie gaan nemen of uitstellen?

De beschreven actuele ontwikkelingen hadden vooral invloed op onze dag- en weekplanningen, niet zozeer op de ambities die we voor dit bestuursjaar hebben uitgesproken. Op dit moment denken we daarom dat er geen taken zijn die moeten worden uitgesteld.

15. Inclusiviteit

In jullie verantwoording staat dat de eerste signalen zichtbaar zijn in het kader van de 'inclusieve vereniging'. Wat zijn deze effecten?

Op heel veel terreinen is er aandacht voor verschillende achtergronden binnen onze vereniging. Er is ook volop aandacht voor de “verenigingscultuur” en hier wordt ook over gediscussieerd. Als LB luisteren wij actief naar input vanuit zowel het kader als de leden en proberen dit ook te vertalen naar acties. Daarnaast zijn zowel afdelingen als het LB bezig met het toepassen van kennis over diversiteit, door bijvoorbeeld activiteiten meer af te stemmen op verschillende doelgroepen.

Vragen van Peet Wijnen aan Bram van Wickeren

16. In ieder geval tot medio 2016 kon bij het inschrijven voor evenementen van de Jonge Democraten via de website gekozen worden om met bitcoins te betalen. Op dit moment kan dit niet meer.

a. Heeft de JD ooit een betaling ontvangen met bitcoins?

Ja.

b. Zo ja, hoeveel?

Wij hebben als JD 1 betaling in de vorm van bitcoins ontvangen, op 21 februari 2016 00:01 is deze transactie gestart. De transactie is afgerond op 21 februari 2016 00:05.

c. Zo ja, zijn deze bitcoins al omgezet in euro's of andere valuta, als dat nog niet is gedaan, wie beheert deze bitcoins op dit moment?

Ja, via ons online betalingssysteem zijn de 0.05575716 Bitcoin omgezet in een meer gangbare valuta genaamd de euro. Ten tijde van de transactie betekende dit dat er 22 euro is uitbetaald voor deze bitcoins.

d. Waarom is de mogelijkheid van betalen met bitcoins of andere cryptovaluta verdwenen?

Bij de wissel van betalingssysteem verviel de mogelijkheid om dit te doen. Aangezien er vrijwel geen gebruik van werd gemaakt, was dat ook geen probleem. Het blijkt dat het nu wel mogelijk is om dit aan te bieden, zonder opstartkosten. De

transactiekosten zijn zelfs lager dan bij iDeal, dus betaal vooral in bitcoins. Om deze reden is de optie weer opengezet. Uiteraard zullen we geen bitcoins houden als JD, omdat het investeren in volatiele cryptocurrencies niet bij onze kernactiviteiten hoort.

Wouter van Erkel – Hoofredacteur

Ik ben alweer halverwege mijn termijn als hoofredacteur van de Demo. Terwijl ik dit schrijf zijn we nog druk in de weer met de laatste taken voordat we naar de drukker kunnen. Het plan is om de Demo voor het congres nog te bezorgen. Ik weet niet of dit gelukt is maar ik weet al wel dat ik ontzettend dankbaar ben voor al het werk van de vele mensen die deze Demo mogelijk hebben gemaakt.

Het thema van het aankomende nummer is het referendum. We zijn in gesprek gegaan met onder andere; onze internationale zuster-organisaties, de initiatiefnemers van het wiv-referendum, en Boris van der Ham. Ik ben trots op het nummer en kan mij bijzonder gelukkig rekenen met het spectaculaire vormgevingswerk van Koos van de Merbel. Zonder hem was het maar hopen dat de online photo-editor van de HEMA ook tijdschriften kan verwerken.

Zoals jullie waarschijnlijk wel weten was er geen redactie meer tegen het eind van de zomer van 2017; de Demo moest weer vanuit het niets worden opgebouwd. De redactie nam pas echt vlucht na de oproep in PVV-stijl format op onze facebook. Blijkbaar doet het toch iets met mensen. We zijn nu met een redactie van acht JD'ers, inclusief hoofredacteur. Verwacht wordt dat daarbij drie nieuwe leden zullen aansluiten voor het eerste nummer in 2018. Met elkaar proberen we het werken als redactie opnieuw uit te vinden.

Op persoonlijk vlak was het een behoorlijke transitie in september. De veertigurige werkweek plus reistijd laat verrassend weinig tijd en energie over voor “andere” dingen. Het is daarom soms lastig om aan de Demo te kunnen werken. Zeker zonder adjunct-hoofredacteur is het erg veel werk. Voor de komende periode wil ik een adjunct voor de Demo zien te vinden en bovendien een opvolger voor mijn positie na de zomer van 2018.

RESRO01	Ruimtelijke Ordening
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waagemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Hoofdstuk 10, Paragraaf 10.2 Regel 2767-2888
Schrap:	10.2. Ruimtelijke ordening Nederland is te klein om de ruimtelijke ordening op haar beloop te laten. Echter, de naoorlogse gedachte dat ons land vanaf een centraal niveau volledig planbaar is, heeft zijn beste tijd gekend. De Jonge Democraten staan dan ook voor een ruimtelijke ordening die centrale kaders uitzet waar het moet, maar ruimte geeft voor lokaal initiatief waar het kan. Dit past goed binnen de sociaalliberale gedachte: een omgeving creëren waarin ieder mens de kans heeft om vrij te zijn en het individu vervolgens de ruimte geven om deze vrijheid te benutten. Daarnaast vinden de Jonge Democraten dat op enkele cruciale thema's in Nederland waar de tekentafel geen antwoord op heeft meer creativiteit betracht mag worden. Grensoverschrijdende planning kan daarbij uitkomst bieden. 10.2.1. Ruimtelijke structuur Een duidelijke scheiding tussen stad en platteland is niet noodzakelijk. Het is namelijk wenselijk om de mogelijkheid te bieden om stad en platteland te combineren. Daarbij is een goede afstemming noodzakelijk omdat open ruimte een kwaliteitselement is dat zijn waarde kan verliezen door versnippering, doorsnijding en onderbreking. De Rijksoverheid heeft samen met de provincies de belangrijkste taak bij het vaststellen van de hoofdlijnen van het ruimtelijkeordeningsbeleid. Gemeenten kijken vaak te kortzichtig en handelen vaak in het belang van zichzelf/hun eigen grondgebied, terwijl de problematiek zich op hoger niveau afspeelt. Een goed voorbeeld hiervan is de Ecologische Hoofdstructuur (EHS, zie hoofdstuk Milieu en Energie). 10.2.2. Groen en natuur De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat iedere inwoner van Nederland toegang heeft tot groen en/of natuur in de nabije omgeving. De JD realiseert zich ook dat Nederland in de komende decennia verder zal gaan verstedelijken. De wereldeconomie zal meer gedomineerd worden door grote steden; dit wordt in Nederland al opgemerkt door de groei van de grote steden. Echter, de bevolkingsdichtheid van Nederlandse grote

	steden ten opzichte van andere grote Europese steden ligt beduidend lager. De JD onderschrijft dan ook het belang van groei binnen het idee van de compacte stad, waarbij een duidelijke scheiding tussen stedelijk en landelijk gebied gehandhaafd wordt. Het idee van verdichtingsplanologie, waarbij nieuwe bebouwing zoveel mogelijk binnen bestaand bebouwd gebied wordt gerealiseerd, wordt dan ook van harte door de JD ondersteund. Er zijn nog voldoende lege bedrijventerreinen die voor herbestemming in aanmerking komen. Zo worden steden levendiger en blijft landelijk gebied haar charme behouden. Door maatregelen voor groen en luchtkwaliteit in samenhang te nemen, worden luchtkwaliteit en leefkwaliteit van steden verbeterd, neemt hittestress af en nemen mogelijkheden tot recreatie toe. 10.2.3. Stedelijke diversiteit Diversiteit op wijk- en stadsniveau en de bijbehorende interactie tussen mensen uit verschillende sociaaleconomische klassen, etnische achtergronden en levensstijlen dragen volgens de Jonge Democraten bij aan de levendigheid, economische dynamiek en integratie. Daarnaast zijn de Jonge Democraten zich ervan bewust dat onderlinge verschillen de oorzaak van conflict en sociale problematiek kunnen zijn. Mensen die op elkaar lijken zijn geneigd om elkaar op te zoeken en bij elkaar te gaan wonen. Hier is op zich niets mis mee, totdat er verregaande segregatie tussen verschillende groepen plaatsvindt. Hierdoor ontmoeten verschillende mensen elkaar niet meer wat integratie in de weg staat en de leefbaarheid in bepaalde wijken onder druk kan zetten. De Jonge Democraten zien het recept van homogene buurten en heterogene wijken en steden als kansrijk uitgangspunt in het creëren van veilige en stabiele op buurten in combinatie met levendige en dynamische wijken- en steden. Buurten waar deze diversiteit niet tot conflicten leidt, maar waar dit juist zeer goed gaat, moeten gekoesterd worden. 10.2.4. Versoepeling regelgeving De Jonge Democraten zien een versoepeling van regelgeving in de ruimtelijke ordening als een goede ontwikkeling. Door minder rigide te kijken naar ruimtelijke vraagstukken ontstaan er meer mogelijkheden voor ontwikkelingen, hergebruik en burgerinitiatieven. De algehele uitkomst van een plan zou maatgevend moeten zijn, op individuele regels zou men een uitzondering moeten kunnen maken. De overheid stelt ruime kaders op in het bestemmingsplan waarbinnen er zo min mogelijk belemmeringen zijn. 10.2.5. Multifunctionele gebouwen Nu biedt het bestemmingsplan vaak maar mogelijkheid voor één bepaalde functie op gebouwniveau terwijl veel mensen wonen en werken in hetzelfde gebouw. Daarnaast is er een tendens gaande waarbij winkelketens, horeca en de creatieve industrie de samenwerking opzoeken en zich in multifunctionele gebouwen vestigen. Door in bestemmingsplannen meerdere functies aan een gebouw toe te kennen en daarnaast bij nieuwbouw rekening te houden met de bruikbaarheid van de ruimte voor meerdere (toekomstige) functies, komt de multifunctionaliteit van gebouwen gemakkelijker van de grond. Wel dient er kritisch gekeken te worden naar conflicterende bestemmingen zoals industriële gebruiksfuncties en woonfuncties. 10.2.6. Duurzaam bouwen De bouwsector is van oudsher een conservatieve, volgende sector. Duurzame ontwikkeling en innovatie komen niet vanzelfsprekend uit de
--	---

	sector zelf. De Nederlandse bouwsector dient te worden uitgedaagd om circulariteit van materiaal en energie-efficiëntie in de bouw na te streven. De Jonge Democraten vinden daarom dat overheden een cultuur en omgeving moeten creëren waarin duurzame en innovatieve bouw wordt aangemoedigd. Ten eerste door hoge wettelijke normen voor duurzaamheid in de bouw te hanteren. Ten tweede innovatie aan te moedigen door middel van subsidiëring en ten derde door overheidsvastgoed te verduurzamen. 10.2.7. Leegstand Langdurige leegstand van panden is onwenselijk voor de aantrekkelijkheid van gebieden voor bewoners en bezoekers. Het verminderen en voorkomen van langdurige leegstand heeft prioriteit. Door toenemende digitalisering is er steeds minder behoefte aan fysieke commerciële ruimtes en kantoorruimte. Gebieden met veel leegstand en een onaantrekkelijk straatbeeld zijn zeer gevoelig voor versterkte verwaarlozing van de openbare ruimte en veiligheid. Het verhelpen van de bestaande leegstand is belangrijk om gebieden niet te laten achteruitgaan. Op korte termijn zou dit volgens de Jonge Democraten aangepakt kunnen worden door ruimte te bieden aan legaal kraken, tijdelijke bestemmingsplannen en soepeler omgaan van regelgeving door overheden. Op lange termijn zouden overheden bovenregionaal moeten samenwerken om niet voor leegstand te bouwen. Ook zou de samenwerking met ondernemers en bewoners gezocht moeten worden in het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke visies voor bestaande wijken. 10.2.8. Krimp De Jonge Democraten hebben als uitgangspunt dat krimp en vergrijzing van de bevolking niet als probleem maar als gegeven moet worden gezien. De Jonge Democraten willen dat krimp niet wordt tegengegaan maar wordt begeleid. Concreet betekent dit dat niet in elke kern koste wat kost voorzieningen in stand gehouden moeten worden. Door vroegtijdig keuzes te maken middels regionale coördinatie is er tijd en geld om kernen en burgers hierop voor te bereiden. Hierbij achten de Jonge Democraten maatwerk per regio belangrijker dan het strikt toepassen van landelijke doelgroepenbenaderingen. Belemmerende regels moeten aan de kant geschoven kunnen worden. Zo zou men in krimpregio's een uitzondering moeten kunnen maken op mededingingswetgeving. Deze uitzondering maakt samenwerkingsmodellen in het bedrijfsleven mogelijk die anderszins niet levensvatbaar zouden zijn geweest. Omdat kernen bij krimp niet meer autonoom functioneren is het noodzakelijk dat krimpgebieden goed ontsloten blijven met het openbaar vervoer. Waar een voorziening dagelijkse noodzaak heeft, zoals scholen, zorg-, voedsel- en veiligheidsvoorzieningen, moet deze binnen 30 minuten te bereiken zijn. Burgerinitiatieven als vrijwillige buurtbussen worden hierbij aangemoedigd. Steeds vaker worden in kleine kernen woningen gebruikt als tweede huis. Parttime bewoning is wenselijker dan langdurige leegstand. Omdat langdurig verblijf in dergelijke woningen vaak illegaal is pleiten de Jonge Democraten voor het toestaan van het inschrijven op twee adressen middels een subinschrijving bij de tweede woongemeente. Bij subinschrijving wordt het mogelijk voor gemeenten om deze parttime-inwoners te bereiken en burgers kunnen beter gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen. De Jonge Democraten pleiten er daarnaast
--	--

	voor dat grensregio's met een krimpende bevolking via grensoverschrijdend plannen voorzieningen delen. 10.2.9. Grensoverschrijdende ruimtelijke ordening Burgers verdienen een ruimtelijke ordening waar de landsgrenzen geen belemmering zijn. De Jonge Democraten zouden graag zien dat overheden aan weerszijden van de landsgrens samen met elkaar ruimtelijke plannen opstellen. Gezamenlijke ruimtelijke plannen hebben als voordeel dat voorzieningen gedeeld kunnen worden. Dunbevolkte grensregio's kunnen zo profiteren van nabijgelegen dichtbevolkte gebieden met een hoog voorzieningenniveau. De Jonge Democraten pleiten ervoor dat er wettelijke ruimte wordt gemaakt voor grensoverschrijdende ruimtelijke ordening. Bij geschillen zal een bilaterale commissie op nationaal niveau het aanspreekpunt zijn voor samenwerkende overheden. De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat er een democratische legitimatie is; zodoende zal aan beide zijden van de grens de gekozen volksvertegenwoordiging grensoverschrijdende ruimtelijke plannen moeten goedkeuren.
Vervang door:	10.2. Ruimtelijke ordening In een klein en dichtbevolkt land als Nederland moet verstandig worden omgegaan met ruimte. De Jonge Democraten staan dan ook voor een ruimtelijke ordening die centrale kaders uitzet waar het moet, maar ruimte geeft voor lokaal initiatief waar het kan. Daarbij moet veel aandacht zijn voor betrokkenheid van de plaatselijke bewoners, ondernemers en andere betrokkenen. Beleid moet in lijn zijn met de sociaal-liberale gedachte: een omgeving creëren waarin ieder mens de kans krijgt om vrij te zijn en het individu vervolgens de ruimte heeft om deze vrijheid te benutten. Daarnaast vinden de Jonge Democraten dat bij ruimtelijke ordening breder moet worden gekeken dan hoeveel ruimte het vraagt, met name bij thema's zoals klimaatadaptatie en duurzame energie. Grensoverschrijdende planning kan daarbij uitkomst bieden, omdat Nederland niet in een vacuüm bestaat. 10.2.1. Ruimtelijk beleid Het vaststellen van concrete plannen moet zo dicht mogelijk bij de burger gebeuren. Het is dan ook goed dat gemeenten leidend zijn bij het maken van omgevingsplannen. Tegelijkertijd hebben de Rijksoverheid en de provincies een belangrijke taak bij het vaststellen en beschermen van de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid. Gemeenten kijken soms te kortzichtig en handelen vaak in het belang van zichzelf en hun eigen grondgebied, terwijl de problematiek zich op hoger niveau afspeelt zoals bij krimp in de regio. De Jonge Democraten zien een versoepeling van regelgeving in de ruimtelijke ordening als een goede ontwikkeling. Door minder rigide te kijken naar ruimtelijke vraagstukken ontstaan er meer mogelijkheden voor ontwikkelingen, hergebruik en burgerinitiatieven. De algehele uitkomst van een plan zou maatgevend moeten zijn, voor individuele gevallen zou de gemeente een uitzondering moeten kunnen maken. Bij het vaststellen van nieuw beleid moet ruimte zijn voor participatie en inspraak. Er moet voor worden gewaakt dat niet enkel met degenen die op komen dagen rekening wordt gehouden, zeker als het gaat om het maken van uitzonderingen. De gemeenteraad heeft hierin een belangrijke controlerende rol. Ruimtelijk beleid dient zich volgens de Jonge Democraten daarnaast te richten op een zo effectief mogelijk gebruik van de beschikbare ruimte.

	Langdurige leegstand en braakliggende terreinen zijn onwenselijk voor de aantrekkelijkheid van gebieden voor zowel bewoners als bezoekers. Het voorkomen en verminderen daarvan heeft prioriteit en kan worden gerealiseerd door het toestaan van tijdelijke functies en een soepele omgang met regelgeving. Grondbeleid moet zich richten op het stimuleren van grondeigenaren om nieuwe ontwikkelingen mogelijk te maken. Daarom moet actief de samenwerking met ondernemers en bewoners wordt gezocht bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke visies voor bestaande wijken. Als de voorgaande maatregelen niet werken, behoren bouwfaseringsplannen in omgevingsplannen en verplichte stedelijke herverkaveling tot de mogelijkheden. 10.2.2. Een leefbare omgeving De Jonge Democraten zijn voorstander van compacte kernen en een open platteland, met veel ruimte voor natuur en respect voor het landschap. De landschappelijke kwaliteit van het platteland neemt immers af door versnippering, doorsnijding en onderbreking, nieuwe industrieterreinen naast snelwegen dragen hier vaak aan bij. De Jonge Democraten willen deze ontwikkelingen minimaliseren en waar mogelijk voorkomen. Het is wel belangrijk dat er een goede verbinding is tussen stad en platteland. De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat iedere inwoner van Nederland makkelijk toegang heeft tot groen en natuur. De Jonge Democraten realiseren zich dat Nederland in de komende decennia verder zal verstedelijken en dat steden groeien. De bevolkingsdichtheid van Nederlandse grote steden ligt echter nog steeds laag ten opzichte van andere grote Europese steden. Het idee dat nieuwe bebouwing zoveel mogelijk binnen bestaand bebouwd gebied wordt gerealiseerd, wordt van harte door de Jonge Democraten ondersteund. Zo kunnen OV-knooppunten veel intensiever dan nu worden bebouwd en zijn er nog voldoende locaties op bedrijventerreinen beschikbaar die voor herbestemming in aanmerking komen. Zo worden steden levendiger en blijft landelijk gebied haar charme behouden. Om de luchtkwaliteit en leefbaarheid van steden te verbeteren moeten maatregelen voor groen en luchtkwaliteit in samenhang worden genomen. De openbare ruimte biedt hiervoor veel kansen. Door bestrating te vervangen door groen neemt de kans op extreme hitte af en nemen mogelijkheden tot recreatie toe. Een groenere openbare ruimte nodigt uit tot verblijven en bewegen. Een leefbare omgeving is voor de Jonge Democraten een omgeving waar functiemenging plaatsvindt. Compacte kernen gedijen het beste wanneer functies, zoals wonen, werken en voorzieningen, zoveel mogelijk op loop- of fietsafstand van elkaar liggen. In omgevingsplannen kunnen meerdere functies aan een gebouw worden toegekend en bij nieuwbouw moet rekening worden gehouden met de bruikbaarheid van de ruimte voor meerdere (toekomstige) functies. Dit komt de multifunctionaliteit en levensduur van gebouwen ten goede. Tegelijkertijd moet voorkomen worden dat conflicterende functies zoals industrie en woningen te dicht bij elkaar zitten. 10.2.3. Stedelijke diversiteit Diversiteit op wijk- en stadsniveau en de bijbehorende interactie tussen mensen uit verschillende sociaaleconomische klassen, etnische achtergronden en levensstijlen dragen volgens de Jonge Democraten bij aan de levendigheid, economische dynamiek en integratie. Daarnaast zijn de Jonge Democraten zich ervan bewust dat onderlinge verschillen de
--	---

	oorzaak van conflict en sociale problematiek kunnen zijn. Mensen die op elkaar lijken zijn geneigd om elkaar op te zoeken en bij elkaar te gaan wonen. Hier is op zich niets mis mee, totdat er verregaande segregatie tussen verschillende groepen plaatsvindt. Hierdoor ontmoeten verschillende mensen elkaar niet meer, wat integratie in de weg staat en de leefbaarheid in bepaalde wijken onder druk kan zetten. Het recept van heterogene wijken met daarbinnen homogene buurten zien de Jonge Democraten als kansrijk uitgangspunt. Zo blijft er ruimte voor mensen van eenzelfde levensstijl om elkaar op te zoeken in een buurt of straatblok. Tegelijk wordt voorkomen dat er te grote concentraties op wijk- of stadsniveau ontstaan. Dit laatste kan gettovorming in de hand werken. Het recept creëert veilige en stabiele buurten én levendige, dynamische wijken en steden. Buurten waar deze diversiteit niet tot conflicten leidt, maar waar dit juist zeer goed gaat, moeten gekoesterd worden. Gentrificatie, het op sociaal en economisch vlak ontwikkelen van buurten, wordt gezien als een goede ontwikkeling. Het verhoogt de kwaliteit van een buurt en leidt tot meer diversiteit. Daarbij moet wel gezorgd worden dat er ook sociale huurwoningen en andere betaalbare woonruimte beschikbaar is. 10.2.4. Krimp De Jonge Democraten zien dat het gegeven van krimp en een vergrijzende bevolking in een aantal regio's tot problemen leidt. Het bevechten van krimp is voor de Jonge Democraten geen oplossing. Begeleiding en maatwerk daarentegen wel. Niet in elke kern moeten kosten wat kost voorzieningen in stand gehouden worden, maar voorzieningen mogen niet uit een regio verdwijnen. Door vroegtijdig keuzes te maken op regionaal niveau is er tijd en geld om kernen en burgers hierop voor te bereiden. Maatwerk per regio is noodzakelijk. Omdat kernen bij krimp niet meer zelfstandig functioneren is het noodzakelijk dat krimpgebieden goed ontsloten blijven met het openbaar vervoer. Dagelijks noodzakelijke dingen zoals scholen, zorg-, voedsel- en veiligheidsvoorzieningen, moeten vanuit elke woonkern binnen 30 minuten met het openbaar vervoer te bereiken zijn. Initiatieven vanuit de bevolking zoals vrijwillige buurtbussen worden aangemoedigd. Waar burgerinitiatieven voorzieningen kunnen ondersteunen vinden de Jonge Democraten dat regelgeving niet belemmerend mag werken. De financiering van lokale overheden hangt sterk samen met inwoneraantallen. De Jonge Democraten willen deze financiering herzien zodat voorzieningen beschikbaar én bereikbaar blijven in de regio. De Jonge Democraten pleiten er daarnaast voor dat grensregio's met een krimpende bevolking grensoverschrijdend voorzieningen delen. 10.2.5. Grensoverschrijdende ruimtelijke ordening De Jonge Democraten staan voor Europese integratie. De Jonge Democraten vinden dat burgers een ruimtelijke ordening verdienen waarin de landsgrenzen geen belemmering zijn. Ruimtelijke ontwikkelingen moeten altijd grensoverschrijdend bekeken worden. Daarbij moeten beide kanten van de grens met dezelfde criteria beoordeeld worden. De Jonge Democraten zouden graag zien dat overheden aan weerszijden van de grens met elkaar ruimtelijke plannen opstellen. Gezamenlijke ruimtelijke plannen hebben als voordeel dat voorzieningen gedeeld kunnen worden. Dunbevolkte grensregio's kunnen zo profiteren van nabijgelegen dichtbevolkte gebieden over de grens met een hoog voorzieningenniveau.
--	--

	De Jonge Democraten pleiten voor het maken van wettelijke ruimte voor grensoverschrijdende ruimtelijke ordening. Bij geschillen zal een bilaterale commissie, aangesteld door landelijke overheden het aanspreekpunt zijn voor samenwerkende overheden. De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat er een democratisch legitimatie is; zodoende zal aan beide zijden van de grens de gekozen volksvertegenwoordiging grensoverschrijdende ruimtelijke plannen moeten goedkeuren.
Toelichting:	Met deze resolutie wordt de visie van de Jonge Democraten op de Ruimtelijke Ordening aangescherpt. Een aantal overbodige en gedateerde zaken zijn verwijderd. Tevens zijn enkele sub-paragrafen geclusterd. De resolutie houdt rekening met nieuwe wetgeving en de mogelijkheden die deze kan scheppen, zoals meer maatwerk, wat wij toejuichen. Actuele(re) thema's zoals klimaatadaptatie, de woningbouwopgave, gentrificatie en krimp hebben ook hun weg gevonden in de paragraaf. Maar bovenal: de vernieuwde tekst is 3 woorden korter dan de oude paragraaf!!

AMENDEMENTEN RESOLUTIE RUIMTELIJKE ORDENING

AMRESRO01	Misschien een beetje kortzichtig?
Indieners:	Marjet van Bezooijen, Remco Vonk, Myrthe Koopman, Erwin Douwes, Michael Daarnhouwer, Martijn van den Hauten
Woordvoerder:	Marjet van Bezooijen
Betreft:	Resolutie Ruimtelijke Ordening regel 15-18
Schrap:	Gemeenten kijken soms te kortzichtig en handelen vaak in het belang van zichzelf en hun eigen grondgebied, terwijl de problematiek zich op hoger niveau afspeelt zoals bij krimp in de regio.
Vervang door:	Dit geldt in het bijzonder wanneer de problematiek zich op hoger niveau afspeelt, zoals bij krimp in de regio.

AMRESRO02	Zelfs Pinokkio kijkt verder dan zijn neus lang is
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waegemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Ruimtelijke Ordening regel 16-18

Schrap:	Gemeenten kijken soms te kortzichtig en handelen vaak in het belang van zichzelf en hun eigen grondgebied, terwijl de problematiek zich op hoger niveau afspeelt zoals bij krimp in de regio.
Vervang door:	Krimp en de behoefte aan bedrijfsruimten zijn voorbeelden van thema's die regionaal spelen. De Jonge Democraten willen dat gemeenten zulke bovenregionale thema's samen oppakken, desnoods onder leiding van een provincie of de Rijksoverheid.
Toelichting:	de huidige tekst in de resolutie is erg hard van toon over gemeenten. In de gewijzigde tekst is dit afgezwakt. Wél komt beter naar voren welke rol de provincie of Rijksoverheid in een rol in 'het proces' hebben als gemeenten er zelf niet onderling uit komen.

AMRESRO03 Er mot helemaal niks	
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waegemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Ruimtelijke Ordening regel 35-36
Schrap:	Als de voorgaande maatregelen niet werken, behoren bouwfasering in omgevingsplannen en verplichte stedelijke herverkaveling tot de mogelijkheden.
Vervang door:	Als de voorgaande maatregelen niet werken, behoren bouwfasering in omgevingsplannen en vrijwillige stedelijke herverkaveling tot de mogelijkheden.
Toelichting:	Bij een verplichte herverkaveling kan een eigenaar gedwongen worden om mee te werken. Dit komt het maatschappelijke belang ten goed (bijvoorbeeld: meer woningen, omdat een bouwblok efficiënter kan worden ingericht). Vrijwilligheid is liberaler, maar bij het niet meewerken blijft alleen gedwongen onteigening of een te hoge marktprijs over voor gemeenten als instrumenten. In het buitengebied is verplichte herverkaveling al sinds de 19e eeuw mogelijk, tegenwoordig via de wet WILG. Verplichte herverkaveling kun je via een methode als bij een BIZ inzetten. Een BIZ geldt pas als de meerderheid van eigenaren of bedrijven in zo'n zone er mee heeft ingestemd.

AMRESRO04 thirty minutes is all i can spare to play with you	
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waegemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Ruimtelijke Ordening regel 93-95
Schrap:	Dagelijks noodzakelijke dingen zoals scholen, zorg-, voedsel- en veiligheidsvoorzieningen, moeten vanuit elke woonkern binnen 30 minuten met het openbaar vervoer te bereiken zijn.

Vervang door:	Toegankelijkheid tot scholing, zorg- en veiligheidsvoorzieningen moet gegarandeerd blijven. Vormen van openbaar vervoer zijn voor de Jonge Democraten een hulpmiddel om die toegankelijkheid te regelen.
Toelichting:	De resolutietekst is erg stellig qua reistijd. Het alternatief is minder stellig, maar spreekt wel helder uit dat openbaar vervoer ook in krimpgebieden niet mag verdwijnen.

AMRESRO05	Liever te dik in de kist
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Ruben Kuijper
Betreft:	Resolutie Ruimtelijke ordening, regel 93-95.
Schrap:	Dagelijks noodzakelijke dingen zoals scholen, zorg-, voedsel- en veiligheidsvoorzieningen, moeten vanuit elke woonkern binnen 30 minuten met het openbaar vervoer te bereiken zijn.
Vervang door:	Dagelijks noodzakelijke dingen zoals scholen, cafés, zorg-, voedsel- en veiligheidsvoorzieningen, moeten vanuit elke woonkern binnen 30 minuten met het openbaar vervoer te bereiken zijn.
Toelichting:	De terugloop in bewonersaantallen zorgt in veel gebieden voor problemen. Een dalend aantal sociale voorzieningen is daar niet de minste van. Buurtgenoten ontmoeten elkaar steeds minder en mensen leven steeds meer langs elkaar heen. Dit leidt tot een gebrek aan sociale cohesie. Het is daarom belangrijk dat er in de bovengenoemde tekst ook aandacht wordt geschonken aan sociale voorzieningen. Een centrale ontmoetingsplek in krimpgebieden zorgt voor een gevoel van onderlinge verbondenheid tussen bewoners en meer binding met de woonplaats. Hiermee wordt ook de krimp tegengegaan.

RESOLUTIE JUSTITIE

RESJUS01	Justitie
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Maarten Veld
Betreft:	Hoofdstuk 11, regels 1-222
Schrap:	11. Justitie & Veiligheid Veiligheid is een groot goed. Want zonder veiligheid is vrijheid ondenkbaar. Uit de misdaadcijfers blijkt dat Nederland gelukkig steeds veiliger wordt. Deze veiligheid moet worden gewaarborgd en waar nodig, verbeterd. Er zijn nog steeds te veel mensen die zich in meer of mindere mate onveilig voelen. En daarmee, onvrij. Terwijl iedereen zich moet kunnen ontplooien op zijn eigen manier. De overheid moet daarvoor de nodige kaders scheppen. Kaders waarbinnen een ieder de vrijheid heeft om zich te ontwikkelen. Omdat zonder vrijheid onveiligheid heerst. De Jonge Democraten zien geen heil in een veiligheidsbeleid dat sterk is gericht op repressie en vergelding. Om de samenleving veiliger te maken, moet meer worden ingezet op preventie in plaats van repressie. Het harder straffen van criminelen door middel van de invoering van minimumstraffen heeft geen positieve invloed op de veiligheid. Behandeling van draaideurcriminelen wel. Jongeren moeten waar nodig worden aangepakt en begeleid, zodat ze niet (verder) afglijden in een crimineel milieu. Allochtonen mogen niet het risico lopen te worden uitgezet als ze een strafbaar feit plegen, maar moeten gestimuleerd worden te participeren aan de samenleving. Minder overheid is niet altijd beter als het gaat om veiligheid. Politie en justitie spelen een belangrijke rol bij het garanderen van vrijheid door het creëren van veiligheid. De Jonge Democraten geloven in een kleine, maar wel een krachtige overheid. Er moet dan ook niet bezuinigd worden op deze onderdelen. De politie moet meer de straat op. De pakkans moet worden verhoogd en strafzaken moeten sneller worden afgedaan. Maar een krachtige overheid moet niet een betuttelende overheid zijn. Wanneer volksgezondheidsrisico's beperkt zijn, past het de overheid dan ook niet om haar burgers te verbieden om genotsmiddelen te gebruiken. Verder zien de Jonge Democraten een rol weggelegd voor bestuurlijke instanties en private ondernemingen om een bijdrage te leveren aan de veiligheid.

	De afgelopen jaren heeft de bevolking steeds meer gegevens af moeten staan aan de overheid in het kader van de veiligheid. Deze tendens moet een halt toe worden geroepen. Het opslaan van gegevens brengt ook gevaren met zich mee. Hier moet daarom zorgvuldig mee om worden gegaan. 'Privacy by design' en proportionaliteit moeten voorop staan als het gaat om gegevensverzameling. 11.1. Thema Justitie Politie en de rechterlijke macht spelen een sleutelrol in een veilige samenleving. Er moet dan ook niet worden bezuinigd op de capaciteit van deze organisaties. De politie moet meer de straat op, de pakkans moet worden vergroot en delicten moeten snel worden vervolgd. Bij de opsporing en vervolging moet meer gebruik worden gemaakt van de expertise van organisaties, als de Belastingdienst, Landelijk Bureau BIBOB en gemeenten. Met de huidige capaciteit, kunnen echter niet alle vormen van criminaliteit worden opgespoord en vervolgd. Er moeten daarom prioriteiten gesteld worden. 11.1.1. Aandachtspunten De vraag is nu, waar liggen dan die prioriteiten? Buiten twijfel staat dat strafbare feiten die een ernstige inbreuk maken op de persoonlijke integriteit van mensen, zoals ernstige geweld- en zedendelicten, voortvarend opgespoord en vervolgd dienen te worden. Daarnaast moet er prioriteit worden gegeven aan de vervolging van de volgende specifieke vormen van criminaliteit. Geweld tegen mensen met een publieke functie Steeds vaker wordt er geweld gebruikt tegen agenten en werknemers met overige publieke taken, zoals ambulancepersoneel, buschauffeurs en conducteurs. Deze personen moeten, in het belang van de bescherming van de openbare orde, hun werk ongestoord kunnen doen. De overheid heeft als taak werknemers in een (semi-)publieke functie te beschermen. Daarnaast moet de overheid een signaal af geven dat geweld tegenover haar werknemers ontoelaatbaar is. Geweld tegen minderheden Hetzelfde geldt voor geweld tegen minderheden. Met enige regelmaat worden mensen weggepest uit hun woonwijk, omdat ze bijvoorbeeld homo zijn. De Jonge Democraten vinden dat minderheden in alle vrijheid voor hun geloof, seksuele voorkeur etc. uit moeten kunnen komen. Als zij daarin door anderen worden belemmerd, moet dat hard worden aangepakt. Dit is een taak van de politie, maar ook de gemeenten en de woningbouwverenigingen kunnen in deze een belangrijke taak hebben. Er moet te allen tijde voorkomen worden dat de slachtoffers moeten verhuizen. Fraude Fraude is geen zichtbare vorm van criminaliteit, maar kan de samenleving wel ernstig ontwrichten. Dit is een bedreiging van de integriteit van de financiële markten en de economie in zijn geheel. Het is daarom van belang dat fraude actief wordt opgespoord. Dit vereist echter wel specifieke kennis. Er moet daarom meer aandacht komen voor de opleiding van personeel bij politie en justitie. Het door middel van de frauduleuze handelingen verkregen voordeel moet met behulp van de 'pluk-ze'-wetgeving worden ontnomen. Computercriminaliteit Door de sterke opkomst van het internet worden steeds meer delicten gepleegd met behulp van een computer. Er wordt met deze vorm van criminaliteit erg veel geld verdiend. Daarnaast is het mogelijk om door middel van een computernetwerk de samenleving (deels) plat te leggen. Aangezien het hier om een relatief nieuw fenomeen gaat, is het ook hier van belang dat medewerkers van de politie en de rechterlijke macht goed worden
--	--

	opgeleid. Bovendien moeten er veiligheidseisen gesteld worden aan websites waarop vertrouwelijke informatie wordt gedeeld. Mensenhandel Mensenhandel is een zeer ernstige schending van de mensenrechten. Er moet prioriteit worden gegeven aan het bestrijden van de verschillende vormen van mensenhandel, bijvoorbeeld seksuele en economische uitbuiting. Naast het opsporen en straffen van de daders, ligt de prioriteit bij preventie, zowel in nationaal als internationaal verband, en aan de begeleiding en opvang van (illegale) slachtoffers. 11.1.2. Drugsbeleid (Hard-)drugs zijn een belangrijke oorzaak van gezondheidsproblematiek. Daarnaast vormen drugs een bron van criminaliteit en overlast. Het is gebleken dat het voeren van een repressiebeleid het gebruik van drugs kan voorkomen, maar wel een negatief effect heeft op het bieden van voorlichting en medische zorg aan drugsgebruikers. Bovendien is de bestrijding van drugs een grote financiële belasting voor politie en justitie. De Jonge Democraten pleiten voor legalisering en regulering van zowel hard- als softdrugs als minst slechte oplossing om de drugsproblematiek zoveel mogelijk te beperken. Gezondheid Door legalisering en regulering kan de kwaliteit van drugs beter gewaarborgd worden en kunnen gebruikers beter voorgelicht worden over de risico's van het gebruik van drugs. Hoe bewuster de afweging om drugs te gebruiken, hoe kleiner de kans dat verslaving zich uiteindelijk voordoet. Door gebruik van drugs uit de illegaliteit te halen, kan effectiever medische zorg geboden worden. Legalisering zal naar verwachting niet leiden tot een substantiële toename in het aantal gebruikers. Om gezondheidschade bij jongeren te voorkomen zijn de Jonge Democraten van mening dat de verkoop van drugs aan jongeren onder de achttien jaar strafbaar moet worden gesteld. Handhaving en financiën Legalisering zorgt ervoor dat de druk op politie en justitie wordt verlicht en dat kosten van repressie worden bespaard. Daarnaast wordt het criminele circuit een prominente geldbron ontcijferd en loont het niet meer om criminele activiteiten op het gebied van drugs te ontplooiën. Hierdoor zal de samenleving veiliger worden. Door het heffen van belasting op drugs kunnen extra inkomsten gegenereerd worden. Bijkomend voordeel is dat het heffen van accijns een financiële prikkel is die gebruik ontmoedigt. Internationale positie De Jonge Democraten achten internationale afstemming van groot belang om tot een effectief drugsbeleid te komen, om de Nederlandse positie voor het voetlicht te krijgen en om de Nederlandse belangen te waarborgen. Totdat er internationaal overeenstemming is bereikt, wordt er een exportverbod ingevoerd. 11.1.3. Strafklimaat Het opleggen van een straf heeft meerdere doelen, namelijk beveiliging, preventie, vergelding en normstelling. De rechter heeft de keus om een straf – gevangenisstraf, geldboete of taakstraf – op te leggen en kan daarnaast, of in plaats van een straf ook een maatregel opleggen, zoals tbs of begeleiding door de reclassering. Het opleggen van straffen of maatregelen moet gericht zijn op recidivevoorkoming en minder op vergelding. Strafmaat De Jonge Democraten zijn tegen de invoering van minimumstraffen. In ons
--	--

	rechtssysteem heeft de rechter de vrijheid om de feiten en omstandigheden van het geval mee te wegen in de straftoemeting. Invoering van minimumstraffen perkt deze vrijheid in. Daarnaast tast invoering het fundamentele beginsel van de Trias Politica aan, omdat de wetgevende macht de rechtsprekende macht dan in vergaande mate aan banden legt. Bovendien zal deze maatregel niet bijdragen aan een veiligere samenleving. Ook spreken de Jonge Democraten zich uit tegen een levenslange gevangenisstraf die geen uitzicht biedt tot terugkeer in de maatschappij. Een tussentijdse toetsing door de onafhankelijke rechter na een substantieel aantal jaar moet voorkomen dat levenslang in Nederland het verbod op inhumane behandeling schendt. Gedetineerden moeten wanneer ze in de inrichting verblijven en werken een perspectief hebben. Dit perspectief dient te zijn gevaceerd op een beter leven na uitzetting van de strafmaatregel. De Jonge Democraten pleiten voor een verhoging van het basisuurloon van een werkzame gedetineerde tot een eerlijk uurloon. Hiermee kunnen zij een bescheiden spaarrekening openen om na vrijlating in de eerste levensbehoeften te kunnen voorzien, zonder direct weer in de criminaliteit gedwongen te worden als gevolg van een gebrek aan geld. Een aanvullende eis op dit extra loon is dat het uitsluitend mag worden uitgegeven onder begeleiding van de re-integratiecoach. Toegang tot de rechter De toegang tot de rechter is een belangrijk grondrecht. De Jonge Democraten vinden dat iedere burger en ieder bedrijf de kans moet hebben een zaak voor te leggen aan een rechter. Om overbelasting van de rechterlijke macht tegen te gaan, mogen kostendekkende griffierechten in rekening worden gebracht. Echter, een grote bijdrage in de kosten is in de ogen van de Jonge Democraten onacceptabel. Daarom moeten mensen met een laag inkomen in aanmerking blijven komen voor een onvermogen-tarief. Forensische zorg Een groot aantal criminelen kampt, in meer of mindere mate, met psychische problemen. De rechter kan bij vonnis of arrest en de Centrale Voorziening voorlopige invrijheidsstelling na het uitzitten van een gedeelte van de straf voorwaarden opleggen waaraan de veroordeelde zich moet houden. Hierbij kan gedacht worden aan een klinische of ambulante behandeling of toezicht van de reclassering. De Jonge Democraten vinden dat er meer geïnvesteerd moet worden in de behandeling van deze mensen. Dit zal positieve effecten hebben op de recidivecijfers en de re-integratie van veroordeelden in de samenleving ten goede komen. Ter beschikkingstelling (TBS) TBS wordt opgelegd als iemand onder invloed van een geestelijke stoornis een delict pleegt. De dader wordt in een kliniek behandeld tot hij weer veilig terug kan keren in de samenleving. Indien dit niet mogelijk is, wordt hij verplaatst naar een longstay-afdeling. Naar aanleiding van incidenten wordt het tbs-regime steeds versomberd. Dit komt de behandeling en de behandelduur niet ten goede. Gelet op de recidivecijfers na een tbs-behandeling, in vergelijking met die na een gevangenisstraf moet de tbs worden gezien als een effectieve maatregel. De Jonge Democraten vinden daarom dat er geïnvesteerd moet worden in de tbs-behandeling en dat gekozen moet worden voor een behandelmethode die past bij de veroordeelde. Incidenten moeten geen gevolgen hebben voor de gehele tbs-populatie.
--	---

	Hervorming strafproces Om een tbs-maatregel op te kunnen leggen is persoonlijkheidsonderzoek nodig. Deze verplichting geldt niet voor de andere vormen van forensische zorg, maar is wel van belang om de juiste behandeling op te leggen. Steeds meer verdachten weigeren echter mee te werken aan een onderzoek. Verdachten hebben het recht om dit te weigeren. Het opvragen van de hulpverleningsgeschiedenis gaat in tegen dit recht en maakt bovendien inbreuk op het recht op privacy. De Jonge Democraten vinden daarom dat dit niet moet worden toegestaan. Een ander probleem in het huidige strafproces is dat gedragsdeskundigen geen strafadvies kunnen geven als een verdachte het ten laste gelegde feit ontkent. De Jonge Democraten zien (mede) een oplossing van dit probleem in het verdelen van het strafproces in twee onderdelen. Allereerst vindt er een zittingsfase plaats waarbij door de rechtbank een oordeel wordt gegeven over het gepleegde feit. De rechtbank geeft dan in een tussenvonnis aan of er sprake is van een strafbaar feit en of de verdachte daarvoor kan worden veroordeeld. Tijdens een tweede zittingsfase wordt er aandacht besteed aan de geestelijke gesteldheid van de verdachte. Dit heeft tot voordeel dat de ontkenning van een verdachte in ieder geval geen rol meer speelt bij het persoonlijkheidsonderzoek en de verdachte zich vrijer kan voelen om hieraan mee te werken. De uitkomst van het persoonlijkheidsonderzoek kan daarnaast geen invloed hebben op de bewijsbeslissing. Snelrecht De Jonge Democraten zien de verdere uitbreiding van snelrecht, en de variaties hiervan (zoals supersnelrecht, ZSM-procedures, de AU-procedure, enz.) als een toegevoegde waarde hebbende voor het Nederlandse strafprocesrecht. De stroomlijning van de justitieketen levert zowel tijdswinst als kwaliteitswinst op voor de uiteindelijke rechtspraak, waar alle partijen belang bij hebben. Er moet echter wel gelet worden dat in alle snelrechtzaken de principes van een eerlijk proces gewaarborgd blijven. Daarom zouden de Jonge Democraten graag zien dat alle snelrechtprocedures stevig(er) verankerd worden in het Wetboek van Strafvordering. 11.2. Thema Veiligheid 11.2.1. Jeugdbeleid Jongeren zoeken de grens op. Dit hoeft in principe geen problemen op te leveren, maar het kan ook overlast veroorzaken of leiden tot crimineel gedrag. De Jonge Democraten vinden het van belang dat hier in een vroeg stadium aandacht aan wordt besteed, zodat voorkomen kan worden dat jongeren (verder) afglijden de criminaliteit in. Jongeren moeten snel gestraft worden. Dit zorgt ervoor dat ze bewust worden van hun foute gedrag. Bij de oplegging van de straf moet er gekeken worden naar de oorzaak van het gedrag. De oorzaak kan dan worden aangepakt. Hier is een belangrijke taak weggelegd voor de ouders. Als dat niet afdoende is, moet er hulp worden geboden door bijvoorbeeld Bureau Jeugdzorg, de Raad voor de Kinderbescherming of de leerplichtambtenaar. Deze hulp moet niet alleen gericht zijn op de jongere, maar ook op het gezin. Daarmee kan voorkomen worden dat jongere gezinsleden ook in de problemen terecht komen. Het is van belang dat er zo snel mogelijk kan worden geholpen. Wachtlijsten moeten dan ook worden ingekort. Jongeren kunnen op civielrechtelijke en op strafrechtelijke titel geplaatst worden in een jeugdinrichting. De Jonge Democraten zijn tegen een gezamenlijke plaatsing, ook als dat tot capaciteitsproblemen leidt. Daar dient een andere oplossing voor gezocht te worden.
--	---

	11.2.2. Privacy In de Grondwet staat verankerd dat iedereen recht heeft op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer zolang er geen zwaarder wegende belangen zijn. Om criminaliteit en terrorisme tegen te gaan maken overheden steeds vaker inbreuk op de privacy van burgers. Ook door bedrijven worden persoonlijke gegevens vaker opgeslagen en gebruikt voor doelen die voor burgers meestal onbekend en oncontroleerbaar zijn. De opkomst van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën biedt veel mogelijkheden, maar ook gevaren; daarom dient de persoonlijke levenssfeer zeker in de huidige maatschappij goed beschermd te worden. Informatietechnologie en het menselijk gebruik daarvan is inherent kwetsbaar. Zonder dat je het beseft kunnen persoonlijke gegevens op straat belanden. Ook als je niets te verbergen te hebt, wil je niet dat je toekomstige werkgever je medische dossier kent. Bovendien is identiteitsfraude de snelst groeiende vorm van criminaliteit. Omdat het opslaan van gegevens altijd risico's met zich meebrengt, dient hier volgens de Jonge Democraten terughoudend mee te worden omgesprongen. De vraag is niet of je iets te verbergen hebt, maar waarom anderen het van je willen weten. Daarom vinden de Jonge Democraten dat het belang van privacy zwaar moet wegen. Basisprincipes De Jonge Democraten vinden dat het recht op privacy net zo vanzelfsprekend zou moeten zijn als andere rechten die het individu in onze samenleving heeft, zoals godsdienstvrijheid en vrijheid van meningsuiting. Het opslaan van gegevens is niet per definitie een probleem. Wij maken ons echter zorgen over de vanzelfsprekendheid waarmee informatie wordt geregistreerd zonder dat altijd duidelijk is waarom. De inbreuk op de privacy is alleen gerechtvaardigd als de betrokkene toestemming voor registratie heeft gegeven of er een zwaarwegend collectief belang bestaat. Onder (zwaar) collectief belang verstaan we: misdaden die de persoonlijke integriteit ernstig schenden of de samenleving schokken. Dit belang dient altijd in verhouding tot de ernst van de inbreuk te worden gezien. Steeds vaker worden gegevens die met een bepaald doel zijn opgeslagen ook gebruikt voor andere doeleinden. Denk hierbij niet alleen aan opsporing, maar ook aan bijvoorbeeld ongewenste reclame of risicotaxaties voor het bepalen van toegang tot kredieten en verzekeringen. Zonder toestemming van de betrokkene of zwaarwegend collectief belang mag er niet van het oorspronkelijke doel afgeweken worden. Bedrijven en overheden dienen altijd open en eerlijk inzicht te geven in welke gegevens verzameld worden en wat zij met ze met deze gegevens doen. Er moet zeer terughoudend worden omgesprongen met het verzamelen van zogenaamde 'bijzondere gegevens' als etniciteit, religie, politieke voorkeur, gezondheid, strafrechtelijk verleden en seksuele voorkeur. Zonder uitzondering is voor deze registratie toestemming van de betrokkene nodig. Bovendien moet de bescherming van deze gegevens periodiek worden gecontroleerd. Privacy is niet plaatsgebonden. Je gegevens kunnen wereldwijd verzameld en misbruikt worden. Nederland moet zich daarom internationaal sterk maken voor de bescherming van persoonsgegevens. Privacy en overheid De overheid vormt zelf de grootste bedreiging voor de privacy van de burger, zowel online als offline. De politiek dient daarom opperste waakzaamheid te
--	---

	betrachten bij het behandelen van deze onderwerpen. Van beleidsmakers moet telkens weer geëist worden dat inbreukmakende voorstellen getoetst worden op proportionaliteit, subsidiariteit, effectiviteit en de aanwezigheid van streng toezicht. Elke privacybeperkende maatregel dient voorzien te zijn van een horizonbepaling, waardoor de maatregel automatisch eindigt na een vastgestelde termijn. Hierna worden de effectiviteit van de maatregel en het toezicht erop opnieuw getoetst, voor wordt besloten de maatregel definitief aan te nemen. Eventuele externe effecten worden onderzocht. Op dit moment bestaan er maatregelen waar de Jonge Democraten niet overtuigd zijn van hun wenselijkheid of doelmatigheid. Wij zijn tegen de bewaarplicht van telecomgegevens, tegen het centraal opslaan van ieders vingerafdrukken en tegen het langdurig bewaren van reisgegevens met behulp van de OV-chipkaart. De overheid moet ‘privacy by design’ toepassen bij de ontwikkeling van nieuwe systemen. Er moet dan al in een vroeg stadium worden nagedacht over de noodzaak van registratie, het gebruik en de bescherming van gegevens. Privacy en de private sector Organisaties in de private sector zijn gebonden aan de Wet bescherming persoonsgegevens. Deze wet is toereikend om de privacy van burgers binnen de Nederlandse staatsgrenzen te beschermen. Het College bescherming persoonsgegevens ziet er op toe dat dit ook gebeurt. De Jonge Democraten pleiten ervoor dat het college meer bevoegdheden krijgt, zoals het opleggen van fikse boetes aan overtreders van de wet. De burger moet zelf ook eenvoudiger stappen kunnen ondernemen wanneer zijn privacy geschonden wordt. De Jonge Democraten pleiten voor een meldplicht datalekken. De individuele schade is in geval van een datalek vaak beperkt, maar de collectieve schade kan groot zijn. Benadeelde individuen moeten daarom het recht krijgen om als groep te procederen tegen een bedrijf dat privacywetgeving overtreedt. De bescherming van de privacy in de private sector heeft een sterk internationaal karakter: onze burgers krijgen continu te maken met bedrijven die vanuit andere landen opereren. De Jonge Democraten willen dan ook dat onze regering buitenlandse overheden aanspoort om ook daar privacyschendingen aan banden te leggen. Daarnaast dient Nederland in de Europese Unie een voortrekkersrol te hebben en andere landen van het belang van privacy te overtuigen. Wij streven ernaar om privacywetgeving in de gehele EU zo snel mogelijk te verbeteren en gelijk te trekken. 11.2.3. Veiligheid in de private sector Bedrijfsveiligheid Bedrijven krijgen meer de ruimte om zelf hun interne veiligheid te regelen. Dat past bij een overheid die het ondernemerschap de ruimte geeft. Een grotere eigen verantwoordelijkheid brengt met zich mee dat bedrijven strenger moeten worden aangepakt als zij hun zaakjes niet voor elkaar hebben. In eerste instantie is dit een taak voor de inspectiediensten. Zij moeten meer mogelijkheden krijgen om in te kunnen grijpen als een bedrijf zich niet aan de vergunningen houdt. Is dat echter niet afdoende, dan kan er ook worden gedacht aan de inzet van ingrijpendere strafrechtelijke maatregelen, zoals de sluitingsmogelijkheid die de Wet op de economische delicten biedt of het opleggen van een ontnemingmaatregel. De kosten van de inzet van diensten, zoals de brandweer, kunnen worden verhaald op ondernemingen die herhaaldelijk hun procedures niet op orde blijken te hebben.
--	---

	Grote evenementen en de kosten van politie-inzet Waar private ondernemingen steeds grotere muziek- of sportevenementen organiseren, moet de vraag worden gesteld of de overheid de veiligheid van deze evenementen moet blijven faciliteren. De burgemeester blijft verantwoordelijk voor de veiligheid en moet vaststellen welke inzet nodig is om de veiligheid te kunnen garanderen. Een gedeelte van de kosten van die inzet komt dan voor rekening van de organisator. Indien de organisator niet akkoord gaat met de verdeling van de kosten, wordt de vergunning voor het evenement niet verleend of in een andere vorm. 11.2.4. Crisismanagement en moderne communicatiemiddelen De overheid moet meer investeren in crisismanagement. In geval van een crisis neemt de voorzitter van de Veiligheidsregio de leiding. Hij blijft gedurende en na afloop van de crisis het aanspreekpunt en is verantwoordelijk voor de aansturing van de hulpdiensten. Er moet eenduidig gecommuniceerd worden naar de burgers. Hierbij moet de overheid meer inzetten op sociale media en andere moderne communicatiemiddelen om in contact te treden met de bevolking in momenten van ramp of crisis. Hierin is de overheid transparant en duidelijk. Zo wordt voorkomen dat er onnodige paniek ontstaat bij calamiteiten en blijft de burger optimaal op de hoogte, zodat hij effectief (voorzorg-) maatregelen kan treffen. 11.2.5. Inlichtingen- en veiligheidsdiensten De Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD) en de Nationaal Coördinator terrorismebestrijding (NCTb) hebben bijzondere bevoegdheden om in binnen- en buitenland inlichtingen te verzamelen over de gevaren voor de democratische rechtsstaat en andere kernbelangen. Deze speciale bevoegdheden kunnen een zware inbreuk betekenen op de privacy van betrokkenen en moeten dus zeer spaarzaam worden ingezet. Gelukkig worden de diensten door de Algemene Rekenkamer regelmatig doorgelicht op doelmatigheid en door de Commissie van Toezicht betreffende de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD) gecontroleerd op rechtmatigheid. De politieke controle vindt plaats via de Tweede Kamercommissie voor Inlichtingen- en veiligheidsdiensten (commissie Stiekem). Uit het verleden (Srebrenica, Irak) is gebleken dat deze commissie vaak onvoldoende is geïnformeerd en op ad hoc basis bij elkaar komt. Politici blijken daarnaast onvoldoende op de hoogte te zijn van de beperkingen van het inlichtingenvak en oefenen vaak druk uit op de diensten om met scherpere conclusies te komen in inlichtingenrapporten. In (politieke) crisissituaties bleken politici en beleidsmakers geneigd om losstaande feiten zelf ter hand te nemen en het werk van inlichtingenanalisten over te nemen vanuit onwetendheid of politieke overwegingen. De Jonge Democraten pleiten ervoor dat er veel meer gereguleerd en geïnstitutionaliseerd contact komt tussen de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten en relevante politici en beleidsmakers. De Jonge Democraten pleiten voor een permanente parlementaire commissie in navolging van Groot-Brittannië en de Verenigde Staten zodat Tweede Kamerleden zich kunnen verdiepen en specialiseren in deze diensten. Zodoende kan er beter beleid worden geformuleerd en scherper controle uit worden geoefend.
Vervang door:	11. Justitie Een democratische rechtsstaat, waarin gescheiden machten en mensenrechten centraal staan, is voor de Jonge Democraten een voorwaarde voor het garanderen van een veilige en zo vrij mogelijke samenleving. Daar waar vrijheid en veiligheid met elkaar botsen moet een afweging worden gemaakt tussen deze twee belangen. Individuele fundamentele vrijheden en rechten moeten zo min

	mogelijk worden ingeperkt. Tegelijkertijd dient de overheid zorg te dragen voor een veilige samenleving, waarin vrijheid, lijf en goed worden beschermd tegen hen die hieraan schade willen toebrengen. Burgers moeten niet alleen beschermd worden tegen hun medeburgers, maar ook tegen de overheid. De Jonge Democraten kiezen vanuit het sociaal-liberale gedachtegoed het toebrengen van schade aan medemens en maatschappij als uitgangspunt voor het definiëren van criminaliteit. Deze schade moet hierbij zoveel mogelijk meetbaar en aantoonbaar zijn, waarbij actuele opvattingen en een geschokte rechtsorde in mindere mate mogen meespelen in de strafrechtspleging. De Jonge Democraten zien het belang van een wetenschappelijke benadering bij de aanpak van criminaliteit. Normoverschrijdend gedrag moet bekeken worden binnen de complexe context van historische, sociaal-culturele, economische, biologische en psychische factoren. Pas wanneer we een zo volledig mogelijk beeld hebben van criminaliteit, kan effectief gewerkt worden aan preventie, opsporing en sanctionering. Een moralistische benadering werkt het probleemoplossend vermogen van justitiële kaders en veiligheidsbeleid tegen. Het criminaliseren van drugsgebruik zorgt er bijvoorbeeld voor dat de kwaliteit van de drugs moeilijk te testen is en daarmee het gevaar voor de volksgezondheid vergroot wordt. Het criminaliseren van prostitutie zorgt er bijvoorbeeld ook voor dat slachtoffers van mensenhandel nog moeilijker naar de politie stappen. Waar mogelijk dienen maatschappelijke problemen en gezondheidsrisico's buiten het strafrecht te worden aangepakt. De Jonge Democraten vinden dat de keuzes van volwassenen die de maatschappij niet schaden geen strafrechtelijk onderwerp dienen te zijn. Pas wanneer dergelijke keuzes nadelige gevolgen hebben voor de maatschappij kan ingrijpen gerechtvaardigd zijn. Ook dan moet de nadruk liggen op legaliseren en reguleren in plaats van verbieden. 11.1 Preventie, opsporing en handhaving “Eenieder dient de wet te kennen” Om naleving te stimuleren is het belangrijk dat (rechts)personen bekend zijn met regels en de inhoud ervan. Onbekendheid met de regels kan tot (onbewuste) overtreding leiden. De Jonge Democraten zien informeren dan ook als een kerntaak van de overheid in het kader van preventie van criminaliteit. Daarnaast maken veel mensen een financiële en/of immateriële afweging over in hoeverre zij een regel willen naleven. Deze afweging kan de overheid beïnvloeden via onderwijs, mediacampagnes en nudging. De Jonge Democraten zijn van mening dat eerst deze instrumenten van informeren en maatschappelijke sturing ingezet moeten worden ter preventie van criminaliteit. Pas dan kan in het geval van een (mogelijke) inbreuk op een recht overgegaan worden tot de inzet van opsporingsmiddelen of het opleggen van sancties. Weerbaarheid De Jonge Democraten zijn van mening dat preventie niet alleen bestaat uit een focus op het gedrag van de daders, maar ook moet zien op het weerbaarder maken van de samenleving. De Jonge Democraten zijn zich ervan bewust dat er groepen bestaan die kwetsbaar zijn voor negatieve invloeden. Jongeren in de pubertijd zijn hier een voorbeeld van. Door deze groepen in beeld te houden en te begeleiden zullen zij minder snel ten prooi vallen aan criminele of extremistische organisaties die inspelen op hun emoties en hen tegelijkertijd een utopie voorspiegelen. Daarnaast realiseren de Jonge Democraten zich dat veel criminaliteit wordt ingegeven door gelegenheid; het is dan ook zaak om het daders zo moeilijk mogelijk te maken.
--	--

	Steeds meer van ons leven speelt zich af via digitale platformen als Facebook, Twitter en Instagram. Veel mensen zijn zich niet bewust van de mogelijkheden die kwaadwillenden hebben om privé-informatie als wachtwoorden, locatiegegevens en digitaal beeldmateriaal te misbruiken. De Jonge Democraten vinden dat de overheid een taak heeft om burgers en bedrijven te faciliteren bij en te begeleiden in het afschermen van hun leefwereld, in het bijzonder onze digitale leefwereld. Samenwerking bij preventie De Jonge Democraten benadrukken dat crimineel gedrag niet op zichzelf staat. Vaak is criminaliteit het gevolg van een geheel van sociale, maatschappelijk en persoonlijke problemen. Informatie over deze problemen (en de bijbehorende vatbaarheid voor zowel dader- als slachtofferschap) is verspreid over organisaties uit bijvoorbeeld de zorg, het onderwijs en de financiële dienstverlening. Preventie van criminaliteit is daarmee een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Goede samenwerking is hiervoor essentieel. De Jonge Democraten benadrukken wel dat bij het delen van informatie tussen instanties rekening gehouden moet worden met het recht op privacy. Daarnaast mag informatie die vanuit een hulpvraag is verstrekt in principe niet gebruikt worden voor opsporing en vervolging. Samenwerking tussen toezichthouders en opsporingsambtenaren Het is zowel de taak van de overheid om toezicht te houden als om op een integere wijze te bewijzen dat een overtreding is begaan. Waar toezichthouders op grond van het bestuursrecht (vergaande) bevoegdheden hebben voor het houden van toezicht, is het bij opsporing en handhaving van belang dat strafrechtelijke waarborgen in acht worden genomen. De bestuursrechtelijke opsporingsbevoegdheden zijn echter niet altijd onderhevig aan de waarborgen die wel aanwezig zijn binnen de strafrechtelijke opsporing. Er geldt bijvoorbeeld een medewerkingsplicht als de toezichthouder van de Belastingdienst, de FIOD, ter controle om een kopie van de gehele financiële administratie vraagt. Als blijkt dat de financiële administratie niet klopt kan een sanctie volgen. Hiermee wordt door verplichte medewerking een straf geriskeerd, terwijl men op grond van strafrechtelijke waarborgen juist niet tot medewerking kan worden verplicht. De Jonge Democraten achten het wenselijk om het strafrecht en het bestuursrecht meer op elkaar af te stemmen met betrekking tot de wettelijk geregelde rechtsbescherming en de rechtspositie van een verdachte. Internationale samenwerking Het is van belang dat er Europees en internationaal samengewerkt wordt in de opsporing en bestrijding van criminaliteit. Tal van delicten, zoals georganiseerde criminaliteit, terrorisme, drugshandel, cybercriminaliteit, financieel-economische criminaliteit en mensenhandel stoppen niet bij de Nederlandse landsgrenzen. Nog te vaak wordt informatie over terroristen en criminele organisaties door landen onvoldoende uitgewisseld, met als gevolg dat criminaliteit zich alleen maar verplaatst. Het beter delen van informatie tussen opsporings- en inlichtingendiensten heeft daarom voor de Jonge Democraten prioriteit. Daarbij hoort ook dat informatie waar mogelijk binnen de Europese Unie en daarbuiten effectief gedeeld wordt. 11.2 Het strafproces De inzet van het strafrecht De Jonge Democraten benadrukken dat de inzet van het strafrecht pas een laatste middel moet zijn in de reactie op ongewenst gedrag in de maatschappij. Het strafrecht moet bewaard worden voor gedrag dat mensen, goederen of de maatschappij (ernstige) schade toebrengt; het moet niet gebruikt worden als een opgeheven vingertje voor gedrag dat sommige mensen onfatsoenlijk vinden maar geen echte schade toebrengt. Het strafrecht werkt immers stigmatiserend en kan diep ingrijpen in het leven van mensen en hun omgeving.
--	--

	Het is aan de wetgever om duidelijke regels te maken voor de gevallen waarin het strafrecht wordt toegepast. Burgers moeten immers kunnen weten wanneer zij strafrechtelijk vervolgd kunnen worden. De wetgever moet zich daarbij niet laten verleiden tot te ruim geformuleerde strafbaarstellingen uit angst om strafwaardig gedrag te missen. Hierdoor worden gedragingen onder het strafrecht gebracht die daar niet thuishoren. Voorbeelden van te ruim geformuleerde strafbaarstellingen zijn witwassen, het growshopverbod en voorbereidingshandelingen voor terrorisme. Nederland is gebaat bij een duidelijk afgebakend strafrecht en bij een overheid die maatschappelijke problemen zoveel mogelijk daarbuiten oplost. De rechtsprekende macht Wanneer het strafrecht wordt ingezet, vinden de Jonge Democraten het aan de rechter om een beslissing te nemen ten aanzien van de straf. De rechter moet onafhankelijk en onpartijdig zijn. Wanneer een rechter niet meer in staat is om zijn ambt te vervullen, kan hij of zij alleen via de Hoge Raad uit zijn ambt gezet worden. Daarnaast moet de rechter over voldoende tijd en middelen beschikken om tot een goede uitspraak te komen. Omwille van efficiëntie staan de Jonge Democraten niet negatief ten aanzien van het betrekken van het Openbaar Ministerie bij het opleggen van straffen. Het mag dan uitsluitend gaan om relatief minder ernstige delicten waarbij het bewijs ruim voldoende aanwezig is. Ook in deze gevallen vinden de Jonge Democraten het belangrijk dat de gang naar de rechter mogelijk blijft. Stroomlijning van de justitieketen kan zowel tijdswinst als kwaliteitswinst opleveren voor de rechtspraak. Daarbij moeten als ondergrens de grondwettelijke- en mensenrechtelijke eisen aan een eerlijk proces worden gewaarborgd. Het is daarom belangrijk dat nieuwe procedures steunen op een voldoende uitgewerkte regeling in het Wetboek van Strafvordering. Het efficiënter inrichten van de rechtspraak is ook van belang omdat rechtszaken steeds complexer worden. Rechters moeten meer kennis in huis hebben over andere vakgebieden om tot goede uitspraken te komen. De Jonge Democraten vinden het daarom van belang dat er wordt gekeken naar het organiseren van specialistische kennis bij de rechtspraak. Hierbij denken de Jonge Democraten bijvoorbeeld aan het stimuleren van kennisbanken of het toevoegen van deskundige leken aan de samenstelling van de rechtbank. Het is wel van belang dat de inbreng van deskundigen transparant blijft voor alle procespartijen. Procesrechten van de verdachte Bij de inzet van het strafrecht vinden de Jonge Democraten het van belang dat de rechten van verdachten in alle fasen van het strafproces worden beschermd. Alleen wanneer een verdachte de gelegenheid en de middelen heeft om zich te verdedigen tegen verdenkingen, kan er sprake zijn van een eerlijk proces. Dit betekent dat de verdachte processtukken moet kunnen inzien, getuigen moet kunnen ondervragen en voldoende tijd moet hebben om zich op een zitting voor te bereiden. Daarnaast hechten de Jonge Democraten eraan dat verdachten niet hoeven mee te werken aan hun eigen veroordeling. Dit geldt ook voor de situatie waarin de verdachte weigert mee te werken aan gedragskundig onderzoek om vast te stellen of er sprake is van een geestelijke stoornis waardoor de verdachte mogelijk weer de fout in zal gaan. Het is dan aan het openbaar ministerie om andere informatie bij de rechter aan te dragen waaruit een dergelijk risico op herhaling blijkt. Voor de bescherming van de rechten van de verdachte is een goede advocaat essentieel. Het is daarom belangrijk dat zij vanaf het eerste verhoor bij de zaak betrokken worden. Advocaten moeten voldoende gecompenseerd worden voor de tijd die zij nodig hebben om hun cliënt te verdedigen. Bij pogingen om het
--	--

	strafproces efficiënter in te richten, dient de toegang tot rechtsbijstand gegarandeerd te worden. Juist wanneer mensen verdacht worden van zeer ernstige delicten, is het belangrijk dat hun procesrechten beschermd worden. Daarnaast moet er extra zorgvuldig worden omgesprongen met groepen die moeilijker voor zichzelf op kunnen komen zoals minderjarigen, mensen met een psychische stoornis of mensen met een sociaal economische achterstand. De positie van het slachtoffer De positie van slachtoffers en nabestaanden in het strafrecht heeft zich de afgelopen jaren in positieve zin ontwikkeld. De tijd dat slachtoffers weinig zichtbaar waren voor de strafwetgever, en daarmee voor de rechter en het Openbaar Ministerie, is definitief voorbij. Op dit moment hebben slachtoffers en nabestaanden een recht op informatie, een recht op correcte bejegening, een onbeperkt spreekrecht en de mogelijkheid om zich als benadeelde partij te voegen in het strafproces. Zij kunnen zich tijdens het voorbereidend onderzoek en op de terechtzitting laten bijstaan. Tegenover deze rechten van slachtoffers en nabestaanden staan taken van rechters en officieren van justitie. Wanneer deze taken een werklast opleveren die ten koste gaat van aandacht voor de rechtsbescherming van de verdachte, dan dient een grens getrokken te worden. De Jonge Democraten zijn daarom geen voorstander van verdere uitbreiding. Een toekomst waarin het slachtoffer een derde procespartij wordt naast het Openbaar Ministerie en de verdachte, doet ontoelaatbaar afbreuk aan de kern van het strafproces: een rechtvaardige vervolging en berechting van de verdachte, waarin de samenleving inclusief het slachtoffer wordt vertegenwoordigd door het Openbaar Ministerie. De Jonge Democraten staan wel positief ten aanzien van mediation tussen slachtoffer en dader als alternatief voor de gerechtelijke procedure. Een gesprek tussen slachtoffer en dader kan bijdragen aan de verwerking van het leed van het slachtoffer en aan het besef bij de dader van het leed dat is aangedaan. De Jonge Democraten ondersteunen dan ook initiatieven als het stimuleren van mediation door de rechtspraak en het mogelijk maken van een bijdrage in de kosten door de Raad voor de Rechtsbijstand. 11.3 Sancties Het doel van straffen Bij het bestrijden van criminaliteit hoort een passende straf. Bij het opleggen van de straf maakt de onafhankelijke rechter een afweging tussen de belangen van de samenleving, de slachtoffers en de dader. De samenleving heeft er belang bij dat burgers niet overgaan tot eigenrichting maar vertrouwen hebben én houden in het rechtssysteem. Daarnaast is het van belang dat daders niet opnieuw de fout ingaan, dat gevaarlijke goederen uit de samenleving blijven en dat potentiële daders afgeschrikt worden. Verder moeten slachtoffers zich gehoord en begrepen voelen. Deze belangen moeten worden afgewogen tegen de belangen van een dader om een eerlijk proces te krijgen, niet onnodig lang van zijn of haar vrijheid te worden beroofd en het perspectief te houden op een terugkeer naar de samenleving. De Jonge Democraten kiezen een strafklimaat van preventie, herstel en resocialisatie boven een strafklimaat van repressie en vergelding. Het opleggen van een sanctie De Jonge Democraten pleiten voor het splitsen van het strafrecht in twee delen bij ernstige feiten en kwetsbare groepen, zoals minderjarigen en zwakbegaafden. In de eerste fase bepaalt de rechter of de verdachte het strafbare feit heeft gepleegd en daar schuldig aan is. In deze fase wordt de verdachte onschuldig geacht. Indien de rechter schuld aan een strafbaar feit vaststelt, kan in de tweede fase bepaald worden welke straf of maatregel gepast is. Dit heeft ook als voordeel dat de
--	---

	verdachte mogelijk meer bereid is mee te werken aan onderzoek dat in de eerste fase in zijn of haar nadeel zou kunnen werken. Hierbij kan gedacht worden aan het meewerken aan gedragskundige rapportage ten behoeve van de tbs-maatregel of het geven van inzage in financiële stukken voor het ontnemen van voordeel dat verkregen is door het plegen van een strafbaar feit. De strafrechter heeft de keuze om een straf en daarnaast, of in plaats van een straf, een maatregel op te leggen. Een straf is bijvoorbeeld een geldboete, een taakstraf of een gevangenisstraf. Een maatregel is bijvoorbeeld de tbs-maatregel, het innemen van goederen of het afnemen van het voordeel dat door strafbare feiten is verkregen. Daarnaast worden soms ook bestuursrechtelijke maatregelen tegen daders genomen. De Jonge Democraten vinden dat dit systeem aan hervorming toe is omdat het risico bestaat dat daders door een veelvoud van opstapelende straffen en maatregelen te zwaar bestraft worden. Bovendien kan dit de re-integratie van daders in de weg staan. Bij de keuze voor een straf moet de rechter vrij zijn om de feiten en omstandigheden van het geval mee te wegen. De Jonge Democraten verzetten zich tegen wetten die de rechter dwingen om strenger te straffen. Hierbij kan gedacht worden aan de invoering van minimumstraffen of aan het verbod om bij bepaalde ernstige delicten een taakstraf op te leggen. De Jonge Democraten staan wel positief tegenover de initiatieven binnen de rechterlijke macht om zelf richtlijnen voor het opleggen van straffen te ontwikkelen. Het is daarbij van belang dat de publieke opinie wordt meegenomen. Naast de belangen van de samenleving en van slachtoffers moet bij de oplegging van een straf ten slotte ook rekening worden gehouden met de positie van de dader. Het is bijvoorbeeld niet wenselijk als daders door een geldboete in de schuldsanering komen, door een taakstraf hun baan verliezen of door een gevangenisstraf van hun familie vervreemd raken. Hierdoor raken mensen verder in de problemen en komen zij sneller in de verleiding om opnieuw strafbare feiten te plegen. De Jonge Democraten vinden het belangrijk dat rechtspraak begrijpelijk en transparant is. Rechters moeten goed uitleggen wat hun overwegingen zijn om een sanctie op te leggen en wat de beoogde gevolgen van de uitspraak zijn. Het OM en het Ministerie van Veiligheid en Justitie moeten goede voorlichting geven over hoe het uitvoeren van straffen in zijn werk gaat. De tenuitvoerlegging van een straf Bijzondere aandacht moet uitgaan naar gedetineerden omdat zij aan de zorg van de overheid zijn overgeleverd. Gevangenen en andere detentiecentra moeten schoon en veilig zijn. De gedetineerden moeten een nuttige dagbesteding kunnen hebben en in staat zijn, indien de veiligheid dit toelaat, contact met de buitenwereld te onderhouden. De tenuitvoerlegging van straffen en maatregelen moet er mede op gericht zijn dat gedetineerden daarna op een goede manier terug kunnen keren naar de samenleving. Binnen de gevangenen moet er goede zorg zijn voor de vele gedetineerden die in meer of mindere mate kampen met een psychische stoornis. Deze groep zorgt voor overlast en onveilige situaties voor zowel zichzelf, hun medegedetineerden als het gevangenispersoneel. Bij sancties waarbij de einddatum onduidelijk is, moet de rechter toezicht op de tenuitvoerlegging van de straf of maatregel blijven houden. Dit geldt bijvoorbeeld voor de levenslange gevangenisstraf, de tbs-maatregel en andere toezichthoudende maatregelen. Specifiek met betrekking tot de levenslange gevangenisstraf vinden de Jonge Democraten dat deze niet ieder uitzicht op een mogelijke terugkeer in de vrije samenleving mag wegnemen. Daar staat tegenover dat een vorm van levenslang toezicht bij wijze van hoge uitzondering en onder strikt gehanteerde waarborgen mogelijk moet zijn.
--	--

	Re-integratie Een goede re-integratie is van belang om te voorkomen dat gestraften na afloop van hun straf weer de fout ingaan. De reclassering heeft de belangrijke taak om hen hierbij te begeleiden, maar de organisatie is overbelast en heeft een veelsoortig takenpakket: begeleiden van veroordeelden, toezicht houden op de naleving van voorwaarden en het aanbieden van taakstraffen. Bij investeringen in de strafrechtketen zou daarom altijd ook aandacht moeten zijn voor de reclassering. Investeren in een goede nazorg voor gedetineerden moet tevens gezien worden als investering in het voorkomen van toekomstige strafbare feiten. Op dit moment is een belangrijk onderdeel van een gecontroleerde terugkeer in de samenleving de voorwaardelijke invrijheidstelling. De Jonge Democraten vinden het ongewenst dat een veroordeelde in principe vrijkomt na het uitzitten van 2/3e van een gevangenisstraf. De Jonge Democraten onderschrijven wel het belang van een systeem waarbij gedetineerden in stappen en onder voorwaarden worden voorbereid op hun terugkeer in de samenleving. Langdurig toezicht dient vervolgens alleen mogelijk te zijn indien de rechter daartoe bij veroordeling besloten heeft en niet bij een latere beslissing of in het kader van de voorwaardelijke invrijheidstelling. Een veroordeelde die zijn straf volledig heeft ondergaan, dient daarna een eerlijke kans te krijgen om weer volop deel te nemen aan de samenleving. Op dit moment komt het vaker dan noodzakelijk voor dat het niet kunnen krijgen van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) daaraan in de weg staat. Een VOG zou alleen vereist moeten kunnen worden wanneer dit daadwerkelijk noodzakelijk is in het kader van uit te voeren werkzaamheden. Daarbij dient de beoordeling of iemand een VOG krijgt, voldoende gedifferentieerd te zijn. Dit wil zeggen dat per (soort) functie waarvoor een VOG wordt vereist, specifieke criteria gelden die leiden tot het wel of niet afgeven van een VOG. De Jonge Democraten vinden bovendien dat strafrechtelijke gegevens alleen mogen leiden tot een weigering van een VOG als een strafbeschikking is opgelegd of een veroordeling is uitgesproken.
--	---

AMENDEMENTEN RESOLUTIE JUSTITIE

AMRESJUS01	Het is waar want het heb op facebook gestaan
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie regel 12-14
Schrap:	Deze schade moet hierbij zoveel mogelijk meetbaar en aantoonbaar zijn, waarbij actuele opvattingen en een geschokte rechtsorde in mindere mate mogen meespelen in de strafrechtspleging.
Vervang door:	Deze schade moet meetbaar en aantoonbaar zijn, waarbij actuele opvattingen en een geschokte rechtsorde in mindere mate mogen meespelen in de strafrechtspleging.
Toelichting:	"Hierbij zoveel mogelijk" wordt geschrapt. Het rechtssysteem is gebaseerd op bewijs en daarmee aantoonbaarheid. Als iets niet aantoonbaar is, derhalve bewezen, kan iemand niet gestraft worden. Zodoende het schrappen van deze woorden.

AMRESJUS02	Wat bedoelden we nu eigenlijk: Nu in normaal Nederlands.
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Betreft:	Resolutie Justitie regel 20-21
Schrap:	Een moralistische benadering werkt het probleemoplossend vermogen van justitiële kaders en veiligheidsbeleid tegen
Vervang door:	Niet alle maatschappelijke problemen kunnen of moeten via het strafrecht worden opgelost.
Toelichting:	Nou dit bedoelden we dus..

AMRESJUS03 Schrappen is sexy	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie regel 21-22
Schrap:	Het criminaliseren van drugsgebruik zorgt er bijvoorbeeld voor dat de kwaliteit van de drugs moeilijk te testen is en daarmee het gevaar voor de volksgezondheid vergroot wordt.
Toelichting:	Er staan nu twee voorbeelden achter elkaar. Nogal veel van het goede.

AMRESJUS04 De kracht van herhaling is dat het een lange tekst wordt	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie regel 34-40
Schrap:	De Jonge Democraten zien informeren dan ook als een kerntaak van de overheid in het kader van preventie van criminaliteit. Daarnaast maken veel mensen een financiële en/of immateriële afweging over in hoeverre zij een regel willen naleven. Deze afweging kan de overheid beïnvloeden via onderwijs, mediacampagnes en nudging. De Jonge Democraten zijn van mening dat eerst deze instrumenten van informeren en maatschappelijke sturing ingezet moeten worden ter preventie van criminaliteit.
Vervang door:	Daarnaast maken veel mensen een financiële en/of immateriële afweging over in hoeverre zij een regel willen naleven. De Jonge Democraten zijn van mening dat eerst de instrumenten van informeren en maatschappelijke sturing ingezet moeten worden ter preventie van criminaliteit. Dit is een kerntaak van de overheid.
Toelichting:	In het stuk tekst worden drie zinnen gewijd aan het informeren en bijsturen van de maatschappij over regels en criminaliteit. De herschreven tekst is korter en bondiger, maar zegt hetzelfde.

AMRESJUS05 Mag ik je MSN?	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 53-54
Schrap:	Steeds meer van ons leven speelt zich af via digitale platformen als Facebook, Twitter en Instagram.
Vervang door:	We gebruiken steeds meer digitale toepassingen in ons leven.
Toelichting:	De drie voorbeelden kunnen snel dateren. Daarnaast gaat het om meer dan alleen de platformen, het gaat ook om webshops, cloudsysteem en dergelijke. De herschreven zin is meeromvattend.

AMRESJUS06	Als er geen reden is om het anders te doen
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 67-68
Schrap:	Daarnaast mag informatie die vanuit een hulpvraag is verstrekt in principe niet gebruikt worden voor opsporing en vervolging.
Vervang door:	Daarnaast mag informatie die vanuit een hulpvraag is verstrekt niet gebruikt worden voor opsporing en vervolging.
Toelichting:	De woorden 'in principe' impliceren dat een het gebruik nog altijd mogelijk is. Dit zou dus kunnen betekenen dat je zelf meewerkt aan je veroordeling omdat je verplicht bent bepaalde informatie te verstrekken voor een hulpvraag (denk aan schuldhelpverlening/bijstand/zorgverzekering/ziekte(!)) en daarmee aan je eigen veroordeling mee kunt werken. Dit zouden we uit privacy-oogpunt en rechtsbeginselen onwenselijk moeten vinden. Er staan in de tekst geen waarborgen die hieraan tegemoet komen.

AMRESJUS07	Kleed de toezichthouder niet uit!
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Xander Prijs
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 69-83
Schrap:	Samenwerking tussen toezichthouders en opsporingsambtenaren Het is zowel de taak van de overheid om toezicht te houden als om op een integere wijze te bewijzen dat een overtreding is begaan. Waar toezichthouders op grond van het bestuursrecht (vergaande) bevoegdheden hebben voor het houden van toezicht, is het bij opsporing en handhaving van belang dat strafrechtelijke waarborgen in acht worden genomen. De bestuursrechtelijke opsporingsbevoegdheden zijn echter niet altijd onderhevig aan de waarborgen die wel aanwezig zijn binnen de strafrechtelijke opsporing. Er geldt bijvoorbeeld een medewerkingsplicht als de toezichthouder van de Belastingdienst, de FIOD, ter controle om een kopie van de gehele financiële administratie vraagt. Als blijkt dat de financiële administratie niet klopt kan een sanctie volgen. Hiermee wordt door verplichte medewerking een straf geriskeerd, terwijl men op grond van strafrechtelijke waarborgen juist niet tot medewerking kan worden verplicht. De Jonge Democraten achten het wenselijk om het strafrecht en het bestuursrecht meer op elkaar af te stemmen met betrekking tot de wettelijk geregelde rechtsbescherming en de rechtspositie van een verdachte.
Toelichting:	Het is juist goed dat toezichthouders vergaande bevoegdheden hebben en dat er een medewerkingsplicht geldt. Zonder een dergelijke medewerkingsplicht werk je corruptie, belastingontduiking en fraude in de hand.

AMRESJUS08 Waarborgen meer in balans	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Betreft:	Resolutie Justitie regel 69-83
Schrap:	Samenwerking tussen toezichthouders en opsporingsambtenaren Het is zowel de taak van de overheid om toezicht te houden als om op een integere wijze te bewijzen dat een overtreding is begaan. Waar toezichthouders op grond van het bestuursrecht (vergaande) bevoegdheden hebben voor het houden van toezicht, is het bij opsporing en handhaving van belang dat strafrechtelijke waarborgen in acht worden genomen. De bestuursrechtelijke opsporingsbevoegdheden zijn echter niet altijd onderhevig aan de waarborgen die wel aanwezig zijn binnen de strafrechtelijke opsporing. Er geldt bijvoorbeeld een medewerkingsplicht als de toezichthouder van de Belastingdienst, de FIOD, ter controle om een kopie van de gehele financiële administratie vraagt. Als blijkt dat de financiële administratie niet klopt kan een sanctie volgen. Hiermee wordt door verplichte medewerking een straf geriskeerd, terwijl men op grond van strafrechtelijke waarborgen juist niet tot medewerking kan worden verplicht. De Jonge Democraten achten het wenselijk om het strafrecht en het bestuursrecht meer op elkaar af te stemmen met betrekking tot de wettelijk geregelde rechtsbescherming en de rechtspositie van een verdachte.
Vervang door:	Samenwerking tussen toezichthouders en opsporingsambtenaren Het is zowel de taak van de overheid om toezicht te houden als om op een integere wijze te bewijzen dat een overtreding is begaan of een strafbaar feit is gepleegd. Om effectieve controles te kunnen houden, hebben toezichthouders vergaande bevoegdheden. Zo is in beginsel iedereen verplicht medewerking te verlenen als een toezichthouder hier om vraagt. In het strafrecht hoeft een verdachte in principe juist niet aan zijn eigen vervolging mee te werken. Nu bestuursrechtelijk toezicht kan leiden tot een strafrechtelijke vervolging, kunnen bestuursrechtelijke toezichtsbevoegdheden in de knel komen met waarborgen uit het strafrecht. Ook is het niet wenselijk als deze waarborgen omzeilt zouden kunnen worden via het bestuursrecht. Daarom achten de Jonge Democraten het noodzakelijk om het strafrecht en het bestuursrecht meer op elkaar af te stemmen met betrekking tot de wettelijk geregelde rechtsbescherming en de rechtspositie van de overtreder/verdachte.
Toelichting:	Een verdachte kan wel aan het strafrechtelijk onderzoek moeten meewerken als er sprake is van niet van wilsafhankelijk bestaand materiaal. Denk hierbij aan het afgeven van DNA.

AMRESJUS09 De boemen van Handige Harrie zijn niet strafbaar	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 105-109
Schrap:	De wetgever moet zich daarbij niet laten verleiden tot te ruim geformuleerde strafbaarstellingen uit angst om strafwaardig gedrag te missen. Hierdoor worden gedragingen onder het strafrecht gebracht die

	daar niet thuishoren. Voorbeelden van te ruim geformuleerde strafbaarstellingen zijn witwassen, het growshopverbod en voorbereidingshandelingen voor terrorisme.
Vervang door:	De wetgever moet zich daarbij niet laten verleiden tot te ruim geformuleerde strafbaarstellingen uit angst om strafwaardig gedrag te missen zoals het growshopverbod.
Toelichting:	Te veel voorbeelden is onnodig. Daarnaast is er best een discussie te voeren of witwassen en voorbereidingshandelingen voor terrorisme an sich niet strafbaar mogen zijn. Over het growshopverbod zal het merendeel van de Jonge Democraten het wel eens zijn.

AMRESJUS10 De gemiddelde advocaat	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Betreft:	Resolutie Justitie regel 146-147
Schrap:	Voor de bescherming van de rechten van de verdachte is een goede advocaat essentieel. Het is daarom belangrijk dat zij vanaf het eerste verhoor bij de zaak betrokken worden.
Vervang door:	Voor de bescherming van de rechten van de verdachte is een goede rechtsbescherming essentieel. Het is daarom belangrijk dat advocaten vanaf het eerste verhoor bij de zaak betrokken worden.
Toelichting:	Er zijn ook minder goede advocaten, die mogen ook bij een verhoor aanwezig zijn.

AMRESJUS11 Dat kan.	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Betreft:	Resolutie Justitie regel 192-193
Schrap:	De Jonge Democraten pleiten voor het splitsen van het strafrecht in twee delen bij ernstige feiten en kwetsbare groepen, zoals minderjarigen en zwakbegaafden.
Vervang door:	De Jonge Democraten pleiten voor het kunnen splitsen van de strafrechtelijke vervolging in twee fasen bij ernstige feiten en/of kwetsbare groepen, zoals minderjarigen en zwakbegaafden.
Toelichting:	Door deze wijziging komen meer gevallen in aanmerking voor het twee-fasen-systeem, maar is het geen must. Zo hoeft de diefstal van een reep chocolade door een minderjarige niet in twee fasen.

AMRESJUS12	Jij krijgt straf en een maatregel en een boete en een sanctie en een tuchtmaatregel en een ban en een arrest en een kastijding
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 202-209
Schrap:	De strafrechter heeft de keuze om een straf en daarnaast, of in plaats van een straf, een maatregel op te leggen. Een straf is bijvoorbeeld een geldboete, een taakstraf of een gevangenisstraf. Een maatregel is bijvoorbeeld de tbs-maatregel, het innemen van goederen of het afnemen van het voordeel dat door strafbare feiten is verkregen. Daarnaast worden soms ook bestuursrechtelijke maatregelen tegen daders genomen. De Jonge Democraten vinden dat dit systeem aan hervorming toe is omdat het risico bestaat dat daders door een veelvoud van opstapelende straffen en maatregelen te zwaar bestraft worden.
Vervang door:	De Jonge Democraten vinden dat het systeem van sancties aan hervorming toe is. Op dit moment kan een strafrechter een straf of een maatregel opleggen. Dit kan ook tegelijkertijd, waardoor een stapeling van sancties kan ontstaan, zoals gevangenisstraf, geldboete en bestuursrechtelijke maatregelen. Door deze stapeling kan een dader te zwaar bestraft worden.
Toelichting:	De oorspronkelijke tekst legt heel veel uit en is voor een jurist erg nuttig, maar is ook erg lang. De herschreven tekst is een stuk bondiger maar zegt voor de leek hetzelfde. Aangezien de paragraaf gaat over sancties is gekozen om dit woord te gebruiken om straffen en maatregelen in een woord te vatten.

AMRESJUS13	Begrijpelijke taal begint bij jezelf
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 228
Schrap:	De tenuitvoerlegging van een straf
Vervang door:	De uitvoering van een sanctie
Toelichting:	De alinea voor deze zin over dat rechtspraak begrijpelijk moet zijn. Het woord 'tenuitvoerlegging' zal in de juridische wereld heel normaal zijn, net zoals 'elementenverharding' in de wereld van de stratenmaker. Maar als we 'uitvoering' resp. 'klinkers' gebruiken zal de leek het ook begrijpen. Tevens is het woord straf vervangen door het woord sanctie. Waar eerst heel duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen straffen en maatregelen wordt nu weer enkel over straf gesproken, waarbij klaarblijkelijk een maatregel als TBS in wordt meegenomen.

AMRESJUS14	Peet heeft een punt
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Betreft:	Resolutie Justitie regel 228

Schrap:	De tenuitvoerlegging van een straf
Vervang door:	De tenuitvoerlegging van een sanctie
Toelichting:	Het woord straf kan inderdaad beter door sanctie worden vervangen, maar tenuitvoerlegging van een sanctie is taalkundig niet hetzelfde als uitvoering van een sanctie.

AMRESJUS15	Op 10 januari 2018 23.59 was ik overbelast, maar ben ik dat nu nog?
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 248-252
Schrap:	De reclassering heeft de belangrijke taak om hen hierbij te begeleiden, maar de organisatie is overbelast en heeft een veelsoortig takenpakket: begeleiden van veroordeelden, toezicht houden op de naleving van voorwaarden en het aanbieden van taakstraffen. Bij investeringen in de strafrechtketen zou daarom altijd ook aandacht moeten zijn voor de reclassering.
Vervang door:	De reclassering heeft de belangrijke taak om hen hierbij te begeleiden. Haar takenpakket bestaat uit het begeleiden van veroordeelden, toezicht houden op de naleving van voorwaarden en het aanbieden van taakstraffen. De Jonge Democraten willen dat er in de strafrechtketen en de bijbehorende financiering extra aandacht is voor de reclassering om overbelasting van deze organisatie tegen te gaan.
Toelichting:	De herschreven tekst is tijdlozer. Maar het geeft tegelijkertijd als het goed is aan dat er wel een urgentie is om aandacht te geven aan de reclassering, ook in de huidige financiering.

AMRESJUS16	Een VOG veroordeelt je ook
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Betreft:	Resolutie Justitie, regel 270-272
Schrap:	De Jonge Democraten vinden bovendien dat strafrechtelijke gegevens alleen mogen leiden tot een weigering van een VOG als een strafbeschikking is opgelegd of een veroordeling is uitgesproken.
Vervang door:	De Jonge Democraten vinden bovendien dat een VOG niet geweigerd mag worden met gegevens uit lopende rechtszaken of van rechtszaken die tot vrijspraak hebben geleid.
Toelichting:	Zonder straf mag je wel een VOG krijgen, ook al heeft het OM het donkerbruin vermoeden dat je iets op je kerfstok hebt. Maar als je bent vrijgesproken of het is nog 'onder de rechter', dan mag die kennis niet gebruikt worden om een VOG te weigeren. Dat staat als het goed is in de oorspronkelijke tekst. De herschreven zin zegt dat ook, maar als het goed is in iets meer leekentaal.

AMPP01 Progressief als hartendief of helemaal met sociaal?	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Betreft:	Hoofdstuk 1 regel 1
Schrap:	De Jonge Democraten zijn een progressief-liberale politieke jongerenorganisatie.
Vervang door:	De Jonge Democraten zijn een sociaal-liberale politieke jongerenorganisatie.
Toelichting:	De fundering van onze ideeën is het sociaal-liberalisme, een liberale stroming die ons sterk van anderen onderscheidt door toekenning van een legitieme rol voor de overheid in het bewerkstelligen van positieve vrijheden, sociale zaken en economische zaken als een eerlijke verdeling van welvaart, klimaatregulaties en essentiële kaders binnen onze private zorgstelsel. Momenteel zijn wij progressief liberaal. Progressieve ideeën correleren zeker in onze tijd vaak met sociaal-liberale ideeën. Progressivisme is echter een enorm veranderend begrip over tijd. Zo was ook eugenetica ooit progressief. Sociaal-liberalisme is omvattender en duidelijker in waar progressie volgens ons heen dient te gaan, met vrijzinnigheid erin gebakken.

AMPP02 Burgerpapa 1	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Betreft:	Hoofdstuk 2.1. regel 6
Schrap:	Burgemeester
Vervang door:	Vanwege zijn sterk symbolische functie als burgervader vormt de aanstelling van de Burgemeester en daarmee de gehele bestuursstructuur van de gemeente een uitzondering op deze regel. Om zijn objectieve positie te kunnen behouden wordt de Burgemeester indirect geselecteerd via de gemeenteraad.
Toelichting:	De Burgemeester heeft naast een politieke functie ook een symbolische functie. Door hem te laten selecteren door de gemeenteraad is hij een vertegenwoordiging van de gehele gemeentelijke politiek.

AMPP03 Burgerpapa 2	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Michael Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Betreft:	Hoofdstuk 2.1. regel 6
Schrap:	Burgemeester
Vervang door:	Een uitzondering op deze manier van het aanstellen van beleidspersonen is de aanstelling van de Burgemeester. Gemeenten moeten zelf kunnen bepalen hoe zij hun Burgemeester willen selecteren.
Toelichting:	Elke gemeente is anders en niet één vorm van (aanstelling van) openbaar bestuur past bij elke gemeente. In lijn met het subsidiariteitsbeginsel moeten gemeenten zelf kunnen bepalen hoe zij de aanstelling van hun uitvoerend orgaan willen regelen.

AMPP04 4 jaar is geen jaar, 5 jaar is een half jaar	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Michael Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Lyke Veen
Betreft:	Hoofdstuk 2.1. na regel 11
Voeg toe:	Vanwege het lokale en praktische karakter van de functie van de Burgemeester is het wenselijk dat de Burgemeester voor 6 jaar wordt aangesteld. Het is onwenselijk dat de aanstelling van de Burgemeester de ene keer wel en de andere keer niet samenvalt met de aanstelling van de gemeenteraad, om dit te voorkomen dienen deze nooit samen vallen.
Toelichting:	Het Burgemeesterschap is een functie met veel praktijkgerichte aspecten. Om de continuïteit op lokaal niveau te behouden is het wenselijk dat de Burgemeester voor een termijn van 6 jaar wordt aangesteld. Om onduidelijkheid te voorkomen is het beter dat de aanstelling van de Burgemeester niet de ene keer wel en de andere keer niet samenvalt met de verkiezingen voor de gemeenteraad.

AMPP05 De man met de Hamer	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Betreft:	Hoofdstuk 2.1. regel 16
Schrap:	'... en lokale...' & '...en de gemeenteraad...'
Toelichting:	Wanneer de Burgemeester niet direct wordt verkozen is dit niet per definitie een gepolitiseerde rol. Het voorzitten van de gemeenteraad is een belangrijk onderdeel van de symbolische functie van de Burgemeester.

AMPP06 Ouderen terug achter de geraniums	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Ruben van den Bulck
Betreft:	Hoofdstuk 2.1. na regel 16
Voeg toe:	Ouderen kunnen beslissingen maken die pas op de lange termijn negatieve effecten hebben, omdat ze die toch niet meer mee zullen maken. Jongeren daarentegen zullen langer moeten leven met de politieke gevolgen van nu en zouden daarom meer invloed moeten hebben. Daarom zou iedereen die de wettelijke pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt geen actief kiesrecht moeten hebben.
Toelichting:	Jongeren langer leven dan de huidige ouderen. Het aantal ouderen groeit. De JD een PJO is. Ouderen makkelijker keuzes voor de korte termijn maken. Jongeren langer zullen moeten leven met beslissingen die nu genomen worden. Ouderen en jongeren soms tegenstrijdige belangen hebben. De belangen van jongeren nu niet goed vertegenwoordigd kunnen worden doordat er meer ouderen dan jongeren zijn en daarom de stem van ouderen hiermee de facto zwaarder telt dan die van jongeren. Jongeren onder de 18 niet mogen stemmen en dus is het in Nederland geoorloofd, als het gaat om stemrecht, mensen van bepaalde leeftijden buiten te sluiten.

AMPP07 Onderwijs kan groener	
Indieners:	[Werkgroep Onderwijs en Wetenschap] Jetske steenstra, Pim van Dam, Floris Ephraim, Jan Willem het Lam, Ronald-Marcel van den Hoek, Teun Fiers, Leonie Janssen; Bas Buise
Woordvoerder:	Jetske Steenstra
Betreft:	Hoofdstuk 3.1.3. voor regel 52
Voeg toe:	Ten tweede duurzaamheid: Al jaren is duurzaamheid een onderdeel van het Nederlandse onderwijs. De Jonge Democraten pleiten ervoor om duurzaamheid niet alleen een onderdeel van een vak te laten zijn, maar dat duurzaam onderwijs verweven wordt met alle onderwerpen zo ver dat mogelijk is. Het moet de norm zijn om vakinhoud niet alleen toe te passen op de huidige economie die draait op fossiele brandstoffen, maar ook op de toekomstige duurzame economie, om leerlingen klaar te maken voor de transitie.

AMPP08 Schoolstrijd 2.0A	
Indieners:	[Werkgroep Onderwijs & Wetenschap] Jetske steenstra, Pim van Dam, Floris Ephraim, Jan Willem het Lam, Ronald-Marcel van den Hoek, Teun Fiers, Leonie Janssen
Woordvoerder:	Jan Willem het Lam
Betreft:	Hoofdstuk 3.1.3. regel 55-60
Schrap:	Bij toekomstgericht onderwijs hoort ook aandacht voor Nederland en Europa als onderdeel van de wereld. Daarbij is aandacht nodig voor vreemde talen en andere culturen, leefwijzen, religies en perspectieven, zodat jongeren een breed wereldbeeld ontwikkelen, alsmede voor de pluriformiteit aan levensbeschouwelijke opvattingen in de samenleving, zodat jongeren leren waar verschillende waarden en opvattingen vandaan kunnen komen. De Jonge Democraten pleiten er dan ook voor om alle

	scholen te verplichten om encyclopedisch onderwijs over de meest vooraanstaande religies, levensbeschouwingen en filosofische stromingen in het verplichte curriculum op te nemen. In dat kader is geen plaats voor onderwijs gebaseerd op één religie of levensovertuiging. De gelijkstelling van het bijzonder aan het openbaar onderwijs dient dus te worden beëindigd. Diversiteit aan onderwijs op grond van onderwijskundige inslag is wel wenselijk.
Vervang door:	Bij toekomstgericht onderwijs hoort ook aandacht voor Nederland en Europa als onderdeel van de wereld. Daarbij is aandacht nodig voor vreemde talen en andere culturen, leefwijzen, religies en perspectieven, zodat jongeren een breed wereldbeeld ontwikkelen, alsmede voor de pluriformiteit aan levensbeschouwelijke opvattingen in de samenleving, zodat jongeren leren waar verschillende waarden en opvattingen vandaan kunnen komen. De Jonge Democraten pleiten er dan ook voor dat alle scholen op een zo neutraal mogelijke manier onderwijzen over de meest vooraanstaande religies, levensbeschouwingen en filosofische stromingen. In dat kader is geen plaats voor onderwijs gebaseerd op één religie of levensovertuiging. De gelijkstelling van het confessioneel bijzonder onderwijs aan het openbaar onderwijs dient dus te worden beëindigd. Algemeen bijzonder onderwijs is wel wenselijk en de financiële gelijkstelling aan openbaar onderwijs moet hier wel blijven bestaan.
Toelichting:	Met dit amendement is de redenatie om confessioneel bijzonder onderwijs af te schaffen duidelijker en eenduidiger. Bovendien wordt de tekst zo toegankelijker.

AMPP09 Schoolstrijd 2.0B	
Indieners:	[Werkgroep Onderwijs & Wetenschap] Jetske steenstra, Pim van Dam, Floris Ephraïm, Jan Willem het Lam, Ronald-Marcel van den Hoek, Teun Fiers, Leonie Janssen
Woordvoerder:	Jan Willem het Lam
Betreft:	Hoofdstuk 3.1.3. regel 55-60
Schrap:	Bij toekomstgericht onderwijs hoort ook aandacht voor Nederland en Europa als onderdeel van de wereld. Daarbij is aandacht nodig voor vreemde talen en andere culturen, leefwijzen, religies en perspectieven, zodat jongeren een breed wereldbeeld ontwikkelen, alsmede voor de pluriformiteit aan levensbeschouwelijke opvattingen in de samenleving, zodat jongeren leren waar verschillende waarden en opvattingen vandaan kunnen komen. De Jonge Democraten pleiten er dan ook voor om alle scholen te verplichten om encyclopedisch onderwijs over de meest vooraanstaande religies, levensbeschouwingen en filosofische stromingen in het verplichte curriculum op te nemen. In dat kader is geen plaats voor onderwijs gebaseerd op één religie of levensovertuiging. De gelijkstelling van het bijzonder aan het openbaar onderwijs dient dus te worden beëindigd. Diversiteit aan onderwijs op grond van onderwijskundige inslag is wel wenselijk.
Vervang door:	Bij toekomstgericht onderwijs hoort ook aandacht voor Nederland en Europa als onderdeel van de wereld. Daarbij is aandacht nodig voor vreemde talen en andere culturen, leefwijzen, religies en perspectieven, zodat jongeren een breed wereldbeeld ontwikkelen, alsmede voor de pluriformiteit aan levensbeschouwelijke opvattingen in de samenleving, zodat jongeren leren waar verschillende waarden en opvattingen vandaan kunnen komen. De Jonge Democraten pleiten er dan ook voor dat alle

	scholen op een zo neutraal mogelijke manier onderwijzen over de meest vooraanstaande religies, levensbeschouwingen en filosofische stromingen.
Toelichting:	Met dit amendement halen we onze visie over bijzonder onderwijs weg en geven we de JD de ruimte een nieuwe visie te vormen. De tekst wordt hiermee wel toegankelijker.

AMPP10	If you Kant even bother...
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Marit Gorissen
Betreft:	Hoofdstuk 3.1.3. na regel 62
Voeg toe:	Daarnaast is onderwijs gericht op kritische meningsvorming over ethische en filosofische kwesties hiervoor essentieel.
Toelichting:	In een maatschappij met fake news en propaganda is een kritische meningsvorming belangrijk. Filosofische en ethische kwesties kunnen hiervoor handvatten bieden. Verder verhoogt filosofisch onderwijs de onderwijsresultaten aanzienlijk.

AMPP11	De een zijn dood, blijft de ander zijn brood
Indieners:	[Werkgroep Kunst, Cultuur en Media] Michiel Lemmers, Julian de Reus, Rutger de Jong, Daan van de Veerdonk, Joram Schollaardt, Rozemarijn van Spaendonck, Taco Brinkman,
Woordvoerder:	Julian de Reus
Betreft:	Hoofdstuk 5.2.3. regel 46
Schrap:	De Jonge Democraten pleiten voor het behoud van het auteursrecht tot het overlijden van de auteur
Vervang door:	De Jonge Democraten pleiten voor het behoud van het auteursrecht tot 20 jaar na het overlijden van de maker
Toelichting:	Door het acuut laten vervallen van het auteursrecht na overlijden van de maker verdwijnt de economische zekerheidspositie zonder mogelijkheid om de klap binnen een redelijk tijdsbestek op te vangen van zowel de erfgenamen die al dan niet inkomensafhankelijk zijn van de maker, als een eventuele exploitant die heeft geïnvesteerd in de totstandkoming en promotie van het werk. Ook verslechtert het de concurrentiepositie van oudere of zieke makers ten opzichte van jongere of gezonde makers.

AMPP12	Toekomstmuziek
Indieners:	[Werkgroep Diversiteit & Participatie] Rosanne Joosse, Mariska Schabbing, Iris van Hoepen, Anouk Vincken, Koen Sijtsma
Woordvoerder:	Rosanne Joosse
Betreft:	Hoofdstuk 7.6 regel 87
Schrap:	Mannen en vrouwen zijn niet gelijk, maar wel gelijkwaardig.
Vervang door:	Mannen en vrouwen zijn niet gelijk, maar moeten gelijkwaardig behandeld worden.
Toelichting:	Constaterende dat mannen en vrouwen niet gelijkwaardig worden behandeld.

AMPP13	Geen Lil' Kleine lyrics als titel
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Steven Bliemer
Betreft:	Hoofdstuk 8.2.4. regel 79-83
Schrap:	8.2.4. Alcohol en tabak Zowel veelvuldig gebruik van alcohol als van tabak leiden tot ernstig gezondheidsverlies. De overheid dient de consumptie van deze middelen dan ook sterk te ontmoedigen. Naast het heffen van accijns dus ook actieve ontmoediging door verbeterde voorlichting. De risico's van het gebruik moeten vermeld worden op de verpakkingen. Tevens vinden de Jonge Democraten dat alle vormen van reclame voor alcoholhoudende producten verboden moeten worden, zoals dat nu ook al voor tabak geldt.
Vervang door:	Alcohol, tabak en drugs Veelvuldig gebruik van alcohol, tabak en drugs kan leiden tot ernstig gezondheidsverlies. Desondanks vinden de Jonge Democraten dat het gebruik van deze middelen tot de individuele keuzevrijheid behoort. Het criminaliseren van deze producten biedt in deze visie dan ook geen oplossing voor de gezondheidsproblematiek. Daarom moeten deze producten legaal aangeboden worden zodat de gezondheidsrisico's gemonitord en beperkt kunnen worden. De overheid dient de consumptie van alcohol, tabak en drugs wel te ontmoedigen. Naast het heffen van accijns moet de overheid zich actief inzetten voor goede en actieve voorlichting. De risico's van het gebruik moeten vermeld worden op de verpakkingen. Tevens vinden de Jonge Democraten dat alle vormen van reclame voor dergelijke producten verboden moeten worden. Deze producten dienen ook niet verkocht te worden aan jongeren onder de 18 jaar. Bij verslaving dient de overheid goede en laagdrempelige verslavingszorg aan te bieden.
Toelichting:	Momenteel valt drugsgebruik onder Veiligheid & Justitie. Hierdoor wordt drugs als veiligheidsprobleem weggezet terwijl ons standpunt aangaande drugsgebruik gelijk is aan dat van alcohol en tabak. Namelijk, legaliseren maar wel sterk ontmoedigen en begeleiding bieden bij verslaving. Om het JD standpunt en onze gezondheidszorgen recht aan te doen is het drugsbeleid veel beter op zijn plek in het hoofdstuk volksgezondheid, waar het een gelijke behandeling krijgt als alcohol en tabak. Ook wordt het belang van voorlichting en begeleiding bij verslaving geaccentueerd.

AMPP14	Niet zomaar in het genoom klooiën
Indieners:	[Werkgroep Filosofie] Paul Bijenhof, Jesse Koper, Bart Coster, Mark Mulder, Wouter Visser, Geert Piek, Rowdy Bryant
Woordvoerder:	Paul Bijenhof
Betreft:	Hoofdstuk 8.3.4. regel 157-162
Schrap:	Genetische ziekten veroorzaken in Nederland veel leed: kinderen zien nooit het daglicht of vechten iedere dag weer voor hun leven en tegen pijn of andere extreme gevolgen. Dit heeft ook voor de mensen in hun omgeving grote gevolgen. De Jonge Democraten zijn daarom een voorstander van onderzoek naar het veranderen van genen bij embryo's om fatale of zeer ernstige genetische ziekten te voorkomen. Vanwege de verstrekende gevolgen moet dit onderzoek aan strenge

	veiligheidsvoorwaarden voldoen en moeten we waarborgen dat er geen kloof tussen rijk en arm ontstaat.
Toelichting:	Dit stuk is strijdig met de vrije wetenschapsbeoefening die wij elders bepleiten. Het is niet aan de politiek om de inhoud van wetenschappelijk onderzoek tot op detailniveau te sturen. Hoewel onderzoek naar het voorkomen van ziekten belangrijk is, is het niet aan politici om te beoordelen of dit onderzoek prioriteit dient te genieten ten opzichte van onderzoek naar behandeling of andere zorg. Het zijn de onderzoekers zelf die het beste weten wat op enig moment de meest nuttige onderzoeken zijn, en het is aan patiënten om te bepalen welk soort oplossingen voor een aandoening het meest wenselijk is.

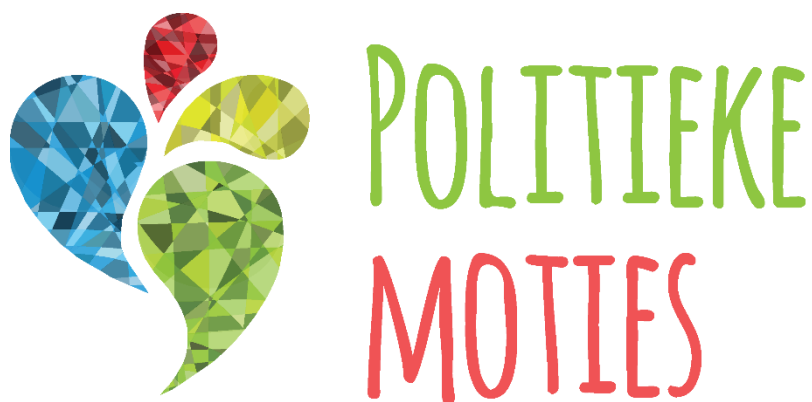
AMPP15 Let's nuclear this up	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Betreft:	Hoofdstuk 9.1.3. regel 113-115
Schrap:	Er zullen geen nieuwe kerncentrales voor elektrische energieopwekking, gebaseerd op kernfusie en uranium, gebouwd worden. Kernenergie betreft namelijk geen duurzame bron, toekomstige generaties hebben er potentieel veel last van en er zijn genoeg alternatieven voorhanden.
Vervang door:	Er zullen geen nieuwe kerncentrales voor elektrische energieopwekking, gebaseerd op kernsplijting, gebouwd worden. Kernenergie door middel van kernsplijting betreft namelijk geen duurzame bron, toekomstige generaties hebben er potentieel veel last van en er zijn genoeg alternatieven voorhanden.
Toelichting:	Kernfusie is zowel duurzaam als veilig. Het is geen technologie die morgen al je huis gaat voorzien, maar in het onderzoek hiernaar worden wezenlijke stappen vooruit gezet en er is dan ook onverstandig om het bouwen van kernfusiereactoren in de toekomst uit te sluiten.

AMPP16 Fissie met Visie	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Betreft:	Hoofdstuk 9.1.3. regel 113-115
Schrap:	Er zullen geen nieuwe kerncentrales voor elektrische energieopwekking, gebaseerd op kernfusie en uranium, gebouwd worden. Kernenergie betreft namelijk geen duurzame bron, toekomstige generaties hebben er potentieel veel last van en er zijn genoeg alternatieven voorhanden.
Vervang door:	De Jonge Democraten zien kernenergie door splijting als reële transitiebron naar duurzamere alternatieven. Hierbij staat veiligheid voorop: geen kans op nucleaire smelting en afval dient te allen tijde veilig te worden opgeslagen. Een overgang naar kernenergie door fusie vinden de Jonge Democraten zeer wenselijk.
Toelichting:	Kernsplijting kan fungeren als een CO2 neutrale energiebron tijdens de transitie naar volledig duurzame energievoorziening. Men hoeft niet verder te kijken dan Frankrijk voor een succesverhaal op dit gebied. Feit is dat splijting velen malen minder slachtoffers met zich meebrengt en heeft meegebracht dan traditionele kool- en gasbronnen dat doen en hebben

	gedaan (NASA), nog naast dat de reactoren door de decennia heen velen malen veiliger zijn geworden. Kernfusie is nog veiliger, efficiënter en produceert geen afval. Onderzoeken en experimenten hiermee zijn een positief iets.
--	---

AMPP17 Varkens stapelen is passé	
Indieners:	Tirza Drent, Anne-Mathilde de Vries, Ruben Kuijper, Boris de Groot, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Tirza Drent
Betreft:	Hoofdstuk 9.5.4. regel 233-235
Schrap:	De Jonge Democraten vinden dit onterecht. Een zeer grote stal maakt het voor een ondernemer financieel eenvoudiger om innovaties op eerder genoemde elementen in een stal aan te brengen. De Jonge Democraten wijzen de consument erop dat het niet gaat om het aantal vierkante meters van een bedrijf, maar om het uitvoeren van innovaties die dierenwelzijn, volksgezondheid, duurzaamheid en milieu ten goede komen.
Vervang door:	De Jonge Democraten zien het economisch nut in van megastallen, mits zij actief bezig zijn met dierenwelzijn en innovatie van hun stal. Schaalvoordelen van zeer grote stallen kunnen het eenvoudiger maken om te innoveren. De overheid zal duurzame innovatie ook actief moeten stimuleren, zodat iedereen zich gedreven voelt tot innovatie die dierenwelzijn, volksgezondheid, duurzaamheid en milieu ten goede komt. Daarmee zet Nederland zich op de ontwikkeling van een kwalitatieve en duurzame vleesindustrie.
Toelichting:	Huidige programma heeft een redelijk economisch deterministische toon. Door dit te nuanceren sluit het beter aan bij de duurzame visie van de Jonge Democraten op het gebied van landbouw.

AMPP18 Absolute meerderheid	
Indieners:	Christiaan de Vries, Bas Smit, Rob Martens, Marten Porte, Daniel Jacobs
Woordvoerder:	Christiaan de Vries
Betreft:	Hoofdstuk 12.1.1. regel 39
Voeg toe:	, dit op basis van een gekwalificeerde meerderheid in de Raad.
Toelichting:	De huidige formulering van de alinea suggereert dat het unanimitéitsbeginsel in de Europese Raad behouden blijft, een beginsel dat al jaren progressie binnen de EU weerhoudt. Door dit beginsel te veranderen naar een gekwalificeerde meerderheid voorkom je dat een minderheid de besluitvorming binnen de EU kan blokkeren.

PM01	Neutraliteit is heilig
Indieners:	[JD Amsterdam] Remco Vonk, Myrthe Koopman
Woordvoerder:	Noa Rosenberg
Constaterende dat	• Het Nederlandse politiekorps een gebrek aan culturele diversiteit heeft. • Een cultureel divers politiekorps veel oplevert, zoals een vermindering in het gebruik van etnisch profileren en etnisch gerelateerde problemen in het algemeen. • Er in Nederland zowel een relatief laag percentage vrouwen als moslims bij het politiekorps zit, waardoor het voor de hand ligt om hoofddoekjes toe te staan als pragmatische oplossing.
Overwegende dat	• Wanneer je de neutrale rechtsstaat uitstraalt in een situatie van een machtsmonopolie (politie/rechter), je iedere schijn van partijdigheid moet zien te voorkomen en dat zichtbare herkenningpunten van een levensbeschouwing of religie deze neutraliteit ondermijnen. • Het toestaan van hoofddoekjes in principe het toestaan van alle zichtbare religieuze symbolen betekent en het dus een alles of niets kwestie is (hoofddoek/kruisje/vergiëet). • Het beter is te proberen cultureel ondergerepresenteerde groepen dichter naar de neutrale rechtsstaat toe te laten groeien (Wervingscampagnes/HR-Beleid), (dan het HR-beleid aan te passen aan deze groepen) dan deze neutraliteit te ondermijnen door persoonlijke overtuigingen zwaarder te laten wegen dan uniformiteit.
Spreekt uit dat	• JD vindt dat de politie het verbod op zichtbare religieuze symbolen handhaaft en inzet op alternatieven zoals wervingscampagnes en HR-beleid als oplossing om een meer divers politiekorps te bewerkstelligen
Toelichting:	Afgelopen zomercongres was er een fel debat over de hoofddoekjesmotie, waarbij de neutraliteit van de rechtsstaat en het probleem van een te weinig divers politiekorps als belangrijkste argument tegenover elkaar stonden. In plaats van mee te gaan in het argument: de politie is niet divers genoeg, dus we moeten hoofddoekjes toestaan, is het beter om dit om te draaien. Dus: hoe zorgen we er voor dat het politiekorps diverser wordt, zonder de neutraliteit van de rechtstaat te hoeven aantasten?

PM02 Geweldloos kiezen	
Indieners:	[Werkgroep Europese Unie] Paul van Amelsvoort, David Ten Cate, Dennis van Driel, Jeroen Kappelhof, Bas van der Molen, Bas Steendam, Willemijn Vredegoor, [Werkgroep BuZa] Charlotte Berends
Woordvoerder:	Bas Steendam
Constaterende dat	80% van de Catalaanse bevolking aangeeft dat ze over onafhankelijkheid willen stemmen middels een referendum de Spaanse regering weigert over een referendum te onderhandelen op 1 oktober 2017 een referendum gehouden is door de Catalaanse regering, ondanks het ongrondwettelijk verklaren door het Spaanse hooggerechtshof er hierbij gewelddadig machtsvertoon plaatsvond van de Spaanse autoriteiten, met 893 gewonden als gevolg de Spaanse autoriteiten Catalaanse overheidsgebouwen hebben bestormd, en ambtenaren, Catalaanse leiders en de helft van de Catalaanse regering gevangen hebben gezet
Overwegende dat	de JD voorstander zijn van het zelfbeschikkingsrecht van volken de JD in elk conflict het gebruik van geweld en misbruik van macht veroordeelt
Spreekt uit dat	de JD pleit voor deëscalatie van het conflict en een vreedzame aanpak van alle partijen betrokken in het conflict, inclusief het vrijlaten van de eerdergenoemde gevangenen de JD pleit voor internationale mediatie tussen de Spaanse nationale en de Catalaanse regering de JD enig machtsmisbruik verwerpt richting betrokkenen bij een vreedzaam referendum in Catalonië de JD de Spaanse regering verzoekt om te onderhandelen met de regering van Catalonië de JD kennis neemt van de regionale verkiezingen in Catalonië op 21 december en vraagt beide zijden om de resultaten te accepteren
Toelichting:	Op dit moment is in Catalonië een conflict gaande tussen een deel van de bevolking die pleit voor zelfbeschikking en afscheiding van de Spaanse staat, en een deel, alsmede de Spaanse autoriteiten, die pleiten voor het behoud van Catalonië als onderdeel van Spanje. Deze motie probeert een gebalanceerd standpunt aan te nemen in dit lastige conflict, en is gebaseerd op de motie over Catalonië die door de internationale politieke organen LYMEC (verbonden aan ALDE) en IFRLY al is geratificeerd.

PM03 Maatschappelijke diensttijd is een slecht plan	
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Casper van Roekel
Constaterende dat	Het CDA een verplichte maatschappelijke dienst wilde invoeren van één jaar; Een afgezwakte vorm overblijft in het regeerakkoord dat vanwege het vrijwillige karakter 'diensttijd' heet; Volgens deze plannen jongeren die vrijwillig een 'maatschappelijke diensttijd' doorlopen een certificaat krijgen dat voorrang biedt bij sollicitaties bij de overheid; De jongeren een kleine of geen vergoeding ontvangen;

	De maatschappelijke dienstverlening volgens CDA en ChristenUnie jongeren de mogelijkheid geeft om aan hun cv te bouwen.
Overwegende dat	42% van de mensen onder de 18 een bijbaan heeft. Nergens uit blijkt dat jongeren niet genoeg maatschappelijk betrokken zijn. Een voorrang bij sollicitaties bij de overheid een verkeerde stimulans is die voorbij gaat aan de vrijwilligheid om maatschappelijk betrokken te zijn; Dat waarschijnlijk veel jongeren een maatschappelijke diensttijd zullen voltooien omdat zij aan hun cv willen werken en niet omdat zij maatschappelijk betrokken zijn; Er ook een vorm van maatschappelijke diensttijd mogelijk is waaraan geen officiële voorrang bij de overheid verbonden is; Dat jongeren recht hebben op een marktconform salaris indien zij werken; Geen salaris onder het mom van 'maatschappelijke diensttijd' onethisch is
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pleiten tegen een maatschappelijke diensttijd, waarbij jongeren die deze doorlopen bepaalde voordelen krijgen.
Toelichting:	De stimulans om maatschappelijk betrokken te zijn, moet uit jongeren zelf komen. 42% van de jongeren heeft een bijbaan. Deze cijfers tonen aan dat veel jongeren naast hun opleiding al actief zijn. Ook zal de stimulans om voorrang te verlenen bij toekomstige sollicitaties bij de overheid ervoor zorgen dat de maatschappelijke diensttijd zijn waarde verliest. Jongeren die een baan bij de overheid ambiëren zullen de maatschappelijke diensttijd als een verplichting gaan zien. Tevens moeten jongeren niet dagelijks bezig zijn met hun cv, maar juist de ruimte krijgen om zich naar eigen inzicht te ontwikkelen.

PM04	Een gelopen race
Indieners:	[JD Amsterdam] Remco Vonk, Myrthe Koopman
Woordvoerder:	Noa Rosenberg
Constaterende dat	dividendbelasting In het regeerakkoord 'Vertrouwen in de toekomst' is opgenomen dat de zal worden afgeschaft
Overwegende dat	- De concurrentiepositie van Nederland van bijzonder belang is, met het oog op (buitenlandse) investeringen en werkgelegenheid door deze investeringen - Deze concurrentiepositie verbeterd of verslechterd wordt wanneer een enkele lidstaat besluit zelfstandig zijn fiscale klimaat te wijzigen, en landen daarbij tegen elkaar worden uitgespeeld door multinationals (Unilever) - Het kabinet Rutte III met de afschaffing van de dividendbelasting de (Europese) wedloop om wie het laagste tarief biedt aan multinationals eerder versnelt dan tegenhoudt. - Zo'n dergelijke race to the bottom uiteindelijk slechte sociaal-economische gevolgen voor de lange termijn heeft voor de gemiddelde Europeaan (zoals een hogere belastingdruk op arbeid i.p.v. kapitaal en het maatschappelijk onbehagen dat multinationals bevoordeeld worden) en dat deze onwenselijke gevolgen het vertrouwen van de burger in Europa eerder beschadigen dan versterken - De race to the bottom kan worden vertraagd door dit samen vanuit de EU te reguleren.

Spreekt uit dat	• De JD vindt dat de Europese unie een bodemtarief met betrekking tot de dividendbelasting moet instellen.
Toelichting:	Ik heb geen zin om tijdens de campagne geen antwoord op de vraag: "Waarom hebben jullie de dividendbelasting afgeschaft?" te hebben. Ondanks dat Europese belastingwetgeving een zeer gevoelig thema is en daarom lastig haalbaar is dit wel een goede oplossing. Het afschaffen van dividendbelasting betekent een lagere belasting op kapitaal, die gecompenseerd wordt met een hogere belasting op arbeid. Hierbij is de gemiddelde Europeaan dus slechter af en zal het grootste gedeelte van de rekening bij de minst kapitaalkrachtigen zal komen te liggen Oplossing: bindende Europese wetgeving die de gewone burger het gevoel geeft dat Europa vóór hen werkt, en niet tegen hen.

PM05	Laat Wajongers niet stikken
Indieners:	[Werkgroep Filosofie] Paul Bijenhof, Jesse Koper, Bart Coster, Mark Mulder, Wouter Visser, Geert Piek, Rowdy Bryant
Woordvoerder:	Paul Bijenhof
Constaterende dat	Voor personen in de oude Wajong uitkering de hoogte van de uitkering sinds 1 januari 2018 verlaagd is naar 70% van het minimumloon; Er onvoldoende vacatures zijn om deze mensen van een baan te voorzien; Het netto-inkomen van een Wajonger zonder werk hiermee onder het basisbehoeftenbudget van het Nibud komt.
Overwegende dat	Werken moet lonen, maar niet ten koste van een bestaansminimum; Het terugdraaien van deze maatregel slechts €60 miljoen op jaarbasis kost.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten vinden dat de hoogte van de oude wajonguitkering terug naar 75% van het minimumloon moet
Toelichting:	De oude Wajong (de regeling die van kracht was tot 1 januari 2010) biedt voor 70.000 gehandicapte jongeren in Nederland de ruimte voor economische zelfstandigheid en de kans om zichzelf te ontplooien. Het kabinet Rutte II heeft in 2012 besloten dat zij allemaal aan het werk moeten. Er zouden voldoende arbeidsplaatsen gecreëerd worden zodat de uitkering omlaag kan. Echter heeft de overheid deze belofte verzaakt; slechts 20.000 arbeidsplaatsen zijn gerealiseerd. Toch wil het nieuwe kabinet de korting op de uitkering doorzetten. Jonggehandicapten hebben geheel buiten eigen schuld om een verminderde startpositie op de arbeidsmarkt.

PM06	Je bent aandeelhouder van een bedrijf dat winst maakt dus wordt er vennootschapsbelasting over de winst betaald en dan wordt het uitgekeerd (joepie) en dan betaal je ook weer dividendenbelasting! Dat is gek toch, of nie dan?
Indieners:	[Landelijke Werkgroep Economie, Financien en Sociale Zaken] Ingmar Garrah, Ruben Kuijper, Floris van Loo, Xander Prijs, Thijs van Luijt, Jan Jongsma, Fien van Solinge
Woordvoerder:	Floris van Loo
Constaterende dat	De Nederlandse regering de dividendbelasting wil afschaffen

	Dividendbelasting in de huidige vorm mogelijk in strijd is met het Europees recht
Overwegende dat	Dividendbelasting beperkender is voor economische groei dan andere belastingen. Dividendbelasting in de huidige vorm mogelijk in strijd is met het Europees recht. De Nederlandse staat hierdoor het risico loopt dat de geheven belastingen op een later moment moeten worden terugbetaald. Het afschaffen van de dividendbelasting een positieve invloed heeft op het vestigingsklimaat en de investeringen in de Nederlandse economie Vooraf lange termijn aandeelhouders (zoals pensioenfondsen) en kleine beleggers baat hebben bij de afschaffing van de dividendbelasting.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het afschaffen van de dividendbelasting.
Toelichting:	Toelichting: Sinds de presentatie van het regeerakkoord is er veel te doen geweest over de afschaffing van de dividendbelasting. De manier waarop deze maatregel in het regeerakkoord is gekomen verdient niet de schoonheidsprijs, maar de maatregel an sich is niet verkeerd. Het afschaffen van de dividendbelasting heeft netto een positieve invloed op de Nederlandse economie. Belastinginkomsten zijn nodig, maar er moet goed nagedacht worden over op niveau deze geheven worden. Belasting heffen op dividend is niet de meest efficiënte vorm.

PM07 Iedere uitzondering schept een precedent	
Indieners:	[Werkgroep Economie, Financien en Sociale Zaken] Floris van Loo, Ruben Kuijper, Xander Prijs, Ingmar Garrah, Thijs van Luijt, Jan Jongsma, Fien van Solinge
Woordvoerder:	Floris van Loo
Constaterende dat	Het belastingen van consumptie wenselijk is De huidige verdeling van goederen en diensten tussen de twee btw-tarieven vaak arbitrair is Er geen economische logica achter het Nederlandse btw-stelsel zit
Overwegende dat	Willekeurig onderscheid tussen tarieven veel bureaucratie oplevert voor overheid en ondernemers Één uniform btw-tarief economisch gezien efficiënt is Er geen enkel wetenschappelijk bewijs is dat differentiëren tussen verschillende btw-tarieven leidt tot minder ongelijkheid
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een algemeen BTW-tarief voor alle goederen en diensten.
Toelichting:	Sinds de presentatie van het regeerakkoord is er een heftige discussie losgebarsten over de verhoging van het lage BTW-tarief. Het huidige onderscheid tussen producten in het lage (bijv. boeken, rollators, konijnenvoer) en in het hoge tarief (bijv. e-books, wandelstokken, hamstervoer). Dergelijke arbitraire grenzen leveren onnodige bureaucratie op voor zowel bedrijven als overheid. Daarnaast geven arme gezinnen geen grote percentage van hun inkomen uit aan lage BTW artikelen dan rijke gezinnen.

PM08 leder uniform tarief verdient een uitzondering	
Indieners:	[Landelijke werkgroep Economie, Financien en Sociale Zaken] Floris van Loo, Xander Prijs, Ruben Kuijper, Ingmar Garrah, Thijs van Luijt, Jan Jongsma, Fien van Solinge
Woordvoerder:	Xander Prijs
Constaterende dat	Het belasten van consumptie wenselijk is De huidige verdeling van goederen en diensten tussen de twee btw-tarieven vaak arbitrair is Er geen economische logica achter het Nederlandse btw-stelsel zit Groente en fruit gezond zijn en te weinig geconsumeerd worden
Overwegende dat	Willekeurig onderscheid tussen tarieven veel bureaucratie oplevert voor overheid en ondernemers Een uniform btw-tarief economisch gezien efficiënt is Er geen enkel wetenschappelijk bewijs is dat differentiëren tussen verschillende btw-tarieven leidt tot minder ongelijkheid Groente en fruit een grotere prijselasticiteit hebben dan andere consumptiegoederen Door groente en fruit lager te belasten deze goederen relatief goedkoper worden Mensen daardoor meer groente en fruit zullen kopen dan ze nu doen
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een algemeen btw-tarief voor alle goederen en diensten, met daarop een uitzondering voor groente en fruit
Toelichting:	Sinds de presentatie van het regeerakkoord is er een heftige discussie losgebarsten over de verhoging van het lage BTW-tarief. Het huidige onderscheid tussen producten in het lage (bijv. boeken, rollators, konijnenvoer) en in het hoge tarief (bijv. e-books, wandelstokken, hamstervoer). Dergelijke arbitraire grenzen leveren onnodige bureaucratie op voor zowel bedrijven als overheid. Daarnaast geven arme gezinnen geen grote percentage van hun inkomen uit aan lage BTW artikelen dan rijke gezinnen.

PM09 BTW? Weg ermee!	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Nico van der Werff
Constaterende dat	Het lage BTW-tarief in het regeerakkoord van 6% naar 9% gaat, Dat waarschijnlijk naar het consumeren van meer ongezond voedsel leidt, Ziektekosten stijgen door ongezonde consumpties,
Overwegende dat	Gezond eten bevorderd moet worden, Dit ook tot minder stijgende ziektekosten leidt, Mensen gezonder worden door meer groente en fruit te eten,
Spreekt uit dat	Het btw-tarief voor onbewerkte groente en fruit naar 0% moet gaan.

PM10 Wut?! No mune? Suck a banana!	
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Michiel Bongertman
Constaterende dat	Algemene boodschappen duurder zijn geworden vanwege de verhoging van het lage btw-tarief.
Overwegende dat	Elke week er 1.200 diabetespatiënten bij komen, als gevolg van een ongezond voedingspatroon. Bij ongewijzigd beleid wordt een stijging in de ziektelast, en daarmee ook in de ziektekosten, verwacht. De prijs voor groente en fruit is gestegen met 45% sinds januari 2000. Slechts 31,8% van de Nederlandse vrouwen en 26,1% van de Nederlandse mannen eet dagelijks één tot vier porties groenten en fruit.
Spreekt uit dat	Btw op groenten en fruit moet worden afgeschaft.
Toelichting:	Met behulp van deze maatregel zal gezond consumentengedrag worden beloond in plaats van dat slecht consumentengedrag wordt bestraft.

PM11 Brexit: Friends with benefits	
Indieners:	[Werkgroep Europese Unie] Paul van Amelsvoort, David Ten Cate, Dennis van Driel, Jeroen Kappelhof, Bas van der Molen, Bas Steendam, Willemijn Vredegoor
Woordvoerder:	Willemijn Vredegoor
Constaterende dat	Het Verenigd Koninkrijk artikel 50 VEU heeft ingeroepen en daardoor de Europese Unie op 29 maart 2019 zal verlaten, met een overgangsperiode van twee jaar.
Overwegende dat	De Jonge Democraten streven naar Europese integratie; De Jonge Democraten het economische belang dat de EU heeft bij een blijvende deelname van het VK aan de Europese interne markt voorop stellen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten zich inzetten voor een zachte Brexit waarbij: het VK deel blijft uitmaken van de gemeenschappelijke markt naar Noors model; de rechten van de Britten in de EU en EU-burgers in het VK worden gegarandeerd; de grens tussen Noord-Ierland en Ierland open blijft; deze burgers vrij kunnen reizen tussen het VK en de EU; het Europese Hof van Justitie blijft waken over de rechten van deze burgers; de Britten op het gebied van veiligheid nauw blijven samenwerken met haar Europese bondgenoten.
Toelichting:	Het Noorse model houdt in dat het VK tegen betaling toegang krijgt tot de interne markt. Het VK kan in een dergelijke situatie niet op eigen houtje handelsakkoorden sluiten met niet-EU-landen.

PM12 Brexit: Friends without benefits	
Indieners:	[Werkgroep Europese Unie] Paul van Amelsvoort, David Ten Cate, Dennis van Driel, Jeroen Kappelhof, Bas van der Molen, Bas Steendam, Willemijn Vredegoor
Woordvoerder:	Willemijn Vredegoor
Constaterende dat	Het Verenigd Koninkrijk artikel 50 VEU heeft ingeroepen en daardoor de Europese Unie op 29 maart 2019 zal verlaten, met een overgangsperiode van twee jaar.
Overwegende dat	De Jonge Democraten het besluit van de Britse bevolking in acht nemen en tegelijkertijd een volledige scheiding niet als een realistische oplossing zien;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten zich inzetten voor een semi-harde Brexit waarbij: de grens tussen Noord-Ierland en Ierland open blijft; het VK deel blijft uitmaken van de douane-unie; het VK de interne markt verlaat; de Britse regering controle krijgt over de migratiestromen naar het VK; alle Europese subsidies voor Britse boeren en vissers worden gestaakt; de Britten op het gebied van veiligheid nauw blijven samenwerken met haar Europese bondgenoten; de rechten van de Britten in de EU en EU-burgers in het VK ter discussie staan; het Europese Hof van Justitie niet langer waakt over de rechten van Britse burgers in de EU.
Toelichting:	In een douane-unie is er sprake van vrij verkeer van goederen, maar geen vrij verkeer van diensten en personen. De Britten moeten in deze situatie voldoen aan sommige Europese wetgeving rondom producteisen en mededinging, maar de EU heeft geen invloed op de totstandkoming van zulke wetgeving. Het VK is wel verplicht om het Europese gemeenschappelijke buitentarief te implementeren.

PM13 Brexit: No friends, no benefits	
Indieners:	[Werkgroep Europese Unie] Paul van Amelsvoort, David Ten Cate, Dennis van Driel, Jeroen Kappelhof, Bas van der Molen, Bas Steendam, Willemijn Vredegoor
Woordvoerder:	Willemijn Vredegoor
Constaterende dat	Het Verenigd Koninkrijk artikel 50 VEU heeft ingeroepen en daardoor de Europese Unie op 29 maart 2019 zal verlaten, met een overgangsperiode van twee jaar.
Overwegende dat	De Jonge Democraten het niet wenselijk achten dat een land de voordelen van de EU ontvangt, maar niet de lasten draagt. Voor het voortbestaan van de EU het belangrijk is dat er zichtbaar nadelige consequenties verbonden zullen zijn aan het verlaten van de EU; Door een harde Brexit de Jonge Democraten de kans groter achten dat het VK haar besluit om de EU te verlaten zal heroverwegen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten zich inzetten voor een harde Brexit waarbij: de grens tussen Noord-Ierland en Ierland sluit; het VK geen deel meer zal uitmaken van de gemeenschappelijke markt, noch de douane-unie;

	de rechten van de Britten in de EU en EU-burgers in het VK gelijkgesteld worden aan andere niet-EU landen; het Europese Hof van Justitie stopt met waken over de rechten van deze burgers; de samenwerking op het gebied van veiligheid ter discussie komt te staan.
--	--

PM14 Biobrandstof vreet voedsel	
Indieners:	"[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink"
Woordvoerder:	Kiki Kersten
Constaterende dat	Vanaf 2007 Nederland een 'bijmengingsverplichting' kent waarbij biobrandstof aan benzine en diesel wordt toegevoegd, op dit moment 3,4%; De Tweede kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen in 2017 dat het aandeel biobrandstof omhoog moet naar 16,4% moet in 2020; Biodiesel gemaakt wordt van o.a. hoogwaardige voedselproducten zoals palmolie;
Overwegende dat	Uit een recent rapport van de Europese Commissie blijkt dat het produceren van één liter diesel met palmolie drie keer zoveel CO2-uitstoot veroorzaakt als één liter fossiele diesel; De werkelijke CO2-uitstoot van biodiesel op basis van landbouwgewassen gemiddeld 1,8 keer groter is als bij gewone diesel; Alleen een verbod op palmolie het probleem verplaatst 174 wetenschappers een open brief hebben geschreven aan het kabinet waarin wordt opgeroepen om met andere EU-landen te stoppen met biobrandstof, wegens het schadelijke effect op 'klimaat, mens, milieu en natuur';
Spreekt uit dat	Er in het Europese Duurzame Energiebeleid voor 2020 tot 2030 geen gebruik wordt gemaakt van voedselgewassen voor biobrandstof.
Toelichting:	Biodiesel kan gewonnen worden uit verschillende planten maar ook uit restproducten zoals dierlijk vet, restafval en frituurvet. Het idee van biobrandstof toegevoegd aan diesel en benzine is dat er dan minder fossiele brandstof in de tanks van auto's, schepen of vliegtuigen wat het milieu zou sparen. Critici waarschuwen dat de energieteelt landbouwgrond inneemt, ten koste van voedselproductie voor mensen en dieren. Allerlei gewassen zijn bruikbaar voor biobrandstof.

PM15 I wanna live forever!	
Indieners:	[Werkgroep Volksgezondheid] Bas ter Brugge, Carlijn Olde Reuver of Briel, Dominiek Veen, Jasper de Wit, Rob Arts, Mariska Machiels, Blanca de Louw, Bloys Sebregts, Jesse Koper
Woordvoerder:	Carlijn Olde Reuver of Briel
Constaterende dat	Volgens de wereldgezondheidsorganisatie antimicrobiële resistentie (AMR) één van de grootste bedreigingen op het gebied van volksgezondheid en voedselveiligheid is. Behandelingen minder effectief worden door AMR en dit gepaard gaat met hogere medische kosten en toenemende sterfte wereldwijd; AMR een natuurlijk proces is. Dit proces wordt echter versneld door het verkeerd gebruiken van antibiotica.

Overwegende dat	AMR een issue is in de medische wereld maar ook in de dieren en voedselindustrie; AMR een wereldwijd probleem is waarbij alle landen verantwoordelijkheid moeten nemen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten erkennen het probleem van antimicrobiële resistentie (AMR) en zijn van mening dat alle landen verantwoordelijkheid moeten nemen om AMR tegen te gaan. Toekomstig beleid met betrekking tot AMR zou gericht moeten zijn op: het delen van best-practices tussen landen, het stimuleren van nieuwe vormen van antimicrobiële of andere type medicijnen die kunnen worden gebruikt om infecties te bestrijden en het implementeren van evidence-based richtlijnen bij het voorschrijven van antimicrobiële medicijnen voor dieren en mensen.
Toelichting:	Antibiotica worden voorgeschreven om een infectie die wordt veroorzaakt door een bacterie te genezen. Echter, bacteriën kunnen resistent, met andere woorden, ongevoelig worden voor antibiotica. Dit wordt ook wel antimicrobiële resistentie (AMR) genoemd. Vergeleken met andere landen is in de Nederlandse gezondheidszorg de resistentie relatief laag. Ook heeft de overheid een succesvolle aanpak in de veehouderij doorgevoerd. Deze ervaringen kunnen andere landen helpen om ook daar effectieve maatregelen te nemen. Resistente bacteriën beperken zich niet tot landsgrenzen. Het is om deze reden belangrijk dat alle landen verantwoordelijkheid nemen.

PM16 Even tussendoor...	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Constaterende dat	Wij als Jonge Democraten voorstander zijn van bindende referenda, met een uitzondering voor internationale thema's; Bindende referenda op dit moment politiek niet haalbaar lijken;
Overwegende dat	Het gebruiken van referenda een leerproces is; Het adviserend referendum een tussenstap kan zijn naar een bindend referendum; De opkomstdrempel een onjuist soort legitimiteit geeft aan het adviserend referendum;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een raadgevend referendum zonder opkomstdrempel dat niet van toepassing is op internationale thema's als tussenstap naar een bindend referendum.
Toelichting:	Dit is de mening die het landelijke bestuur momenteel al uitdraagt. Het adviserend referendum als tussenstap is echter nooit op een congres behandeld. Tijd om hier daadwerkelijk de discussie over te voeren.

PM17 Dubbele bodem	
Indieners:	[Werkgroep Filosofie] Paul Bijenhof, Jesse Koper, Bart Coster, Mark Mulder, Wouter Visser, Geert Piek, Rowdy Bryant
Woordvoerder:	Paul Bijenhof
Constaterende dat	Het kabinet voornemens is om in alle arbeidsongeschiktheidsregelingen de loonkostensubsidie te vervangen door een loondispensatieregeling;

	Arbeidsongeschikten hierdoor effectief een lager minimumloon hebben dat anderen; Arbeidsongeschikten hierdoor meer en langer afhankelijk zijn van een uitkering; Arbeidsongeschikten hierdoor minder pensioen en WW opbouwen dan hun directe collega's;
Overwegende dat	Het minimumloon ook echt een minimum hoort te zijn; Arbeidsongeschikten gelijke rechten horen te hebben als hun collega's; Werken moet lonen.
Spreekt uit dat	Voor alle arbeidsongeschiktheidsregelingen de loondispensatie moet worden afgeschaft en loonkostensubsidie behouden moet blijven.
Toelichting:	Met loonkostensubsidie heeft een werkgever recht op een subsidie voor het aannemen van een werknemer die anders voor een arbeidsongeschiktheidsuitkering in aanmerking zou komen. Hiermee wordt het aantrekkelijk voor werkgevers om ook mensen met een beperking aan te nemen. Loondispensatie tracht hetzelfde te bereiken door werkgevers toe te staan werknemers met een arbeidsbeperking minder te betalen, zelfs onder het minimumloon. Het verschil wordt dan gecompenseerd door de uitkering. Het gevolg hiervan is dat de werknemer langer vast zit aan twee inkomstenbronnen, het salaris en de uitkering. Slechts via het brutosalaris worden pensioen/WW opgebouwd. Arbeidsbeperkten bouwen deze daardoor minder op.

PM18 Dienstrecht	
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Xander Prijs
Constaterende dat	Nederland officieel nog steeds de dienstplicht kent; De dienstplicht sinds 1 mei 1997 officieel is opgeschort
Overwegende dat	Het hebben van een beroepsleger wenselijk is; De dienstplicht sinds de opschorting een puur administratief gegeven is; Verplichte militaire dienst indruist tegen het recht op zelfbeschikking van het individu; Dienstplicht een vorm van dwang is; De militaire dienst een keuze zou moeten zijn.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten tegen de dienstplicht zijn
Toelichting:	'Kom niet battlen dan.'

PM19 PEPP, dat is toch drugs?	
Indieners:	Sjors van Wickeren, Kevin Brongers, Dennis van Driel, Pauline Gerth van Wijk, Koen Sijtsema, Bram van Wickeren
Woordvoerder:	Sjors van Wickeren
Constaterende dat	Een voorstel tot het invoeren van een Pan-Europees Pensioenproduct (PEPP) in behandeling in het Europees parlement is; PEPP een vrijwillig aanvullend pensioen is;
Overwegende dat	Het Nederlandse pensioenstelsel door het PEPP niet wordt geraakt, maar enkel versterkt; Met name lidstaten met een groot omslagpensioenstelsel veel baat hebben bij meer kapitaaldekking met een oog op vergrijzing;

	Een overdraagbaar pensioen tussen lidstaten zeer interessant is voor Nederlanders die in het buitenland werken; Arbeidsmobiliteit tussen lidstaten door het PEPP wordt vergroot ter versterking van het opvangen van asymmetrische economische schokken in de EU;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een Pan-Europees Pensioen Product.
Toelichting:	PEPP kan een cruciale rol spelen in de strijd tegen vergrijzing in Europa. Met name het pensioenstelsel van de Oost- en Zuid-Europese kan worden versterkt met meer kapitaaldekking. Het Nederlandse pensioenstelsel heeft deze aanvulling relatief minder nodig, maar wordt zeker wel verbeterd door PEPP. In Nederland kan een PEPP voor bijvoorbeeld zzp'ers en grensoverschrijdende werknemers zeer wenselijk zijn.

PM20 Geen sigaar uit eigen DUO	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Bas Smit
Constaterende dat	Het kabinet de aankomende eerstejaarsstudenten een korting wil geven op het collegegeld Deze korting wordt betaald door de rente op de studieschulden aan te sluiten bij de 10-jaarsrente, oftewel te verhogen
Overwegende dat	De 10-jaarsrente naar alle waarschijnlijkheid zal gaan stijgen in de komende jaren, wat leidt tot een forse verhoging van de rente op de studieschuld De LSVb, ISO en andere studentenorganisaties zich al hebben uitgesproken tegen deze sigaar uit eigen doos In 2016 100.000 oud-studenten de maandelijkse aflossing van hun studieschuld niet konden betalen, en dit aantal alleen maar groeit Een door het BKR geregistreerde studieschuld je maximale hypotheek drastisch verlaagt
Spreekt uit dat	Het rentepercentage van de studieschuld moet worden vastgezet op maximaal 2%
Toelichting:	Het instellen van een plafond voor het rentepercentage van 2% zorgt ervoor dat het afbetalen van een studieschuld betaalbaar blijft, ook in de toekomst.

PM21 De overheid NAM haar verantwoordelijkheid niet	
Indieners:	Thijmen Van Hoorn, Merel Peereboom, Wimer Heemskerk, Thomas Vissers, Marten Porte
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk, Merel Peereboom, Thijmen van Hoorn
Constaterende dat	Aardbevingen in Groningen al ruim 1 miljard euro aan private schade veroorzaakten; Aardgaswinning per jaar evenveel elektriciteit verbruikt als 200.000 huishoudens; De in zwaarte toenemende aardbevingen een steeds groter gevaar voor mensen en goederen vormen;
Overwegende dat	De Nederlandse Aardolie Maatschappij (NAM) haar taak verzuimt door onvoldoende schade te compenseren aan de meer dan 10.000 gedupeerden;

	Eenieder het recht op een veilige leefomgeving heeft; Aardgas geen duurzame vorm van energie is; Het risico op zware aardbevingen enkel afneemt bij een radicale vermindering van de aardgaswinning;
Spreekt uit dat	De aardgaswinning in Groningen per direct verminderd moet worden en vóór 2025 op nul moet staan; De NAM onder druk moet worden gezet om voldoende schade te compenseren aan getroffen.
Toelichting:	Het Staatstoezicht op de Mijnen heeft uitgerekend dat bij een ernstige aardbeving 118 doden kunnen vallen en 1200 huizen kunnen instorten. Zeker na de aardbeving op 9 januari 2018 met een kracht van 3,4 op de schaal van Richter is dit geen onrealistische situatie meer. Het risico op een zware aardbeving wordt pas verminderd bij een gaswinning van 12 miljard m ³ per jaar (tegenover de huidige winning van 21,6 miljard m ³ per jaar). Het risico op kleinere aardbevingen verdwijnt pas bij een algehele stopzetting van de aardgaswinning.

PM22 Kamer gezocht	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Bas Smit
Constaterende dat	Niet elke studentenstad een woningcorporatie voor studentenwoningen heeft Er een landelijk tekort is aan studentenwoningen De JD voorstander is van "homogene buurten in heterogene wijken"
Overwegende dat	Een woningcorporatie beter in staat is om betaalbare studentenhuysvesting te realiseren dan particuliere verhuurders Corporatiewoningen vaak goedkoper zijn en beter worden onderhouden
Spreekt uit dat	De overheid erop toe moet zien dat in elke studentenstad een woningcorporatie specifiek voor studenten actief is
Toelichting:	Om het tekort aan studentenwoningen op te lossen is er centrale aansturing nodig. Woningcorporaties die specifiek voor studenten woningen aanbieden zijn nodig om aan de grote vraag te kunnen voldoen.

PM23 Een sigaretje is geen pretje	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Linda Mooren
Constaterende dat	Nicotine de meest verslavende stof is, zover bekend. Er op dit moment geen verslavingszorg mogelijk is voor tabaks- en nicotineverslaafden. Zorgverzekeringen enkel een module 'Stoppen met roken' vergoeden
Overwegende dat	De module 'Stoppen met roken' positieve resultaten heeft, maar zeker niet voor iedereen voldoende hulp biedt. Er op dit moment geen verslavingszorg mogelijk is voor nicotineverslaafden. Nicotineverslaving dus niet als verslaving erkent wordt
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten nicotineverslaving erkennen als verslaving en erop aandringen dat er passende verslavingszorg voor tabaks- en nicotineverslaafden beschikbaar moet zijn binnen de basisverzekering

Toelichting:	De module 'Stoppen met roken' wordt aangeboden bij de huisarts, een generalistische arts zonder specifieke kennis over verslavingen. De verslavingszorg constateert dat er geen passende zorg geboden kan worden. De verzekering enkel 'Stoppen met roken' vergoed, en daarmee geen kans biedt aan de verslavingszorg deze vraag zelf op te pakken.
---------------------	---

PM24 Een toekomst voor de Westelijke Sahara	
Indieners:	[Werkgroep Buitenlandse Zaken] Charlotte Berends, Josje Groustra, Sophie Kuijten, Eline Vliegen, Samantha van Wetten, Jordy Broekmeulen, Elma Stoffelen, Abdelhamit Yücel, Tessa van Stiphout, Job Mertens, Alexander van den Berg, Aye Kari Soe
Woordvoerder:	Charlotte Berends
Constaterende dat	De Westelijke Sahara sinds 1975 bezet wordt door Marokko; Er sinds 1973 een beweging bestaat (Polisario Front) die strijdt voor de rechten en de onafhankelijkheid van de originele bevolking van het gebied, de Sahrawi; De VN in 1991 een missie heeft ingesteld met als doel de organisatie van een referendum over de toekomst van de Westelijke Sahara, de zogenoemde MINURSO-missie, naar aanleiding van de unaniem aangenomen resolutie 690 van de VN Veiligheidsraad; Het referendum nog altijd niet is georganiseerd omdat Marokko dwars ligt;
Overwegende dat	Het recht van zelfbeschikking van volkeren onbetwistbaar is; Veel Sahrawi nog altijd in vluchtelingenkampen wonen en worden gediscrimineerd;
Spreekt uit dat	Het recht op zelfbeschikking gerespecteerd dient worden en er zo snel mogelijk een referendum over de toekomst van de Westelijke Sahara gehouden dient te worden; Tot dat doeleinde behaald is de MINURSO-missie uitgebreid moet worden met als doel de mensenrechten te garanderen;

PM25 Occupied land? Put a label on it II	
Indieners:	[Werkgroep Buitenlandse Zaken] Charlotte Berends, Josje Groustra, Sophie Kuijten, Eline Vliegen, Samantha van Wetten, Jordy Broekmeulen, Elma Stoffelen, Abdelhamit Yücel, Tessa van Stiphout, Job Mertens, Alexander van den Berg, Aye Kari
Woordvoerder:	Charlotte Berends
Constaterende dat	Goederen geproduceerd in de Westelijke Sahara verkocht worden onder het label 'Made in Morocco'; Dit een incorrect en misleidend label is, omdat deze producten niet uit Marokko maar uit het bezette gebied van de Westelijke Sahara komen; Het handelsakkoord tussen de EU en Marokko niet geldt voor de Westelijke Sahara, zoals bevestigd door het Europese Hof van Justitie in 2016, waardoor producten uit de Westelijke Sahara dus illegaal, met een lager tarief, de EU binnenkomen;
Overwegende dat	Een soortgelijke motie over producten uit het Palestijnse bezette grondgebied al eerder is aangenomen ('Occupied land? Put a label on it'); Consumenten onder Europese regelgeving voor consumentenbescherming niet mogen worden misleid over de herkomst van producten;

	Consumenten door transparantie over de herkomst van producten zelf een afweging kunnen maken of ze deze wel of niet willen aanschaffen;
Spreekt uit dat	Producten uit de bezette Westelijke Sahara als zodanig gelabeld dienen te worden; Indien Marokko bij de export naar de Europese Unie van producten uit nederzettingen deze niet als zodanig herkenbaar etiketteert, de Europese Unie bij twijfel over de herkomst van deze goederen de gehele lading terugstuurt;
Toelichting:	De uitspraak van het Europese Hof van Justitie in zaak C-104/16 gaf aan dat het territorium van de Westelijke Sahara niet onder het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Marokko valt aangezien er geen rekening is gehouden tijdens de onderhandelingen met o.a. het zelfbeschikkingsrecht en het feit dat het Polisario Front een derde partij in de onderhandelingen vertegenwoordigde.

PM26 Bevorder doorstroom van verpleeghuispatiënten	
Indieners:	[Werkgroep Volksgezondheid] Bas ter Brugge, Carlijn Olde Reuver of Briel, Dominiek Veen, Jasper de Wit, Rob Arts, Mariska Machiels, Blanca de Louw, Bloys Sebregts, Jesse Koper
Woordvoerder:	Rob Arts
Constaterende dat	De uitstroom van (geriatrie) patiënten uit het ziekenhuis gehinderd wordt door plaatsgebrek in verpleeghuizen Deze zogenaamde 'verkeerdbedpatiënten' ziekenhuisbedden bezet houden die zo niet meer voor patiëntenzorg gebruikt kunnen worden
Overwegende dat	Een ziekenhuisbed drie tot vijf keer zo duur is als een verpleeghuisbed Langdurig verblijf in een ziekenhuis geassocieerd is met krijgen van ziekenhuisinfecties Specialistische geriatrie zorg niet in een ziekenhuis geleverd kan worden De Nederlandse bevolking vergrijst
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten roepen op tot het bevorderen van de uitstroom van (geriatrie) patiënten uit het ziekenhuis, door middel van het creëren van extra verpleeghuisbedden, of het instellen van 'transferbedden' als doorgang naar het verpleeghuis.

PM27 Zweepjes en natte kooien	
Indieners:	[Werkgroep Duurzaamheid] Gerwin Beukhof, Jara van den Bogaerde, Ruben van den Bulck, Bob Goessen, Bas Buise
Woordvoerder:	Bas Buise
Constaterende dat	De JD momenteel geen mening heeft over het gebruik van wilde dieren in dierentuinen, circussen of dolfinaria. De JD opkomt voor dierenrechten.
Overwegende dat	Het gebruik van wilde dieren in circussen sinds 2015 in Nederland verboden is. Het houden van wild in dierentuinen en dolfinaria met regelmaat ter discussie komt. Ondanks het gevangenschap, dierentuinen en dolfinaria een educatief nut hebben en middels fokprogramma's een bijdrage aan het behoud van wilde dieren kunnen leveren.

	Elk (wild) dier zijn eigen specifieke secundaire levensbehoeften heeft. Zoals voldoende levensruimte voor natuurlijk gedrag en een juiste interactie met soortgenoten. Aan genoemde levensbehoeften in gevangenschap vaak niet kan worden voldaan, wat leidt tot onnodig dierenleed.
Spreekt uit dat	Gevangenschap van wilde dieren alleen mag, wanneer ook aan secundaire levensbehoeften voor het dier wordt voldaan.
Toelichting:	De secundaire levensbehoeften van wilde dieren zijn erg soort-specifiek, en dienen zorgvuldig te worden onderzocht. Deze eisen betekenen in praktijk dat het houden van wilde dieren in een circus onuitvoerbaar zal zijn. Kleine dierparken zullen zich moeten behouden tot kleine diersoorten, en sommige diersoorten zullen wegens praktische redenen niet meer in gevangenschap gehouden kunnen worden. De orka is hier een voorbeeld van.

PM28 Ik woon waar ik wil	
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Casper de Jong
Constaterende dat	Maastricht vanaf 9 januari 2018 een studentenstop hanteert in 87 straten; Maastricht beweert dit te doen om overlast voor inwoners te verminderen.
Overwegende dat	Een dergelijke studentenstop de hele studentenpopulatie negatief generaliseert; Ook studenten die geen overlast veroorzaken door de maatregel belemmerd worden; De zaken die tot overlast leiden op zichzelf al verboden zijn.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pleiten voor het expliciet onmogelijk maken van beleid dat mensen verbiedt in een straat te wonen omdat zij student zijn.
Toelichting:	Het is volstrekt belachelijk dat een groep zo divers als “studenten” over één kam geschoren wordt. De studenten die overlast veroorzaken zullen een zichtbare minderheid zijn. Maastricht zou gerichtere maatregelen tegen de overlast in moeten zetten, en veelplegers aanpakken, in plaats van een ridicul beleid als dit te hanteren. Het weren van mensen die toevallig student zijn, en bijvoorbeeld een straatverbod hebben, kan natuurlijk nog wel.

PM29 Safe Harbour	
Indieners:	[Werkgroep Kunst, Cultuur en Media] Michiel Lemmers, Julian de Reus, Rutger de Jong, Daan van de Veerdonk, Joram Schollaardt, Rozemarijn van Spaendonck, Taco Brinkman
Woordvoerder:	Julian de Reus
Constaterende dat	Makers en rechthebbenden van auteursrechtelijk beschermde werken in zijn geheel niet of slechts gedeeltelijk financieel worden vergoed voor het gebruik van de content op platforms als YouTube en SoundCloud. Consumenten momenteel niet vrij auteursrechtelijk beschermde werken kunnen gebruiken op online platforms, zonder vrij te zijn van mogelijke claims van rechthebbenden.

Overwegende dat	Makers en rechthebbenden een eerlijke vergoeding verdienen voor het gebruik van hun werken van de online platforms die een significante bijdrage leveren aan het aanbieden, optimaliseren en presenteren van auteursrechtelijk beschermde content. Internetgebruikers vrij zouden moeten zijn om auteursrechtelijke content te gebruiken zonder zich zorgen te hoeven maken over mogelijk inbreuk van auteursrechten.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een Europese of internationale aanpassing van de zogenoemde 'Safe Harbour'-regelingen, zodat platforms die een actieve rol vervullen in het aanbieden, optimaliseren en presenteren van auteursrechtelijk beschermde content aansprakelijk gehouden kunnen worden voor het gebruik van de content op de platforms, net zoals platforms als Spotify en Netflix. Dit betreft platforms als YouTube en SoundCloud, die allebei leven bij de gratie van auteursrechtelijk beschermde content, maar juridisch een andere positie innemen dan Netflix en Spotify.
Toelichting:	Op deze manier wordt een einde gemaakt aan het ongelijke speelveld dat bestaat tussen online platforms die auteursrechtelijk beschermde content aanbieden.

PM30	Krol, doe ons een lol
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Thijs van Rens
Constaterende dat	65+'ers vaak korting krijgen Jongeren ouder dan 18 vaak geen korting krijgen
Overwegende dat	65+'ers de rijkste leeftijdsgroep van Nederland zijn Er ook 65+'ers zijn die het minder breed hebben Deze nu geen kortingen krijgen Deze nu vaak geen leuke dingen kunnen doen omdat ze hierbij worden gehinderd door de financiële situatie Ook kinderen hierdoor leuke uitjes mislopen Ouderen die makkelijk zonder de korting kunnen deze toch krijgen Dit niet eerlijk is Ouderen vaak claimen dat de korting terecht is omdat ze het land hebben opgebouwd Dit feitelijk niet waar is want dat was de generatie voor de huidige generatie ouderen
Spreekt uit dat	De 65+ korting wordt afgeschaft en vervangen door een kortingspas gekoppeld naar inkomen die voor elke leeftijdsgroep beschikbaar moet zijn
Toelichting:	Stop met pampieren, help degenen die het kunnen gebruiken, ongeacht leeftijd.

PM31	Ik ben niet boos, ik ben woest
Indieners:	Thijs van Rens, Chris Dams, Ruben van den Bulck, Marijn Kijff, Linda Mooren, Steve Bertens, Liselot Dujardin, Stijn Wenders, Peet Wijnen
Woordvoerder:	Thijs van Rens
Constaterende dat	65+'ers vaak korting krijgen Mensen ouder dan 18 jaar geen standaard korting krijgen, totdat ze 65 worden

Overwegende dat	65+'ers de rijkste bevolkingsgroep van Nederland is Leeftijdscriminatie verboden is Elke bezoeker/gebruiker evenveel kosten met zich meebrengt, ongeacht leeftijd
Spreekt uit dat	Korting voor 65+'ers als leeftijdscriminatie wordt gezien Korting voor 65+'ers als verboden wordt gezien.

PM32 Lelystad: Automatisch met de auto?	
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waegemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Constaterende dat	Schiphol Airport weer eens tegen de grenzen van haar afgesproken capaciteit aanloopt. Lelystad Airport is aangewezen om een deel van de vliegbewegingen van Schiphol op te vangen zodat er weer ruimte op Schiphol ontstaat. Er op dit moment 7 bussen per dag naar Lelystad Airport rijden.
Overwegende dat	De Jonge Democraten niet per definitie tegen een groei van Lelystad Airport zijn als overloop van Schiphol Airport. Op dit moment de achterlandverbinding bij Lelystad Airport 'te wensen over laat'. Openbaar Vervoer (OV) door de Jonge Democraten als alternatief wordt gezien voor autoverkeer. OV-verbindingen in vele vormen voorkomen, van trein, hyperloop, metro tot (elektrische (trolley)) bus.
Spreekt uit dat	Lelystad Airport niet mag groeien totdat er een fatsoenlijke hoog-frequente landinwaartse OV-verbinding is gerealiseerd.
Toelichting:	In paragraaf 10.1.7 van het PP staat een positief-kritische benadering tegenover regionale vliegvelden. Deze motie verheldert een van de voorwaarden in dit specifieke geval. Daarnaast geeft de OV-verbinding naar Lelystad Airport met 7 bussen per dag ook te denken over hoe het vliegveld bereikt moet worden. Dit is een minimale voorwaarde voor groei van deze luchthaven.

PM33 Lelystad: Vlieg op met je vlieger	
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waegemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Constaterende dat	Schiphol Airport weer eens tegen de grenzen van haar afgesproken capaciteit aanloopt. Lelystad Airport is aangewezen om een deel van de vliegbewegingen van Schiphol op te vangen zodat er weer ruimte op Schiphol ontstaat. Het luchtruim tot 2023 zo is ingedeeld dat omwonenden veel last hebben van de geplande aanvliegroutes vanaf Lelystad Airport.
Overwegende dat	De Jonge Democraten niet per definitie tegen een groei van Lelystad Airport zijn als overloop van Schiphol Airport.

	Er veel weerstand is tegen de groei van Lelystad Airport door de geplande aanvliegroutes. De Jonge Democraten veel waarde hechten aan milieunormen en afspraken met omwonenden.
Spreekt uit dat	Lelystad Airport niet mag groeien totdat het luchtruim is herzien, zodat de aanvliegroutes minder overlastgevend zijn
Toelichting:	In paragraaf 10.1.7 van het PP staat een positief-kritische benadering tegenover regionale vliegvelden. Deze motie verheldert de voorwaarden in dit specifieke geval. Er is op dit moment veel weerstand tegen Lelystad Airport door de geplande aanvliegroutes en hoe deze er zijn doorgedrukt. Dit is een minimale voorwaarde voor groei van deze luchthaven.

PM34 In de lucht van sterrenstof	
Indieners:	[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink
Woordvoerder:	Edwin Kaptein
Constaterende dat	Astroïden in de buurt van de aarde veel kostbaarheden bevatten, ter waarde van 100 miljard per inwoner van de aarde, waaronder water en mineralen zoals koper, nikkel, titanium etc; Het VN ruimteverdrag uit 1967 en het Maanverdrag uit 1979 waarborgt dat geen land soevereiniteit over een planeet of asteroïde kan claimen en de ruimte van de gehele mensheid is; De VS en Luxemburg individueel aanvullende wetgeving hebben ontwikkeld op het gebied van exploitatie van grondstoffen uit de ruimte; Er inmiddels meerdere bedrijven bestaan die zich richten op ruimte-mijnbouw;
Overwegende dat	Technologische ontwikkelingen snel gaan en het spoedig mogelijk is om grondstoffen te delven uit de ruimte; De huidige regelgeving de benodigde miljoenen investeringen door bedrijven riskant maakt doordat het terugverdienen niet verzekerd is Nederland een hoofdrolspeler in het internationale recht; De grootste vestiging van European Space Agency is gevestigd in Nederland; Het wenselijker is om internationale afspraken te maken in plaats van individuele wetgeving; Gereguleerd eigendomsrecht een impuls aan ruimte-onderzoek en exploratie kan geven;
Spreekt uit dat	Nederland initiatief moet nemen voor de herziening van internationale ruimteverdragen zodat prive-eigendom van ruimtegrondstoffen tot op zekere hoogte mogelijk is maar het gemeenschappelijk belang van de mensheid gewaarborgd blijft.

PM35 Decentraal selectie leidt tot deflexie	
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Marlies Buitendijk
Constaterende dat	Decentrale selectie een regeling is waarmee aankomende studenten een plaats kunnen krijgen in numerus fixus opleidingen van hoger onderwijs in Nederland; Vanaf het studiejaar 2017-2018 numerus fixus opleidingen enkel op basis van decentrale selectie studenten aannemen;

	De decentrale selectie in het leven is geroepen om de meest gemotiveerde studenten te kunnen selecteren
Overwegende dat	Er blijkt dat selectie van studenten middels decentrale selectie niet tot meer bevoegen of beter gemotiveerde studenten leidt; Selectie veel geld en inspanning vergt, zowel van de opleiding als van de kandidaten
Spreekt uit dat	De decentrale selectie moet worden afgeschaft en de numerus fixus studies terug moeten keren naar de centrale loting
Toelichting:	Lees ook: Medisch Contact - 'Selectie leidt niet tot betere studenten', 10 februari 2017

PM36	Red de wereld
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Sjirk Bruinsma
Constaterende dat	Als Nederland ervoor wil zorgen dat de opwarming van de Aarde niet groter is dan 1,5 graden Celsius in 2100, we over drie jaar geen CO2 meer mogen uitstoten; Dit quotum opgerekt kan worden door tot 2040 verminderd te blijven uitstoten en daarna CO2 uit de lucht te halen; De regeringspartijen D66, ChristenUnie, CDA en VVD er in feite voor kiezen om de laatste variant uit te voeren;
Overwegende dat	Hiermee veel maatregelen vooruitgeschoven worden tot na de regeringsperiode; Het quotum voor uitstoot van CO2 mogelijkerwijs al binnen deze regeringsperiode gehaald kan worden, zonder garantie dat dat gecompenseerd wordt, Er met het opwarmen van de Aarde tot 2 graden Celsius meer dan een kwart van het leven uit zal sterven, er 600 miljoen mensen moeten vluchten voor het klimaat en de Noordpool in de zomer ijsvrij zal zijn; Het wel mogelijk en realistisch is om in Nederland in 2030 energieneutraal te zijn als de regering nu de juiste maatregelen neemt volgens klimaatwetenschappers en de stichting Urgenda, die succesvol een rechtszaak over het klimaat hebben gewonnen van de staat;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten niet tevreden zijn met het klimaatbeleid van de regering en teleurgesteld zijn in de coalitiepartijen.
Toelichting:	Het is sterk onwenselijk om in een Europa te wonen waar honderden miljoenen mensen ineens moeten worden gehuisvest, omdat het onleefbaar is geworden in hun eigen gebied. Een verandering van het klimaat zorgt voor honger, armoede en oorlogen. Dat de regering niet de verantwoordelijkheid durft te nemen om nu voldoende maatregelen te nemen onder het motto "we halen de doelen van Parijs wel als de regeringen na ons een wonder realiseren" is onacceptabel. Als we dezelfde trend volgen als nu tot 2100 dan is de Aarde op dat moment maar liefst 4 graden opgewarmd, wat sterk onwenselijk is.

PM37	Zwarte piet, ik ken hem niet
Indieners:	Merlijn Langerak, Steven Bliemer, Esther Verbruggen, Annabel Broer, Reinoud Linschoten, Anton Cuijvers
Woordvoerder:	Merlijn Langerak

Constaterende dat	De huidige vorm van Zwarte Piet met volledig zwart geschminkt gezicht, gouden oorbellen, dikke rode lippen en kroeshaar in deze tijd voor een groeiende groep Nederlanders als discriminerend ervaren wordt. Veel sinterklaasoptochten direct gesubsidieerd worden door overheidsinstanties
Overwegende dat	Het een natuurlijk proces is dat tradities mee veranderen met de tijdsgeest; Het Sinterklaasfeest een feest zou moeten zijn voor iedere Nederlander, ongeacht huidskleur; De volledige doelgroep van het Sinterklaasfeest, na een kleine aanpassing aan het uiterlijk van Piet, het feest zonder belemmering kan blijven vieren; De Jonge Democraten inclusiviteit hoog in het vaandel hebben staan; De overheid bij elke subsidie die zij verschaft dient te overwegen of deze in lijn is met het beleid dat een overheid wil uitdragen; De liberale waarden van de JD intact blijven doordat Zwarte Piet niet verboden wordt.
Spreekt uit dat	Overheidsinstanties het sinterklaasfeest niet subsidiëren wanneer er sprake is van een Piet met stigmatiserende uiterlijke kenmerken die verwijzen naar een bevolkingsgroep zoals het volledig zwart geschminkte gezicht, gouden oorbellen, dikke rode lippen en kroeshaar.
Toelichting:	Dit is geen verbod op Zwarte Piet, wanneer private partijen Zwarte Piet in de huidige vorm willen toelaten is dat geen enkel probleem. Deze motie kaart echter alleen aan dat de huidige vorm niet meer door de overheid dient te worden gesubsidieerd. Tradities veranderen mee met de tijdsgeest, dat heet beschaving.

PM38 Ongezonder? Laat het (keur)merken!	
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Annabel Broer
Constaterende dat	49% van de Nederlanders overgewicht heeft en 14% obees is in vergelijking met 33% overgewicht en 6% obesitas in 1990 [1]. Correlaties zijn aangetoond tussen toename van ongezonde voeding en afname van levensverwachting.
Overwegende dat	Een gezonde levensstijl een effectieve vorm van preventie is. In het Politiek Programma van de Jonge Democraten staat "...een ontmoedigingsbeleid voor ongezond gedrag is volgens de Jonge Democraten te rechtvaardigen". De huidige etiketten op voeding veel informatie bevatten, maar dat deze niet voor iedereen eenduidig te interpreteren is. Labels op ongezonde producten binnen een productgroep een eenduidig signaal kunnen afgeven en daarmee de informatieongelijkheid verminderen Beter geïnformeerde consumenten een meer weloverwogen keuze kunnen maken. De Jonge Democraten al voorstander zijn van waarschuwingslabels op frisdranken. Naast frisdranken er ook andere producten binnen productgroepen ongezond zijn, waar de consument weinig kennis van heeft. We onze liberale grondbeginselen in ere houden aangezien de consument nog steeds vrij is om zowel ongezonde als gezonde producten te kiezen.

Spreekt uit dat	Ongezonde producten binnen productgroepen gemarkeerd moeten worden met een speciaal, informatief waarschuwingslabel.
Toelichting:	Het voedingscentrum zou kunnen aangeven welke producten welke labels voor gezonde of ongezonde keuze kunnen dragen. Hierbij kan gelet worden op o.a. zoutgehalte, vetgehalte, suikergehalte, hoeveelheid voedingsvezels, toegevoegde kunstmatige stoffen en vervangers en calorische inhoud. [1] https://www.volksgezondheidenzorg.info/onderwerp/overgewicht/cijfers-context/trends#node-trend-obesitas-naar-opleiding

PM39	Docenten first!
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	In Nederland de schoolprestaties meer uiteen lopen dan in andere landen.
Overwegende dat	Scholen die beter presteren, lijken een betere leskwaliteit te bieden en ook te beschikken over sterkere teams; Binnen deze scholen is meer aandacht voor verbetering en professionalisering; De kwaliteit van docenten tussen en binnen scholen sterk verschillend is; Het lerarentekort blijkt voor sommige scholen harder aan te komen dan voor anderen. Het percentage onbevoegd gegeven lessen verschilt dan ook sterk tussen scholen.
Spreekt uit dat	De onderwijsinspectie meer belang moet hechten aan de kwaliteit van lessen en de ondersteuning die docenten vanuit scholen aangeboden krijgen. Investerings in het onderwijs docenten de tijd en mogelijkheden moeten bieden om zich te professionaliseren door middel van lesbezoeken bij collega's of andere scholen, onderzoek naar onderwijsverbeteringen en intervisie.

PM40	Hé psst meisje hé
Indieners:	Elene Walgenbach, Sjors van Wickeren, Rosanne Joosse, Jetske Steenstra, Take Wester, Rik van Berkel, Ksenia Ga?achowska
Woordvoerder:	Elene Walgenbach
Constaterende dat	84% van de vrouwen op straat weleens (seksueel) geïntimideerd is. Naast vrouwen ook veel LHBT'ers op straat last van intimidatie hebben. Straatintimidatie in Amsterdam en Rotterdam reeds strafbaar is gesteld.
Overwegende dat	Intimidatie op straat als beperkend, beledigend en bedreigend wordt ervaren. Ieder persoon vrij en veilig over straat moet kunnen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het strafbaar stellen van straatintimidatie.

PM41	Schone lucht zonder vlucht
Indieners:	[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink
Woordvoerder:	Kiki Kersten
Constaterende dat	Vliegverkeer de meest vervuilende vorm van gangbaar personenvervoer is;

	Vlieguren bijdragen aan klimaatverandering ten gevolge van wolkvorming en uitstoot van broeikasgassen;
Overwegende dat	De vliegindustrie te weinig verantwoordelijkheid neemt voor de vervuiling nadelen van het vliegen; De luchtvaart niet alleen gunstige belastingen kent, maar ook flink wordt gesubsidieerd;
Spreekt uit dat	De Europese Unie personenvervoer in vliegtuigen actief ontmoedigt, bijvoorbeeld d.m.v. kerosinebelasting en BTW op vliegtickets; Het merendeel van de reusachtige subsidies voor de luchtvaart ten goede moeten komen aan andere vormen van intra-Europees personenvervoer; Personenvervoer in vliegtuigen met tachtig procent wordt vermindert t.o.v. 2017 in 2035 voor intra-continente vluchten voor EU lidstaten;

PM42 Zorgtoeslag naar verzekeraar	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Victor Weerensteijn
Constaterende dat	De zorgtoeslag een voor het betalen van de zorgpremie bedoelde subsidie is De zorgtoeslag op dit moment te vaak niet gebruikt wordt waar deze voor bedoeld is Het niet gebruiken van de zorgtoeslag voor het betalen van de premie vaak resulteert in het volledig onbetaald laten van de premie
Overwegende dat	Een op de vijf gezinnen in Nederland kampt met 'problematische schulden'(CBS) Zorgvorderingen behoren tot de meest voorkomende vorderingen Incasso- en deurwaarderskosten hoger worden naargelang de vordering hoger wordt. Het overmaken van zorgtoeslag naar de verzekeraar ervoor zorgt dat het maximale jaarlijkse onbetaalde bedrag voor de basispremie zal dalen van € 1290 naar € 222 Toeslaggerechtigden die in geldnood zitten, geholpen zijn met het zo veel mogelijk beperkt houden van incasso- en deurwaarderskosten
Spreekt uit dat	Verzoeken wij de JD op te nemen in het programma dat de zorgtoeslag voortaan rechtstreeks naar de zorgverzekeraar moet worden overgemaakt, opdat misbruik van de zorgtoeslag onmogelijk wordt en incasso- en deurwaarderskosten voor toeslaggerechtigden zoveel mogelijk tot een minimum beperkt blijven

PM43 # PREP=PRET	
Indieners:	[Werkgroep Diversiteit en Participatie] Rosanne Joosse, Anouk Vincken, Mariska Schabbin, Iris van Hoepen, Klaske Exalto, Koen Sijtsma
Woordvoerder:	Rosanne Joosse
Constaterende dat	In Londen nu al de PREP-pil gratis verstrekt wordt aan mannen die seks hebben met mannen (MSM). En het aantal nieuwe hiv-infecties zijn daar spectaculair gedaald.
Overwegende dat	De patent op de HIV preventie pil in het jaar 2017 is komen te vervallen. Er daardoor een prijsdaling is geweest voor dit medicijn. Een PREP studie (trial run) is geweest in Amsterdam die succesvol was.

	Gratis medicijnen nu al worden verstrekt aan risicogroepen, denk hierbij aan hepatitis vaccinaties voor MSM, soa testen voor o.a jongeren en grieprikken voor ouderen.
Spreekt uit dat	de Jonge Democraten voor het gratis verschaffen zijn van de PREP-pil aan mannen die seks hebben met mannen.

PM44 MBO'ers zijn net studenten	
Indieners:	[Werkgroep Onderwijs en Wetenschap] Jetske steenstra, Pim van Dam, Floris Ephraim, Jan Willem het Lam, Ronald-Marcel van den Hoek, Teun Fiers, Leonie Janssen
Woordvoerder:	Pim van Dam
Constaterende dat	MBO'ers vaak niet als gelijkwaardig worden gezien aan HBO en WO studenten. MBO'ers bij wet "deelnemers" worden genoemd.
Overwegende dat	Een meerderheid van de Nederlandse bevolking een MBO diploma heeft. MBO'ers net zoals hoger onderwijs studenten studeren om beroepsuitoefenaars te worden.
Spreekt uit dat	MBO'ers bij wet studenten moeten worden genoemd.
Toelichting:	In de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) staan MBO'ers omschreven als deelnemers i.p.v. studenten. MBO'ers zitten niet meer op het voortgezet onderwijs.

PM45 Draaiorgel?! Optyfen! Gauw!	
Indieners:	"[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink"
Woordvoerder:	Koen Sijtsema
Constaterende dat	Nederland nog altijd geteisterd wordt door een wildgroei aan oude mannen met draaiorgels;
Overwegende dat	Draaiorgels een vorm van milieuvervuiling zijn door het lawaai dat ze maken; Een normaal gesprek voeren naast een draaiorgel is niet mogelijk is; Veel stadsbewoners en ondernemers zich lastig gevallen voelen door deze ondingen; Het verdienmodel van deze draaiorgelbejaarden vermoedelijk gebaseerd is op het gegeven dat mensen ze betalen om weg te gaan, niet uit waardering; De huidige vergrijzing waarschijnlijk tot gevolg heeft dat deze wildgroei enkel nog maar toeneemt;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten van mening zijn dat gemeentes geen vergunningen voor het uitbaten van draaiorgels dienen te verlenen

PM46 Vergeet het kamp niet!	
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Mathijs van der Loo
Constaterende dat	Scholen naar het Rijksmuseum moeten. Leerlingen het Wilhelmus en haar geschiedenis moeten leren.

Overwegende dat	De collectieve herinnering aan de Tweede Wereldoorlog langzaam minder wordt. Dat ook de minder positieve kanten van de nationale geschiedenis aandacht moet krijgen.
Spreekt uit dat	Middelbare scholen aangemoedigd moeten worden om een educatief bezoek te brengen aan een Duits concentratiekamp in binnen- of buitenland.

PM47	Help Huis Doorn de winter door!
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Joram Schollaardt
Constaterende dat	Er verschillende musea zijn wiens collectie door het Rijk wordt bestempeld tot rijkscollectie; Deze musea hiermee worden opgezadeld met extra onderhouds- en beheerstaken ten behoeve van deze rijkscollecties; Zij hier geen structurele kostendekkende vergoeding voor krijgen vanuit de overheid;
Overwegende dat	Rijkscollecties een belangrijk onderdeel van onze cultureel erfgoed zijn; Rijkscollecties met zorg zijn uitgekozen en derhalve in stand gehouden moeten worden; Het toewijzen van de status 'rijkscollectie' een politiek besluit is;
Spreekt uit dat	De overheid structureel zorg moet dragen voor de instandhouding van rijkscollecties.
Toelichting:	In de Erfgoedwet uit 2016 worden rijkscollecties 'de museale cultuurgoederen van de Staat' genoemd. Op grond van deze wet kan het beheer van rijkscollecties echter ook aan musea worden toegewezen door de minister van OCW. Voor deze wettelijke beheertaak krijgen Rijksmusea weliswaar een structurele subsidie, maar deze is niet kostendekkend. Een voorbeeld hiervan is Huis Doorn, dat onlangs nog aankondigde de deuren te sluiten om aan de onderhoudsverplichtingen van hun rijkscollectie te kunnen voldoen, voordat er uiteindelijk extra tijdelijke subsidie vanuit het rijk werd toegewezen.

PM48	Weet je waar je dat diploma kunt stoppen?
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jildert Oppedijk
Constaterende dat	Asielzoekers met een vmbo-diploma een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd kunnen aanvragen, Asielzoekers in 4 havo, 5 havo, 4 vwo, 5 vwo of 6 vwo dit niet kunnen, omdat zij nog geen diploma hebben,
Overwegende dat	Iemand in 4 havo, 5 havo, 4 vwo, 5 vwo of 6 vwo minimaal een even hoog denk- en werkniveau heeft als iemand met een vmbo-diploma, Een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd niet afhankelijk moet zijn van de naam van je opleiding,
Spreekt uit dat	Asielzoekers in 4 havo, 5 havo, 4 vwo, 5 vwo of 6 vwo ook aanspraak moeten kunnen maken op een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd.

PM49	Een kat in de zak
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Marlies Buitendijk
Constaterende dat	Een rechtsbijstandverzekering een verzekering is om de verzekeringnemer bij te staan in het rechtsverkeer; Ruim drie miljoen Nederlanders een rechtsbijstandverzekering hebben. Verzekeraars gebruik maken van de zogenoemde geschillenregeling.
Overwegende dat	In de huidige geschillenregeling de verzekeringsnemer, een leek, het ongelijk moet aantonen; De verzekeraar over meer mogelijkheden beschikt om een second opinion etc. aan te vragen; In de huidige geschillenregeling de 'bewijslast' bij de verzekeringnemer, de leek, ligt, en niet bij de gespecialiseerde jurist. Dit creëert voor de verzekeringnemer een onevenredige last.
Spreekt uit dat	De rollen in zake de geschillenregeling moeten worden omgedraaid; De verzekeraar moet een objectieve second opinion verzorgen om aan te tonen dat een zaak geen aannemelijke kans op succes heeft. De verzekeraar moet een objectieve second opinion verzorgen om aan te tonen dat de zaak beter niet kan worden voortgezet.
Toelichting:	Geschillenregeling houdt in dat de verzekeraar geen actie hoeft te ondernemen voor een zaak of kan met de zaak stoppen op het moment dat hij geen redelijke kans op succes aanwezig acht. De verzekerde mag deze kwestie vervolgens voor een second opinion voorleggen aan een advocaat. Acht de advocaat wel een kans aanwezig het beoogde resultaat te bereiken, dan wordt de zaak bij de advocaat voortgezet voor rekening van de verzekeraar.

PM50	Gedeelde smart is dubbele smart
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Anne Mathilde de Vries
Constaterende dat	Meerroken schade toebrengt aan de gezondheid van kinderen en volwassenen; ?Er landelijke campagnes gevoerd worden, gesteund door de regering, om een 'Rookvrije Generatie' te verwezenlijken; ?Uit onderzoek blijkt dat rookvrij beleid, zoals het creëren van een rookvrije omgeving, grote positieve invloed heeft op gezondheid van kinderen en volwassenen; ?Jongeren gevoelig worden voor roken door inademen van nicotine;? Hoe jonger men begint met roken, hoe moeilijker het wordt om te stoppen; ?Roken voor hoge zorgkosten zorgt.
Overwegende dat	Meerokende kinderen meer kans hebben op wiegendood, luchtwegklachten en verminderde longfunctie, astma en andere luchtwegziekten en oorontsteking; Meerokende kinderen een grotere kans hebben ook zelf te gaan roken; Ook blootstelling aan derdehands rook gezondheidsrisico's met zich meebrengt;?Iedereen zelf zou moeten kunnen bepalen om wel of niet met sigarettenrook in aanraking te komen; Een roker de vrijheid van de niet-roker beperkt door deze te dwingen in sigarettenrook te staan; ?Rookvrij beleid een positieve invloed heeft op de volksgezondheid;

	Rookvrij beleid het aantal rokers vermindert.?
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pleiten voor een verbod op roken in het openbaar. Roken wordt alleen nog toegestaan in aangewezen rokerszones, vergelijkbaar met de zones op het station.
Toelichting:	Uit onderzoek van het Timbos-instituut (2017) blijkt dat er een relatie bestaat tussen meerroken en onder andere luchtweginfecties, kanker, hersenvliesontsteking en gedragsproblemen. Jongeren worden aangezet tot roken door het zien van rokende mensen evenals door het inademen van nicotine. Hoewel sinds 1999 het aantal rokende jongeren daalt, blijkt uit onderzoek dat nog steeds een kwart van alle jongeren rookt. De daling van dit cijfer wordt veroorzaakt mede dankzij bewustwording van de gevaren van sigarettenrook voor de gezondheid en anti-rook campagnes. Om deze lijn door te zetten, pleit deze motie voor een algeheel verbod op roken buiten aangegeven rokerszones.

PM51	Universitair Docent?
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Maurice Wielens
Constaterende dat	De focus van het hoger onderwijs meer op onderzoek ligt dan op onderwijs; Docenten in het hoger onderwijs geen verplichte onderwijsbevoegdheid nodig hebben om les te geven; Docenten in het middelbaar onderwijs verplicht een onderwijsbevoegdheid moeten halen om les te geven.
Overwegende dat	Didactische vaardigheden nodig zijn om les te geven; Promovendi over het algemeen weinig didactische training krijgen.
Spreekt uit dat	Er meer aandacht moet worden besteed aan het geven- en kwaliteit van het onderwijs in het hoger onderwijs; Onderwijsgevend personeel in het hoger onderwijs een onderwijsbevoegdheid moet halen om de didactische vaardigheden van onderwijsgevend personeel te garanderen.
Toelichting:	Met didactische vaardigheden wordt bedoeld: De competentie om het leerproces van de student te sturen; De vaardigheid om een les te kunnen indelen; Het creëren van overzichtelijke taakgerichte sfeer binnen colleges.

PM52	Greed is Good
Indieners:	[Landelijke Werkgroep Economie, Financien en Sociale Zaken] Ruben Kuijper, Floris van Loo, Xander Prijs, Ingmar Garrah, Thijs van Luijt, Jan Jongsma, Fien van Solinge
Woordvoerder:	Ruben Kuijper
Constaterende dat	Naar aanleiding van de Brexit veel financiële instellingen overwegen of reeds besloten hebben te vertrekken uit London. De afgelopen periode veelvuldig in het nieuws is geweest dat veel van deze instellingen zich niet wensen te vestigen in Nederland vanwege het lage bonusplafond. Deze regeling een zeer negatieve impact heeft op ons vestigingsklimaat en Nederland hierdoor veel werkgelegenheid misloopt.
Overwegende dat	Een variabele bonus een normale vorm van inkomen uit arbeid is.

	Het juist erg wenselijk is dat in de financiële sector – een aanzienlijk deel van - de beloning gekoppeld is aan de prestaties van een werknemer. Een laag bonusplafond kan leiden tot hogere vaste salarissen. Het aanhouden van een extra laag bonusplafond geen effect heeft op internationaal niveau wanneer deze instellingen besluiten naar het buitenland te vertrekken.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten van mening zijn dat het striktere bonusplafond dat Nederland hanteert voor banken afgeschaft dient te worden.
Toelichting:	In Europees verband is afgesproken dat werknemers bij een bank maximaal 100% van het vaste salaris als bonus uitgekeerd mogen krijgen. In Nederland is er voor gekozen om een lager bonusplafond te implementeren, waarbij de bonus maximaal 20% van het vaste jaarsalaris is. Dit maakt het voor grote gedeelten van de financiële sector onmogelijk om op een goede manier werknemers te belonen. Tijdens de financiële crisis is zichtbaar geworden wat voor desastreuze gevolgen perverse prikkels kunnen hebben. Voor bedrijven is het daarom belangrijk om na te denken of regelingen wel correct gekoppeld zijn aan de lange termijn. Een politiek opgelegd bonusplafond maakt dit onmogelijk en schaadt enkel onze concurrentiepositie.

PM53	Holland Casino? Holland CasiNO!
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Constaterende dat	Holland Casino een staatsdeelneming is
Overwegende dat	Een casino runnen voor liberalen geen overheidstaak is De overheid hierdoor winst maakt door het aanbieden van een verslavingsgevoelige en vaak schadelijke activiteit als gokken, wat onwenselijk is voor zowel het morele aanzien van de overheid als de volksgezondheid Adequate verslavingspreventiemaatregelen van Holland Casino in samenwerking met onafhankelijk en legitieme verslavingszorgorganisaties wettelijk kunnen worden opgelegd aan private kansspelinstellingen
Spreekt uit dat	Holland Casino dient te worden geprivatiseerd mits bewezen adequaat verslavingspreventiebeleid wettelijk verplicht is voor alle kansspelinstellingen.

PM54	Staatslotereigenaardig...
Indieners:	Thomas Vissers, Rick Geurts, Daniel Jacobs, Marten Porte, Ingeborg Spoor, Bas Smit
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Constaterende dat	De Nederlandse Loterij BV, organisator van instituten als de staatsloterij en de lotto, een staatsbedrijf is.
Overwegende dat	Het vanuit een liberaal oogpunt geen overheidstaak is om dergelijke kansspellen aan te bieden. De overheid hiermee gokgedrag stimuleert.
Spreekt uit dat	De Nederlandse Loterij BV geprivatiseerd dient te worden.

PM55 2/3de is meer dan de helft	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Rick ten Holder
Constaterende dat	Het zwaartepunt van de macht in Nederland bij de wetgevende macht ligt; De wetgevende macht ook een belangrijke controlerende rol heeft;
Overwegende dat	De wetgevende macht, om de uitvoerende macht goed te kunnen controleren, machtsmiddelen nodig heeft; De Burgemeester onder directe controle van de gemeenteraad staat; De bestuurlijke orde in gevaar komt wanneer de gemeenteraad de Burgemeester te makkelijk weg kan sturen;
Spreekt uit dat	De gemeenteraad hun Burgemeester met 2/3de meerderheid moet kunnen ontslaan;

PM56 Fake news, it's true	
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Joram Schollaardt
Constaterende dat	De journalistiek een belangrijke rol speelt in het controleren van de verschillende machten; Nepnieuws moeilijk van echt nieuws te onderscheiden is;
Overwegende dat	Goede journalistiek belangrijk is in een democratie; Nepnieuws grote gevolgen kan hebben; De nieuwsconsument zelf niet volledig in staat is de betrouwbaarheid van nieuws te controleren;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten media aanmoedigen een onafhankelijke ombudsman/-vrouw hun journalistieke afwegingen te laten controleren.

PM57 Traveling through hyperspace ain't like dusting crops, boy!	
Indieners:	[Werkgroep Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waegemakers, Pauline Gerth van Wijk, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Constaterende dat	Er een vervoersconcept bedacht dat lijkt op buizenpost. Dit concept, de Hyperloop, tot doel heeft om mensen en goederen keisnel via pods in een buis te verplaatsen. Dit concept in Nederland serieus wordt onderzocht, waarbij inmiddels full-size testen worden gepland. Er in Nederland nog geen grootschalig testgebied bestaat om te onderzoeken of de buis en de pods technisch haalbaar zijn.
Overwegende dat	De Hyperloop veelbelovend klinkt als manier om afstanden tussen de 100 en 1000 kilometer snel af te leggen. Dit concept naast bestaande vervoersmodaliteiten kan bestaan. Dit concept in de toekomst mogelijk een deel van het vliegverkeer kan vervangen. Dit concept een milieuvriendelijke basis heeft.

	Er in Nederland voldoende vervoersbewegingen zijn die in de range van meer dan 100 kilometer vallen en niet goed ontsloten zijn met goede OV-achtige verbindingen. Een testtraject een ruimteclaim legt die ook voor andere verbindingen gebruikt kan worden als de techniek niet werkbaar blijft.
Spreekt uit dat	Er in Nederland een hyperloop-testtraject aangelegd mag worden, waarbij deze op den duur als normaal reistraject wordt ingericht. De Jonge Democraten willen dit traject bij voorkeur op een nu ontbrekende OV-schakel, zoals tussen Amsterdam en Groningen.
Toelichting:	In Nederland worden serieuze plannen gemaakt voor een hyperloop-testtraject in de Flevopolder. Door nu het juiste traject te bepalen kan deze in de toekomst ook als OV-achtige verbinding worden ingezet. Dit mag in de Flevopolder, op de Afsluitdijk of tussen Utrecht en Breda, als het maar een aanvulling op het bestaande OV-net is.

PM58 Tinder voor vlees	
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Boris de Groot
Constaterende dat	De huidige vleestaks initiatief kan aanzetten tot meer vleesconsumptie van vlees van dieren met een slechte levenskwaliteit; Veel mensen graag milieuvriendelijke inkopen willen doen, maar toch vaak het goedkoopste vlees kopen.
Overwegende dat	Het doel van de vleestaks het verminderen van vleesconsumptie, het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen vanuit de vleesindustrie en het verbeteren van de levenskwaliteit van dieren is; Het minder consumeren van vlees zorgt voor minder uitstoot van broeikasgassen, wat beter is voor het milieu; Er een nieuw keurmerk kan worden gecreëerd, op basis van de ecologische voetafdruk per kilogram vlees en de levenskwaliteit van dieren. Dit nieuwe keurmerk van 0 tot 3-sterren vlees gaat; De vleestaks per keurmerk kan worden aangepast; Er hierdoor een vrijwel gelijke prijs voor vlees van iedere levenskwaliteit kan worden gecreëerd, met een relatief klein verschil tussen 0-sterren vlees en 3-sterren vlees; Dit er voor zorgt dat men eerder het 3-sterren vlees koopt.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het invoeren van de vleestaks. De hoogte van de vleestaks wordt bepaald door de hoeveelheid sterren op het vlees, met de hoogste taks op 0-sterren-vlees en de laagste taks op 3-sterren-vlees.
Toelichting:	De vleestaks is een initiatief waarin belasting over vlees wordt geheven. Het doel van de vleestaks is om vleesconsumptie te verminderen, om zo de uitstoot van broeikasgassen te verminderen en de levenskwaliteit van de dieren in de vleesindustrie te verbeteren.

PM59 De hbo-docent eens bij z'n nekvel grijpen	
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Boris de Groot
Constaterende dat	De onderwijsinspectie op dit moment geen lescontrole uitvoert op het hoger beroepsonderwijs;

	Dit wel het geval is op het basisonderwijs, het middelbaar onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs.
Overwegende dat	Het altijd belangrijk is om te controleren en toezicht te houden; Op dit moment de lessen van de hbo-docenten niet door de onderwijsinspectie worden gecontroleerd; Dit van invloed is op de kwaliteit van de lessen, wat vervolgens van invloed is op de prestaties van de hbo-studenten; Iedere student de mogelijkheid moet hebben om goed gekwalificeerd en gecontroleerd onderwijs te volgen; Op andere onderwijsniveaus deze controle goed werkt.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een onderwijsinspectie die regelmatig controle uitvoert op het hoger beroepsonderwijs, om zo de kwaliteit van de lessen te verbeteren.
Toelichting:	De onderwijsinspectie controleert onderwijsinstellingen en hun besturen op de kwaliteit van het onderwijs. De kwaliteit van het onderwijs wordt in 5 categorieën ingedeeld: de onderwijsresultaten, het onderwijsproces, of er voldoende kwaliteitszorg en ambitie is, hoe het klimaat op de school is en kijkt ten slotte naar het financiële beheer van het bestuur van de onderwijsinstellingen. Ook wordt er gekeken of het bestuur voldoende invloed heeft om de kwaliteitsambities waar te maken.

PM60	Willy, je bent een koning
Indieners:	[JD Limburg] Jacob Pilon, Cyriel van Glabbeek
Woordvoerder:	Justin van Schepen
Constaterende dat	Nederland op dit moment een constitutionele monarchie is
Overwegende dat	Het onwenselijk is dat een ongekozen staatshoofd politieke macht uitoefent Het koningshuis voor velen een belangrijk nationaal symbool is Presidenten niet-neutrale (partij)politieke figuren zijn die per definitie enkel hun partij of electoraat vertegenwoordigen en niet het gehele volk
Spreekt uit dat	De JD pleit voor een ceremonieel koningschap

PM61	Dag tegen vaag stemgedrag
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Thijs van Rens
Constaterende dat	Raadsleden en Statenleden tijdens het uitoefenen van hun functie over besluiten stemmen
Overwegende dat	Dit stemgedrag niet altijd goed wordt vastgelegd Burgers zo niet kunnen kijken wat hun raads- en statenleden hebben gestemd De lokale democratie zo niet goed kan worden gecontroleerd De Jonge Democraten voorstander zijn van democratische controle en openbaarheid
Spreekt uit dat	Stemgedrag van raads- en statenleden openbaar moet worden gemaakt en bijgehouden door de betreffende griffies
Toelichting:	Wanneer iemand op een raadslid stemt moet men kunnen kijken hoe deze raadsleden stemmen tijdens de raadsvergaderingen. Hiermee kunnen raadsleden ook verantwoording afleggen over hun stemgedrag en wordt

	de lokale democratie tastbaar voor de burger, omdat zij zo ook precies kunnen zien wie wat gestemd heeft bij verschillende voorstellen. Dit geldt uiteraard ook voor Statenleden
--	--

PM62	USA! GSP! Democracy!
Indieners:	[Werkgroep Buitenlandse Zaken] Charlotte Berends, Josje Groustra, Sophie Kuijten, Eline Vliegen, Samantha van Wetten, Jordy Broekmeulen, Elma Stoffelen, Abdelhamit Yücel, Tessa van Stiphout, Job Mertens, Alexander van den Berg, Aye Kari; [Werkgroep Europese Unie] Bas Steendam
Woordvoerder:	Charlotte Berends
Constaterende dat	Het Europese Hof van Justitie in 2016 heeft bevestigd dat de Westelijke Sahara niet valt onder het handelsakkoord van de EU met Marokko;
Overwegende dat	Strijden voor een eigen democratisch land niet economisch afgestraft dient te worden met het betalen van hogere tarieven; De EU een voorstander is van het garanderen van democratie en het verbeteren van mensenrechten over de hele wereld; Dit principe niet altijd even duidelijk naar voren komt in de handelingen van de EU; De Verenigde Staten van Amerika wel de Westelijke Sahara laten vallen onder zijn Generalised System of Preferences, waarbij een groot aantal van de importtarieven voor ontwikkelingslanden komt te vervallen bij de export van goederen naar de VS; De EU zelf ook landen en gebieden onder haar eigen Generalised Scheme of Preferences heeft aangeduid, maar de Westelijke Sahara daar niet onder valt;
Spreekt uit dat	De EU de Westelijke Sahara laat vallen onder haar GSP-systeem zolang er geen concrete oplossing is voor het conflict in de Westelijke Sahara;
Toelichting:	De uitspraak van het Europese Hof van Justitie in zaak C-104/16 gaf aan dat het territorium van de Westelijke Sahara niet onder het vrijhandelsakkoord tussen de EU en Marokko valt aangezien er geen rekening is gehouden tijdens de onderhandelingen met o.a. het zelfbeschikkingsrecht en het feit dat het Polisario Front een derde partij in de onderhandelingen vertegenwoordigde.

PM63	An inconvenient truth
Indieners:	"[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink"
Woordvoerder:	Kiki Kersten
Constaterende dat	Nederland zich wilt houden aan het Verdrag van Parijs en zijn met het huidige beleid deze doelstellingen niet gehaald worden; Klimaatverandering geleidelijk zal plaatsvinden; Nederland over een relatief grote agrarische sector beschikt (Circa 10% van ons BBP); Doelstelling 13.1 van de "sustainable development goals" van de VN inhoudt dat er aanpassingsvermogen en veerkracht nodig is voor gevaren die verband houden met klimaat in alle landen waaronder de agrarische sector valt;

Overwegende dat	Het belangrijk is om tijdig in te spelen op de verandering in onder andere de omstandigheden van ons land voor voedselproductie zodat de eigen voedselvoorziening gewaarborgd kan worden; Boeren ondernemers zijn die bereid zijn te werken op een duurzame manier. Om deze duurzame praktijken te ondersteunen is een financiële prikkel en/of beleidsmatige hulp een goede stimulering; Versnellen van nieuwe en inzetten van bestaande initiatieven bijdrage aan een duurzame voedselproductie en concurrentiekracht van de sector;
Spreekt uit dat	We actief de agrarische sector met financiële en beleidsmatige hulp moeten steunen om innovatieve en duurzame initiatieven en innovatie te bevorderen die in lijn zijn met de “sustainable development goals” van de VN.

PM64	Frauderen is niet oké!
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Tweederde van de transporteurs en verwerkers van dierlijke mest eerder is verdacht, beboet of veroordeeld wegens fraude Nederland al drie decennia lang met het probleem van mestbeleid worstelt Mestdumping een groot probleem is voor de waterkwaliteit
Overwegende dat	De minister voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit een strengere aanpak van mestfraudeurs voorstaat Er door de overheid niet genoeg geïnvesteerd wordt in het verduurzamen van stallen, waardoor fraude in de hand wordt gewerkt Mestdumping kwalijk is voor de waterkwaliteit
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pleiten voor een strengere aanpak tegen frauderende boeren, waardoor o.a. de waterkwaliteit gewaarborgd blijft.

PM65	Een klein duwtje in de goede richting
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Ruben Kuijper
Constaterende dat	Een aantal buitenlandse instanties inmiddels gebruik maken van nudging. Het Verenigd Koninkrijk in 2010 een Behavioural Insights Team heeft opgericht. De Nederlandse overheid nog te weinig van deze techniek gebruik maakt.
Overwegende dat	Het inzetten van nudging over het algemeen weinig geld kost, maar veel impact heeft. Nudging een oplossing kan zijn voor kleine problemen, maar een belangrijke rol kan spelen bij (bijvoorbeeld) deradicalisering van jongeren. Nudging een beleidsmiddel is dat niet de (keuze)vrijheid van een persoon beperkt maar wel zorgt voor positieve gedragingen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het gebruik van nudging door overheden en er een aparte instantie dient te worden opgericht die zich hierop richt.

Toelichting:	Nudging is een techniek waarbij de overheid burgers een duwtje in de goede richting geeft, door goede gedragingen aantrekkelijker te maken. Het gaat hierbij om onbewuste keuzes. Dit middel kan een goede aanvulling zijn op de beleidsmiddelen die de overheid tot haar beschikking heeft. Een voorbeeld hiervan is bijvoorbeeld het toevoegen van de tekst “de meeste burgers betalen hun boete binnen 13 dagen” op parkeerboetes in het Verenigd Koninkrijk. Dit verhoogde het percentage dat zijn/haar boete betaalde met meer dan 10%.
---------------------	--

PM66	Maak geneesmiddelen ook in 2050 betaalbaar!
Indieners:	[Werkgroep Volksgezondheid] Bas ter Brugge, Carlijn Olde Reuver of Briel, Dominiek Veen, Jasper de Wit, Rob Arts, Mariska Machiels, Blanca de Louw, Bloys Sebregts, Jesse Koper
Woordvoerder:	Bas ter Brugge
Constaterende dat	Binnen het huidige systeem van geneesmiddelenonderzoek en -ontwikkeling innovatie vooral wordt gestimuleerd door het verlenen van een monopolie via octrooiwetgeving Het verlenen van octrooien heeft geleid tot alsmaar stijgende prijzen van nieuwe geneesmiddelen Het huidige systeem niet heeft geleid tot de ontwikkeling van nieuwe antibiotica in de afgelopen decennia Antibioticaresistentie een groeiend probleem is en kan leiden tot sterfte aan simpele infecties als longontsteking Farmaceuten op dit moment een groot deel van het geneesmiddelenonderzoek en de volledige geneesmiddelenproductie uitvoeren Delinkage een alternatief financieringssysteem is wat bestaat uit het opsplitsen van het geneesmiddelenonderzoek en geneesmiddelenproductie
Overwegende dat	Door het loskoppelen van ‘ontwikkelen’ en ‘in de handel brengen’ van geneesmiddelen concurrentie wordt gestimuleerd en prijzen waarschijnlijk zullen dalen Wanneer ‘ontwikkeling’ en ‘in de handel brengen’ van geneesmiddelen losgekoppeld worden, de efficiëntie, betaalbaarheid en maatschappelijke behoefte centraal kunnen staan in plaats van hoge winstmarges De ontwikkeling van nieuwe antibiotica gestimuleerd kan worden bij delinkage, doordat specifiek onderzoek naar bepaalde soorten geneesmiddelen wordt gefinancierd Op dit moment wereldwijd 81 initiatieven met betrekking tot delinkage lopen
Spreekt uit dat	Nader onderzoek moet worden verricht naar methoden die de ‘ontwikkeling’ en het ‘in de handel brengen’ van nieuwe geneesmiddelen loskoppelen en deze methoden, indien effectief, als financieringssysteem voor medicijnontwikkeling worden gehanteerd.
Toelichting:	Delinkage is een door de WHO, VN en vele wetenschappers aanbevolen alternatief financieringssysteem wat door middel van verschillende mechanismen kan leiden tot meer efficiënte en relevante innovatie. Het behalen van winsten op geneesmiddelenonderzoek speelt een kleinere rol bij delinkage, aangezien de financiële onzekerheid kleiner wordt door te betalen voor het onderzoek naar medicijnen in plaats van het op de markt brengen, en winstgevend zijn, van een medicijn. Veel systemen gaan uit van een public-private partnership, waarbij innovatie wordt gestuurd door betaling voor ontwikkeling van bepaalde,

	aangewezen soorten medicijnen. Daarnaast kan bijvoorbeeld open access van onderzoeksgegevens het onderzoek verder helpen.
--	--

PM67	Everybody gets a conciërge
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Thijs van Rens
Constaterende dat	Niet elke school een conciërge heeft
Overwegende dat	Conciërges wel op scholen thuis horen Conciërges docenten ontlasten Conciërges een positieve bijdrage leveren aan de sociale veiligheid op scholen Conciërges zaken die op scholen spelen vroeg kunnen signaleren
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een conciërge op elke school.
Toelichting:	Een goede conciërge op een school brengt rust. Daarnaast kan een conciërge onderhoud plegen en het sociale gezicht van de school naar leerlingen zijn, vroeg ingrijpen bij incidenten in bijvoorbeeld de pauzes en signaleren indien nodig. Ook ontlasten conciërges docenten, wat met de huidige werkdruk broodnodig is.

PM68	Lerarenregister
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	De Eerste Kamer februari 2017 ingestemd heeft met het verplicht stellen van het lerarenregister vanaf 2018; Hierbij docenten cursussen zullen moeten volgen om aan te tonen dat ze bekwaam zijn in hun taak; Dit de aantrekkelijkheid en de kwaliteit van het onderwijs zou vergroten.
Overwegende dat	De toegevoegde waarde van het lerarenregister onduidelijk is; De validatie van de aangeboden cursussen is onduidelijk.
Spreekt uit dat	Het verplichte lerarenregister moet worden afgeschaft.

PM69	Het leek zo'n leuk idee
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Bij civiele en bestuurlijke procedures achtergrondkennis noodzakelijk is; Leken, al dan niet onbewust, partijdiger blijken dan beroepsrechters; Lekenrechtspraak het verschil in de bereidheid tot straffen tussen burgers en rechters niet dicht wanneer burgers over dezelfde informatie beschikken als rechters Leken sneller beïnvloed kunnen worden door de Officier van Justitie of de advocaten Dat uit de praktijk lekenrechtspraak niet kostenefficiënt is, omdat er hoge investeringen ten aanzien van scholing en kwaliteitscontrole moeten plaatsvinden
Overwegende dat	lekenrechtspraak duur en inefficiënt is

	Lekenrechters bij Civiele en bestuurlijke procedures te weinig kennis van zaken hebben Lekenrechters de onafhankelijke rechtspraak niet voor 100% kunnen waarborgen
Spreekt uit dat	De lekenrechters niet passen binnen de Nederlandse rechtspraak. De Jonge Democraten onderstrepen het belang van de onafhankelijke expertise van de Nederlandse rechter op alle rechtsgebieden.
Toelichting:	Rechters in opleiding meer worden geconfronteerd met de maatschappelijke gevolgen van zware straffen en derhalve het belang van resocialisatie boven vergelding verkiezen. Daarbij zien zij straf niet alleen als een vorm van vergelding. Rechters zijn in het algemeen beter bekend met de strafrechtelijke waarborgen voor de rechten van verdachte en getuigen. Introductie van lekenrechtspraak zou een dermate grote verandering in het systeem te weeg brengen en zou overigens ook niet passen binnen de lijdelijke houding van de rechter binnen het bestuurs- en privaatrecht.

PM70 Schoolreisje?	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Micheal Tessers
Constaterende dat	In het regeerakkoord is opgenomen dat alle jongeren in ieder geval 1 keer de Tweede Kamer moeten bezoeken; De reisafstand naar Den Haag voor veel van deze jongeren erg ver is; Dit de Tweede Kamer enorm belast; De Tweede Kamer niet ons enige wetgevend orgaan is;
Overwegende dat	Een bezoek aan een wetgevend orgaan van belang is voor de politieke ontwikkeling van jongeren; De lokale, regionale en internationale politiek ook heel belangrijk zijn; Jongeren vaak meer binding voelen met en makkelijker kunnen instappen in de politiek in hun eigen regio;
Spreekt uit dat	Alle Jongeren moeten tijdens hun schoolcarrière in ieder geval 1 keer een wetgevend orgaan zouden moeten bezoeken;

PM71 Oh ome Duo, wat doet u nu!	
Indieners:	[Landelijke werkgroep Economie, Financien en Sociale Zaken] Floris van Loo, Ruben Kuijper, Xander Prijs, Ingmar Garrah, Thijs van Luit, Jan Jongsma, Fien van Solinge
Woordvoerder:	Floris van Loo
Constaterende dat	In het nieuwe leenstelsel studenten 35 jaar de tijd hebben om hun schuld terug te betalen Terugbetalen pas hoeft wanneer iemand meer dan het minimumloon verdient Maximaal 4% van de inkomsten boven dit minimumloon jaarlijks aan DUO hoeft te worden betaald
Overwegende dat	Een te soepel aflossingsbeleid kan leiden tot oplopende schulden bij een hogere rente In het nieuwe leenstelsel een grote groep afgestudeerden zelfs in 35 jaar niet de volledige schuld zal terugbetalen

	De mogelijkheid om de schuld niet volledig terug te betalen, maximaal lenen in de hand werkt Verlengen van de termijn geen oplossing is, als enkel de rente wordt terugbetaald Het minimumloon voldoende is om van te leven Het nieuwe belastingstelsel de marginale belastingdruk voor middeninkomens heeft verlaagd en daardoor ruimte biedt voor meer aflossingen
Spreekt uit dat	Het percentage van de inkomsten boven het minimumloon dat aan DUO kan worden betaald verhoogd moet worden naar ten minste 6%
Toelichting:	In het nieuwe leenstelsel geldt een betaalperiode van 35 jaar. Hoeveel je betaalt hangt af van je schuld en je inkomen. Deze motie betreft alleen de regels die voorkomen dat mensen meer moeten betalen aan DUO dan ze kunnen opbrengen. Alleenstaanden (zonder kinderen) betalen maximaal 4% van hun inkomsten boven het minimumloon, gezinnen maximaal 4% van 1,43 keer het minimumloon. Dit onderscheid blijft in deze motie ongewijzigd. De bevinding dat de huidige regels te soepel zijn is gebaseerd op eigen berekeningen met verschillende aannames voor rente, inflatie en inkomen.

PM72 Met de billen bloot 1	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Constaterende dat	Op dit moment de sollicitatie voor de functie van Burgemeester gesloten is; Dit ervoor zorgt dat de afweging die leidde tot de keuze voor een bepaalde persoon moeilijk te achterhalen is;
Overwegende dat	Burgemeester aanstellingen vaak politiek gemotiveerd zijn; Transparantie van het proces belangrijk is voor de legitimiteit van de Burgemeester; Wanneer mensen weten hoe en waarom een bepaalde persoon is gekozen ze zich meer door diegene vertegenwoordigd voelen;
Spreekt uit dat	Sollicitaties voor Burgemeesterschap openbaar moeten zijn.
Toelichting:	Vaak is niet bekend wie de kandidaten voor een Burgemeestersvacature zijn. Niet alleen is dit voer voor de roddelmolen, ook maakt dit het voor mensen enorm lastig dit proces te volgen.

PM73 Met de billen bloot 2	
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof, Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Constaterende dat	De besluitvorming rondom de aanstelling van de burgemeester achter gesloten deuren plaatsvindt; Dit ervoor zorgt dat de afweging die leidde tot de keuze voor een bepaalde persoon moeilijk te achterhalen is;
Overwegende dat	Burgemeester aanstellingen vaak politiek gemotiveerd zijn; Transparantie van het proces belangrijk is voor de legitimiteit van de Burgemeester;

	Wanneer mensen weten hoe en waarom een bepaalde persoon is gekozen ze zich meer door diegene vertegenwoordigd voelen;
Spreekt uit dat	Het debat over de aanstelling van de Burgemeester in de openbaarheid gevoerd moet worden.
Toelichting:	De huidige vertrouwenscommissies die besluiten wie de burgemeester wordt zijn enorm intransparant. Het is relevant om te weten welke partijen welke persoon steunen en hoe de uiteindelijke keuze tot stand komt.

PM74 A breath of fresh air	
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Boris de Groot
Constaterende dat	Op dit moment de luchtkwaliteit in zorg- en verpleegtehuizen niet goed is; De hoeveelheid CO2 in de lucht in zorg- en verpleegtehuizen op dit moment bovengemiddeld ligt.
Overwegende dat	Een te hoog CO2 gehalte in de geademde lucht slecht kan zijn voor de gezondheid; Ouderen en zwakkeren al een zwakke gezondheidstoestand hebben; Door luchtfiltering de gezondheidstoestand van ouderen en zwakkeren kan worden verbeterd; Dit geldt binnen de zorg bespaart, waardoor op andere, meer urgente zaken minder hoeft te worden bezuinigd.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten zijn voorstander van het verbeteren van de luchtkwaliteit binnen zorg- en verpleegtehuizen. Hiermee wordt gestreefd naar het creëren van een gezondere leefomgeving binnen zorg- en verpleegtehuizen, wat voor de zorgsector en de mensen die zorg nodig hebben voordelig is.
Toelichting:	Men heeft zuurstof nodig om te overleven. Wanneer het CO2 gehalte in de lucht te hoog wordt, kan een gebrek aan zuurstof ontstaan. Een overvloed aan CO2 in de lucht betekent dat men meer moet inademen voor dezelfde hoeveelheid zuurstof, wat een benauwend gevoel geeft. CO2 is een afvalstof, het menselijk lichaam kan het CO2 molecuul niet afbreken. Te hoge CO2-waarden in het bloed zijn gevaarlijk. Om dit gevaar te voorkomen ademt men uit. Wanneer de koolstofdioxidegraad in de lucht te hoog wordt, moet men de overtollige CO2 die men inademt zo snel mogelijk weer kwijtraken, wat tot snelle en vermoeiende ademhaling kan leiden. Ook is dit een oorzaak voor hyperventilatie en kan een te hoge CO2-concentratie zorgen voor hoofdpijn en soms migraine.

PM75 Braccae tuae aperiuntur	
Indieners:	[Werkgroep Onderwijs en Wetenschap] Jetske steenstra, Pim van Dam, Floris Ephraim, Jan Willem het Lam, Ronald-Marcel van den Hoek, Teun Fiers, Leonie Janssen
Woordvoerder:	Jetske Steenstra
Constaterende dat	Atheneum en Gymnasium beiden 'VWO' zijn. Technasium, tweetalig onderwijs, net als gymnasium 'extra' zijn. Gymnasium alleen toegankelijk is als je Latijn en Grieks wilt doen.
Overwegende dat	Gymnasium onder VWO valt, maar toch als een apart niveau wordt gezien.

	Gymnasium extra uitdagingen voor leerlingen biedt. Deze extra uitdagingen voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Een categoriaal gymnasium alleen mensen toelaat die Latijn en Grieks willen, terwijl andere leerlingen deze uitdagingen ook goed kunnen gebruiken.
Spreekt uit dat	Gymnasia niet alleen toegankelijk moeten zijn voor leerlingen die Latijn en Grieks willen, maar ook voor leerlingen die op een andere manier extra uitgedaagd willen worden.

PM76	Minder bemaling door het voorkomen van bodemdaling
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Gerwin Beukhof
Constaterende dat	(veen)bodemdaling een onderschat probleem is met grote gevolgen (1); mitigatie van deze gevolgen in de nabije toekomst veel geld zal gaan kosten (2); er momenteel geen tot te weinig maatregelen worden getroffen om bodemdaling te voorkomen/verminderen; er een risico bestaat dat de Nederlandse weidegebieden definitief zullen verdwijnen.
Overwegende dat	Het economische belang van de landbouwsector niet van groter belang mag zijn dan waterveiligheid en duurzaamheid; Het behoudt van het Nederlandse weidelandschap alleen mogelijk is door bodemdaling te voorkomen; de Nederlandse staat een plicht heeft om waterveiligheid te garanderen en de gevolgen van klimaatverandering te bestrijden.
Spreekt uit dat	dat maatregelen ter voorkoming van bodemdaling moeten een vaste plek krijgen bij vaststelling van het Nederlandse landbouwbeleid.
Toelichting:	De gevolgen van bodemdaling: waterveiligheid, klimaatverandering, aantasting funderingen van lintdorpen etc. 2: Schatting van de kosten van bodemdaling (Bureau voor de Leefomgeving).

PM77	Ik zeg maar zo: ik zeg maar niks
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Nina van 't Noordende
Constaterende dat	Sinds korte tijd slachtoffers en nabestaanden bij ernstige misdrijven in de rechtszaal mogen vertellen welke straf een verdachte volgens hen moet krijgen; Dit ook het geval is wanneer het (nog) niet bewezen is dat een verdachte schuldig is; Het enorm veel invloed op de uitspraak van de rechter kan hebben als tijdens de rechtszaak drie of vier nabestaanden van slachtoffers zeer emotionele toespraken geven; Rechters ook maar mensen zijn en je hun objectiviteit op de proef stelt wanneer er voorafgaande aan hun beslissing een aangrijpend verhaal door een slachtoffer of nabestaande is verteld.
Overwegende dat	De neutraliteit van het strafproces moet worden behouden,
Spreekt uit dat	Het spreekrecht beslist niet moet worden afgeschaft, maar slachtoffers zich pas tot de verdachte zouden mogen keren nadat de tenlastegelegde feiten zijn bewezen.

PM78 Hang die bef nog maar niet aan de wilgen	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsema, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani
Woordvoerder:	Koen Sijtsema
Constaterende dat	Rechters 'voor het leven' benoemd worden Dit in de praktijk betekent dat rechters tot hun zeventigste benoemd worden De Hoge Raad rechters uit hun ambt kan zetten bij ziekte of disfunctioneren
Overwegende dat	De levensverwachting en gezonde levensverwachting toenemen De AOW-leeftijd stijgt Rechters soms langer door willen werken Onafhankelijke rechtspraak fundamenteel is voor een rechtstaat Er waarborgen zijn om rechters uit hun ambt te kunnen zetten als die noodzaak bestaat
Spreekt uit dat	Rechters benoemd dienen te worden tot hun 75ste jaar Dit gepaard dient te gaan met extra waarborgen voor de kwaliteit van de rechtspraak

PM79 Aan het werk, luie scholieren!	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Maarten Jan Buurman
Constaterende dat	De overstap tussen de middelbare school en vervolgonderwijs vaak te groot wordt geacht, Middelbare scholieren vrijwel niet in aanraking komen met het bedrijfsleven,
Overwegende dat	De JD persoonlijke ontwikkeling van jongeren belangrijk vindt, Zowel bedrijven als middelbare scholen baat hebben bij een samenwerking, De stap naar een vervolgopleiding na de middelbare school kleiner wordt door meer ervaring te hebben met het dragen van verantwoordelijkheid,
Spreekt uit dat	Middelbare scholen aangemoedigd moeten worden om opdrachten te verzorgen in combinatie met het bedrijfsleven.
Toelichting:	Vanuit mijn studie op het HBO is mij opgevallen dat het uitvoeren van opdrachten voor bedrijven en de verantwoordelijkheid die hierbij hoort positieve toevoegingen zijn op mijn motivatie voor mijn studie en mijn betrokkenheid met de maatschappij.

PM80	CIA voor boeren
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Er een taskforce komt met toezichthouders vanuit het NVWA, provincies, gemeenten, waterschappen, omgevingsdiensten en justitie samenwerken
Overwegende dat	Er in dit taskforce geen jonge boeren zitten en er weinig rekening wordt gehouden met de toekomstige generatie boeren
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten de Minister van Landbouw oproepen om jonge boeren expliciet een plek te geven in de taskforce.

PM81	Liever een vrouw met een snor dan een fiets met een snor!
Indieners:	[JD Amsterdam] Remco Vonk, Myrthe Koopman
Woordvoerder:	Kyllian van der Put
Constaterende dat	• Snorfietsen (zonder helm) een gevaar vormen voor de Nederlandse samenleving maar bovenal voor zichzelf.
Overwegende dat	• 80% van de snorfietsers structureel harder rijden dan toegestaan is. • Dat snorfietsen buitenproportioneel veel milieuvervuiling en geluidsvervuiling veroorzaken. • Maar liefst 7% van de jaarlijkse Nederlandse verkeersdoden snorfietsers zijn. • Eerder genomen maatregelen als het bromfietsrijbewijs, strengere controle op opvoeren en het verdrijven van de fietspaden weinig tot geen positief effect opgeleverd heeft. • Fietsen om verschillende redenen gestimuleerd zou moeten worden, terwijl de huidige situatie fietsen juist ontmoedigt.
Spreekt uit dat	• De JD voor volledige verbanning van de snorfiets uit het Nederlandse verkeer pleit.
Toelichting:	Het aantal maatregelen tegen snorfietsen loopt de laatste tijd snel op. Zo mag de Gemeente Amsterdam de snorfietsen van het fietspad weren. Deze motie pleit ervoor dat er een verbod komt op de verkoop van de snorfiets (dus de bromfietsen die zonder helm, maximaal 25 km/h en op het fietspad mogen rijden). Daarnaast zouden snorfietsen niet meer op de openbare weg toegelaten mogen worden, tenzij ze omgebouwd worden tot bromfietsen die op de 'gewone' weg mogen rijden.

PM82	Is it virtual? Or is it reality?
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Mathijs van Loo
Woordvoerder:	Linda Mooren
Constaterende dat	Er veel media-aandacht is wanneer iemand op TBS-verlof is een fout begaat, wat zorgt voor onrust Er binnen een TBS-kliniek momenteel weinig middelen beschikbaar zijn om de maatschappij na te bootsen Het de bedoeling is dat TBS-er's zo goed mogelijk worden voorbereid op een terugkeer in de maatschappij
Overwegende dat	Wetenschap en technologie betere middelen tot hun beschikking hebben dan nu gebruikt worden Er een pilot met virtual-reality gestart is in vier klinieken

	Virtual-reality een realistische situatie van de maatschappij kan schetsen terwijl de persoon nog in de kliniek is en deze opname ieder moment gepauzeerd kan worden voor een interventie
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten het gebruik van virtual-reality in TBS-klinieken aanmoedigen en voorstander zijn van verdere technologische ontwikkelingen.

PM83	Time will never end
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Jurriaan Duijn
Constaterende dat	Er door Europese regelgeving houdbaarheidsdata op alle eetbare producten moeten staan. De meerderheid van de houdbare producten zoals pasta, rijst, honing en olie etc. ook na de THT-datum nog jaren eetbaar is. De termen TGT en THT voor verwarring onder consumenten zorgen met onnodig voedselverspilling tot gevolg. De houdbaarheidsdata opgesteld worden door de producenten van het product en zij de lengte van de THT-datum zelf kunnen bepalen, mits het product dan ook voldoet aan de voedselveiligheidsnormen.
Overwegende dat	Consumenten zorgen voor 42% van de voedselverspilling in Nederland en de gemiddelde Nederlander per jaar 41 kilogram aan eten weggooit. Producenten de houdbaarheidsdata vaak eerder vaststellen dan noodzakelijk om van het aansprakelijkheidsrisico af te komen. Uit onderzoek van de Wageningen Universiteit blijkt dat het vervangen van de termen 'Tenminste Houdbaar Tot' naar bijvoorbeeld 'Lang houdbaar' ervoor zorgt dat consumenten 30% minder voedsel verspillen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten vinden dat de Nederlandse overheid zich meer moet inspannen bij de Europese Unie om de regelgeving over houdbaarheidsdata op lang houdbare producten te veranderen, zodat er meer duidelijkheid komt voor consumenten wanneer levensmiddelen nog kunnen worden genuttigd en daardoor onnodige voedselverspilling onder consumenten kan worden voorkomen.
Toelichting:	Er bestaat een verschil tussen Tenminste Gebruiken Tot (TGT), waarbij de voedselveiligheid in het geding komt na het verstrijken van de datum, en Tenminste Houdbaar Tot (THT), waarbij na het verstrijken van de houdbaarheidsdatum de kwaliteitsgarantie van producenten niet meer geldt, maar het product vaak nog eetbaar is. Ondanks het verschil in betekenis lijken deze termen op elkaar, wat voor verwarring zorgt. De Europese regelgeving over etikettering is verouderd en moet wegens duurzaamheidsredenen zo spoedig mogelijk veranderd worden. Wel moet er per productgroep gekeken worden wat de mogelijkheden zijn om houdbaarheidsdata te veranderen of te verwijderen om voedselveiligheid te garanderen.

PM84	Wij willen geen BPA in onze sla!
Indieners:	[Werkgroep Volksgezondheid] Bas ter Brugge, Carlijn Olde Reuver of Briel, Dominiek Veen, Jasper de Wit, Rob Arts, Mariska Machiels, Blanca de Louw, Bloys Sebregts, Jesse Koper
Woordvoerder:	Dominiek Veen

Constaterende dat	Versillende internationale wetenschappelijke studies hebben aangetoond dat de hormoonverstorende stof Bisphenol A (BPA), die wordt toegevoegd aan voedselcontactmaterialen, een schadelijk effect heeft op de volksgezondheid. De blootstelling aan BPA in verband is gebracht met een verminderde vruchtbaarheid van vrouwen, een verminderde spermakwaliteit, neurologische problemen bij (ongeboren) kinderen, borstkanker, teelbalkanker en hart- en vaatziekte bij mannen. Frankrijk een verbod heeft ingesteld op het gebruik van BPA in voedselcontactmaterialen die worden gebruikt voor het verpakken van producten van eigen bodem.
Overwegende dat	De gezondheidsproblemen ten gevolge van de blootstelling aan BPA de Nederlandse gezondheidszorg jaarlijks 5.8 miljard euro kost. Er een veilig en kwalitatief vergelijkbaar alternatief is genaamd valPure V70.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten de gezondheidsgevaaren van het gebruik van BPA in voedselcontactmaterialen erkennen en van mening zijn dat deze schadelijke stof niet thuishoort in onze voedselketen. Nederland het voorbeeld van Frankrijk moet volgen in het verbieden van BPA in materialen die direct contact hebben met ons voedsel.
Toelichting:	Bisphenol A (BPA) is een hormoonverstorende stof die wordt toegevoegd aan voedselcontactmaterialen zoals het plastic van waterflesjes, de zakjes van de sla maar ook de binnenkant van conservenblikken. Door het contact van het voedsel met het materiaal komt de BPA terecht in het voedsel en uiteindelijk in het lichaam van de consument. Gezien BPA een synthetisch geproduceerde variant is van het vrouwelijke hormoon oestrogeen, verstoort het de hormoonbalans in het lichaam van de consument. Dit kan leiden tot ernstige ziekten.

PM85	Behandelkosten binnen eigen risico: altijd prijs!
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Sibren van den Berg
Constaterende dat	Elke verzekerde een verplicht eigen risico heeft; In veel gevallen eerst het eigen risico wordt opgemaakt voordat er vergoed wordt vanuit de verzekering; Het voor verzekerden niet inzichtelijk is wat de kosten zijn van behandelingen die binnen hun eigen risico gaan vallen; De prijzen voor behandelingen die binnen het eigen risico vallen verschillen tussen zorgaanbieders; Op dit moment er geen transparantie bestaat over kosten van behandelingen bij verschillende zorgaanbieders;
Overwegende dat	Het eigen risico voor bepaalde groepen verzekerden een barrière kan zijn om van zorg gebruik te maken; Verzekerden hun keuze voor een zorgaanbieder onder andere moeten kunnen baseren op de mogelijke kosten; De efficiëntie van zorg kan toenemen en daardoor de zorgkosten dalen, indien zorgaanbieders met elkaar concurreren op de prijs van behandelingen Zorgverzekeraars beschikken over de informatie omtrent kostprijs van behandelingen van verschillende zorgaanbieders.
Spreekt uit dat	De kosten van behandelingen die onder het eigen risico vallen bij verschillende zorgaanbieders inzichtelijk moeten worden.

Toelichting:	Door behandelkosten die onder het eigen risico vallen openbaar te maken zet men een stap in drie goede richtingen; -meer marktwerking tussen zorgaanbieders, -efficiëntere zorg, -geldbesparing voor de patiënt. Zorgverzekeraar CZ heeft als eerste de kosten van behandelingen die onder het eigen risico vallen inzichtelijk gemaakt en zet daarmee een stap naar een transparante en eerlijke marktwerking in de zorg. Als alle zorgverzekeraars dit zouden doen, zouden verzekerden bij het afsluiten van een polis een meer weloverwogen keuze kunnen maken. Ook kunnen verzekerden geld besparen door naar de zorgaanbieder met een lage prijs te gaan.
---------------------	--

PM86	Ik bepaal zelf wat ik in mijn gleuf laat
Indieners:	Thijs van Rens, Mieke de Wit, Chris Dams, Merijn Celie, Ruben van den Bulck, Maartje van Rens, Linda Mooren, Peet Wijnen, Mitchel Eijkemans, Steve Bertens, Liselot Dujardin
Woordvoerder:	Thijs van Rens
Constaterende dat	Er in Nederland veel reclame wordt verspreid Bewoners nee/nee en nee/ja-stickers kunnen opplakken
Overwegende dat	Reclame slecht voor het milieu is Stickers makkelijk omzeild worden via een adressering "aan de bewoners van" In Amsterdam ja/ja-stickers worden gebruikt om ongewenste reclame zo terug te dringen
Spreekt uit dat	Reclame geadresseerd 'aan de bewoners van dit adres' verboden moet worden Reclame alleen mag worden bezorgd met een ja/ja-sticker
Toelichting:	Wij bepalen zelf wel wat we in onze gleuf toelaten.

PM87	Maak reclame op internet, niet door mijn brievenbus
Indieners:	[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink
Woordvoerder:	Henk Rynja
Constaterende dat	De aarde wordt belast door onnodig afval; Nederland een beperkte beschikbaarheid van grondstoffen heeft; Productie van papier het milieu belast; Reclame nu ook via het internet kan worden verspreid; Voor ongeadresseerde huis-aan-huis drukwerk geldt nu een opt-outsysteem;
Overwegende dat	Huis-aan-huis bladen en reclamedrukwerk belastend is voor het milieu en onnodig afval creëert; Een opt-insysteem hoeveelheid afval dat Nederland weggooit kan laten verminderen;
Spreekt uit dat	Een opt-insysteem voor huis-aan-huis bladen en ongeadresseerde reclamefolders moet worden ingevoerd, waarbij alleen reclamefolders en/of huis-aan-huis bladen worden ontvangen bij een ja-ja of nee-ja sticker op de brieven bus.
Toelichting:	Volgens MilieuCentraal ontvangen huishoudens zonder nee-nee of nee-ja sticker gemiddeld 35 ongeadresseerde reclamefolders per week, 36 kilo per jaar, en 32 kilo aan huis-aan-huis bladen ontvangen. Daarbij gaat bij 3 van de 10 huishoudens alles ongelezen in de afvalbak in. Dit betekend

	dat ongeveer 159 miljoen kilo aan afval wordt gecreëerd door ongelezen huis-aan-huis drukwerk in Nederland.
--	---

PM88	Prijsstijging, liever een prijsdaling!
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Treinkaartjes sinds de invoering van de ov-chipkaart met meer dan 30% zijn gestegen Tijdens winters weer het spoor niet naar behoren functioneert Treinreizen steeds onaantrekkelijker wordt
Overwegende dat	Treinreizen ook voor mensen met een laag inkomen beschikbaar zou moeten blijven Treinreizen een relatieve duurzame manier van transportatie is
Spreekt uit dat	De prijs voor treinkaartjes drastisch verlaagd moeten worden.

PM89	One pair aan maatregelen
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Constaterende dat	Het voor speelhallen niet is toegestaan om bemande tafelspellen als roulette, poker en Black Jack aan te bieden Het voor speelhallen niet wettelijk verplicht is preventiebeleid te hanteren
Overwegende dat	Iedereen door het internet al laagdrempeliger de middelen heeft met geld aan deze spellen deel te nemen Verslavingspreventiebeleid kan worden beschouwd als elke andere regulatie op de markt en empirisch succesvol blijkt De overheid momenteel een monopolie heeft op dergelijke spellen Er onder adequate omstandigheden geen reden zou moeten zijn deze spellen voor speelhallen te verbieden
Spreekt uit dat	Het voor speelhallen mogelijk moet worden bemande tafelspellen als roulette, poker en Black Jack aan te bieden mits zij gereguleerd adequaat verslavingspreventiebeleid hanteren.
Toelichting:	Wettelijk gezien is er maar één casino in Nederland: Holland Casino. Zij mogen als enige bemande tafelspellen als roulette, poker en Black Jack aanbieden. Andere "casino's" zijn wettelijk gezien "speelhallen", waarvoor dit niet is toegestaan.

PM90	De periferie van de Randstad
Indieners:	[WG Ruimte & Mobiliteit] Antoon Stolwijk, Boris de Groot, Carl Dirks, Cyriel van Vugt, Freek Willems, Martijn Derksen, Mathijs Waagemakers, Rens van Dijk, Rik van Berkel, Stijn Wenders, Pauline Gerth van Wijck, Ytsen Boomsma & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Rens van Dijk
Constaterende dat	Het woord Randstad verwijst naar het gebied dat globaal tussen Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht ligt; RandstadRail een lightrailnetwerk is dat enkel actief is op de verbindingen tussen Den Haag, Rotterdam en Zoetermeer;

	Dit netwerk is ontstaan uit het verknopen van bestaande en oude tram- en treinverbindingen; Vroeger tal van roemruchte tramverbindingen naast bestaande spoorwegen steden en dorpen onderling met elkaar verbonden; Het aantal reizigers met de trein & tram de afgelopen jaren fors is toegenomen; Het Lightrailnet van RandstadRail o.a. zorgt dat de RET in Rotterdam zonder subsidie het OV-net kan exploiteren; Dit vanwege de opbrengsten die grote getale reizigers met zich meebrengen.
Overwegende dat	Openbaar vervoer (OV) beter is van het milieu dan reizen met de auto; Er draagvlak is voor het opnieuw leven inblazen van oude (tram)lijnen; Door andere partijen wordt gepleit om het wegennet fors uit te breiden; Op dit moment een groot project wordt uitgewerkt (Schiphol-Amsterdam-Almere) om het bestaande wegennet significant uit te breiden, met een verdere te verwachten toename van het autoverkeer ('induced demand'); Het wenselijk is in plaats hiervan het OV-net uit te breiden.
Spreekt uit dat	Het lightrailprincipe van RandstadRail wordt uitgebreid naar de gehele Randstad, in het bijzonder naar de noordelijke Randstadvlugel.
Toelichting:	Het succes van RandstadRail valt o.a. te verklaren aan de hoge frequentie en het verknopen van bestaande OV-netwerken. Het voordeel van lightrail t.o.v. treinen is dat deze makkelijker in bestaande stedelijke weefsels ingebed kunnen worden. Daarbij worden bestaande treinrailverbindingen omgebouwd tot lightrail, waarbij een hogere reisfrequentie mogelijk was (zie de lijn R'dam - Hoek v. Holland). Ook in de noordelijke vleugel is dit mogelijk door de spoorring om Amsterdam deels om te bouwen naar lightrail en een lijn tussen A'dam en Almere via IJburg aan te leggen.

PM91	Geloof in de eigen paardenkracht
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Steeds meer voertuigen zelfstandig kunnen rijden Zelfrijdende voertuigen over het algemeen niet onveiliger lijken te rijden dan voertuigen die bestuurd worden Wetgeving over aansprakelijkheid bij ongevallen nog niet is aangepast op een situatie met zelfrijdende voertuigen en dus onduidelijkheid creëert er onduidelijkheid heerst onder verzekeraars bij wie de aansprakelijkheid van schade ligt
Overwegende dat	Het leggen van de aansprakelijkheid bij fabrikanten van de software kan voorkomen dat er onveilige software op de markt komt
Spreekt uit dat	de aansprakelijkheid bij ongevallen met zelfrijdende voertuigen bij de fabrikant zou moeten liggen

PM92	Math is like love, a simple idea that can get complicated
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Ingeborg Spoor
Constaterende dat	Er een groeiend tekort aan wiskunde docenten is Er nu docenten wiskunde geven terwijl ze hier niet voor zijn opgeleid Docenten niet een complete opleiding gaan doen als ze worden gevraagd om wiskunde te geven naast hun eigen vak

	Docenten van andere vakken nu voor de klas staan maar zij niet getraind zijn in het geven van wiskunde.
Overwegende dat	De opleiding wiskunde leraar bestaat uit onderwijskunde, vakdidactiek en wiskunde zelf De docenten zijn getraind in voor de klas staan Docenten die zijn geslaagd voor hun eindexamen, genoeg wiskundige kennis hebben om de onderbouw les te geven in wiskunde
Spreekt uit dat	De JD voor een cursus is die docenten, die al hun diploma hebben maar niet zijn opgeleid om wiskunde te geven, kunnen volgen. Deze cursus is een verkorte versie van de opleiding wiskunde leraar, waarin ze puur leren hoe ze wiskunde als vak moeten geven.
Toelichting:	Dit is zodat deze docenten niet een hele opleiding hoeven te volgen maar toch de kwaliteit van onderwijs wordt verbeterd doordat er zo, op een laagdrempelige manier, wordt gezorgd voor verbetering van het niveau van onbevoegde docenten.

PM93 Onbeperkt onderwijs	
Indieners:	[Wergroep Onderwijs en Wetenschap] Jetske steenstra, Pim van Dam, Floris Ephraim, Jan Willem het Lam, Ronald-Marcel van den Hoek, Teun Fiers, Leonie Janssen
Woordvoerder:	Pim van Dam
Constaterende dat	Veel schoolgebouwen niet toegankelijk zijn voor iedereen. Onderwijs voor iedereen toegankelijk moet zijn. Volgens het VN-verdrag handicap: Rechten van mensen met een beperking moet elk publiek gebouw toegankelijk zijn voor mensen met een fysieke beperking.
Overwegende dat	Gelijkwaardigheid een kernwaarde is van de Jonge Democraten.
Spreekt uit dat	Elk door de overheid gefinancierd schoolgebouw toegankelijk moet worden gemaakt voor iedereen.
Toelichting:	Sommige scholen zijn op dit moment nog niet toegankelijk voor mensen met een fysieke beperking.

PM94 Flexibeler op reis met één studentenreisproduct	
Indieners:	Marije Heerma, Wim Verhagen, Gerwin Beukhof, David Meijer, Saskia van den Berg, Thijmen van der Maten, Joris Sibbel
Woordvoerder:	Marije Heerma
Constaterende dat	Scholieren en studenten moeten kiezen tussen een week- of weekendabonnement als studentenreisproduct. Veel scholieren en studenten reizen tijdens de spitsuren. Scholieren en studenten 60% van de reis met het OV buiten de vrij reizen uren om zelf betalen. In de spitsuren door de week het vrij reizen niet geldt voor scholieren en studenten met een weekendabonnement en geen 40% korting krijgen, maar vol tarief moeten betalen.
Overwegende dat	Het openbaar vervoer een duurzamer alternatief biedt voor reizen met de auto. Door het afschaffen van het onderscheid in week- en weekendabonnement scholieren en studenten meer flexibiliteit in de keuzes van hun opleiding, stage en huisvesting hebben. Scholieren en

	studenten met een studentenreisproduct kunnen zowel door de week als in het weekend gratis reizen. De spitsdrukke vermindert wordt, aangezien studenten flexibeler reizen dan mensen die dagelijks heen en weer reizen tussen woon- en werkplaats. Eén studentenreisproduct verschillen in welvaart en welzijn voorkomt, doordat alle scholieren en studenten met een studentenreisproduct de mogelijkheid hebben te reizen wanneer hen het beste uitkomt.
Spreekt uit dat	Het studentenreisproduct zowel door de week als in het weekend moet gelden.

PM95 Minder zorgen, meer drinken	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Roy Postma
Constaterende dat	Studenten collegegeld aan hun schoolinstelling betalen, Schoolinstellingen hierdoor druk ervaren door onnodige administratieve rompslomp, Collegegeld vaak betaald wordt met van de overheid geleend geld,
Overwegende dat	Er niet onnodig extra druk gezet moet worden op schoolinstellingen, Studenten niet onnodig extra aandacht zouden moeten besteden aan hun financiën,
Spreekt uit dat	Collegegeld rechtstreeks betaald moet kunnen worden aan DUO, die de financiën dan regelt met de schoolinstellingen.

PM96 Serieus kutprobleem	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Sjirk Bruinsma
Constaterende dat	De meeste mensen met een baarmoeder ongesteld worden;
Overwegende dat	De mensen die ongesteld worden daar behoorlijk last van kunnen hebben; dat ze kan belemmeren in het functioneren; er best wat meer aandacht en begrip voor mag komen; we graag goed functionerende werknemers hebben;
Spreekt uit dat	Wanneer werknemers teveel last hebben van hun menstruatie hebben, deze de mogelijkheid moeten krijgen om – indien mogelijk – thuis aan het werk te gaan of een dag vrij te nemen.
Toelichting:	De prestatiedruk in Nederland is hoog. Mensen worden gepusht te werken tot ze erbij neervallen, met burn-outs en gezondheidsproblemen als gevolg. Door mensen vrij te geven wanneer ze teveel last hebben van hun menstruatie, verlicht je de werkdruk waardoor ze daarna beter hun werk kunnen doen.

PM97 Jullie hebben allemaal een voldoende voor Duits!	
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	Het platform “Onderwijs 2032” de overheid het advies heeft gegeven Duits als verplicht vak af te schaffen.

Overwegende dat	Duitsland onze belangrijkste handelspartner is. Nederland jaarlijks 8 tot 20 miljard euro misloopt vanwege het gebrek aan beheersing van de Duitse taal.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het behouden van het Duits als verplicht vak.

PM98	Niet alleen Chinees eten
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Linda Mooren
Constaterende dat	De hoeveelheid Chinezen (relatief t.o.v. Fransen en Duitsers) toeneemt Middelbare scholen vrijwel allemaal Frans en/of Duits aanbieden
Overwegende dat	Het BNP (en daarmee naar speculatie ook de invloed) van China toeneemt Globalisatie de kennis over talen van landen die nabij liggen (zoals Frankrijk en Duitsland) minder relevant maakt
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten basis- en middelbare scholen aansporen om Chinese taallessen aan te bieden aan hun leerlingen
Toelichting:	Deze motie kan ook worden toegepast op Japans en/of Spaans (al wordt laatstgenoemde taal al steeds meer aangeboden) Lessen Chinees wellicht aangeboden kunnen worden d.m.v. videocollege's indien er een schaarste aan Chinees sprekende mensen in Nederland is. Ook kan een buddy-systeem werken waarin Nederlanders en een Chinese immigrant aan elkaar gekoppeld worden voor het wederzijds leren en culturele verrijking.

PM99	antibacteriele virussen
Indieners:	"[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink"
Woordvoerder:	Edwin Kaptein
Constaterende dat	Steeds vaker infectieuze bacteriën resistent zijn tegen de gangbare antibiotica; Er vrijwel geen nieuwe antibiotica ontdekt en ontwikkeld worden; Bacteriofagen virussen voor bacteriën zijn en de natuurlijke doders van deze bacteriën zijn; In verschillende landen, zoals Georgië, bacteriofagen als therapie gebruikt worden tegen infecties met resistente bacteriën;
Overwegende dat	Het toepassen van bacteriofagen als therapie in Nederland nog niet mogelijk is; Er veel en degelijk onderzoek wordt gedaan aan bacteriofagen binnen Nederlandse onderzoeksinstituten;
Spreekt uit dat	Klinisch onderzoek naar de toepassing van bacteriofagen als therapie tegen infecties met resistente bacteriën mogelijk wordt in Nederland zolang er geen nieuwe wetenschappelijke bezwaren gevonden worden.

PM100	Schaken maakt gelijk
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Xander Prijs
Constaterende dat	Schaken geen onderdeel uitmaakt van het curriculum in het basisonderwijs.
Overwegende dat	Schaken een positief effect heeft op vaardigheden zoals wiskunde, ruimtelijk inzicht, begrijpend lezen en het probleemoplossend vermogen; Kinderen door te schaken vooruit leren denken en de gevolgen van acties leren overzien; Bij het schaken competenties als geduld, creativiteit en geheugen belangrijk zijn en kinderen die vaardigheden dus oefenen wanneer ze schaken.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten vinden dat schaken moet worden opgenomen in het curriculum van het basisonderwijs.
Toelichting:	Bekijk voor alle voordelen van schaken en verdere toelichting de TED talk van Cody Pomeranz: https://www.youtube.com/watch?v=A3yDvM8apIY

PM101	Cremotie
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers
Constaterende dat	Volgens artikel 22 van de wet op lijkbezorging erfgenamen, bloed- en aanverwanten aansprakelijk kunnen worden gesteld voor de kosten op lijkbezorging.
Overwegende dat	Deze kosten worden neergelegd bij individuen die geen invloed hebben op het overlijden of het in stand komen van een door de staat aangewezen relevante verhouding tot de overledene. De kosten van slechts het cremeren van een lijk gemiddeld al €1.320,00 bedragen. Het enkel cremeren van het lichaam voor een aanzienlijk lager bedrag kan worden gedaan
Spreekt uit dat	De gemeente zelf een gratis crematieoptie beschikbaar zou moeten stellen.
Toelichting:	Hierbij dient men in het achterhoofd te houden dat optionele kosten voor een begrafenis ofwel diensten rondom de crematie (advertentie in krant, receptie na afloop, bloemstukken, etc.) nog steeds voor individuen die hier voor kiezen zijn.

PM102	Straight outta Xanax
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thijmen van Hoorn
Constaterende dat	Het gebruik van antidepressiva onder jongeren met 40% is toegenomen tussen 2007 en 2015; De helft van studenten ervaring heeft met psychische klachten; Studenten niet terecht kunnen bij studentenpsychologen;
Overwegende dat	Scholen een verantwoordelijkheid hebben voor de druk die zij studenten opleggen; De druk vanuit de maatschappij en omgeving op studenten hoog ligt;

	In België succes wordt behaald buddyprogramma's;
Spreekt uit dat	Er een wachtrijvrije studentenpsycholoog beschikbaar moet zijn voor elke vorm van vervolgonderwijs.
Toelichting:	Tussen 2007 en 2015 is het gebruik van antidepressiva onder jongeren met 40% toegenomen. Dat zijn schrikbarende aantallen waarvan wij vinden dat de schuld grotendeels bij de universiteiten ligt. Die leggen studenten een onmogelijke werklast op en vangen de studenten met psychische problemen niet op maar laten de wachtrijen voor hulp oplopen.

PM103	Advocaat gezocht!
Indieners:	[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink
Woordvoerder:	Charity Enny
Constaterende dat	Asielzoekers momenteel aan het begin van hun asielaanvraagprocedure een advocaat krijgen toegewezen; Het regeerakkoord van Rutte III vermeldt dat asielzoekers pas rechtsbijstand krijgen als er een voornemen tot afwijzing van hun aanvraag is opgemaakt door de IND;
Overwegende dat	Asielzoekers vaak niet bewust zijn van het belang van de verklaringen die zij afleggen; De IND ontzettend veel waarde hecht aan de verklaringen van het eerste gehoor; De advocaat volgens de huidige wetgeving slechts één dag de tijd heeft om de zaak voor te bereiden alvorens de IND een (definitief) besluit neemt; De advocaat de tijd niet krijgt om de situatie van de asielzoeker te begrijpen en te onderzoeken.
Spreekt uit dat	Asielzoekers vanaf het begin van hun asielaanvraagprocedure recht hebben op rechtsbijstand.
Toelichting:	Momenteel is de procedure als volgt: Naar aanleiding van dat wat de asielzoeker aangeeft tijdens de rust- en voorbereidingstermijn, tijdens het eerste gehoor en eventueel tijdens het nader gehoor neemt de IND een voornemen tot besluit. Hiertegen kan de advocaat van de asielzoeker zienswijzen indienen. In deze zienswijzen betwist de advocaat de verkeerd getrokken conclusies van de IND en voert zij aanvullende informatie aan om de IND tot een toewijzing van de asielvergunning te laten komen. Naar aanleiding van de zienswijze neemt de IND een besluit.

PM104	Commentator, commentatrice en commentaar
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Sommige beroepsnamen een variant hebben per geslacht,
Overwegende dat	Het geen meerwaarde heeft om onderscheid te maken tussen een mannelijke of vrouwelijke beoefenaar van een beroep, De JD staat voor een gelijkwaardige behandeling van mannen en vrouwen, De mannelijke variant prima voor alle genders gebruikt kan worden, De mannelijke variant vaak al gebruikt wordt voor vrouwen en dat alleen maar de overbodigheid van beide varianten benadrukt,

	Alleen een mannelijke en vrouwelijke variant ook al een beetje achterhaald is natuurlijk,
Spreekt uit dat	De JD staat voor het gebruik van neutrale beroepsnamen.

PM105	Mentale aanstelleritus
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Het aantal werkenden met een burn-out drastisch aan het stijgen is.
Overwegende dat	Werknemers die overspannen thuis zitten niet per se productiever zijn of goed voor de maatschappij.
Spreekt uit dat	Werknemers voortaan een x aantal dagen per jaar op mag nemen voor een mental refreshing day, om bij te komen, zonder dat ze zich daadwerkelijk ziek hoeven te melden.

PM106	Soms links, soms rechts, soms recht door straat
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Casper de Jong
Constaterende dat	OV-bedrijven waarschuwen voor een groot tekort aan buschauffeurs; De gemiddelde leeftijd voor buschauffeurs rond de 50 jaar oud is.
Overwegende dat	Deze beroepsgroep langzaam overbodig wordt door de komst van autonome voertuigen; Het hierdoor niet loont om een langetermijnoplossing voor dit personeelstekort te vinden; Veel jongeren een bijbaan zoeken naast hun opleiding; De overheid al bijgedragen heeft aan een oplossing door verlaging van de minimumleeftijd voor het benodigde rijbewijs naar 18 en het beschikbaar stellen van budget;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten vinden dat OV-aanbieders actief jongeren moeten werven om het chauffeurstekort op te lossen.
Toelichting:	Afgelopen zomer klaagden ov-bedrijven opnieuw over dreigende personeelstekorten. Het voornaamste probleem is vergrijzing van het personeelsbestand. Voor jongeren is buschauffeur (door de komst van autonome voertuigen) ook geen duurzaam carrièrepad, wat de aanwas verder afremt. Tegelijkertijd zullen er altijd studenten zijn die een bijbaan zoeken. Het toekomstperspectief is voor studenten meestal geen bezwaar. De regels zijn al aangepast om jongeren het gat te laten helpen dichten, maar hier wordt door de vervoerders niets mee gedaan. Met deze motie roepen we daar wel toe op.

PM107	Is levensmoe een taboe?
Indieners:	[JD Brabant] Chris Dams, Cas Lammerink
Woordvoerder:	Linda Mooren
Constaterende dat	Er elke dag vijf mensen in Nederland aan zelfmoord overlijden Een op de tien Nederlanders ooit een periode heeft waarin zelfmoordgedachten opkomen

	Er op dit moment een taboe heerst op het bespreken van zelfmoordgedachten
Overwegende dat	De Jonge Democraten voorstanders zijn van euthanasiewetgeving wanneer er sprake is van ondraaglijk lijden. Er daarvoor gekeken moet worden naar andere opties die er zijn. De middelen die beschikbaar zijn in zelfmoordpreventie relatief onbekend zijn. Praten over zelfmoord geen gedachtes versterkt, maar juist zorgt voor begrip.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten zich inzetten voor meer bekendheid en begrip voor het onderwerp zelfdoding. Zodat daarmee het taboe rondom zelfdoding verdwijnt. De Jonge Democraten de regering aanmoedigen om meer campagne voor zelfmoordpreventie te voeren

PM108	#MeToo
Indieners:	[JD Utrecht] Annabel Broer, Reinoud Linschoten
Woordvoerder:	Demi Koerhuis
Constaterende dat	De 1.945 personen die zich afgelopen jaar meldden bij het CSG (Centrum Seksueel Geweld) slechts een fractie van het werkelijke aantal slachtoffers is dat rondloopt in Nederland.
Overwegende dat	De meeste slachtoffers van seksueel geweld te lang wachten met het doen van aangifte en daardoor niet goed geholpen kunnen worden Slachtoffers van seksueel geweld slecht geïnformeerd zijn over stappen die zij moeten nemen direct na het incident; Volgens Centrum Seksueel Geweld snelle aanpak medische en psychische problemen voorkomt [1]; De politie sporen op of in het lichaam alleen in de eerste zeven dagen na het incident veilig kan stellen;
Spreekt uit dat	De overheid een campagne dient op te zetten om eventuele slachtoffers van seksueel geweld te informeren zich snel te melden.
Toelichting:	Er zijn talloze aanwijzingen in de samenleving dat seksueel geweld een groot probleem is, een voorbeeld hiervan is de #MeToo. Vaak weten slachtoffers niet op waar en/of op welke manier zij zich moeten melden. Actief nuttige en actuele informatie verschaffen is daarom van groot belang. 1: www.centrumseksueelgeweld.nl

PM109	De Jeugd kan de boom in!
Indieners:	[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink
Woordvoerder:	Pim Cramer
Constaterende dat	Er veel betegelde speelpleinen zijn op basisscholen; Basisschoolscholieren behoefte hebben aan 'wilde' schoolpleinen;
Overwegende dat	Een groene buitenspeelplaats de creativiteit van de kinderen stimuleert; Basisschoolscholieren uit de stad hierdoor de kans krijgen om een waardering voor natuur te ontwikkelen; Groene speelplaatsen de gezondheid bevorderen op de lange termijn; Er ruimte ontstaat voor lessen met praktijk. (zoals een moestuintje groeien en planten herkennen.); Klimbomen de plek van klimrekken kunnen overnemen;

Spreekt uit dat	De JD pleit voor meer groene basisschoolpleinen.
------------------------	--

PM110	Ik drink water, ik zie je later
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Geraffineerde-suikerhoudende frisdranken onder het lage btw-tarief vallen; Geraffineerde-suikerhoudende frisdranken aantoonbaar ongezond zijn; Geraffineerde-suikerhoudende frisdranken nu onder basisbehoeften vallen en dus onder het lage btw-tarief vallen;
Overwegende dat	De JD een gezonde levensstijl wil stimuleren, Hogere kosten zorgen voor minder consumptie, Frisdranken geen basisbehoefte zijn maar een luxeproduct,
Spreekt uit dat	Geraffineerde-suikerhoudende frisdranken onder het hoge btw-tarief moeten vallen
Toelichting:	In meerdere landen waar frisdranken duurder gemaakt zijn, is daarna de verkoop gedaald. Het is aantoonbaar effectief en zal dus hier ook stimuleren om gezondere dranken te gaan kopen.

PM111	Ik zie, ik zie, wie jij niet ziet
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Voetgangers alleen in groepen verplicht zijn om verlichting te dragen, Wegen buiten de bebouwde kom niet altijd goed verlicht zijn,
Overwegende dat	Iedereen veilig de weg op wil kunnen, Alle wegen buiten de bebouwde kom verlichten duur en niet duurzaam is,
Spreekt uit dat	De JD voorstander is van het verplichten van het dragen van verlichting voor voetgangers buiten de bebouwde kom.

PM112	Koloniehuisvesting is ook niet oké!
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Kippen die in een koloniehuisvesting leven zich moeten bewegen op twee A-viertjes Deze kippen nog steeds niet kunnen genieten van frisse lucht en daglicht Dat dit systeem maar marginaal beter is dan de 'verrijkte kooi' Biologische pluimveehouderij momenteel de meest diervriendelijke standaard is
Overwegende dat	Alle vormen van legbatterijen schadelijk zijn voor de gezondheid van kippen Biologische pluimveehouderij veel beter voor de gezondheid van de kippen is
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten van mening zijn dat alle vormen van legbatterijen verboden moeten worden en dat biologische pluimveehouderij de nieuwe standaard moet worden.

PM113 Grensoverschrijdend dialect?!	
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	Er in Nederland vele dialecten worden gesproken die verwant zijn aan dialecten in buurlanden.
Overwegende dat	Deze dialecten een belangrijk onderdeel zijn van ons cultureel erfgoed en een belangrijke rol spelen in lokale identiteit. Dialecten een belangrijke rol kunnen spelen in (toekomstige) grensoverschrijdende samenwerking in grensgebieden.
Spreekt uit dat	Wij als Jonge Democraten de rol van dialecten in grensoverschrijdende samenwerking erkennen en lokale initiatieven om dit te stimuleren aanmoedigt.

PM114 Griekse eilanden en seksualiteit	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Maarten Jan Buurman
Constaterende dat	Een lesbienne een vrouw is die zich seksueel aangetrokken voelt tot mensen van hetzelfde geslacht, Een homo een mens is die zich seksueel aangetrokken voelt tot mensen van hetzelfde geslacht,
Overwegende dat	Het geen zin heeft om een apart woord te hebben voor vrouwen die op mensen van hetzelfde geslacht vallen als daar al een woord voor is,
Spreekt uit dat	De JD pleit voor het niet meer gebruiken van het woord 'lesbienne' en varianten daarvan in overheidscommunicatie.

PM115 Een reclamaffe situatie	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Thomas Vissers, Ingeborg Spoor
Constaterende dat	Holland Casino als enige kansspelinstelling reclame mag maken
Overwegende dat	Het verbod op reclame voor kansspelinstellingen in lijn ligt met het verbod op verslavingsgevoelige producten en diensten in het algemeen De algemene onwenselijkheid van verslavingsgevoelige diensten en producten ook voor diensten en producten van de overheid dient te gelden Er ongelijkwaardige concurrentie plaatsvindt tussen Holland Casino en andere kansspelinstellingen.
Spreekt uit dat	Reclame voor Holland Casino in lijn met het algemeen verbod op reclame voor kansspelinstellingen verboden dient te worden.

PM116 Versla de papierverspillers	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Marise Bos
Constaterende dat	Studenten vaak verplicht worden om opdrachten op papier in te leveren, Papierverspilling niet duurzaam is, Veel docenten aangeven dat nakijken op papier makkelijker is dan digitaal,
Overwegende dat	Het niet het probleem van een student mag zijn dat een docent een voorkeur heeft voor papier. Een duurzame samenleving nodig is om de wereld leefbaar te houden,
Spreekt uit dat	Onderwijsinstuties een optie moeten geven aan leerlingen om opdrachten, die normaalgesproken als tekst op papier worden ingeleverd, digitaal in te leveren.
Toelichting:	Docenten willen opdrachten op papier omdat zij dat makkelijker nakijken vinden, maar dat zou niet de zorg moeten zijn een student. Door onderwijsinstuties te verplichten een optie voor digitale inlevering te geven, zet je de eerste stap tot duurzamere scholen.

PM117 Maak van een mand geen moordkuil	
Indieners:	[JD Amsterdam] Remco Vonk, Myrthe Koopman
Woordvoerder:	Jasper Ensing
Constaterende dat	• Fokkers de gezondheid van katten en honden vaak ondergeschikt maken aan uiterlijke kenmerken; • Er op dit moment geen duidelijke standaarden zijn voor een gezonde kat of hond; • Huidige regels omtrent fokken niet worden gehandhaafd
Overwegende dat	• Het welzijn van dieren superieur zou moeten zijn aan economisch gewin en modetrends; • Door gebrek aan handhaving van de de regels onnodig dierenleed plaatsvind; • Er voor goed beleid duidelijke standaarden en grenzen nodig zijn; • Het doelbewust misvormen van dieren op dit moment een uitwas binnen de vrije markt is.
Spreekt uit dat	• De JD vindt dat elk huisdier dat verkocht wordt gekeurd moet worden door een dierenarts en pijnvrij verklaard.
Toelichting:	De afgelopen jaren zijn de uitwassen in de professionele kennel sterk toegenomen. Honden en katten die gefokt worden op kenmerken als een korte neus of platte oren ondervinden hun gehele leven zware pijn of zijn zelf volledig gehandicapt. Door slechte handhaving en gebrek aan universele standaarden worden uitwassen op dit moment niet effectief aangepakt. Door een universele standaard, die huisartsen desgewenst kunnen vaststellen, kan er duidelijkheid in de regels komen. Aan deze standaard moeten alle dieren in het vervolg voldoen voordat deze verkocht mogen worden.

PM118 In een dierentuin leven? Dat wil jij toch ook niet!	
Indieners:	Daniel Jacobs, Ingeborg Spoor, Merel Peereboom, Jordy Broekmeulen, Zilan Kilic
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	Fokprogramma's in dierentuinen er voornamelijk op gericht zijn om nieuwe bezoekers te trekken
Overwegende dat	Dierentuinen hoofdzakelijk gericht zijn op menselijk vermaak Fokprogramma's in dierentuinen nauwelijks bijdragen aan het in stand houden van bedreigde diersoorten
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pleiten voor het afschaffen van fokprogramma's voor dierentuindieren.

PM119 ICT(ekort)	
Indieners:	Susanne Kuin, Matt Veerkamp, Arjan de Boer, Tristan Lemstra, Max Valk
Woordvoerder:	Max Valk
Constaterende dat	Een op de vier bedrijven in de ICT industrie zegt te kampen met personeelstekort in 2017. Bedrijven aangeven dat dit personeelstekort hun productiviteit heeft laten dalen.
Overwegende dat	Door de technologische revolutie er alleen maar meer vraag zal ontstaan naar ICT-vaardig personeel. De omzet in de ICT-sector in de periode 2011-2015 was gestegen met 9,8%, tegenover een stijging van 3,2% in andere sectoren. Het CBS in 2017 de ICT benoemde als een "drijvende kracht" voor de Nederlandse economie, Dat Nederland een kenniseconomie is.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten van mening zijn dat er meer geld vrij moet komen voor opleidingen in deze sector.

PM120 Ministerie van de 21ste eeuw	
Indieners:	Arjan de Boer, Max Valk, Susanne Kuin, Tristan Lemstra, Matt Veerkamp
Woordvoerder:	Matt Veerkamp
Constaterende dat	Digitalisering de samenleving ingrijpend verandert, naast mogelijkheden ook veel gevaren met zich meebrengt (zoals bijvoorbeeld de Russische inmenging in de Amerikaanse verkiezingen en cybercrime), en dat we de samenleving en de politiek tegen deze gevaren moeten beschermen.
Overwegende dat	Het cruciaal is dat de overheid zich bezighoudt met de voordelen en gevaren van digitalisering om het eigen functioneren en het functioneren van de samenleving te garanderen.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten oproepen tot het oprichten van een Ministerie van Digitale Zaken.

PM121	Neonroze zebra's alsjeblieft
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Zebrapaden vaak slecht verlicht zijn, Er in het donker of bij slecht weer vaak ongelukken gebeuren bij zebrapaden, Technologische middelen voorradig zijn om zebrapaden extra te verlichten,
Overwegende dat	Het aantal ongelukken in het verkeer geminimaliseerd moet worden,
Spreekt uit dat	Zebrapaden beter verlicht moeten worden.

PM122	Er gaat niets boven de Wunderline!
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	In Noord-Nederland en Noord-Duitsland gewerkt word aan het creëren van een Wunderline. Dit project als doel heeft om Groningen en Bremen te verbinden met een snelle treinverbinding. Deze verbinding moet de reistijd terugbrengen tot ongeveer anderhalf uur. Dit project ondervind echter ook tegenslag en politieke tegenstand.
Overwegende dat	Dit project een impuls geeft aan grensoverschrijdende samenwerking op economisch, cultureel en maatschappelijk vlak. De Jonge Democraten voorstander zijn van internationaal denken. Beide regio's economisch achterlopen en door dit project een inhaalslag kunnen maken. Beide achterstandsregio's aan infrastructureel belang winnen. De snellere treinverbinding verbetert de verbinding tussen Groningen en Hamburg, en ook de verbinding tussen Bremen en de Randstad.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het infrastructurele project van de Wunderline. Dit standpunt wordt waar mogelijk actief uitgedragen door de Jonge Democraten.

PM123	#koningshuisdiscussie
Indieners:	[Werkgroep Democratie & Openbaar Bestuur] Wimer Heemskerk, Jasper van den Hof , Lyke Veen, Micheal Tessers, Rob Martens, Rick ten Holder.
Woordvoerder:	Wimer Heemskerk
Constaterende dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van een democratisering van de aanstellingsprocedure van de Burgemeester;
Overwegende dat	De Burgemeester ook een symbolische, politiek neutrale functie heeft; De Koning veel aanzien heeft; De Koning politiek neutraal is;
Spreekt uit dat	Dat de formele benoeming van de Burgemeester, ongeacht de selectieprocedure betreffende de aanstelling, een taak blijft van de Koning;

PM124	Met de HSL kom je d'r wel
Indieners:	[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink
Woordvoerder:	Teeuwes Middelbrink
Constaterende dat	Treinverkeer een snel en comfortabeler alternatief vormt voor minder duurzame vormen van personenvervoer; De bereikbaarheid en betaalbaarheid van hogesnelheidslijnen tussen landen te wensen overlaat;
Overwegende dat	Een treinreis 7 tot 11 keer minder milieubelastend is dan dezelfde reis per vliegtuig; Tussen de Europese 'kernmetropolen' het nu al sneller is om te reizen met de trein tussen centrum en centrum;
Spreekt uit dat	De EU volop inzet op hogesnelheidslijnen voor personenvervoer in, en tussen, EU lidstaten.
Toelichting:	Kernmetropolen zijn: Parijs, Brussel, Londen, Amsterdam, Keulen en Frankfurt

PM125	#willensenwetens
Indieners:	[Werkgroep Diversiteit & Participatie] Rosanne Joosse, Anouk Vincken, Mariska Schabbing, Iris van Hoepen, Klaske Exalto en Koen Sijtsema
Woordvoerder:	Rosanne Joosse
Constaterende dat	Er situaties bestaan waarin seksuele handelingen plaatsvinden waarin een van beide partners onvolledige dan wel onjuiste informatie aan diens partner(s) geeft.
Overwegende dat	Soa's worden overgedragen. Ongewenste zwangerschappen plaatsvinden. Ongewenste kinderen worden geboren. Onveilige (zowel fysiek als psychisch) situaties ontstaan.
Spreekt uit dat	Wanneer iemand, willens en wetens, seks heeft met iemand anders onder een weergave van feiten zonder welke de gemeenschap niet zou hebben plaatsgevonden moet dit strafbaar worden gesteld.
Toelichting:	Het moet dan wel gaan om relevante feiten die mogelijk, fysiek dan wel psychisch, schade kunnen berokkenen.

PM126	Een Europees bedrijfsleven
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	Het grensoverschrijdende bedrijventerrein Europark Coevorden-Emlichheim GmbH tot dusver uniek is.
Overwegende dat	Dit internationale bedrijventerrein werkgelegenheid verschaft. Het bedrijventerrein ook de sociaaleconomische structuur van de grensregio versterkt. Het bedrijventerrein een goede mogelijkheid biedt om internationale samenwerking te intensiveren.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten voorstander zijn van het stimuleren van grensoverschrijdende bedrijventerreinen in andere grensregio's.

PM127 De wolf komt terug!	
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	De wolf weer gesignaleerd is Nederland Nederland onderdeel is van de Conventie van Bern waarin alle Europese landen zich hebben gecommitteerd aan het beschermen van de wolf De herintrede van de wolf ook schade mee kan brengen
Overwegende dat	De wolf een beschermde diersoort is, maar dit niet ten koste mag gaan van de veiligheid van de mens en de agrarische sector De boswachter en jagers moeten kunnen ingrijpen waar dit nodig is
Spreekt uit dat	De overheid een fonds instelt dat schade door toedoen van wolven vergoedt en financiële ondersteuning biedt bij het verplaatsen van de wolf, indien mogelijk, naar daar waar hij geen schade kan maken.

PM128 Nederlands boeid niemand joh	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Nederlands een geletterde samenleving is; Het met name bij studenten in het beroepsonderwijs slecht gesteld is met de taalvaardigheid;
Overwegende dat	Het in het beroepsonderwijs handig is om studenten klaar te stomen voor de toekomst; Het dus ook handig is om het taalonderwijs goed aan te laten sluiten bij de maatschappij en het werkveld Uit onderzoeken blijkt dat dat nu niet het geval is;
Spreekt uit dat	De JD pleit voor taalonderwijs dat meer gericht is op leesvaardigheid en minder op grammatica.
Toelichting:	Laaggeletterdheid binnen Nederland is nog steeds te hoog en daalt te traag. Uit onderzoek blijkt dat vooral in beroepsonderwijs weinig motivatie voor het vak Nederlands is en dat het schoolvak nauwelijks gericht is op leesvaardigheid, waar toch de sleutel ligt tot een betere geletterdheid.

PM129 Mijn trui is nat van kinder traantjes	
Indieners:	Jara van den Bogaerde, Gerwin Beukhof, Marije Heerma, Wim Verhagen, Thijmen van der Maten, David Meijer, Saskia van den Berg, Joris Sibbel, Nico Gorter, Maaïke Klappe
Woordvoerder:	Jara van den Bogaerde
Constaterende dat	De meeste kleding in sweatshops geproduceerd wordt; Sweatshops fabrieken zijn waar onder slechte werkomstandigheden en vaak tegen arbeidsrechten in kleding gemaakt wordt; Het voor de consument onduidelijk is welke kledingstukken in sweatshops zijn geproduceerd.
Overwegende dat	In 2017 de JD de motie “weet wat je kleedt” heeft aangenomen, waarin wordt gepleit voor het inzichtelijk maken van de productieketen voor kleding; Deze motie verbreed wordt, zodat de consument meer inzicht in de productieketen heeft;

	Mensen in sweatshops vaak geen beschermende maatregelen kunnen treffen; Kinderarbeid toch plaatsvindt, ondanks dat de VN hier tegen is; Het gebruiken van een trapsgewijs labelsysteem, zoals bij energielabels, consumenten bewust zal maken van de omstandigheden en impact die de productie van het product heeft op mens en milieu; Koopgedrag positief beïnvloed kan worden door een label systeem te introduceren voor kleding.
Spreekt uit dat	Kleding labels vermelden of de productie van een kledingstuk gepaard is gegaan met kinderarbeid of slechte arbeidsomstandigheden.
Toelichting:	- Het label systeem kan lijken op een energielabel systeem wat voor koelkasten en wasmachines gehanteerd wordt. - De bewijslast ligt bij het merk, dat moet kunnen aantonen actief slechte werkomstandigheden te bestrijden. Dit moet controleerbaar zijn.

PM130	De toekomst van de vierde macht in Hurdegaryp
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Jasper van den Hof
Constaterende dat	Gemeenten door decentralisatie vanuit het Rijk voor meer overheidstaken verantwoordelijk zijn geworden; Nepnieuws en opzettelijke verdraaiingen van feiten steeds vaker voorkomen; Een goed functionerende pers belangrijk is als controlemiddel op de politieke macht;
Overwegende dat	Lokale journalistiek steeds belangrijker wordt in het controleren van lokale overheden in het licht van decentralisering en de toename van het takenpakket van gemeenten; Lokale nieuwsmedia door teruglopende inkomsten steeds verder opschalen; Hierdoor de controlerende taak van nieuwsmedia wordt uitgekleeft of zelfs verdwijnt; Het bestaansrecht van nieuwsmedia niet alleen gebaseerd zou moeten worden op basis van oplages of kijk- of luistercijfers.
Spreekt uit dat	Nieuwe initiatieven voor lokale nieuwsmedia zoveel mogelijk door de overheid ondersteund moeten worden; De nationale overheid een bepaald bestaansminimum voor lokale nieuwsmedia moet garanderen.
Toelichting:	Wie wel eens een column van John Bijl heeft gelezen of bij een raadsvergadering buiten de grote steden is geweest weet dat over lokale politiek nauwelijks wordt bericht. In veel gemeenten zijn de gemeenten zelf de grootste verspreider van waar het bestuur en de raad mee bezig zijn, door vergaderingen live uit te zenden en communiqués uit te sturen. Deze worden door 'het lokale sufferdje' dan zonder verdere controle overgenomen, simpelweg omdat er te weinig capaciteit is. In een tijd van decentralisatie en een toenemende polarisatie door nepnieuws en sociale media bubbels moeten hier stappen tegen ondernomen worden

PM131 Belediging #2	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Constaterende dat	Er in Nederland een vrijheid van meningsuiting is Er op deze vrijheid tal van beperkingen zijn zoals het strafbaar stellen van belediging
Overwegende dat	Er erg veel vormen van belediging zijn Sommige hiervan een grote beperking zijn van onze vrijheid Andere vormen weer erg licht bestraft worden
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten het verbod op eenvoudige belediging alsmede de belediging van een bevriend staatshoofd graag willen opheffen De Jonge Democraten de Koning een ambtenaar vinden en majesteitsschennis onder het beledigen van een ambtenaar in functie willen laten vallen Het beledigen van ambtenaren in functie alsmede groepsbelediging en haatzaaien strafbaar moet blijven De maximale straf op laster en smaad verhoogd moet worden van 1 naar 2 jaar
Toelichting:	Hulde aan onze vrijheden maar binnen de perken

PM132 Jay DominoDay	
Indieners:	Ruben van den Bulck, Thijs van Rens, Chris Dams, Liselot Dujardin, Marijn Kijff, Linda Mooren, Merijn Celie, Loes Klaren, Matthijs van der Loo, Maartje van Rens, Stijn Wenders, Peet Wijnen
Woordvoerder:	Ruben van den Bulck
Constaterende dat	Nederland dit jaar geen recordpoging Domino doet Nederland ook niet met het WK-voetbal meedoet Nederland polariseert
Overwegende dat	Domino Nederland verbindt Het leven uit vallen en opstaan bevalt net als Domino De Jonge Democraten een domino-effect kunnen veroorzaken Het eerste steentje inmiddels al gezet is Dominoday werkgelegenheid met zich mee kan brengen Domino sport is Sport gestimuleerd moet worden Iedereen zijn Dominosteentje kan bijdragen
Spreekt uit dat	Domino day terug moet komen, echter zonder live challenges

PM133 De verantwoordelijkheid voor de Aarde is dood! Leve de verantwoordelijkheid!	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Sjirk Bruinsma
Constaterende dat	Er kort na de uitvinding van de gloeilamp al geadverteerd werd met lampen die 2500 branduren mee konden gaan;

	Het Phoebus kartel in 1924 werd opgericht met als doel het aantal branduren terug te brengen naar 1000 uren zodat de markt niet verzadigd zou raken en mensen lampen zouden blijven kopen; Sindsdien vrijwel ieder product zo is gemaakt dat consumenten vaker producten kopen;
Overwegende dat	Deze manier van consumptie zorgt voor een grote hoeveelheid afval die niet hergebruikt wordt; Als we op dezelfde manier met de Aarde om blijven gaan er binnen deze eeuw een kwart van het leven uit zal sterven en 600 miljoen mensen moeten vluchten voor het klimaat, wat sterk onwenselijk is; Als de leverancier van een dienst, zoals licht, verantwoordelijk blijft voor een product, zoals een lamp, het in het belang is van de leverancier om producten te maken die duurzaam zijn en hergebruikt kunnen worden;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten zich nadrukkelijk uitspreken voor een circulaire economie.
Toelichting:	We kunnen niet langer op dezelfde manier omgaan met de Aarde. Het is tijd om onze verantwoordelijkheid te nemen door de verantwoordelijkheid van producten bij leveranciers van diensten neer te leggen. In het programma wordt wel gesproken over een sluiting van de materiaalcyclus, zodat materialen hergebruikt worden, maar niet over een volledig circulaire economie, waarbij eigenaarschap en verantwoordelijkheid voor wat je achterlaat op de Aarde heel belangrijk is.

PM134 Laat Lelystad niet van de grond komen!	
Indieners:	Joris Sibbel, Gerwin Beukhof, Jara van den Bogaerde, Saskia van den Berg, David Meijer, Maaïke Klappe, Marije Heerma, Wim Verhagen, Thijmen van der Maten
Woordvoerder:	Gerwin Beukhof
Constaterende dat	Luchthaven Lelystad volgens plannen wordt vergroot, waarmee er in 2043 tot 22x meer wordt gevlogen. de JD de doelen van het klimaatakkoord, waarbij broeikasgasemissies worden teruggebracht, graag wil halen. Luchtvaart via Lelystad leidt tot extra maatschappelijke kosten, vanwege geluidsoverlast en waardeverlies voor zowel woonkernen als rustgebieden in de Veluwe. De luchtvaart draait op onjuiste subsidies en belastingvoordelen, waarbij onder andere kerosine belastingvrij is. de JD voorstander is van eerlijke belastingen op luchtvaart die recht doen aan de maatschappelijke- en klimaatkosten.
Overwegende dat	Om de doelen van het klimaatakkoord te behalen, de intensiteit van conventionele luchtvaart tot 2050 juist moet afnemen, in plaats van toenemen. Bij doorrekening van eerlijke belastingen, maatschappelijke- en klimaatkosten, de ticketprijzen drastisch zullen toenemen. Het onduidelijk is of met een eerlijke prijs voor vliegen het aantal vliegbewegingen zal blijven toenemen.
Spreekt uit dat	De uitbreiding van vliegveld Lelystad pas mag plaatsvinden nadat vliegen op een eerlijke wijze wordt belast.

PM135 Microclubbing moet de norm worden	
Indieners:	[JD Leiden-Haaglanden] Ruben Kuijper, Rens Philipsen
Woordvoerder:	Casper van Roekel
Constaterende dat	Uitgaansavonden pas na 12 uur goed op gang komen; De dag na het uitgaan vaak moet worden gespendeerd aan uitbrakken; Onlangs een nieuw trend is opgekomen genaamd 'microclubbing' voor mensen die geen zin hebben om tot midden in de nacht te wachten om te gaan clubben; Deze avonden beginnen om 20.00, dus je kan meteen na het eten of borrel het weekend in dansen; Je rond 1 uur in je bed ligt; Vroeger (in de jaren '70 en '80) stapavonden meestal rond één uur afgelopen waren; Mensen steeds vaker later uitgaan omdat het niet druk is rond 10 uur en dit kuddegedrag is.
Overwegende dat	Een vroeg begin van een stapavond gewenst is door werkenden die de volgende dag weer vroeg op moeten; Microclubbing bevorderend is voor de productiviteit; Microclubbing relatief gezonder is voor geest en lichaam dan reguliere uitgaansavonden; Microclubbing zorgt voor minder geluidsoverlast in de late uren.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pleiten ervoor dat Microclubbing de norm wordt. Cafés die microclubbing toepassen moeten financieel tegemoet worden gekomen door de gemeentes. Daarnaast moeten alle clubs om 2 uur al dicht om mensen te stimuleren om vroeger te gaan stappen.
Toelichting:	Laten we terugkeren naar de praktijk van de jaren '70 en '80. De dag na een heftige stapavond kan je productief spenderen in plaats van uitslapen tot 2 uur. Deze avonden beginnen om 20.00, dus je kan meteen na het eten of borrel het weekend in dansen. Je kan toch een mooie avond beleven en je kan de volgende dag ook fatsoenlijk op het werk verschijnen. Het beste van twee werelden.

PM136 In Nederland spreken wij Nederlands!	
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Casper de Jong
Constaterende dat	In de "Wet gebruik Friese taal" het Fries erkend wordt als tweede officiële taal.
Overwegende dat	Het gebruik van verschillende talen binnen één land segregatie in de hand werkt; Het gunnen van aparte status aan één provincie de onderlinge verschillen benadrukt; Het voortrekken van één provincie kan leiden tot onderlinge afgunst en polarisatie binnen de Nederlandse bevolking; Het hanteren van vergelijkbaar beleid in de andere provincies tot onacceptabel veel extra werkdruk leidt.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten vinden dat de "Wet gebruik Friese taal" ingetrokken dient te worden.

PM137 Het zwaard van Damocles snijdt aan twee kanten	
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Sarah Medas
Constaterende dat	Panden steeds vaker worden gesloten door burgemeesters als 'drugspanden' zonder dat er een juridische procedure aan te pas komt. Alleen de aanwezigheid van drugs boven de normen voor eigen gebruik al voldoende kan zijn om een pand te sluiten. Dit als gevolg heeft dat mensen op straat komen te staan.
Overwegende dat	Vaak mensen met financiële problemen worden overgehaald door criminelen om een plantage in huis te nemen voor een financiële tegemoetkoming. Meer daklozen niet zal bijdragen aan het verminderen van de criminaliteit. Er geen bewijslast is voor burgemeesters om aan te tonen dat er sprake is van gevaar voor de buurt.
Spreekt uit dat	De jonge democraten bepleitten dat artikel 13b uit de opiumwet zal worden geschrapt.

PM138 Geen jongetjes en meisjes, maar vriendjes en kindjes	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Het Nederlandse onderwijssysteem erg gericht is op gender
Overwegende dat	iedereen gelijke kansen zou moeten hebben; niet iedereen nu gelijke kansen heeft; je niet vroeg genoeg kunt beginnen met het stimuleren van deze kansen; het teveel richten op gender stereotypering in de hand werkt;
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten streven naar een genderneutraal basisonderwijs.
Toelichting:	In Zweden zie je genderneutraal basisonderwijs al, laten we het goede voorbeeld van Zweden hierin volgen en weer een voorloper in emancipatie zijn!

PM139 Pas op, mannen!	
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Maarten Jan Buurman
Constaterende dat	Er in vergelijking met het buitenland heel weinig mannen werken in de kinderopvang, Begeleiding van zowel mannen als vrouwen een positievere invloed heeft op de ontwikkeling van een kind dan begeleiding van alleen vrouwen,
Overwegende dat	Iedereen de beste kansen op persoonlijke ontwikkeling moet krijgen, Incidenten niet gegeneraliseerd moeten worden naar een bevolkingsgroep,
Spreekt uit dat	De overheid een campagne moet opzetten om meer mannen werkzaam te krijgen bij kinderopvang.
Toelichting:	Er werken schrikbarend weinig mannen in de kinderopvang, mede door de generalisatie op basis van incidenten met seksueel misbruik. Hierdoor vertrouwen ouders het niet als er een man bij de opvang werkt en zullen

	zij eerder naar een opvang gaan waar alleen vrouwen werken als begeleider. Dit is niet alleen schadelijk voor kinderen, maar ook niet eerlijk naar mannen die dit werk willen doen.
--	---

PM140	Het VerSeegert niet
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsma, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Constaterende dat	De Kamerleden Segers (CU), Rebel (PvdA) en Kooiman (SP) een wetsvoorstel hebben ingediend waardoor hoerenlopers strafbaar zijn als ze “weten of redelijkerwijs moeten vermoeden” dat een sekswerker slachtoffer is van mensenhandel. De MvT bij deze wet geen uitleg bood over hoe dit wetsvoorstel het probleem oplost.
Overwegende dat	Het strafbaar stellen ervoor zorgt dat vermoedens niet gemeld worden met oog op de eigen strafbaarheid.
Spreekt uit dat	De JD vindt dat de bezoeker van een sekswerker waarbij vermoedens van mogelijke mensenhandel bestaan niet strafbaar is, als hij dit vermoeden meldt.
Toelichting:	De JD vindt dat de bezoeker van een sekswerker waarbij vermoedens van mogelijke mensenhandel bestaan niet strafbaar moet zijn, als dit vermoeden gemeld wordt.

PM141	Een specialistische krijgsmacht
Indieners:	[Afdeling Arnhem-Nijmegen] Wimer Heemskerk, Auke van Wersch
Woordvoerder:	Daniel Jacobs
Constaterende dat	De Nederlandse krijgsmacht in zorgwekkende staat verkeerd Nederland niet aan de 2% NAVO-norm voldoet Nederland al een nauwe samenwerking met Duitsland en België heeft op het gebied van defensie
Overwegende dat	De krijgsmacht zich veel beter kan focussen op bepaalde onderdelen van de krijgsmacht i.p.v. overal maar minimaal in te investeren De krijgsmacht Nederland nooit alleen kan verdedigen tegen buitenlandse aanvallen De krijgsmacht op specifieke onderdelen wel degelijk een cruciale rol kan vervullen in internationaal verband
Spreekt uit dat	De krijgsmacht op Europese schaal tot afspraken komt waarmee ieder land zich kan specialiseren in die onderdelen waar momenteel in Europees verband behoefte aan is

PM142	Geen democratie, geen geld
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Marlies Buitendijk
Constaterende dat	Er op dit moment politieke partijen bestaan zonder verenigingsstructuur;

	Deze partijen geen openbare partijcongressen hebben, geen afdelingsbijeenkomsten organiseren, geen partijblad met informatie over de organisatie publiceren en geen jongerenorganisatie hebben die voor vers bloed zorgt; Bovengenoemde middelen bijdragen aan transparantie van de partij.
Overwegende dat	Politieke partijen een belangrijke rol hebben in de Nederlandse democratie; Een verenigingsstructuur een democratisch karakter geeft aan een partij; Het fundamenteel belangrijk is dat Nederlandse politieke partijen de principes van de democratie onderschrijven. De JD transparantie hoog in het vaandel heeft staan.
Spreekt uit dat	Politieke partijen die geen verenigingsstructuur kennen, niet in aanmerking komen voor overheidssubsidies.

PM143 Iedereen is het met me eens!	
Indieners:	"[JD Rotterdam] Kiki Kersten, Teeuwes Middelbrink"
Woordvoerder:	Take Wester
Constaterende dat	Digitalisering van de media tot gevolg heeft dat mensen in meerdere mate een eigen 'nieuwsbubbel' creëren; De Jonge Democraten groot voorstander zijn van het ontwikkelen van een breed wereldbeeld;
Overwegende dat	Het onwenselijk is dat mensen, en met name jongeren, enkel in aanraking komen met eensgezinde meningen; Er veel onwetendheid bestaat over de gevolgen van digitaliseren van de media; Uit onderzoek blijkt dat mensen die met name denkbeeld-bevestigende media lezen steeds minder begrip krijgen voor andere meningen; Een eigen nieuwsbubbel excessen als radicalisering in de hand werkt;
Spreekt uit dat	Er in het middelbaar onderwijs aandacht moet worden besteed aan nieuwe media en de effecten van sterke zelfselectie in nieuwsbronnen;
Toelichting:	Dit onderwerp moet met name in het onderwijs op de kaart worden gezet. Echter is de mate waarin 'mediabubbels' wenselijk zijn ook zeker een debat dat breed moet worden aangegaan.

PM144 Een hoofddekseel op je kop maakt een pasfoto top	
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Lars van den Broek
Constaterende dat	Er geen hoofddekseel mag worden gedragen op een pasfoto voor een overheidsbescheiden zoals een paspoort, rijbewijs etc.; Dit wel mag als het hoofddekseel wordt gedragen wegens religieuze of levensbeschouwelijke redenen, onder de voorwaarde dat het gezicht goed zichtbaar blijft; Er vele verschillende religies zijn; Er nog meer verschillende levensbeschouwingen zijn; Er een scheiding van kerk en staat is;

	Meerdere pasfoto's zijn geweigerd vanwege een hoofddeksel, ondanks dat de dragers religieuze redenen hadden voor het dragen van het hoofddeksel.
Overwegende dat	Het niet aan de overheid is te bepalen wat je wel en niet kan geloven; Het onmogelijk is om te controleren wat een individu gelooft; Niet alle religies of levensbeschouwingen georganiseerd zijn; Er geen onderscheid mag worden gemaakt tussen verschillende religies en levensbeschouwingen.
Spreekt uit dat	Alle hoofddeksels op pasfoto's geaccepteerd moeten worden wanneer de drager aangeeft dit hoofddeksel te dragen wegens religieuze of levensbeschouwelijke redenen, onder de voorwaarde dat het gezicht goed zichtbaar blijft.

PM145	Bevrijd Bevrijdingsdag
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Wieke Rozema
Constaterende dat	Bevrijdingsdag cultureel en historisch deel uitmaakt van de Nederlandse identiteit; Bevrijdingsdag een feestdag is, voor alle Nederlanders.
Overwegende dat	Bevrijdingsdag een nationaal karakter heeft; De huidige nationale feestdagen een christelijke achtergrond hebben; De betekenis van Pinksteren bij vele Nederlanders verloren is gegaan.
Spreekt uit dat	Bevrijdingsdag zal moeten worden erkend als vrije dag in alle cao's.
Toelichting:	Hiervoor zou een christelijke feestdag kunnen worden ingeruild, bijvoorbeeld 2e Pinksterdag.

PM146	Niet verplicht prikken in wilsonbekwame kinderen
Indieners:	[Werkgroep Volksgezondheid], Bas ter Brugge, Carlijn Olde Reuver of Briel, Dominiek Veen, Jasper de Wit, Rob Arts, Mariska Machiels, Blanca de Louw, Bloys Sebregts, Jesse Koper, Lauri van den Berg, Steve Bertens, Ingeborg Spoor, Maarten Veld, Daniel Jacobs, Thomas Vissers, Damian Coenen, Sjoerd Wannet, Pim Kettelarij, Mieke de Wit, Eva Troost, Nicole van der Zandt, Rob Martens, Joep Roelofs, Michael Tessers, Thijs van Rens
Woordvoerder:	Jasper de Wit
Constaterende dat	In de samenleving discussie wordt gevoerd over het belang van het vaccineren van kinderen; Er zorgen zijn over de groeiende groep niet gevaccineerde kinderen; De Jonge Democraten staan voor keuzevrijheid, autonomie en zelfbeschikkingsrecht van het individu.
Overwegende dat	Het verplicht stellen van vaccineren tegen elk principe van autonomie en lichamelijke integriteit ingaat;

	Elke medische handeling voor- en nadelen heeft en deze door de individu of zijn wettelijke vertegenwoordigers tegen elkaar moeten worden afgewogen om tot een beslissing te komen.
Spreekt uit dat	Het verplicht stellen van vaccineren tegen elk principe van autonomie en lichamelijke integriteit ingaat; Elke medische handeling voor- en nadelen heeft en deze door de individu of zijn wettelijke vertegenwoordigers tegen elkaar moeten worden afgewogen om tot een beslissing te komen.
Toelichting:	De JD heeft op het vorige congres besloten om voor verplicht vaccineren te zijn. Onder het mom van "het is nooit te laat om een slechte beslissing terug te draaien" deze motie.

PM147 Belediging #3	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsema, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Constaterende dat	Er in Nederland een vrijheid van meningsuiting is Er op deze vrijheid tal van beperkingen zijn zoals het strafbaar stellen van belediging
Overwegende dat	Het mooi is dat wij vrijheden hebben in Nederland Dit niet betekent dat zomaar alles moet kunnen
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten vinden dat de beperking van de vrijheid van meningsuiting door de verschillende vormen van belediging juist is en we hier niet aan moeten sleutelen

PM148 Belediging #1	
Indieners:	[Werkgroep Justitie] Maarten Veld, Desiree Klomp, Marjet van Bezooijen, Rozemarijn van Spaendonck, Hadassa Deijs, Jerre Perenboom, Koen Sijtsema, Rick Geurts, Wimer Heemskerk, Sjoerd Schwillens, Esmael Zamani.
Woordvoerder:	Desiree Klomp
Constaterende dat	Er in Nederland een vrijheid van meningsuiting is Er op deze vrijheid tal van beperkingen zijn zoals het strafbaar stellen van belediging
Overwegende dat	De vrijheid van meningsuiting een groot goed is Deze vrijheid zo min mogelijk beperkt dient te worden
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten pogingen tot het opheffen van beperkingen op de vrijheid van meningsuiting zoals de strafbaarstelling van alle vormen van belediging toejuichen
Toelichting:	Hulde aan onze grondrechten!

PM149 #if you're a blood owner, become a blood donor.	
Indieners:	"[Werkgroep Diversiteit & Participatie] Rosanne Joosse, Anouk Vincken, Mariska Schabbing, Iris van Hoepen, Klaske Exalto, Koen Sijtsema
Woordvoerder:	Rosanne Joosse

Constaterende dat	Mannen die seks hebben met mannen (MSM) geen bloed mogen doneren.
Overwegende dat	Al het gedoneerde bloed wordt gecontroleerd op ziekten en type. Dit discriminatie is.
Spreekt uit dat	Iedereen bloed mag doneren, ongeacht met wie je seks hebt.
Toelichting:	Bloedbank Sanquin verwoordt het zoals in deze motie beschreven. Daarnaast, is er al eerder een motie uit 2011. Daar wordt gesproken over homoseksuelen. Echter weten wij in 2018 dat je geen homo hoeft te zijn om als man seks te hebben met mannen.

PM150	Nederlanders verenigd U
Indieners:	[JD Overijssel] Rob Welling, Edo Kamers
Woordvoerder:	Lars van den Broek
Constaterende dat	Vlaanderen ooit bij Nederland hoorde.
Overwegende dat	Vlaanderen qua cultuur dichterbij Nederland dan bij Wallonië ligt; Brussel voor Europa een belangrijke, maar geen neutrale stad is; Wallonië qua cultuur dichterbij Frankrijk dan bij Vlaanderen ligt.
Spreekt uit dat	De Jonge Democraten de optie willen onderzoeken voor een samenvoeging van Vlaanderen en Nederland, een samenvoeging van Wallonië en Frankrijk, en het herbestemmen van Brussel als een neutraal grondgebied van de Europese Unie.

PM151	Gas eraf
Indieners:	[JD Amsterdam] Remco Vonk, Myrthe Koopman
Woordvoerder:	Noa Rosenberg
Constaterende dat	• er een aansluitplicht op het gasnetwerk is. • er slechts een uitzondering gemaakt kan worden voor een warmtenet. • er ontheffingen moeten worden aangevraagd als er van een andere warmtevoorziening – anders dan het warmtenet - aangesloten wordt
Overwegende dat	• Het aanvragen van ontheffingen is omslachtig en dit niet bijdraagt aan het behalen van de klimaatdoelen • Warmtenetten gebruik maken van restwarmte van afvalverbranding dat geïmporteerd wordt uit andere landen, vanwege een afvaltekort in Nederland. Het afvaltekort is groeiende. Warmtenetten een ondoorzichtige prijs hebben, gekoppeld aan de gasprijs, met lange verplichte contractduur (15 jaar) • Duurzame, decentrale warmteoplossingen hierdoor niet gestimuleerd worden
Spreekt uit dat	• De JD vindt dat de aansluitplicht op het gasnetwerk afgeschaft moet worden.
Toelichting:	Op dit moment is er een aansluitplicht op het gasnetwerk. Dit houdt in dat alle woningen en gebouwen aangesloten moeten worden op het gasnetwerk. Er kan een uitzondering gemaakt worden voor warmtenetten. Warmtenetten (ook bekend als stadsverwarming) voorzien woningen van verwarming doormiddel van energie dat vrij komt bij het verbranden van restafval. Er is een afvaltekort – dat groeiende – is, waardoor er afval geïmporteerd wordt. Bewoners waarvan de woningen aangesloten zijn op het warmtenet krijgen een verplicht contract van 15 jaar. De prijs van verwarming is ondoorzichtig en gekoppeld aan de gasprijs. Er zijn andere

	oplossingen om duurzaam te verwarmen, bijvoorbeeld via infraroodpanelen of warmtepompen. Voor zulke oplossingen moet een ontheffing voor aansluiting op het gasnetwerk worden aangevraagd. Hierdoor wordt een aardgasvrije samenleving niet gestimuleerd.
--	---

PM152	Voetbal is ook voor meisjes, winkelen ook voor jongens
Indieners:	[JD Fryslân] Roy Postma, Maarten Jan Buurman
Woordvoerder:	Jantine Meister
Constaterende dat	Veel kinder- en jeugdboeken nu verdeeld worden in de genres meisjes- of jongensboeken.
Overwegende dat	Wij niet hoeven te bepalen wat voor jongens en/of meisjes zou zijn; Dit alleen maar stereotypering in in de hand werkt;
Spreekt uit dat	De genres 'jongensboeken' en 'meisjesboeken' niet langer gebruikt moeten worden.

HR-WIJZIGINGEN

HR01	Poho's in GR
Indieners:	[Landelijk Bestuur] Kevin Brongers, Pauline Gerth van Wijk, Bram van Wickeren, Dennis van Driel, Danny Hoogstad, Lysanne van Schaik
Woordvoerder:	Dennis van Driel
Betreft:	Hoofdstuk IV, Artikel 31, na lid 3
Voeg toe:	4. Het portefeuillehouderschap is niet verenigbaar met het lidmaatschap van een volksvertegenwoordigend orgaan.
Toelichting:	Twee portefeuillehouders zijn kandidaat-raadsleden bij de aanstaande gemeenteraadsverkiezingen. Op het moment is er niets vastgelegd over de verenigbaarheid van portefeuillehouderschap met lidmaatschap van een volksvertegenwoordiging. Als LB willen we graag de mening van het congres hierover.

AMENDEMENTEN OP DE BEGROTING

AMBEG01		Kleding nieuwe huisstijl	
Indieners:	[Landelijk Bestuur] Kevin Brongers, Pauline Gerth van Wijk, Bram van Wickeren, Dennis van Driel, Lysanne van Schaik, Danny Hoogstad		
Woordvoerder:	Bram van Wickeren		
Betreft:	Begroting		
Schrap:	Uitgaven		
	30	Promotiematerialen	+7000
	Reserves		
	72	Algemene Reserve	-7000
Toelichting:	De JD is overgegaan op een nieuwe huisstijl en heeft sterk verouderde kleding. Bij aannahme van dit amendement is het mogelijk om de kleding van de JD te vernieuwen. Het zal hier gaan om shirts en sweaters. Het gaat hier om een eenmalige uitgave die voor langere jaren meegaat. Vanwege schaalvoordelen is het verstandig om deze kosten in een keer te maken. Inclusief de bezuinigingen door tegenvallende subsidieopbrengsten en aannahme van dit amendement is de laatste verwachting dat de algemene reserve alsnog zal groeien met 2000 euro in het jaar 2018.		

AMBEG02		Bezuiniging tegenvallende subsidieopbrengsten	
Indieners:	[Landelijk Bestuur] Kevin Brongers, Pauline Gerth van Wijk, Bram van Wickeren, Dennis van Driel, Danny Hoogstad, Lysanne van Schaik		
Woordvoerder:	Bram van Wickeren		
Betreft:	Begroting		
Schrap:	Inkomsten		
	53	Subsidie Lopend Boekjaar:	-10000
	Uitgaven		
	1a	Huisvestingskosten:	-4000
	22	Introductie Nieuwe Leden:	-1500
	23	Politiek Inhoudelijk:	-1500
	29	Ledenblad Demo:	-3000
Toelichting:	Door onder andere de komst van Jong Forum voor Democratie is het nodig om tegenvallende subsidieopbrengsten van ongeveer 10000 euro op te vangen. Hoewel JFVD een stuk kleiner is dan ze claimen te zijn (op basis van gegevens van BZK) is het goed om hier conservatief op te begroten.		

	De tegenvallende subsidieopbrengsten kunnen worden weggezet doordat er wordt bespaard op huisvestingskosten. Dit wordt gerealiseerd door lagere schoonmaakkosten via een nieuwe schoonmaker. Verder kan met een totaalbudget van 8000 euro nog steeds twee papierenuitgaves van de DEMO gerealiseerd worden gegeven de kostenplaatjes van het verleden. Daarnaast wordt er bespaard op zowel het introductieweekend als het inhoudelijke weekend, deze kunnen met een meer sobere insteek nog steeds gerealiseerd worden.
--	---

ORG01 Als een vis de boom in #2	
Indieners:	Laurens Hodes, Koen Sijtsema, Rosanne Joosse, Mariska Schnabbing, Anouk Vincken, Iris van Hoepen, Klaske Exalto
Woordvoerder:	Laurens Hodes
Constaterende dat	Activiteiten van de JD niet altijd voor iedereen fysiek toegankelijk zijn De JD een open en inclusieve vereniging is De JD nu geen regels kent met betrekking tot rolstoelvriendelijkheid
Overwegende dat	Rolstoeltoegankelijkheid ook toegankelijkheid is Duizenden jongeren in Nederland een rolstoel gebruiken Mensen zich geweerd kunnen voelen om bij een activiteit aan te sluiten of om lid te worden
Spreekt uit dat	Het landelijk bestuur zich inzet voor een concreet plan voor een rolstoelvriendelijke omgeving bij de JD landelijk en bij afdelingen Eisen met betrekking tot rolstoelvriendelijkheid worden gesteld aan congresvoorstellen

ORG02 Niet alleen het landelijk bestuur faciliteert	
Indieners:	Bram Brouwer, Mitchel Eijkemans, Thomas Wielders, Ruben Kuijper, Mathijs van Loo, Merijn Celie & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Constaterende dat	Websites en andere onderdelen van de ICT-structuur van de Jonge Democraten grotendeels in beheer zijn van het vrijwillige ICT-team Het bouwen van de nieuwe website is uitbesteed en goed is bevallen
Overwegende dat	Het Landelijk Bestuur fulltime werkt en snel moet kunnen schakelen ICT in dienst moet staan van de vereniging en de processen die daarbij gepaard gaan Door de vrijwilligheid van het ICT-team er slechts een beperkte capaciteit is voor ICT-zaken Het ICT-team in haar huidige vorm de JD veel goeds heeft gebracht De kennis en kunde van het ICT-team niet mag worden verloren De uitbesteding van de bouw voor de nieuwe site goed is bevallen Wanneer beheer wordt uitbesteed er meer verwacht kan worden van het beheer

	Met een website gebaseerd op een goed Content Management Systeem een bestuurslid zelf een deel van het dagelijks beheer kan uitvoeren.
Spreekt uit dat	Het Landelijk Bestuur kritieke ICT-werkzaamheden gaat uitbesteden. Het Landelijk Bestuur onderzoekt wat de verdere mogelijkheden zijn om ICT-werkzaamheden in- of extern te laten uitvoeren en hierover de conclusies, opties en gevolgen rapporteert voor de volgende ALV.
Toelichting:	Het ICT-team heeft al jaren een belangrijke rol binnen de JD. De vrijwillige basis voor dit team werkbaar was samen met een parttime LB. Nu het LB sneller moet/kan/wil schakelen is merkbaar dat het onderhoud van de ICT-structuur dit niet altijd kan bijbenen. Zichtbaar is dat nu naast de gewone website de visie-site en de webshop nog op het lijstje staan om aan te moeten passen, maar deze niet tegelijk aangepast kunnen worden.

ORG03	Vertrouw op de eigen kracht van leden!
Indieners:	[JD Groningen] Matt Veerkamp, Marc Kooij
Woordvoerder:	Arjan de Boer
Constaterende dat	Onze moederpartij D66 een adviescommissie heeft. Dat deze bij de behandeling van moties een advies geeft om voor of tegen te stemmen.
Overwegende dat	Dit advies sturend is opgesteld. Dit advies door een selecte commissie wordt afgegeven. Terwijl D66-leden politiek betrokken zijn en zelf kritisch kunnen denken. Het aandragen van voor- en tegenargumenten de inhoudelijke discussie stimuleert.
Spreekt uit dat	Wij als Jonge Democraten op het volgende D66-congres een motie indienen voor het veranderen van het stemadvies door de adviescommissie van D66. De adviescommissie zou voortaan voor- en tegenargumenten aan moeten dragen en zich moeten onthouden van een advies voor of tegen de motie.

ORG04	Because it's 2018 and soon enough 2019 (!)
Indieners:	Rosanne Josse, Ruben Kuijper, Thijs van Rens, Charley van Enckevort, Mitchel Eijkemans, Ruben van den Bulck, Loes Klaren, Gerard Reinders, Kevin Hervé Schelvis, Vera Leonhart, Remco Vonk, Lars van den Broek & Peet Wijnen
Woordvoerder:	Peet Wijnen
Constaterende dat	De Jonge Democraten sinds 2013 één dag- en twee weekendcongressen organiseert. Voor elk congres budget wordt gereserveerd in de landelijke begroting. In 2012 per congresweekend 26.500 euro beschikbaar was. Sinds 2013 per congresweekend 24.000 euro beschikbaar is. De budgetten voor het zomer- en wintercongres in 2016 en 2018 stapsgewijs verhoogd zijn naar resp. 28.000 en 26.000 euro De geraamde inkomsten in 2012 en 2014 resp. 16.000 en 20.000 euro waren, dit in 2017 en 2018 resp. 13.750 en 18.250 euro De Jonge Democraten sinds 2012 flink zijn gegroeid, van 5015 op 1-8-2012 tot 6094 op 11-8-2017. De bezoekersaantallen bij de congressen zijn ook gestegen.
Overwegende dat	De congreskosten gestegen zijn door de inflatie en de hogere bezoekersaantallen.

	De begrootte inkomsten jarenlang niet zijn meegestegen Door de stijgende uitgaven er minder budget over blijft om thematische zaken te bekostigen zoals sprekers of innovaties. Het congresbudget veelal voor korting op overnachtingen wordt ingezet, ook voor luxe overnachtingen. Er meerdere mogelijkheden zijn om de congresbegroting aan te passen, zoals het verlagen van de subsidie op de luxere overnachtingen, het budget verhogen of het verhogen van de eigen bijdrage voor congresactiviteiten.
Spreekt uit dat	Het landelijk bestuur kritisch onderzoek doet naar de budgetontwikkeling en -raming voor congressen en zo nodig aanpassingen maakt.
Toelichting:	Meerdere congresteams en congresbid-schrijvers hebben aangegeven te weinig financiële speelruimte te hebben om het thema op een fatsoenlijke wijze in te vullen met goede sprekers, andere thematische uitingen en innovatieve ideeën. De congressen zijn de belangrijkste momenten voor de leden en verdienen daarmee de hoogste aandacht, ook financieel. In de budgetontwikkeling is dit onvoldoende terug te zien. Dit organimo wordt nu ingediend omdat voorstellen voor het wintercongres 2019 dit voorjaar al geschreven gaan worden.

Landelijke KasCo

Voornaam	Viresh
Tussenvoegsel	
Achternaam	Doekaloe
Afdeling	Rotterdam
Genoten opleidingen	Informatiekunde
Beoogde functie	KasCo-lid
Beoogde periode	Jaar
Lid van de JD sinds	01-12-2016
(Eerdere) functies binnen de JD	AfdelingsKasCo-lid Rotterdam
(Eerdere) functies buiten de JD	Kandidaat-gebiedscommissielid
Lid van politieke organisaties	D66
Lid van maatschappelijke organisatie	
Motivatie	In het afgelopen jaar, ben ik onderdeel geweest van de kascommissie van de afdeling Rotterdam. Tijdens deze periode heb ik kennis opgedaan over onze vereniging en advies geboden aan de afdelingspenningmeester waar nodig. Het is mij dermate goed bevallen, daarom lijkt het me leuk en vooral leerzaam om de landelijke KasCo te ondersteunen en advies te bieden aan de penningmeester.